

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto esityslista 27.04.2026

Esityslistan kansilehti	1
1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
2 Pöytäkirjan tarkastaminen	3
3 Taloussuunnitelman 2027–2030 lähetekeskustelu	4
4 Henkilöstökertomus 2025	5
- Henkilöstökertomus 2025	8
5 Vastaus Tia Seppäsen ja 38 muun valtuutetun aloitteeseen koulujen ympäristöjen liikenteen turvallisuuden parantaminen	75
- Tia Seppäsen ja 38 muun valtuutetun aloite koulujen ympäristöjen liikenteen turvallisuuden parantaminen	81
6 Vastaus Chau Nguyenin ja Drilon Klllokoqin sekä 30 muun valtuutetun aloitteeseen selvittää Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi	83
- Chau Nguyenin ja Drilon Klllokoqin sekä 30 muun valtuutetun aloite Vantaan selvittävä Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi	90
7 Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen: lentoradan vertailuvaihtoehdot tutkittava	92
- Vihreän valtuustoryhmän ja 22 muun valtuutetun aloite lentoradan vertailuvaihtoehdot tutkittava	97
8 Vastaus Antero Eerolan ja 24 muun valtuutetun aloitteeseen sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin	99
- Antero Eerolan ja 24 muun valtuutetun aloite sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin	103
9 Vastaus Chau Nguyenin ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen peruskoulujen koulutien turvaamisesta liikenneturvallisuuskameroilla	104
- Chau Nguyenin ja 23 muun valtuutetun aloite peruskoulujen koulutien turvaaminen liikenneturvallisuuskameroilla	108
10 Vastaus Juha Järän ja 21 muun valtuutetun aloite Tikkurilan matkakeskuksen edustan villi taksi- ja ruokalähttiliikenne kuriin	110
- Juha Järän ja 21 muun valtuutetun aloite Tikkurilan matkakeskuksen edustan villi taksi- ja ruokalähttiliikenne kuriin	114
11 Vastaus Paula Lehmuskallion ja 21 muun valtuutetun aloitteeseen lumenaurausopimuksen uusiminen niin, että lumia ei enää aurata omakotitalojen tieliittymiin	116
- Paula Lehmuskallion ja 21 muun valtuutetun aloite lumenaurausopimuksen uusiminen niin, että lumia ei enää aurata omakotitalojen tieliittymiin	119
12 Vastaus Elina Nykyrin ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan	120
- Elina Nykyrin ja 18 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan	127
13 Vastaus Eva Tawasolin ja Eve Rämön sekä 17 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan latvuspeitteen vahvistaminen ja 30 % kaupunginosakohtaisen tason tavoittelu	129
- Eva Tawasolin ja Eve Rämön sekä 17 muun valtuutetun aloite Vantaan latvuspeitteen vahvistaminen ja 30 % kaupunginosakohtaisen tason tavoittelu	134

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto esityslista 27.04.2026

14 Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloitteeseen metsästyksen kieltämiseksi Vantaan luonnonsuojelualueilla	136
- Vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloite metsästyksen kieltäminen Vantaan luonnonsuojelualueilla	140
15 Vastaus Jari Jääskeläisen ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava	141
- Jari Jääskeläisen ja 18 muun valtuutetun aloite Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava	147
16 Vastaus Chau Nguyenin ja 16 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun	149
- Chau Nguyenin ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun	155
17 Vastaus Elina Nykyrin ja 16 muun valtuutetun aloitteeseen asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa	156
- Elina Nykyrin ja 16 muun valtuutetun aloite asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa	160

Kaupunginvaltuuston kokous

27.4.2026 klo 18.00

Kaupungintalo, Tikkurila

1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuulutus valtuuston kokouksesta on julkaistu kaupungin internetsivuilla 20.4.2026 ja jokaiselle valtuutetulle on lähetetty sähköpostitse henkilökohtainen kokouskutsu.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Esitys:

- a) todetaan läsnä olevat valtuutetut ja
- b) todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Esitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 4.5.2026 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 6.5.2026 lähtien.

3

Taloussuunnitelman 2027–2030 lähetekeskustelu

VD/2903/02.01.00.00/2026

PT/JK

Kaupunginvaltuusto käy taloussuunnitelman 2027–2030 lähetekeskustelun.

4

Henkilöstökertomus 2025

VD/1577/01.00.02.01/2026

PT/TH-K/PT/EK/JK

Vantaan kaupungin henkilöstökertomus vuodelta 2025 on valmistunut. Se kuvaa henkilöstöjohtamisen ja henkilöstön kehittämisen tilaa, niille asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja kehittämistoimia.

Tiivistelmänä henkilöstökertomuksesta voi todeta seuraavaa: Vuoden 2025 lopussa Vantaan kaupungin palveluksessa oli yhteensä 8 437 henkilöä. Henkilöstöstämme vakituisia työntekijöitä oli 6 587 ja määräaikaisia 1 847. Naisia henkilöstöstä oli 79 % ja miehiä 21 %. Koko henkilöstömme keski-ikä oli 45 vuotta. Palvelussuhteen keskimääräinen pituus on Vantaalla 9 vuotta ja vakituisilla 11 vuotta.

Naisvaltaisain toimiala oli kasvatusta ja oppiminen (85 % naisia kaikista työntekijöistä) ja miesvaltaisain kaupunkiympäristön toimiala (57 % miehiä kaikista työntekijöistä). Ammattinimikkeet, joissa sukupuoli-kaumat ovat tasaisimpia ovat tuntiopettaja, erikoiskirjastovirkailija, projektipäällikkö, uimahallityöntekijä ja nuorisotyöntekijä. Esihenkilöinä toimii Vantaalla 440 henkilöä, joista 69 % on naisia. Yhdellä esihenkilöllä on keskimäärin 19 alaista. Vuonna 2025 henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 6,9 % prosenttia. Henkilöstön saatavuushaasteita oli varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.

Työterveyshuollon yhteistyötä toteutettiin vuoden aikana tiiviisti Terveystalon ja Lääkärikeskus Aavan kanssa. Myös Keva osallistui aktiivisesti yhteistyöhön ja toi arvokkaita näkemyksiä työkyvyn tukemiseen. Työterveyden kustannukset vuonna 2025 olivat noin 3,1 miljoonaa euroa.

Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon on panostettu suunnitelmallisesti. Toimintamalleja on täsmennetty ja kehitetty muun muassa Kevan ja työterveyshuollon palveluntuottajien esiin nostamien havaintojen pohjalta. Näiden toimenpiteiden ansiosta työterveyshuollon ennaltaehkäisevä toiminta on entistä tavoitteellisempaa ja vaikuttavampaa.

Sairauspoissaoloprosentti oli vuonna 2025 kaupunkitasoisesti 5,98, kun se vuonna 2024 oli 6,02 (Lähde: Hertta). Sairauspoissaoloprosentit toimialoittain olivat seuraavat: Koje 4,58, kun vuonna 2024 se oli 4,38. Kaku 5,04, kun vuonna 2024 se oli 4,36. Kato 4,31, kun vuonna 2024 se oli 4,37 ja Kaso 6,53, kun vuonna 2024 se oli 6,64. Prosenttien valossa näyttää siltä, että sairauspoissaolot ovat hieman laskeneet Kaupunkiympäristön ja Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla, mutta nousseet Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla sekä Konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla.

Vuoden 2025 sairauspoissaolotilastot ovat valmistuneet. Tulosten perusteella sekä mielenterveysperusteiset että tuki- ja liikuntaelinsairauksien aiheuttamat poissaolot ovat vähentyneet edellisvuoteen verrattuna. Sen sijaan esihenkilön luvalla myönnettyjen poissaolojen osuus on kasvanut. Kasvu on kuitenkin keskittynyt lyhyisiin 1–3 päivää kestäviin poissaoloihin. Mielenterveysperusteiset poissaolot laskivat merkittävästi. Vuonna 2024 osuus kaikista sairauspoissaoloista oli 18,71 %, kun vuonna 2025 se oli 13,96 %. Tämä kertoo siitä, että kuormituksen hallintaan, varhaiseen tukeen ja työhyvinvointiin kohdistetut toimet ovat tuottaneet tulosta.

Työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan tehtyjen ilmoitusten määrä kasvoi vuonna 2025 edellisvuoteen verrattuna. Vuoden aikana Tutkaan kirjattiin yhteensä 6 416 turvallisuusilmoitusta, kun vuonna 2024 ilmoituksia tehtiin 5 110. Ilmoitusmäärän lisääntyminen selittyy osin ilmoittamiskulttuurin vahvistumisella

sekä sillä, että järjestelmää hyödynnetään aiempaa aktiivisemmin myös kehittämishavaintojen ja ennaltaehkäisevien riskien tunnistamisessa.

Vuonna 2025 kokonaishenkilöstökulut olivat yhteensä 458,4 miljoonaa euroa, joka on 8,4 prosenttia (35,5 miljoonaa euroa) enemmän kuin edellisvuonna. Palkkoja on nostanut henkilöstömäärän kasvu ja kunta-alan sopimusratkaisuissa 2022–2025 ja 2025–2028 sovitut, huomattavat palkankorotukset sekä sopimusten sisältämät tekstimuutokset, joilla on myös osaltaan huomattava palkkoja korottava vaikutus sopimuskausilla. Kaikille henkilöstöryhmille maksettiin sopimusten mukaiset yleiskorotukset. Tämän lisäksi paikallistasolla käytiin kuntapuolen sopimusratkaisuun sisältyneet paikalliset järjestelyeräneuvottelut yhdessä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa. Neuvottelutuloksen mukaisesti palkantarkistuksia saivat esimerkiksi tekniseen sekä kunnalliseen virka- ja työehtosopimuksen piiriin kuuluvat asiantuntijat ja esihenkilöt. Myös opettajiin kohdistui palkantarkistuksia. Tasopakkamalliin siirtyminen kasvatti palkkamenoja KVTES ja OVTES osio G: osalta erityisesti varhaiskasvatuksen, vapaa-ajan ja työllisyyspalvelujen ammattiryhmissä.

Henkilöstömäärässä tapahtui kasvua edellisvuoteen nähden. Kasvua selittää olennaisesti TE-uudistus, jonka myötä työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtioilta kunnille vuoden 2025 alussa. Uudistuksen yhteydessä Vantaan kaupungin henkilöstömäärä kasvoi noin 200 henkilöllä.

Koulutussuunnitelman mukaisia oppimisyöpäiviä toteutui vuonna 2025 yhteensä 14 172. Oppimisyöpäivistä ulkoisia koulutuksia ja verkkokoulutuksia oli yhteensä 3 888 ja sisäisiä koulutuksia ja kehittämisspäiviä 10 064. Työntekijää kohti oppimispäiviä toteutui 1,7 päivää.

Vuoden 2025 alussa koko henkilöstölle avattiin **Eduhouse-verkkokoulutuspalvelut**, mikä oli merkittävä askel digitaalisen ja itseohjautuvan oppimisen vahvistamisessa. Palvelu tarjosi koulutuksia niin digitaalisiin, työelämätaitoihin, johtamiseen kuin toimialakohtaisiinkin substansseihin. Yhteensä Vantaalla suoritettiin 4151 videokoulutusta, 827 etäkoulutusta, 177 podcastia ja kokonaiskatseluaika noin 4155 tuntia (692 oppimisyöpäivää) vuonna 2025.

Vuoden 2025 henkilöstökertomus on julkaistu 18.3.2026 myös verkkototeutuksena osoitteessa: <https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatokseteko/toissa-vantaalla/henkilostokertomus>

Hallintosäännön 8 luvun 4 §:n 3 momentin 2 kohdan mukaan konsernijaosto päättää kaupungin henkilöstöpolitiikan valmistelusta ja sen seurannasta.

Konsernijaosto 16.3.2026 § 13

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi henkilöstökertomus vuodelta 2025.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunginhallitus 13.4.2026 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi henkilöstökertomus vuodelta 2025.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi henkilöstökertomus vuodelta 2025.

Liitteet: Henkilöstökertomus 2025

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot: Tiina Harju-Kukkula, henkilöstöjohtaja
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Henkilöstökertomus 2025

Sisällysluettelo

Henkilöstöjohtajan alkupuhe.....	5
Vuoden tunnuslukuja	6
Henkilöstömme lukuina	6
Tunnusluvut kootusti.....	7
Tunnusluvut taulukoina	8
Vaikuttavaa johtamisen ja työyhteisöjen kehittämistä.....	16
Johtamisen kehittäminen ja esihenkilötyön vahvistaminen	16
Ylimmän johdon verkostopäivissä ja päällikköfoorumeissa tunnistettiin strategisia kyvykkyyksiä	17
Työyhteisöjä ja johtamista kehitetään aktiivisesti.....	17
Vantaan kaupungin etä- ja lähityökäytänteet.....	18
CASE: Yhteinen nuotio, yhteinen suunta – Vantaa tarttuu segregaaion ehkäisyyn uudella aluemallilla	19
CASE: Tulevaisuus asuu Vantaalla – menestystekijät strategiassa onnistumiseen.....	21
CASE: Moninaisuuden johtaminen työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa on normaalia arkea.....	23
Osaajia nyt ja tulevaisuudessa – rekrytointi ja osaamisen kehittäminen ...	26
Perusopetuksen opettajien hakijamäärät edelleen nousussa.....	27
Oppilaitosyhteistyö ja messu-uudistus toivat positiivista huomiota	27
Kesätyöntekijöiden Myday-videot	28
Varhaiskasvatuksen pätevyitymiskoulutukset	28
Uusien esihenkilöiden rekrytointiosaaminen ja rekrytoinnin tuki Vantaan työllisyyspalveluissa.....	29
Osaamisen kehittäminen pohjautuu tavoitteisiin, muutoksiin ja tarpeisiin	29

Henkilöstökoulutuskumppaneita koulutuksen tuottajana.....	30
Osaamisen kehittäminen ja digitaalisen oppimisen uusi aikakausi.....	30
Omaehtoisen koulutuksen taloudellinen tuki henkilöstölle.....	31
Oppimistyöpäiviä edellistä vuotta enemmän työntekijää kohti.....	32
Koulutuskorvauksen lakkauttaminen	32
Lähtöpalautteet.....	32
CASE: "Lähdemme liikkeelle ymmärtämisestä" – Innovaatiotiimi rakentaa Vantaalle vaikuttavampaa tulevaisuutta	33
CASE: Oppiminen tuo vaihtelua arkeen – Tuija Koivula hyödyntää Eduhousea monipuolisesti	36
CASE: Kelpoisuus tuo vakautta, yhteisö sitouttaa – Keimolanmäen ja Lehtikuusen koulujen opit.....	37
CASE: Pitkä työkokemus ja rohkea askel kohti varhaiskasvatuksen opettajuutta.....	40
HR-kumppanuutta esihenkilöiden ja työyhteisöjen tukena	44
Osaamisen kehittämispalveluita tiiviissä yhteistyössä kilpailutettujen palveluntuottajien kanssa	44
HR-digivisio ja HR-järjestelmäprojektin käynnistyminen.....	44
Kumppanuustapaamiset tukevat esihenkilöitä HR-asioissa	46
CASE: Yksi Excel rehtorin apuna – uudistettu Pelu-prosessi keventää arkea	47
CASE: Yhteistyötä ja verkostoissa työskentelyä – Vantaan uusi HR-partnerimalli.....	48
Hyvinvoiva henkilöstö, turvallinen työpaikka.....	53
Sairauspoissaolot ja työterveysyhteistyö	53
Työsuojelu- ja työkykyasiantuntijan tehtävät eriytettiin	54
Työturvallisuusilmoitukset ja työtapaturmat	54
Työsuojelun yhteistoiminta.....	56
SatsOnline- ja BreakPro -palvelut tukevat hyvinvointia niin työpäivän aikana kuin vapaalla.....	56

CASE: Työhyvinvoinnin vuosikello tukemaan tiedolla johtamista perusopetuksessa	56
CASE: Työterveys kumppanina työkykyjohtamisessa – näin yhteistyö Vantaan kanssa toimii	59
Palkkaus ja palkitseminen	62
Palkkausjärjestelmä vaihtui vuonna 2025.....	62
Kokonaishenkilöstökulut kasvoivat edellisvuodesta	62
Naisten euro nousi 93 senttiin.....	63
Palkkojen tarkastelu virka- ja työehtosopimuksittain.....	63
Luokanopettajilla ja erityisopettajilla naisen ja miehen euroissa vaihtelua edellisvuoteen nähden	64
Henkilökohtainen lisä on tärkeä palkkauselementti	64
Yhä useampi saa henkilökohtaista lisää	65
Kaupunki palkitsee monipuolisesti	65
Tukea hyvinvointi-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden hyödyntämiseen sekä julkisen liikenteen työmatkoihin.....	66

Julkaisija
 Vantaan kaupunki
 03/2026

Henkilöstöjohtajan alkupuhe

Vuosi 2025 oli Vantaan kaupungille uuden strategian laadinnan, oppimisen ja yhdessä tekemisen vuosi.

Henkilöstökertomus 2025 kokoaa yhteen keskeiset henkilöstöön liittyvät muutokset ja tunnusluvut, kehittämistyön painopisteet sekä yhteiset onnistumisemme. Se kuvaa sitä, millaisella henkilöstöllä, johtamisella ja yhteistyöllä Vantaa tuottaa palveluja kaupunkilaisilleen. Samalla se on katse eteenpäin. Se toimii näkymänä tulevalle kehittämiselle ja uudelle strategiakaudelle.

Johtamisen kehittäminen, esihenkilötyön tukeminen ja kaupungin kyvykkyyksien tunnistaminen loivat pohjaa tulevalle strategiakaudelle. Tunnistimme yhdessä menestystekijät, joita vahvistamalla ja kehittämällä mahdollistamme onnistumistamme strategian tavoitteissa ja päämäärissä.

Digitaalisen oppimisen mahdollisuudet laajenivat, ja jatkuva työssä oppiminen vahvistui osaksi arkea yhä useammalle työntekijälle. Monilla aloilla henkilöstön saatavuustilanne parani ja onnistuimme tavoittamaan lisää osaajia joukkoomme.

Työkykyjohtamisen tukeminen ja työturvallisuuden kehittäminen olivat keskeisiä painopisteitämme. Kilpailutimme työterveyden palvelut ja valmistauduimme uuden sopimuksen mukaiseen työterveysyhteistyöhön. Samalla kehitimme henkilöstöpalvelujen toimintatapaa ja yhteistyötä toimialojen kumppanina HR-partnereiden aloittaessa uudessa roolissaan.

Kaiken keskiössä olivat ihmiset, Vantaan kaupungin työntekijät, joiden osaaminen, hyvinvointi ja halu tehdä merkityksellistä työtä mahdollistavat kaupungin onnistumisen. Kiitän lämpimästi Vantaan työntekijöitä, esihenkilöitä ja yhteistyökumppaneita yhteisestä työstämme.

Tulevaisuus rakentuu meistä, tavoitteistamme ja yhteisestä tekemisestä. Tämän henkilöstökertomuksen sivuilla se näkyy monin tavoin.

Tiina Harju-Kukkula

Vuoden tunnuslukuja

Henkilöstömme lukuina

Vuoden 2025 lopussa Vantaan kaupungin palveluksessa oli yhteensä 8 437 henkilöä. Henkilöstöstämme vakituisia työntekijöitä oli 6 587 ja määräaikaista 1 847. Naisia henkilöstöstä oli 79 % ja miehiä 21 %. Koko henkilöstömme keski-ikä oli 45 vuotta. Palvelussuhteen keskimääräinen pituus on Vantaalla 9 vuotta ja vakituisilla 11 vuotta.

Naisvaltaisin toimiala oli kasvatusta ja oppiminen (85 % naisia kaikista työntekijöistä) ja miesvaltaisin kaupunkiympäristön toimiala (57 % miehiä kaikista työntekijöistä). Ammattinimikkeet, joissa sukupuolijakauma on kaikkein tasaisin, ovat tuntiopettaja, erikoiskirjastovirkailija, projektipäällikkö, uimahallityöntekijä ja nuorisotyöntekijä.

Esihenkilöinä toimii Vantaalla 440 henkilöä, joista 69 % on naisia. Yhdellä esihenkilöllä on keskimäärin 19 alaista.

Vuonna 2025 joukkoomme haettiin yhteensä 2 211 uutta työntekijää vakituiseen, määräaikaiseen tai sijaisen tehtävään. Hakijoita vuoden 2025 avoimiin tehtäviin oli kaikkiaan 46 704. Kesätöissä Vantaalla oli yhteensä 337 nuorta ja saimme hakemuksia kesätyöpaikkoihin yhteensä 6 247 kappaletta.

Työntekijöistämme oli ulkomaalaistaustaisia 9,8 % (Tilastokeskuksen vuoden 2023 tieto). Tavoitteena on kasvattaa määrää sekä edistää henkilöstön laajaa monimuotoisuutta.

Vuonna 2025 henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 6,9 % prosenttia. Henkilöstön saatavuushaasteita oli varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.

Tunnusluvut kootusti

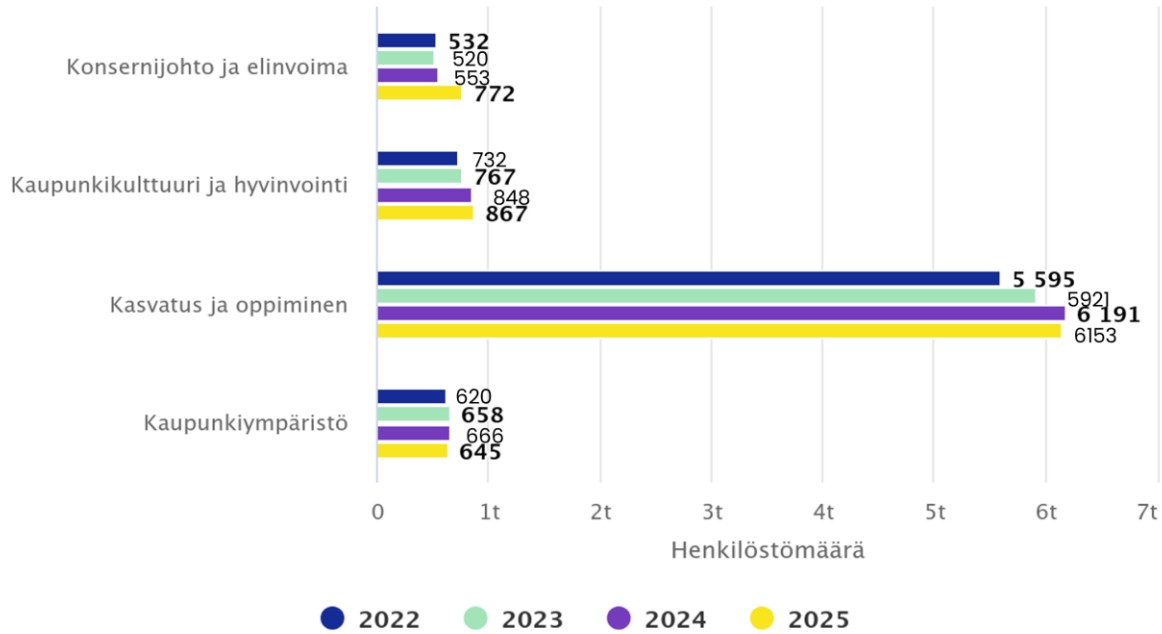
Luvut eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia, sillä hyvinvointialueen muutos vaikutti vuoden 2022 ja 2023 lukuihin.

	2022	2023	2024	2025
Palvelussuhteiden lukumäärä	11 763	8 165	8258	8 437
Työllistettyjä	181	152	120	42
Vakinaisia %	76	71,8	74,5	78,1
Naisten osuus henkilöstöstä %	79,5	78	78,9	78,9
Naisten osuus johtotehtävissä %	69	71,4	69,5	69,5
Koko henkilöstön keski-ikä	46,5	45	45	45
Vakituisen keskimääräinen palvelusaika vuosina	-	12	11,6	11
Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus %	10,9	10,1	8,3	6,9
Josta eläkkeelle siirtyneet %	-	2	2	1,4
Eläkeikä vuosina	62,5**	61,6**	62,8	62,3
Vanhuuseläkkeiden osuus %	79**	69**	74,3	72
Terveysperusteiset poissaolot %	5,02	6	6	5,98
Terveysperusteiset poissaolot, pv/hlötyövuosi	18,1	15	-	-
Palkkasumman kasvu %	3,1	9,3	7,3	8,4
Vuokratyövoima €/vuosi	50 847 543	34 867 696	26 903 400	25 307 844
Seuren osuus vuokratyövoimasta €/vuosi	36 403 509	34 813 062	26 831 105	25 234 993

**Lähde: Keva

Tunnusluvut taulukoina

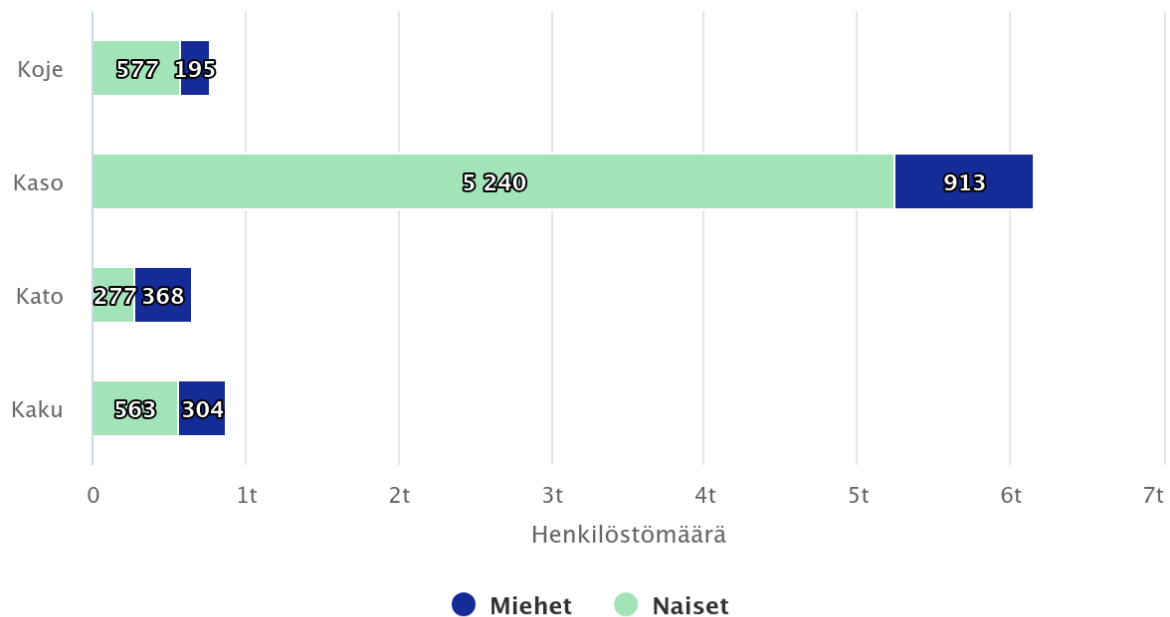
Henkilöstömäärä toimialoittain 2022–2025

Highcharts.com

Henkilöstömäärä toimialoittain ja sukupuolijakauma

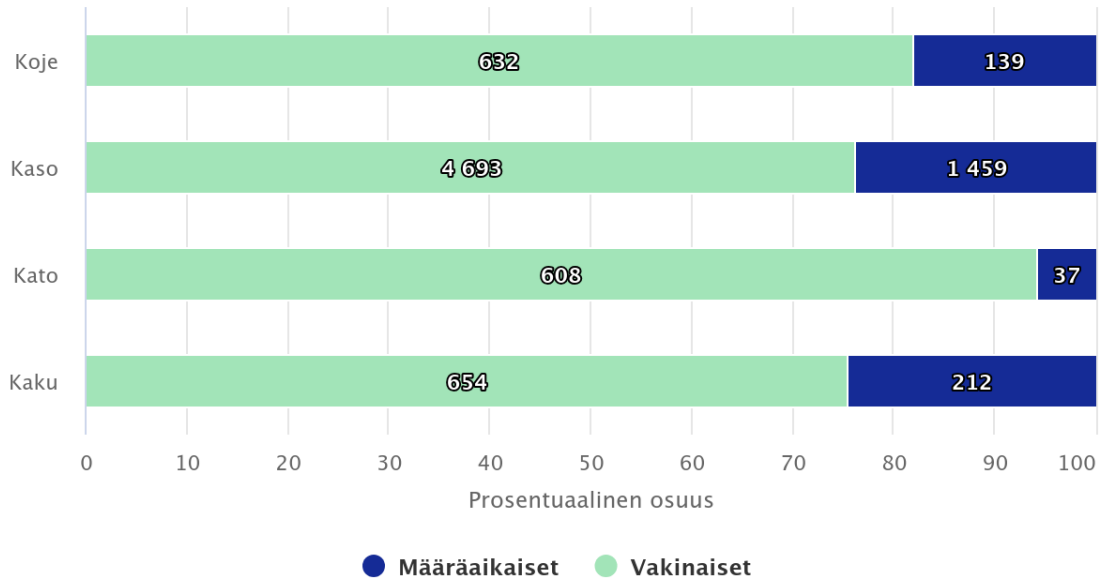
2025

Highcharts.com

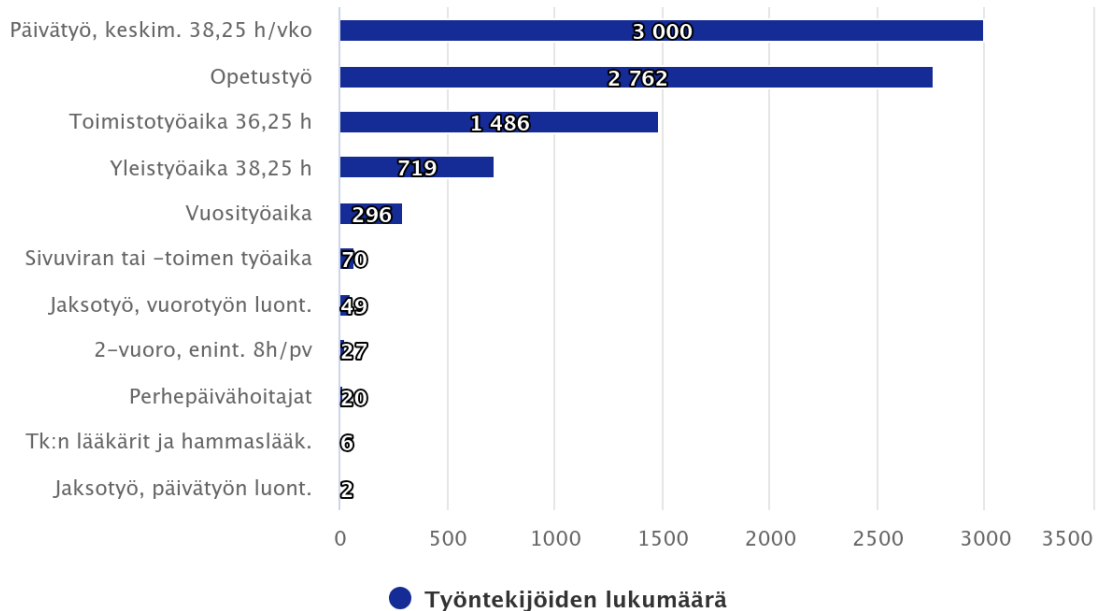
Työsuhdemuoto toimialoittain

Määräaikaisten ja vakituisten lisäksi 1 oppisopimussuhteinen ja 2 harjoittelijaa/oppilasta

Highcharts.com

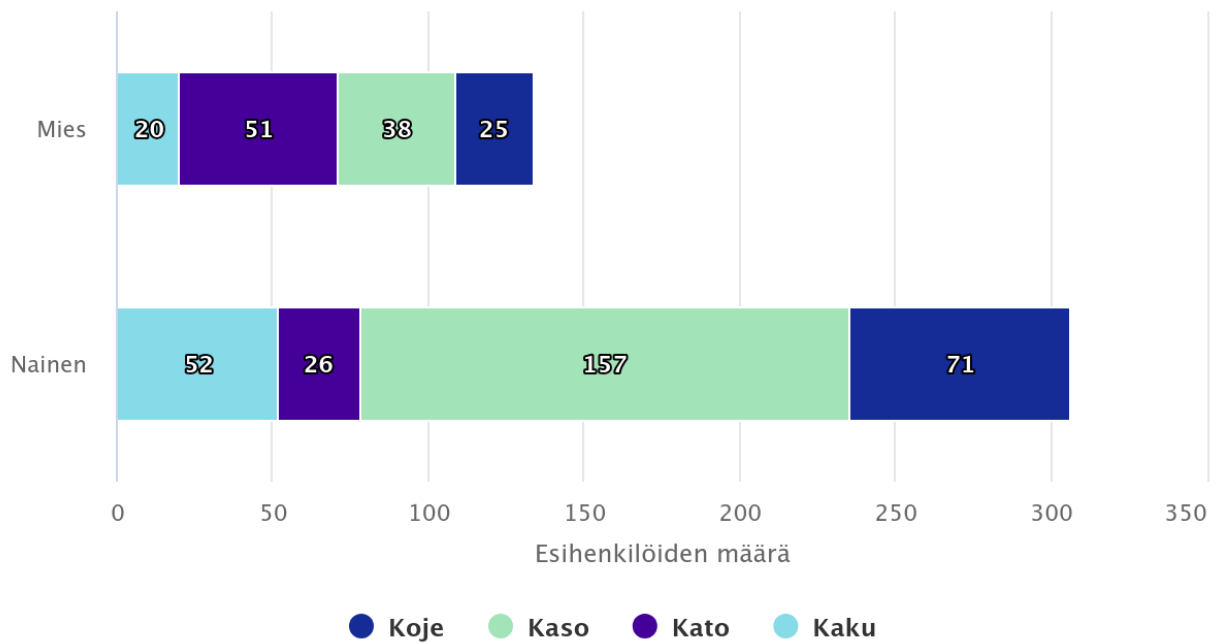
Henkilöstö työaikamuodottain

Highcharts.com

Esihenkilöt toimialoittain ja sukupuolijakauma

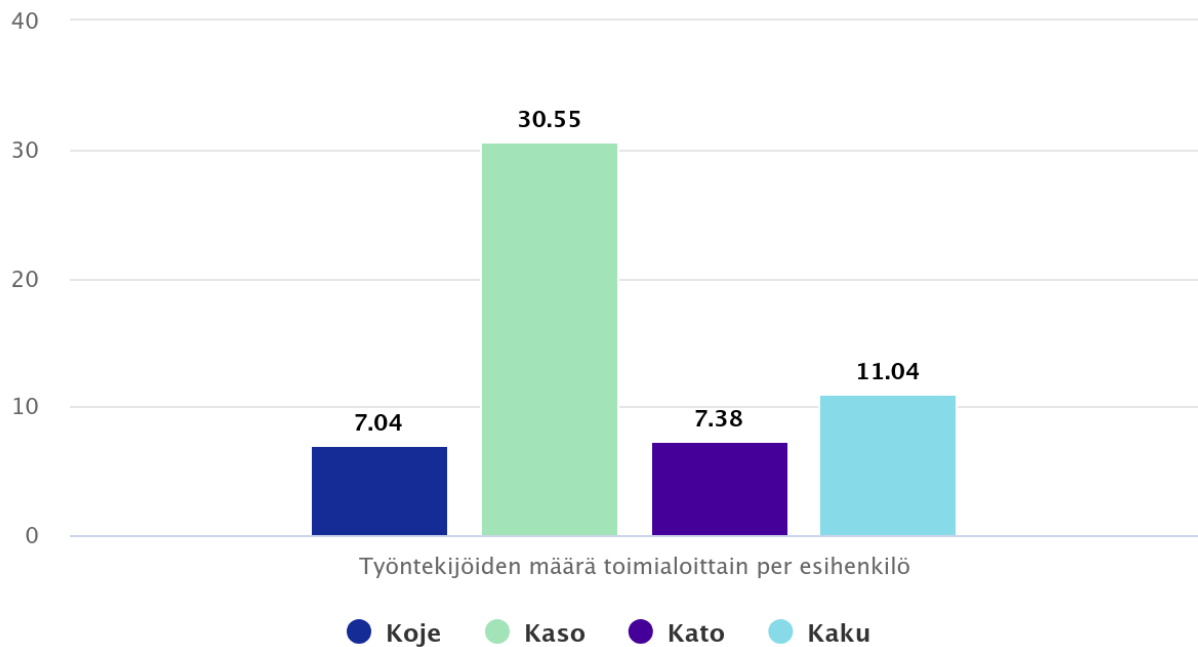
Esihenkilöitä on yhteensä 440.

Highcharts.com

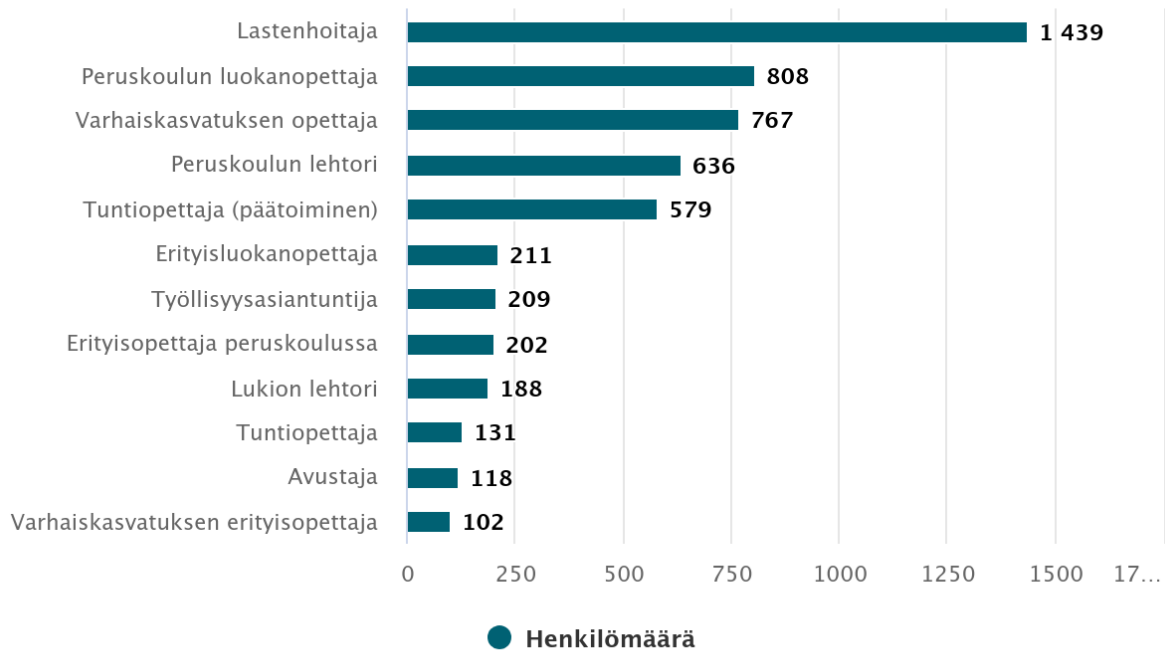
Työntekijöiden määrä keskimäärin esihenkilöä kohden

Työntekijöitä on keskimäärin 19,18 yhtä esihenkilöä kohden.

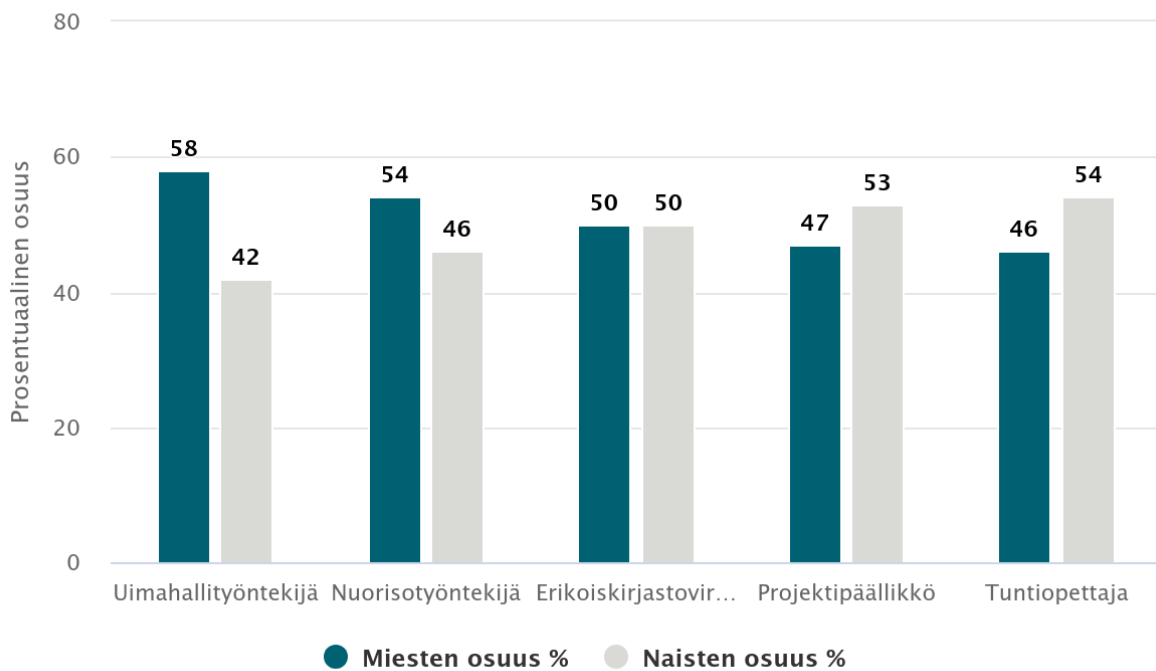
Highcharts.com

Tyypillisimmät tehtävät

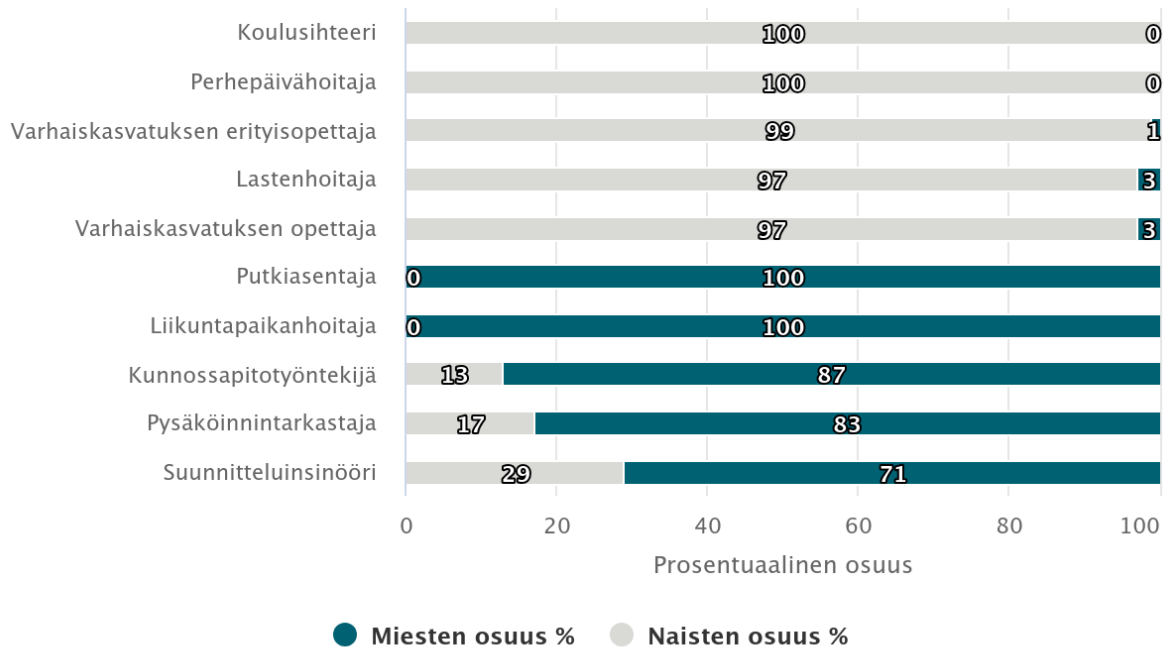
Highcharts.com

Ammattiryhmät, joissa on tasaisesti naisia ja miehiä

Highcharts.com

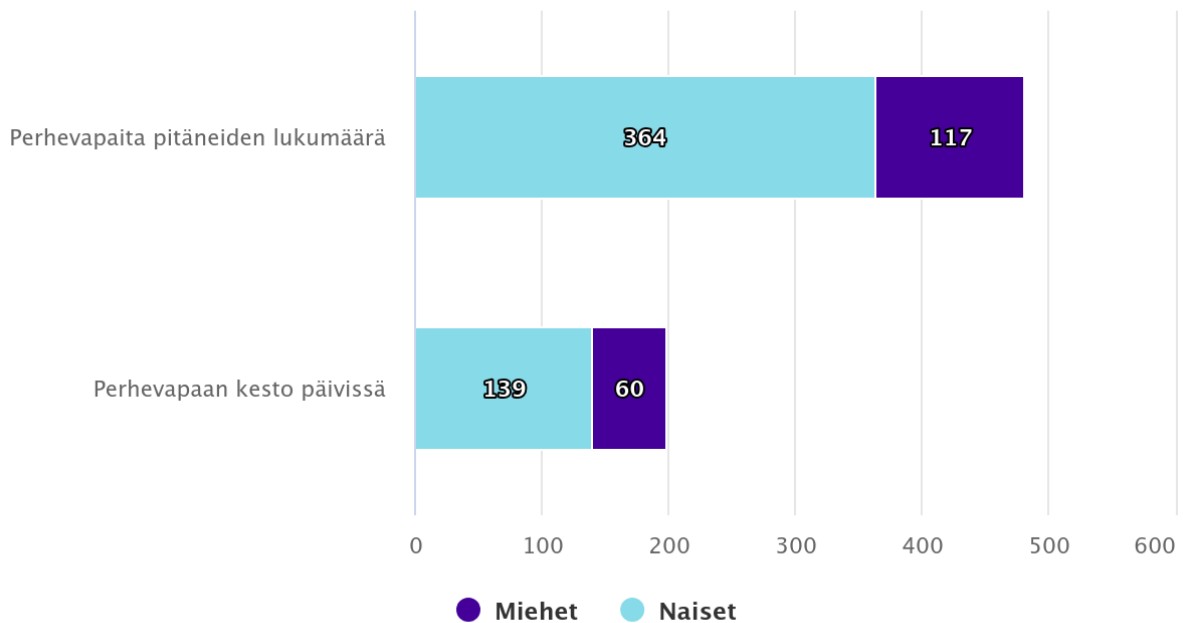
Nais- ja miesvaltaisimmat ammattinimikkeet

Highcharts.com

Perhevapaat

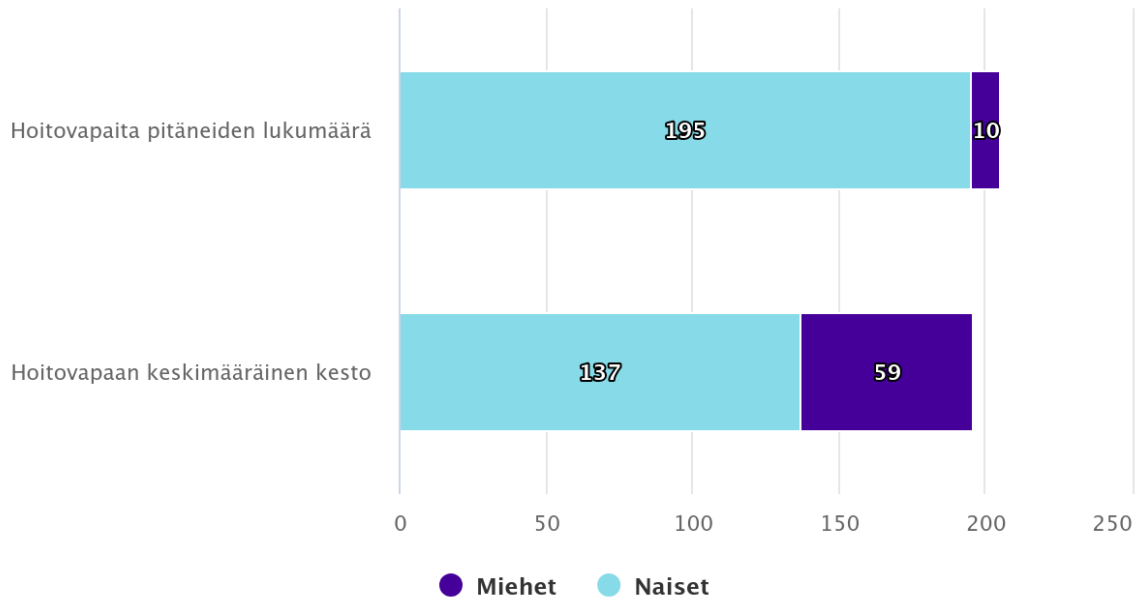
Yhteensä pidettyjä perhevapaapäiviä kertyi naisille 50 471 ja miehille 7 026.

Highcharts.com

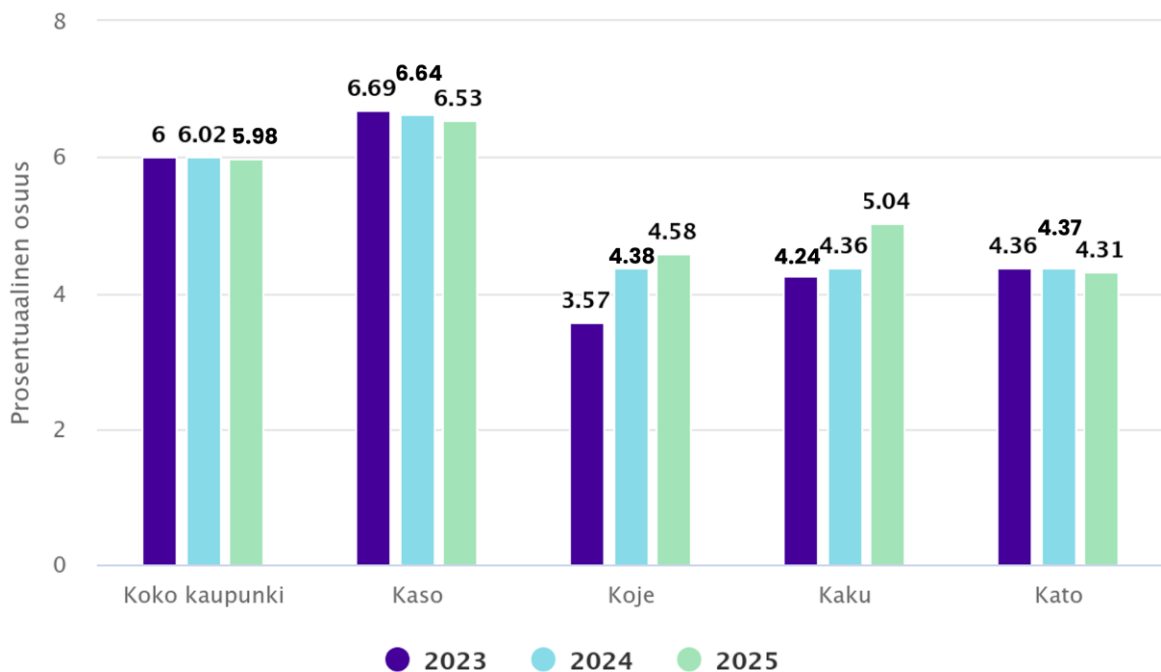
Hoitovapaat

Yhteensä pidettyjä hoitovapaapäiviä kertyi naisille 26 772 ja miehille 590.

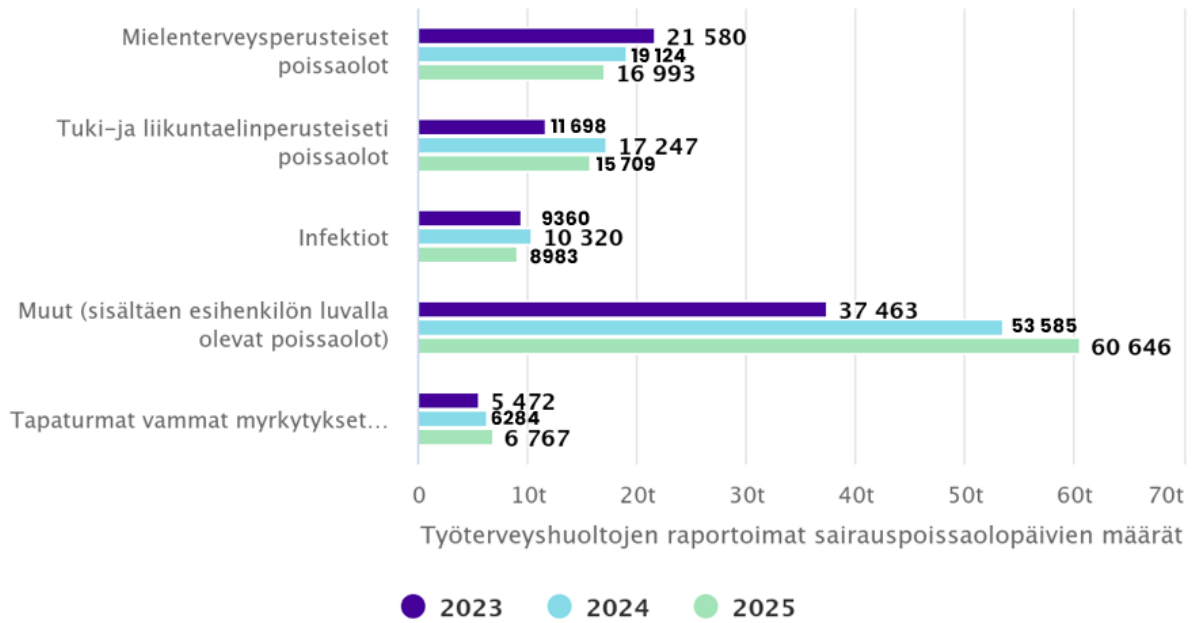
Highcharts.com

Sairauspoissaoloprosentti toimialoittain vuosina 2022–2025

Highcharts.com

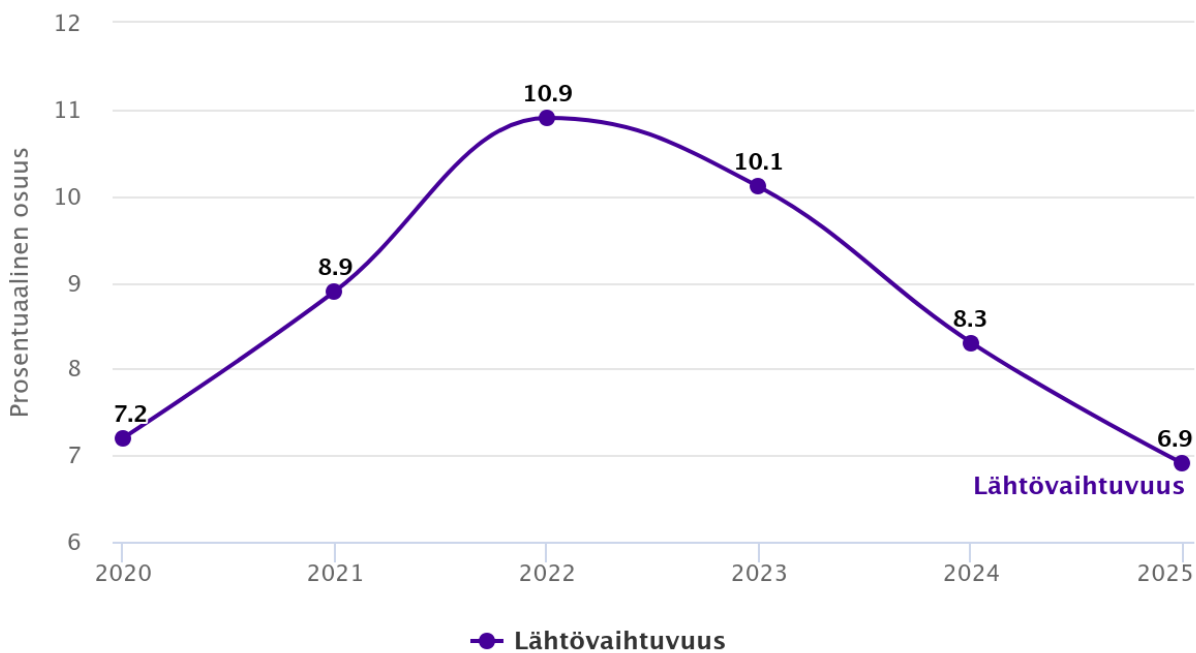
Suurimmat sairauspoissaolodiagnoosiryhmät vuosina 2023–2025

Highcharts.com

Lähtövaihtuvuus

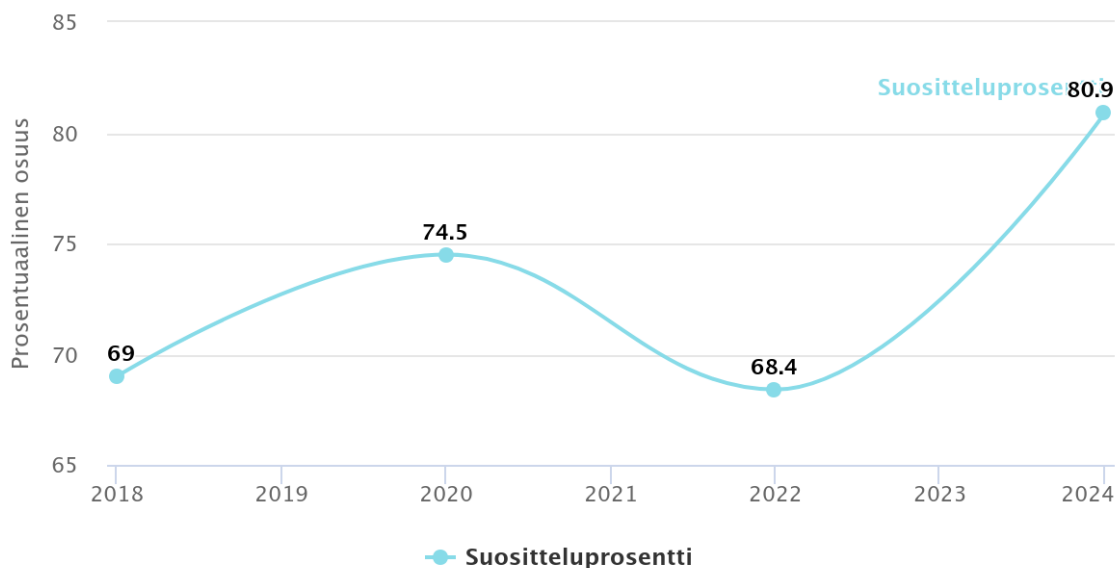
Henkilöstön vaihtuvuus vuosina 2020–2025

Highcharts.com

Kuinka moni työntekijöstämme suosittelisi Vantaata työnantajana?

Tilasto perustuu Kunta10-tuloksiin vuosina 2018–2024.

Highcharts.com

Vaikuttavaa johtamisen ja työyhteisöjen kehittämistä

Vantaan kaupungin johtamisen kehittäminen jatkui vuonna 2025 suunnitelmallisena ja strategialähtöisenä. Kaupunkiorganisaation laajuinen valmentava johtamiskulttuuri vahvistui edelleen, ja toimialoilla tehtiin määrätietoista työtä sekä esihenkilöiden osaamisen että työyhteisöjen toimivuuden kehittämiseksi. Strategian painopiste ”Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella” näkyi konkreettisina toimenpiteinä, valmennuksina ja yhteistyön vahvistumisena.

Kaupungin yhteiset valmennuskokonaisuudet, toimialakohtaiset kehittämistoimet ja työkyvyn johtamisen prosessit muodostivat yhtenäisen rakenteen, jonka tavoitteena oli turvata osaava, hyvinvoiva ja kehittyvä henkilöstö. Vuoden 2025 kehittämistyö pohjautui systemaattiseen osaamisen johtamisen malliin, vuosikellorakenteisiin sekä tiiviiseen yhteistyöhön kilpailutettujen kehittämiskumppaneiden kanssa.

Johtamisen kehittäminen ja esihenkilötyön vahvistaminen

Vuonna 2025 esihenkilöille suunnatut sisäiset valmennukset ja koulutusohjelmat keräsivät laajasti osallistujia. Tarjonta sisälsi tuttuja ja arvostettuja kokonaisuuksia, mutta myös uusia painotuksia strategisesta johtamisesta ja organisaation kyvykkyyksien vahvistamisesta.

Johtamista on kehitetty kohderyhmille räätälöityinä kokonaisuuksina: Ylimmän johdon verkostopäivissä valmisteltiin tulevan strategian keskeisiä kyvykkyyksiä ja johtamisen kehittämisen teemoja. Lisäksi ylin johto hyödynsi ulkopuolisia, vaativan tason johtamiskoulutuksia.

Keskijohdon Johtamisen ja yritysjohtamisen koulutusohjelmasta (JYET) valmistui keväällä 2025 13 henkilöä. Lisäksi yhteisissä päällikköfoorumeissa valmisteltiin ajankohtaisia johtamisteemoja tulevaan strategiaan liittyen.

Esihenkilönä Vantaalla –valmennus toimii edelleen keskeisenä väylänä Vantaalla uusille esihenkilöille päästä sisään vantaalaiseen johtamisen tapaan, oppia strategian mukaista johtamista ja saada tukea johtajuudessa kasvuun. Vuoden 2025 aikana käynnistettiin kaksi uutta ryhmää ja vietiin loppuun myös yksi edellisenä vuonna alkanut EV-valmennus. Lisäksi esihenkilöille on ollut

lyhyempinä valmennuksina ryhmäcoaching- ja vertaisvalmennuksia sekä strateginen johtamisvalmennus keskeisistä johtamisteemoista.

Ylimmän johdon verkostopäivissä ja päällikköfoorumeissa tunnistettiin strategisia kyvykkyyksiä

Ylimmän johdon verkostopäivät ja päällikköfoorumit jatkuivat vuonna 2025 kaupungin johtamisen kehittämisen areenana. Tilaisuuksissa rakennettiin johdon yhteistä ymmärrystä tulevan strategiakauden edellyttämistä kyvykkyyksistä ja vantaalaisista johtamisen kulmakivistä sekä syvennettiin dialogia tulevaisuuden johtamisen teemoista.

Kevään 2025 ylimmän johdon verkostopäivässä ja päällikköfoorumissa jatkettiin edellisvuoden teemaa inhimillisestä strategiasta. Aiheen syväosaajana toimi tulevaisuuden johtamisen asiantuntija ja "Inhimillinen strategia" -teoksen kirjoittaja Paula Kilpinen. Päivien teemana olivat tulevan strategian edellyttämät kyvykkyydet ja osaamiset sekä Vantaan kaupungin keskeiset menestystekijät johtamisen ja toimintakulttuurin näkökulmasta. Työskentelyn keskiössä oli kysymys: millä kyvykkyyksillä ja millaisella johtamisella Vantaa onnistuu myös seuraavalla strategiakaudella?

Syksyllä 2025 päällikköfoorumi ja ylimmän johdon verkostopäivä järjestettiin yhteistilaisuutena. Päivän aikana osallistujat työskentelivät käytännönläheisesti pohtien, miten strategia viedään arjen toiminnaksi ja millaiset johtamisen kulmakivet varmistavat organisaation yhteisen suunnan ja strategian toteutumisen.

Työyhteisöjä ja johtamista kehitetään aktiivisesti

Vantaan kaupungilla työyhteisöjen ja lähijohtamisen sekä toimialojen johtamiskulttuurin kehittäminen on tavoitteellista ja jatkuvaa. Toimialoilla on aktiivisesti järjestetty mm. johdon työpajoja ja johtoryhmien coachausta sekä esihenkilöiden työnohjausryhmiä. Esimerkkinä laaja-alaisesta kehittämistyöstä voidaan mainita perusopetuksen monivuotinen kaikki koulut kattava johtoryhmien valmennushanke, jossa oli käynnissä useita valmennusryhmiä 2025 aikana.

Vantaa on edelleen hyvin johdettu kaupunki, jossa johtamisen kehittämiseen panostetaan pitkäjänteisesti ja jonka tavoitteena on tarjota kaikille työntekijöille

oikeudenmukainen, selkeä ja strategialähtöinen johtaminen. Vuoden 2025 aikana tehdyt toimenpiteet vahvistivat koko organisaation kykyä vastata tulevaisuuden haasteisiin ja rakentaa kestävä, hyvinvoivaa ja oppivaa kaupunkia.

Asiakaslähtöisyyden kehittäminen on ollut ajankohtainen johtamisen ja toimintakulttuurin kehittämisen teema vuonna 2025 erityisesti kaupungin sisäisessä yhteistyössä. Toiminnan muuttuessa yhä poikkihallinnollisemmaksi ja verkostomaisemmaksi, korostuu myös tarve toimintojen, palveluiden ja prosessien yhteensovittamiselle ja selkiyttämiseksi. Teemaa on työstetty yhdessä eri asiakastoimialojen kanssa sekä kaupunkiympäristön toimialalla että konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla. Työhön ovat osallistuneet myös ne palvelualueet, jotka tuottavat sisäisiä palveluja muulle kaupungille. Työyhteisöt ovat kehittäneet toimintaansa mm. kehittämispäivissä, hyödyntäneet kilpailutettujen kumppaneiden toteuttamana työnohjausta, coachausta ja valmennuksia. Vuoden 2025 aikana on toteutettu useita työyhteisöjen kehittämishankkeita palvelujen toimintatapamuutosten tukena. Tästä esimerkkinä työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden siirtyminen TE24-uudistuksen myötä kokonaan kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta. Vantaan työllisyys- ja kotoutumispalveluissa valtavaa muutosta tuettiin laajalla muutosohjelmalla, joka sisälsi mm. johdon, esihenkilöiden sekä kaikkien tiimien työpajatyöskentelyä sekä laajaa perehdytystä uusille työntekijöille reilun puolen vuoden ajan.

Lisäksi työyhteisöt ovat voineet tilata Vantaan kaupungille räätälöityjä koulutuksia myös Metropolialta ja suorittaa valmiita verkkokoulutuksia Eduhouse-verkkokoulussa. Molemmat ovat henkilöstökoulutuksen puitesopimuskoulutuskumppaneita henkilöstön koulutuksessa.

Johtamisen ja esihenkilötyön kehittämisen valmennuksiin ja koulutuksiin/koulutuskokonaisuuksiin osallistuttiin yhteensä 1275 kertaa ja osallistujia oli yhteensä 478 henkilöä. Yhteensä oppimistyöpäiviä kaikkiin johtamisen kehittämisen valmennuksiin ja koulutuksiin kertyi 2373 kpl. Näissä luvuissa on mukana myös ei-esihenkilöasemassa olevia.

Vantaan kaupungin etä- ja lähityökäytänteet

Valtaosa kaupungin henkilöstöstä työskentelee oppilaitoksissa, päiväkodeissa ja muissa tehtävissä, jossa tehdään koko ajan lähityötä. Pienempi joukko työskentelee tehtävissä, joita voi työntekijä halutessaan suorittaa myös muualla kuin työpaikalla.

Vantaalla kaupungilla otettiin 1.2.2025 alkaen käyttöön uusi lähi- ja etätöiden ohjeistus. Tätä edeltänyt ohjeistus oli tehty palvelemaan korona-aikaa, eikä se soveltunut enää täysin koronan jälkeiseen aikaan. Päivitetyn ohjeistuksen tavoitteena oli tarkoituksenmukaisempi ja toimivampi tasapaino lähi- ja etätöiden välillä. Säännöllisen lähityön ja sen mahdollistamien kohtaamisten nähdään edistävän työyhteisön yhteistyötä ja osaamisen jakamista yhteisen tekemisen kautta. Samanaikaisesti mahdollisuus etätöihin koetaan Vantaalla tärkeäksi, sillä etätö mahdollistaa keskittymistä vaativan työskentelyn tuoden myös joustavuutta työn ja muun elämän yhteensovittamiseen. Vantaalla hybridityötä tekee noin 1 000 työntekijää, joiden perustehtävä mahdollistaa myös ajoittaisen etänä työskentelyn.

Uusien käytäntöjen toimivuutta seurattiin kahdella kyselyllä. Etätöiden ohjeistukseen lisättiin kesäkuun alussa joustavuutta sekä tarkennuksia henkilöstökyselystä saadun palautteen pohjalta. Etätöitä koskeva henkilöstökysely toistettiin vuoden lopussa, ja tulosten perusteella vaikuttaisi siltä, että Vantaalla on löydetty toimivat lähi- ja etätöiden käytänteet, jotka palvelevat niin henkilöstöä, johtamista kuin työn tekemistäkin, sillä tulokset olivat parantuneet monin osin. Esimerkiksi työn sujuvuuden koettiin kehittyneen positiivisesti. Lisäksi lähiesihenkilöltä saatu tuki etätöissä koetaan pääsääntöisesti hyvänä tai erittäin hyvänä. Sen sijaan osalla toimialoista tulee edelleen kiinnittää huomiota tarkoituksenmukaisiin tiloihin. Henkilöstön kokemusta etä- ja lähityön käytäntöjen toimivuudesta seurataan jatkossakin. Seuraava kysely on suunniteltu vuoden 2027 alkuun.

CASE: Yhteinen nuotio, yhteinen suunta – Vantaa tarttuu segregaaation ehkäisyyn uudella aluemallilla

Vantaalla on tunnustettu alueellisen segregaaation kehitys ja sen pitkän aikavälin vaikutukset kaupunkilaisten hyvinvointiin, palveluihin ja turvallisuuteen. Tietävästi Vantaa on ensimmäinen kaupunki Suomessa, joka on päättänyt tarttua haasteeseen näin laajamittaisesti ja poikkihallinnollisesti.

Kaupungin johtoryhmä päätti lokakuussa 2024 perustaa kaksivuotisen, toimialarajat ylittävän segregaaation ehkäisyyn toimintaohjelman jatkona aiemmin tehdylle segregaaation ehkäisytyölle. Ohjelma käynnistyi 1.1.2025, ja sen tavoitteena on koota, yhdistää ja kehittää kaupungin toimintaa alueellisen eriytymisen pysäyttämiseksi.

– Segregatio ei ole yhden toimialan ongelma eikä sitä voi ratkaista yksittäisillä hankkeilla. Tarvitaan yhteinen ymmärrys, yhteiset tavoitteet ja rakenteet, jotka

tukevat arjen yhteistyötä, sanoo kehittämispäällikkö **Niina Korko**.

Poikkihallinnollinen ohjelma, yhteinen vastuu

Toimintaohjelman rakentamista johtaa ohjelmajohtaja **Hannu Rusama**.

Ohjelmatiimissä ovat mukana kehittämispäälliköt **Niina Korko** (Kasosta) ja **Mari Jaakonaho** (Katosta). Ohjelma toimii poikkileikkaavasti kaikilla toimialoilla, ja sen tavoitteet sekä toimenpiteet rakennetaan tiiviissä yhteistyössä palvelualueiden kanssa.

Käytännössä ohjelmassa keskitytään muutaman alueen kehitykseen, joihin kuuluvat Korso–Koivukylä, Myyrmäki, Hakunila, Kivistö–Aviapolis ja Tikkurila. Työtä tehdään laajassa yhteistyössä muun muassa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, poliisin, järjestöjen sekä muiden alueellisten toimijoiden kanssa.

– Yhteistyö ei ole vain mukava lisä, vaan välttämättömyys. Alueiden ilmiöt näkyvät samanaikaisesti asumisessa, koulutuksessa, työllisyydessä ja turvallisuudessa – siksi myös ratkaisut syntyvät vain yhdessä, Niina korostaa.

Uusi aluemalli tuo selkeyttä ja yhteisen tilannekuvan

Osana segregaaation ehkäisyn toimintaohjelmaa luodaan Vantaalle uudenlainen poikkihallinnollinen aluemalli. Mallin ytimessä ovat taktiset aluejohtoryhmät, jotka kokoavat yhteen eri toimialojen, kumppaneiden ja tiedon näkökulmat. Aluemalli ei tarkoita kokonaan uutta työtä, vaan uudenlaista tapaa jäsentää ja johtaa jo olemassa olevaa tekemistä. Päätökset ja priorisoinnit perustuvat yhteiseen alueelliseen tilannekuvaan, ei yksittäisiin havaintoihin tai irrallisiin toimenpiteisiin.

– Aluemalli auttaa hahmottamaan, miksi tietyillä alueilla tarvitaan enemmän panostuksia ja miksi vaikutukset syntyvät usein vasta ajan kanssa. Se tuo työhön pitkäjänteisyyttä ja realismia, Niina kuvaa.

Uuden toimintamallin tueksi järjestetään vaiheittain käynnistyville viidelle aluejohtoryhmälle johtoryhmäkohtaista sparrausta, jota toteutetaan kuukausittaisten kokousten yhteydessä. Sparrauksen tavoitteena on tukea muutosta, vahvistaa yhteistä ajattelua ja varmistaa, että aluemalli juurtuu osaksi arkea.

Mitä aluemalli tarkoittaa henkilöstölle?

Henkilöstön näkökulmasta aluemalli on ennen kaikkea tapa tuoda selkeyttä, tukea ja merkityksellisyyttä työhön. Työ ei ole irrallisten toimenpiteiden ketju, vaan osa laajempaa kokonaisuutta, jossa jokaisen panos linkittyy yhteisiin tavoitteisiin.

Henkilöstön rooli on keskeinen myös alueellisen ymmärryksen rakentamisessa. Arjen havainnot, ammattilaisten kokemus ja paikallistuntemus ovat olennainen osa yhteistä tilannekuvaa.

– Työntekijät eivät ole vain toteuttajia, vaan aktiivisia tiedon tuottajia ja kehittäjiä. Ilman heidän havaintojaan ja kokemustaan aluemalli jäisi helposti liian etäiseksi, Niina sanoo.

Pitkäjänteistä työtä yhteisen suunnan eteen

Segregaation ehkäisyn teema jatkuu myös tulevassa strategiassa Myönteisen aluekehityksen ohjelman kautta, joka on yksi kaupungin kuudesta strategisesta ohjelmasta. Tämä korostaa työn pitkäjänteisyyttä ja sitoutumista yli valtuustokausien.

Aluemalli ei lupaa nopeita ratkaisuja, mutta se tarjoaa yhteisen suunnan, rakenteet ja mahdollisuuden tehdä vaikuttavaa työtä yhdessä – saman nuotion äärellä.

– Kun suunta on yhteinen, myös arjen työ tuntuu merkityksellisemmältä. Silloin tiedämme, miksi teemme tätä ja kenen hyväksi, Niina tiivistää.

CASE: Tulevaisuus asuu Vantaalla – menestystekijät strategiassa onnistumiseen

Vantaan kaupungin uusi strategia ei jää pelkiksi tavoitteiksi paperilla. Strategiatyön rinnalla kaupungissa pysähdyttiin olennaisen äärelle: mitä onnistuminen oikeasti vaatii? Vastaus löytyi kyvykkyyksistä, ja ennen kaikkea ihmisistä. Strategiassa nämä näkyvät menestystekijöinä.

Vantaan kaupungin strategiaa lähdettiin rakentamaan kunnianhimoisesti. Tavoitteet ja päämäärät tunnistettiin, mutta pian kävi selväksi, että onnistumiseen tarvitaan muutakin.

– Me tunnistimme aika nopeasti sen, että pelkillä tavoitteilla ja päämäärillä ei saavuteta onnistumista. Meillä pitää olla myös kykyä saavuttaa niitä tavoitteita, kertoo Vantaan henkilöstöjohtaja **Tiina Harju-Kukkula**.

Oivallus käynnisti yhteistyön johdon neuvonantaja ja coach **Paula Kilpisen** kanssa. Yhteistyön tavoitteena oli tunnistaa ne Vantaan kaupungin keskeiset kyvykkyydet, jotka tukevat strategian toteutumista käytännössä.

Kyvykkyydet strategian ytimessä

Työ pohjautui Paulan väitöskirjatutkimukseen kyvykkyyksien rakentamisesta sekä hänen inhimillisen strategian viitekehukseensä, jota hän avaa myös kirjassaan Inhimillinen strategia.

– Tämä yhteinen työ, mitä tehtiin näiden kyvykkyyksien kanssa, joista nyt puhutaan menestystekijöinä, pohjautuu vahvasti väitöskirjatutkimukseeni. Olen laajentanut sitä inhimillisen strategian viitekehukseen, jossa johtaminen on keskeisessä roolissa, Paula kuvaa.

Strategiatyö ei siis keskittynyt vain siihen, mitä halutaan saavuttaa, vaan siihen, että millaisella esimerkiksi osaamisella, johtamisella ja toimintakulttuurilla tavoitteet tehdään todeksi.

Tulevaisuususkoa ja kumppanuutta

Vantaan strategian otsikko ”Tulevaisuus asuu Vantaalla” puhutteli myös Paulaa syvästi.

– Se on todella toivoa luova. Tämä työskentely oli myös tulevaisuuteen katsovaa ja toivoa luovaa yhdessä tekemistä. Se leimasi meidän yhteistä työskentelyämme, hän sanoo.

Yhteistyö kesti koko vuoden 2025, ja molemmat osapuolet kuvaavat sitä poikkeuksellisen hedelmälliseksi.

– On ollut erittäin hedelmällistä yhteistyötä. On tullut sellainen kumppanuuden tunne, kun olemme valmistelleet, miettineet ja purkaneet asioita yhdessä, Paula kertoo.

Tiina yhtyy näkemykseen.

– On ollut inspiroivaa tehdä tätä polkua yhdessä Paulan kanssa. Jo alusta asti tiedosti, että tästä tulee prosessi, jossa pääsemme loppuvuodesta katsomaan, miten teemme tämän ajattelun eläväksi osaksi arkea.

Ihmiset strategian kivijalkana

Työn keskiössä eivät kuitenkaan olleet vain rakenteet tai mallit, vaan ihmiset.

– Tässä korostuu vahvasti ihmiset ja ihmisuus. Usko ihmisiin ja meidän henkilöstöömme: siihen voimavaraan, osaamiseen ja potentiaaliin, jonka he tuovat kaupungin onnistumiseen. Se on kivijalka, Tiina painottaa.

Inhimillinen näkökulma ei jäänyt teoriaksi. Strategiatyön tueksi toteutettiin webinaari, joka jää esihenkilöiden käyttöön koko strategiakauden ajaksi.

– Teimme webinaarin, joka on esihenkilöiden käytössä koko strategiakauden. Työ ei siis lopu tähän, vaan se jatkuu johtamisen tukena, Paula kertoo.

Strategia eläväksi arjessa

Vantaan strategiatyö osoittaa, että onnistuminen ei synny yksin tavoitteista, vaan kyvystä toteuttaa ne yhdessä. Kun strategiaa rakennetaan näin, se ei jää asiakirjaksi – siitä tulee osa arjen johtamista ja toimintaa.

Kuten Tiina kiteyttää:

– Olemme päässeet viemään tätä ajattelua osaksi meidän toimintaamme. Se ei ole irrallinen hanke, vaan tapa ajatella ja toimia.

Ja ehkä juuri siksi tulevaisuus todella voi asua Vantaalla.

CASE: Moninaisuuden johtaminen työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa on normaalia arkea

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa moninaisuus ei ole poikkeus vaan lähtökohta. Kun asiakkaat ja henkilöstö edustavat erilaisia kieliä, kulttuureja ja taustoja, korostuu arjen johtamisessa kyky kohdata, kuunnella ja rakentaa yhteistä ymmärrystä. Suvi Lindénin mukaan moninaisuuden johtaminen on sekä arjen käytäntö että strateginen valinta.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelut toimivat monimuotoisessa toimintaympäristössä, jossa asiakkaat edustavat erilaisia taustoja, kieliä, kulttuureja, osaamista ja elämäntilanteita. Arjessa kohdataan ihmisiä, joiden polut Suomeen ja työelämään ovat hyvin erilaisia. Tämä asettaa vaatimuksia myös palveluissa työskenteleville.

– Moninaisuuden johtaminen ei ole meillä erillinen hanke tai projekti, vaan se on osa jokapäiväistä työtä. Se näkyy jokaisessa asiakaskohtaamisessa ja jokaisessa tiimipalaverissa, sanoo kansainvälisten asioiden palvelupäällikkö **Suvi Lindén**.

Kansainvälisten asiakkaiden palveluissa noin puolella henkilökunnasta on itsellään moninainen tausta. Tämä on merkittävä vahvuus, joka tukee monikielistä ja kulttuuritietoista asiakaspalvelua sekä rikastuttaa työyhteisöä.

Yhteinen ymmärrys eri kulttuureista, kielistä ja toimintatavoista helpottaa asiakkaiden tilanteiden hahmottamista ja lisää luottamusta.

– Kun työyhteisössä on ihmisiä, joilla on omakohtaista kokemusta kotoutumisesta tai kansainvälisestä arjesta, se tuo syvyyttä ja herkkyyttä asiakastyöhön. Se on voimavara, jota meidän pitää osata vaalia ja johtaa oikein, Suvi toteaa.

Johdonmukaista arjen johtamista

Moninaisuuden johtaminen vaikuttaa suoraan työyhteisön toimivuuteen, henkilöstön hyvinvointiin ja palveluiden laatuun. Esihenkilöiden rooli on keskeinen turvallisen ja arvostavan työilmapiirin rakentamisessa. Selkeät toimintatavat, yhdenvertainen kohtelu, avoin vuorovaikutus ja ymmärrettävä kielenkäyttö luovat perustan osallisuudelle.

– Esihenkilön tehtävä on varmistaa, että jokainen tulee kuulluksi ja kokee olevansa osa yhteisöä. Kun ihmiset uskaltavat tuoda esiin näkemyksiään ja osaamistaan, moninaisuus kääntyy koko työyhteisön vahvuudeksi, Suvi painottaa.

Moninaisuuden johtaminen edellyttää myös tietoista itsereflektiota ja jatkuvaa oppimista. Omien ennako-oletusten tunnistaminen, kieli- ja kulttuuritietoisuuden vahvistaminen sekä valmius tarkastella omia toimintatapoja kriittisesti ovat keskeisiä taitoja esihenkilötyössä. Samalla koko henkilöstölle on tarjottava tukea: koulutusta, yhteistä keskustelua ja selkeitä toimintamalleja erityisesti haastaviin asiakas- ja vuorovaikutustilanteisiin.

– Meidän on uskallettava pysähtyä tarkastelemaan myös omaa toimintaamme. Moninaisuuden johtaminen on jatkuvaa oppimista – kukaan ei ole siinä koskaan täysin valmis, Suvi sanoo.

Moninaisuus vahvistaa vaikuttavuutta ja asiakasymmärrystä

Moninainen työyhteisö vahvistaa osaamista ja parantaa kykyä vastata työn muuttuviin vaatimuksiin. Erilaiset näkökulmat ja kokemukset tukevat ongelmanratkaisua, lisäävät asiakasymmärrystä ja edistävät oppimista arjessa. Työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa tämä näkyy erityisesti kykynä kohdata asiakkaita yksilöllisesti ja ymmärtää erilaisia tarpeita ja arvoja.

– Kun ymmärrämme paremmin asiakkaidemme taustoja ja tavoitteita, pystymme kehittämään palveluita, jotka oikeasti tukevat heidän etenemistään kohti työllistymistä ja osallisuutta, Suvi toteaa.

Vantaalla, Suomen kansainvälisimpänä kaupunkina, on erityinen vastuu olla edelläkävijä myös moninaisuuden edistämisessä henkilöstöpolitiikassa.

Tavoitteellinen ja arvostava moninaisuuden johtaminen vahvistaa työyhteisön luottamusta, parantaa työn tuloksellisuutta ja tukee positiivisen työnantajakuivan rakentumista.

– Kun moninaisuus nähdään voimavarana ja sitä johdetaan määrätietoisesti, rakennamme samalla vahvempaa, inhimillisempää ja vaikuttavampaa palvelujärjestelmää. Se on paitsi arjen välttämättömyys myös strateginen valinta, Suvi kiteyttää.

Osaajia nyt ja tulevaisuudessa – rekrytointi ja osaamisen kehittäminen

Hakijamäärät jatkoivat kasvua vuoden 2025 aikana, kun taas haettavien paikkojen määrä oli laskusuuntainen. Vuoden 2025 rekrytointien kokonaishakijamäärä kasvoi 18,7 % (46 704) edelliseen vuoteen verrattuna. Paikkojen määrä taas laski 16,4 % (2 211). Hallinnon tehtävät ja osa asiantuntijatehtävistä herättivät erityistä kiinnostusta hakijoissa, ja niissä hakijamäärien kasvu näyttöytyi suurena. Tehtäviä/virkoja jäi täyttämättä kokonaismäärästä 29,7 % (658). Vastaava määrä edellisenä vuonna oli 27,2 % (675). Kasvatuksen ja oppimisen toimialalle haettaviin lakisääteisiin tehtäviin haki enemmän kelpoisia hakijoita edellisvuoteen verrattuna ja kelpoisten työntekijöiden osuus parani kaikissa nimikkeissä. Opiskelijoiden ja koululaisten harjoittelu- ja kesätöitä oli auki 337 kpl ja hakijamäärä (6 247) pysyi lähes samana edelliseen vuoteen verrattuna.

Esihenkilöille tarjottavaa rekrytointiin liittyvää koulutustarjontaa päivitettiin ja useita koulutuksia toteutettiin yhteistyössä henkilöstöpalvelun eri yksiköiden ja muiden palvelualueiden kanssa. Rekrytointiin liittyviä työkaluja ja palveluita kehitettiin, ja uusia toiminnallisuuksia pilotoitiin.

Anonyymin rekrytointin menetelmää käytettiin vuoden 2025 aikana 49 tehtävässä, joka on 63,2 % vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Laskusuunta kuvastaa tehtävien kokonaismäärän vähentymistä, erityisesti palvelualueilla, jotka ovat tehneet linjauksen menetelmän käytöstä (esimerkiksi työllisyyspalveluissa laski 46 %). Rekrytointeihin, jossa käytettiin anonyymiä menetelmää, osallistui 2 522 hakijaa, joka on 5,4 % kokonaishakijamäärästä.

Vantaan kaupungin johtaja-, päällikkö- ja esihenkilötehtävissä sekä vaativissa asiantuntijatehtävissä käytetään henkilöarviointia osana rekrytointiprosessia. Myös kevyempää arviointia on käytetty mm. pysäköinninvalvonnan tehtävissä. Vuonna 2025 henkilöarviointeja käytettiin 33 haussa. Vuoden lopussa käynnistettiin henkilöarviointikumppanikilpailutus nykyisen sopimuskauden päättyessä 2026 vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

Oikotie lopetti vuoden 2025 alussa työpaikkaportaali- ja rekrytointimarkkinointiliiketoiminnan Suomessa. Elokuussa saimme Oikotien tilalle uudeksi sopimusikumppaniksemme Joblyn tukemaan työpaikkailmoitustemme näkyvyyttä.

Varhaiskasvatuksessa kaksi kertaa vuodessa toteutettavien massarekrytointien rinnalla pilotoitiin sisäisen haun mallia. Sisäiset hakijat pystyivät ennen massahaun aukeamista osoittamaan kiinnostuksensa avoinna oleviin tehtäviin. Vuoden 2025 aikana testattiin rekrytointijärjestelmän tarjoamaa hakijakokemustyökalua monin eri tavoin. Haasteelliseksi osoittautui hakijoiden vastausaktiivisuus. Työkalun käyttöä jatketaan vuonna 2026.

Perusopetuksen opettajien hakijamäärät edelleen nousussa

Vuoden 2025 rekrytoinneissa jatkui sama trendi kuin aiempina viitenä vuonna: perusopetuksen vakituisten virkojen hakijamäärät kasvoivat edelleen, ja kelpoisten hakijoiden osuus parani selvästi edellisvuodesta. Vakituisten opettajien hakuun tammikuussa saapui yhteensä 2 720 hakemusta, joista kelpoisten hakijoiden osuus oli 59 %. Määrällisesti kelpoisia hakijoita oli 30,5 % enemmän kuin vuonna 2024. Määräaikaisiin opettajavirkoihin (ajalla 1.1.–29.8.2025) saapui 5 072 hakemusta, joista kelpoisten hakijoiden osuus oli 24 %. Määrällisesti kelpoisten hakijoiden osuus määräaikaisissa hauissa kasvoi 45,2 % vuoteen 2024 verrattuna.

Kelpoisten hakijoiden määrän kasvu näkyy myös opettajien kelpoisuustilastoissa selkeänä kasvuna. Vuonna 2025 suomenkielisen perusopetuksen opettajista 89,5 % on ollut päteviä.

Suomenkielinen perusopetus, kelpoisten opettajien osuus %

Tehtävänimike	2024	2025
Erityisluokanopettaja	59,8	74,9
Erityisopettaja	88,4	96,0
Lehtori	90,7	97,4
Luokanopettaja	82,6	91,9
Päätoiminen tuntiopettaja	32,2	75,5
Sivutoiminen tuntiopettaja	12,5	31,8

Oppilaitosyhteistyö ja messu-uudistus toivat positiivista huomiota

Syksyllä käynnistettiin uuden ilmeen suunnittelu, ja samanaikaisesti toteutettiin kohdennettuja kampanjoita yhteistyössä osaavien kumppaneiden kanssa, mikä lisäsi Vantaan kaupungin työnantajanäkyvyyttä ja kiinnostusta työnhakijoissa.

Oppilaitosyhteistyö on ollut rekrytoinnissa tärkeässä roolissa. Olemme hakeneet uusia tapoja näkyä opiskelijoille, esimerkiksi osallistamalla innovatiivisiin tapahtumiin, kuten Amazing Race Helsingin yliopistossa, sekä uudistamalla Educa-messukonseptin. Erityisesti Educan messu-uudistus sai runsaasti positiivista palautetta sekä kävijöiltä että toimialan sisältä.

Kesätyöntekijöiden Myday-videot

Vuonna 2025 kesätyöntekijöitä ja harjoittelijoita rekrytoivia esihenkilöitä kannustettiin kysymään nuorilta ja opiskelijoilta halukkuutta kertoa omasta kesätyökokemuksestaan Vantaalla joko artikkelin tai MyDay-videon muodossa. Innokkaita osallistujia löytyi eri puolilta kaupunkia ja useilta toimialoilta. Tuotetut tarinat ja videot toivat esiin nuorten aitoja ja monipuolisia kokemuksia Vantaalla työskentelystä. Materiaalia hyödynnetään monikanavaisesti vuoden 2026 kesätyökampanjoinnissa sekä muussa työnantajamielikuvan kehittämisessä. Toimintamalli osoittautui kustannustehokkaaksi ja helpoksi tavaksi tuottaa markkinointiin aitoa ja rehellistä sisältöä. Samalla se vahvisti ymmärrystä siitä, että työnantajamielikuvan rakentaminen on koko organisaation yhteinen tehtävä: jokainen rekrytointi toimii käyntikorttina organisaatioon.

Varhaiskasvatuksen pätevyitysmiskoulutukset

Vuonna 2025 Vantaa tuki varhaiskasvatushenkilöstön pätevyitymistä työn ohella tarjoamalla sekä suoria polkuja pätevyitymiseen yhteistyössä oppilaitosten kanssa sekä tukemalla monimuoto-opiskelua palkallisilla vapailta lähiopetuspäivien ja harjoitteluiden ajalta. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus Jotpan rahoittamassa mallissa aloitti toukokuussa 18 Vantaan varhaiskasvatuksen työntekijää, jotka valmistuvat sosionomeiksi vuonna 2027. Haku ensimmäiseen OKM:n avustuksella järjestettävään varhaiskasvatuksen sosionomin allianssitilaustutkintokoulutusryhmään toteutettiin syksyllä 2025 ja opinnot alkavat keväällä 2026. Syksyllä 2026 aloittaa sosionomiopiskelijoiden toinen ryhmä sekä varhaiskasvatuksen opettajien ensimmäinen ryhmä.

Edellä mainittujen tukien myöntämisen perusteena työntekijä sitoutuu työskentelemään Vantaalla kahden vuoden ajan valmistumisensa jälkeen ja vastaavasti kaupunki sitoutuu tarjoamaan työntekijälle tutkintonsa mukaista työtä valmistumisensa jälkeen.

Vantaalla työntekijä voi myös hakea tukea ammatillista kehittymistä ja pätevyitymistä edistävän koulutuksen opintomaksuihin. Lisäksi työntekijöiden on mahdollista hakea palkallista vapaata lähikoulutuspäiviä varten korkeintaan viideltä päivältä.

Uusien esihenkilöiden rekrytointiosaaminen ja rekrytoinnin tuki Vantaan työllisyyspalveluissa

Vuoden 2025 alussa Vantaan kaupungin organisaatioon siirtyi valtiolta noin 190 työntekijää TE-Palveluista, joista kymmenen on uusia esihenkilöitä, ja he vastasivat rekrytoinneista omiin tiimeihinsä. Työllisyydenhoidon järjestämisen muutoksen myötä rekrytointimäärät kasvoivat merkittävästi: kesäkuusta 2024 lähtien oli haettavana 108 työtehtävää (58 vakituista, 50 määräaikaista) ja vuoden 2025 aikana vielä 54 työtehtävää (23 vakituista, 31 määräaikaista), joihin tuli yhteensä yli 7 000 hakemusta.

Uusien esihenkilöiden rekrytointiosaamista on vahvistettu monipuolisilla tukitoimilla. Rekrytointiprosessin alussa esihenkilöille tarjotaan selkeät ohjeet ja koulutusta rekrytoinnin eri vaiheisiin, suunnittelusta valintaan. Erityisesti virkarekrytoinneissa korostuu hallinnollisten ja teknisten edellytysten varmistaminen, kuten täyttölupaprosessin käynnistäminen, kelpoisuusvaatimusten päivittäminen ja prosessin aikatauluttaminen. Rekrytointitiimi tukee erityisesti uusia esihenkilöitä virkarekrytointien eri vaiheissa. Tuki kattaa mm. työpaikkailmoitusten teknisen tarkistamisen, hakijaviestinnän, rekrytointijärjestelmän käytön opastamisen, hakemusten esikarsinnan ja/tai kelpoisuuksien tarkastamisen ja haastattelujen järjestämisen. Lisäksi tarjolla oli konsultoivaa apua, rekrytointikoulutuksia ja mahdollisuus anonyymiin rekrytointiin, joka lisää yhdenvertaisuutta ja tukee vastuullista työnantajakuvaa. Uusille esihenkilöille on järjestetty perehdytyksiä ja mentorointia, ja rekrytointiprosessin onnistumista seurataan tiiviisti yhteistyössä HR:n kanssa.

Virkarekrytoinneissa korostuu prosessin huolellisuus ja lainmukaisuus. Esihenkilöiden tehtävänä on varmistaa, että valintapäätökset tehdään objektiivisesti ja perustellusti, ja että kaikki vaiheet dokumentoidaan asianmukaisesti rekrytointijärjestelmässä. Rekrytoinnin tuki auttaa mm. valintapäätösten valmistelussa ja tiedottamisessa hakijoille. Anonyymi rekrytointi on ollut käytössä aktiivisesti työllisyys- ja kotouttamispalveluiden rekrytoinneissa, ja sen avulla on pyritty varmistamaan tasapuolinen ja oikeudenmukainen hakijakokemus.

Osaamisen kehittäminen pohjautuu tavoitteisiin, muutoksiin ja tarpeisiin

Vantaan kaupungin strategisten tavoitteiden ja laadukkaan palvelun toteutumisen perustana on henkilöstön osaamisen jatkuva ja suunnitelmallinen kehittäminen. Jokainen palvelualue laatii vuosittain koulutussuunnitelman, jossa määritellään kaikki henkilöstölle suunnatut kehittämistoimet ja koulutukset.

Koulutussuunnitelmassa otetaan huomioon sekä tavoitteet että toimintaympäristön muutokset, ja siinä tunnistetaan nykyinen osaaminen sekä tarvittavat kehittämistoimenpiteet. Osaamisen kehittämistä toteutetaan toimialoilla ja palvelualueilla näiden suunnitelmien mukaisesti. Osaamisen kehittämisen vuosikellot ja työryhmät tukevat suunnitelmallista etenemistä. Toimialojen ja palvelualueiden järjestämän osaamisen kehittämisen lisäksi henkilöstölle on tarjottu myös kaupunkitasoista koulutusta ammatillisen osaamisen kehittämiseksi. Näitä ovat esimerkiksi järjestelmä-, hallinto- ja talouskoulutukset sekä valmiuteen, ekotukitoimintaan, hankintaan sekä esihenkilö- ja johtamistyöhön liittyvät valmennukset.

Henkilöstökoulutuskumppaneita koulutuksen tuottajana

Vuonna 2025 Vantaan kaupungin ammatillisen henkilöstökoulutuksen kumppani **Metropolia Ammattikorkeakoulu** toteutti 29 koulutuskokonaisuutta. Koulutuksiin sisältyviä koulutuskertoja oli yhteensä 68 ja koulutuksiin osallistui yhteensä 1 233 Vantaan kaupungin työntekijää. Koulutusten aiheet jakautuivat digitaalisiin taitoihin, asiakaskohtaamisiin ja yhdenvertaisuuteen liittyviin teemoihin, työyhteisötaitoihin, turvallisuuteen, työhyvinvointiin sekä eri ammattiryhmille suunnattuun osaamisen vahvistamiseen.

Koulutuksista saatiin erittäin hyvää palautetta ja kaikkien koulutusten palautteiden keskiarvo oli 4,2 asteikolla 1–5. Esimerkiksi kaupunkikulttuurin toimialalle suunniteltu ja toteutettu Myyrmäkitalon turvallisuuskoulutus ja simulaatio sai erinomaista palautetta osallistujilta. Osallistujat kokivat erityisen hyödylliseksi koulutuksen yhteydessä toteutetun simulaation.

Vantaan Aikuisopisto on tuottanut kaupungin perusensiapukoulutuksen jälleen vuonna 2025. Koulutuksia järjestettiin kaikkiaan 49. Kaikkiaan osallistujia vuonna 2025 ensiapukursseilla oli 500 henkilöä. Kaupunkitasoisesti toteutettujen koulutusten yleisarvosanaksi tuli 4,83 (asteikolla 1–5).

Osaamisen kehittäminen ja digitaalisen oppimisen uusi aikakausi

Vuoden 2025 alussa koko henkilöstölle avattiin **Eduhouse-verkkokoulutuspalvelut**, mikä oli merkittävä askel digitaalisen ja itseohjautuvan oppimisen vahvistamisessa. Palvelu tarjosi koulutuksia niin digitaitoihin, työelämätaitoihin, johtamiseen kuin toimialakohtaisiin substansseihin. Suosituimmat aihealueet vuonna 2025 olivat:

1. Työelämätaidot
2. Digitaidot
3. Julkishallinto
4. Tekoäly
5. HR & palkka

Ensimmäisen vuoden tavoitteeksi asetettiin käyttäjämääräksi 10 % henkilöstöstä. Tavoitteeseen päästiin, sillä Eduhousen palveluihin löysi tiensä 1 132 henkilöä, joista aktiivisia käyttäjiä on 753.

Vuonna 2025 Vantaalla suoritettiin 4 151 videokoulutusta, 827 etäkoulutusta, 177 podcastia ja kokonaiskatseluaika noin 4 155 tuntia (692 oppimistyöpäivää).

Eduhousen rinnalla toimialat hyödynsivät myös **Oppiva-verkko-oppimisalustaa**, jonne rakennettiin omia perehdytyksiä ja koulutuksia. Osaamisen hallinnan ja koulutusten koordinaation tukena on toiminut myös vuoden 2025 aikana **Osuma-järjestelmä**, joka mahdollisti suunnitelmallisen ja yhdenmukaisen koulutusten hallinnan. Uuden koulutusten ja osaamisen hallintajärjestelmän kilpailutus oli välttämätöntä ja ajankohtaista, sillä Osuma tuli elinkaarensa päähän. Kilpailutuksen perusteella uusi järjestelmätoimittaja on valittu, ja järjestelmän käyttöönotto toteutetaan keväällä 2026.

Omaehtoisen koulutuksen taloudellinen tuki henkilöstölle

Vantaa edistää henkilöstönsä ammatillista kehittymistä tarjoamalla taloudellista tukea omaehtoiseen koulutukseen. Työntekijä voi hakea tukea työnantajalta, jos hän osallistuu omakustanteisesti koulutukseen, joka vahvistaa hänen ammatillista osaamistaan ja perustuu henkilökohtaiseen kehittämissuunnitelmaan.

Omaehtoisen opiskelun tukea voi hakea kerran vuodessa, ja varhaiskasvatuksen tietyt ammattiryhmät voivat hakea tukea pätevyitysmiskoulutuksiin kuukausittain.

Vuonna 2025 tukea myönnettiin yhteensä noin 17 380 euroa, kun hakemuksia jätettiin noin 22 008,92 euron edestä. Tukea haki 57 henkilöä ja sitä myönnettiin 55 henkilölle. Keskimääräinen myönnetty tukisumma oli noin 316 euroa.

Oppimistyöpäiviä edellistä vuotta enemmän työntekijää kohti

Koulutussuunnitelman mukaisia oppimistyöpäiviä toteutui vuonna 2025 yhteensä 14 172. Oppimistyöpäivistä ulkoisia koulutuksia ja verkkokoulutuksia oli yhteensä 3 888 ja sisäisiä koulutuksia ja kehittämispäiviä 10 064.

Työntekijää kohti oppimispäiviä toteutui 1,7 päivää. Koulutusmäärät työntekijää kohden ovat hieman lisääntyneet edellisvuodesta, jolloin työntekijää kohden oppimispäiviä toteutui 1,5 päivää. Oppimistyöpäivien määrään vaikuttaa koulutusten pituus sekä Eduhouse-verkkokoulutuspalvelun käyttöönotto.

Koulutuskorvauksen lakkauttaminen

Koulutuskorvaus on ollut työnantajille suunnattu tuki henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämiseen, jota kaupunki on voinut hakea Työllisyysrahastolta. Korvausta on voinut saada ennakkoon laaditun koulutussuunnitelman mukaisista koulutuksista, ja se on maksettu hyvityksenä työnantajalle aina jälkikäteen toteutuneiden koulutusten perusteella. Näin ollen korvaus ei ole suoraan vaikuttanut sen vuoden koulutusten toteuttamiseen, vaan on toiminut jälkikäteisenä taloudellisena tukena.

Vuoden 2026 alussa voimaan tullut lainsäädäntömuutos päätti koulutuskorvausjärjestelmän ja tämän jälkeen koulutuksista ei enää myönnetä erillistä korvausta. Vantaa on systemaattisesti ja suunnitelmallisesti toiminut lain edellyttämällä tavalla ja hakenut ja saanut koulutuskorvausta vuosittain. Yhteistoimintalain mukainen koulutussuunnitelma laaditaan palvelualueilla jatkossakin. Vuosien 2020–2024 saatu yhteenlaskettu koulutuskorvaus Vantaalla on noin 1 895 000 euroa.

Lähtöpalautteet

Vantaalla kerätään lähtöpalautetta kyselyllä. Vuonna 2025 siihen vastasi 167 palvelussuhteensa päättäneitä henkilöä. Heistä vakinaisia oli 44 % ja määräaikaisia 46 %. Lopuilla 10 %:lla työsuhte päättyi eläkkeelle jäämisen takia. Lähtöpalautteeseen vastanneista henkilöistä Vantaalle olisi valmiita palaamaan töihin 80 %. Erityisen hyvänä Vantaalla työskentelyssä koettiin yhteistyö esihenkilön kanssa, työn merkityksellisyys sekä työyhteisön ilmapiiri.

CASE: ”Lähdemme liikkeelle ymmärtämisestä” – Innovaatiotiimi rakentaa Vantaalle vaikuttavampaa tulevaisuutta

Uuden tiimin tarkoituksena on kehittää innovatiivisella tavalla kahta Vantaalle tärkeää asiaa: kaikkien kaupunkilaisten työllistymistä ja kiinnittymistä yhteiskuntaan sekä ilmastotyötä. Kaikki kaupunkilaiset halutaan saada mukaan ilmastohaasteiden ratkaisemiseen. Innovaatiotiimin tehtävänä on auttaa kaupungin työntekijöitä ja kumppaneita suunnittelemaan sekä toteuttamaan ratkaisuja valittuihin haasteisiin.

Vantaan kaupunki valittiin vuonna 2025 osaksi Bloomberg Philanthropies - säätiön rahoittamaa kansainvälistä innovaatioverkostoa yhdessä 17 muun eurooppalaisen kaupungin kanssa. Kesällä käynnistyi kaupunginjohtajan alaisuuteen sijoittuvan innovaatiotiimin rekrytointi tiiviissä poikkihallinnollisessa sekä rahoittajan kanssa tehdyssä yhteistyössä. Bloomberg Philanthropies - järjestön tukemaan i-tiimiin rekrytoitiin kolme uutta aiheeseen erikoistunutta työntekijää sekä kaupungin omia erityisasiantuntijoita.

Innovaatiotiimin kuuluu kuusi henkilöä: tiimiä johtava i-team Leader **Antti Lippo**, Civic Designer **Linda Vanni**, Data Analyst **Juuso Ilmola**, projektisuunnittelija **Riikka Paloneva**, ympäristöasiantuntija **Riikka Virta** ja ympäristösuunnittelija **Marja Vuorinen**. Hankkeen valmisteluun on osallistunut mm. Konsernipalveluiden johtaja **Riikka Kiljander-Kiiskinen** sekä Projektitoimisto.

Vantaan innovaatiotiimi työskentelee kaupungin keskeisten strategisten haasteiden parissa: työllisyyden, yhteiskuntaan kiinnittymisen ja ilmastotyön. Työtä tehdään vahvasti asukaslähtöisesti – kuunnellen, tutkien ja yhdessä kehittäen.

Ratkomassa isoja, yhteisiä haasteita

Tiimin tehtävä on kirkas.

– Kyllähän me työskentelemme Vantaan keskeisten haasteiden parissa – semmoisten haasteiden, joiden ratkaisemisella olisi erittäin iso positiivinen vaikutus paitsi Vantaan tulevaisuuteen, myös laajemmin suomalaiseen yhteiskuntaan, kuvaa Antti.

Keskiössä ovat erityisesti Suomeen muuttaneiden työllisyys ja yhteiskuntaan kiinnittyminen sekä koko väestön kestävätkä liikkumisratkaisut ja ympäristöteot.

– Me pyrimme ratkomaan niitä haasteita, jotka liittyvät Suomeen muuttaneiden työllisyyteen ja yhteiskuntaan kiinnittymiseen sekä vauhdittamaan koko väestön

kestäviä liikkumistapoja ja ympäristötekoja Ratikkakaupungin rakentuessa, kertoo Linda.

Teemat kietoutuvat vahvasti toisiinsa.

– Yksi keskeinen yhdistävä tekijä on asukkaan laittaminen keskiöön: heidän tarpeidensa ja arjen ymmärtäminen. Kun puhutaan ilmastokestävyydestä tai työllisyydestä, kyse on myös toimijuuden tunteesta. Se on hyvin merkityksellinen yksilön hyvinvoinnille, Antti jatkaa.

Ymmärryksestä ratkaisuihin

Innovaatiotiimi noudattaa käyttäjälähtöisen ja ketterän kehittämisen periaatteita.

– Me sovellamme asiakaslähtöistä kehittämisfilosofiaa ja muotoiluajattelua. Lähdemme siitä ajatuksesta, että meidän pitää ensin ymmärtää kohderyhmiä ja ongelmia; vasta sen jälkeen lähdetään ideoimaan ja kokeilemaan ratkaisuja, Linda tiivistää.

Työ on alkanut laajalla kuuntelulla ja jalkautumisella eri puolille Vantaata.

– Olemme vierailleet suuralueilla, tavanneet alueiden toimijoita ja haastatelleet esimerkiksi asukas- ja maahanmuuttajajärjestöjä. Olemme kysyneet, millaisia vahvuuksia alueilla on ja millaisia haasteita asukkaat kokevat, jatkaa Linda.

Seuraavaksi tutkimusta laajennetaan asukkaisiin. Juuso avaa:

– Tulemme tekemään kymmeniä haastatteluja sekä asiantuntijoille että asukkaille. Suunnittelemme myös ryhmähaastatteluja oppilaitosten kanssa sekä kyselyitä esimerkiksi kestävästä liikkumistottumuksista.

Myös arjen kohtaamiset ovat keskeisiä.

– Jalkaudumme tapahtumiin ja ostoskeskuksiin. Kohtaamme asukkaita heidän omissa arkiympäristöissään, Antti kuvaa.

Siltoja sillojen välille

Yksi tärkeimmistä havainnoista liittyy kaupungin sisäiseen yhteistyöhön.

– Vantaalla tapahtuu valtavasti ja tehdään tosi paljon hyvää työtä eri toimialoilla. Mutta usein silot eivät välttämättä keskustele keskenään. Yksi tavoitteistamme on tuoda toimijat yhteen ja muodostaa kokonaiskuva siitä, mitä on jo tehty ja mitä on suunnitteilla, Linda kertoo.

Juuso tunnistaa saman ilmiön:

– Iso organisaatio siiloutuu helposti. Ihmiset eivät aina ole tietoisia siitä, mitä muilla toimialoilla tehdään. Tässä me voimme tuoda lisäarvoa: yhdistää porukkaa, joka ei välttämättä ole aiemmin ollut tekemisissä keskenään – ja tukea samalla strategisten muutosohjelmien työtä.

Yhteistyötä halutaan vahvistaa myös kaupungin ulkopuolelle.

– Erityisesti yritysten kanssa on suurempia yhteistyön paikkoja kuin mitä nykyisellään hyödynnetään, monessakin teemassa, etenkin työllisyydessä, Juuso toteaa.

Monipuolinen osaaminen tuo uutta näkökulmaa

Tiimin vahvuus on sen monipuolinen osaaminen.

– Me tuomme kaupunkiin uusia kyvykkyyksiä, jotka liittyvät kestäviin innovaatioihin, ketterään kehittämiseen ja asiakaslähtöisyyteen. Itse olen taustaltani palvelumuotoilija, Juuso tuo vahvaa dataosaamista ja Antilla on tausta tulevaisuuden kestävästä yhteiskunnan tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotehtävistä, Linda kertoo.

Lippo täydentää:

– Kun lasketaan tiimi yhteen, meillä on kokemusta pörssiyhtiöistä, konsulttimaailmasta, kuntakentältä, valtiolta, yrittäjyydestä ja kansalaisjärjestöistä – myös eri mantereilta. Se tuo laajaa maailmankatsomusta ja osaamispääomaa tähän tekemiseen.

Lisäksi tiimissä on mukana kaupungin omia kokeneita asiantuntijoita.

– He tuovat tiimiin timanttista substanssiosaamista ja ovat verkostoituneet kaupungin sisällä – se on ihan valtavan arvokasta tälle työlle, Linda painottaa.

Innostus syntyy muutoshalusta

Mikä työssä on ollut yllättävintä tai innostavinta?

– Merkityksellisten asioiden parissa työskentely huipputiimissä on varmasti kaikille innostava tekijä. Ja ehkä yllättävintä on ollut se, kuinka valtava organisaatio kaupunki oikeasti on. Kun puhutaan yli 8 000 työntekijästä, kokonaisuuden hahmottaminen on iso tehtävä ja vie aikaa, Antti pohtii.

Samalla tiimi kokee vahvaa muutoshalua kaupungissa.

– Strateginen tahtotila muutokseen, ja muutosvalmius, se innostaa. Nyt oikeasti halutaan tehdä muutosta ja rakentaa entistä parempaa kaupunkia, Antti sanoo.

Vastaanotto on ollut lämmin.

– Meidät on otettu vastaan valtavan hyvin. Olemme tavanneet jo satoja sisäisiä sidosryhmiä, ja selkeästi on odotettu, että päästään yhdessä tekemään konkreettisia toimia ketterämmin kuin ehkä aiemmin on totuttu, Linda kertoo.

Miltä onnistuminen näyttää?

Kahden–kolmen vuoden kuluttua tiimi toivoo näkevänsä konkreettisia tuloksia.

– Yksi näkökulma on se, että Vantaa saadaan kartalle. Että meidät tunnetaan tietyistä onnistumisista, kuten siitä, miten Suomeen muuttaneet työllistyvät ja miten työnantajat näkevät monimuotoisuuden kilpailuetuna, Antti sanoo.

Juuso konkretisoi:

– Jos esimerkiksi saadaan kulkutapajakaumaa kestävämpään suuntaan ja Vantaa tunnetuksi tästä, se olisi todella hienoa.

Linda näkee onnistumisen myös organisaation sisäisenä kehityksenä.

– Saadaan skaalattua ja monistettua hyviä käytäntöjä, lisättyä asukkaiden hyvinvointia ja palvelujen saavutettavuutta, sekä kasvatettua kaupungin innovaatio- ja kehittämiskyvykkyyttä asukastietoon pohjautuen. Että meillä on kaupunkina entistä paremmat valmiudet vastata haasteisiin ja muuttuvaan toimintaympäristöön myös jatkossa.

CASE: Oppiminen tuo vaihtelua arkeen – Tuija Koivula hyödyntää Eduhousea monipuolisesti

Vantaan kaupunki tarjoaa työntekijöilleen uuden mahdollisuuden kehittää osaamistaan Eduhousen verkkokoulutusten avulla. Sovellusvastaava Tuija Koivula on tarttunut tilaisuuteen innolla. Koulutukset tuovat vaihtelua rutiineihin ja avaavat ovia tekoälyn ja työelämätaitojen maailmaan.

Vantaan kaupunki aloitti yhteistyön Eduhouse Oy:n kanssa vuoden 2025 alussa. Eduhouse tarjoaa kunta-alalle laajan valikoiman verkkokoulutuksia, jotka kattavat niin digitaidot, työelämätaidot, johtamisen, HR:n ja palkkahallinnon kuin tekoälyn, talouden sekä tietoturvan. Koulutukset koostuvat 5–60 minuutin jaksoista, ja lisäksi tarjolla on etäkoulutuksia ja livewebinaareja, joihin ilmoittaudutaan erikseen Eduhouse-palvelussa.

Tuija Koivula työskentelee asiakasmaksutiimissä sovellusvastaavana Talous ja strategia -yksikön Talouspalveluissa. Hänen arkeensa kuuluu paljon

rutiinitehtäviä, joten koulutukset tuovat kaivattua vaihtelua ja uusia näkökulmia työhön.

Eduhousen käyttöön Tuija innostui esimiehensä **Satu Virolaisen** kannustamana.

– Satu ohjaa aktiivisesti koko tiimiään hyödyntämään Eduhousea, ja se on ollut hyvä sysäys aloittaa.

Oppimisen merkitys korostuu erityisesti nyt, kun tekoäly on noussut vahvasti esiin.

– Olisi tyhmää jäädä pois siitä, mitä kaikkea voi oppia ja hyödyntää. Lisäksi työni sisältää paljon asiakaspalvelua, joten siihen liittyvät koulutukset motivoivat kehittämään osaamista.

Tuija on osallistunut erityisesti tekoälyyn, työyhteisötaitoihin ja asiakaspalveluun liittyviin kursseihin. Yksi mieleenpainuvimmista kokemuksista on ollut AI-Minä ja tekoäly -koulutuskokonaisuus, jota hän suositteli myös tiimilleen.

Tuija näkee koulutukset yleissivistävinä ja tärkeänä osana jatkuvaa oppimista.

– Meidän jokaisen tulee pitää huolta omasta osaamisestaan. Oppiminen on myös työntekijän velvollisuus työnantajaa kohtaan.

Vinkkinsä kollegoille Tuija kiteyttää näin:

– Rohkeasti mukaan! Eduhousesta löytyy jokaiselle jotakin. Kannattaa aloittaa pienistä ja lyhyistä koulutuksista.

Seuraavaksi Tuija haluaa syventää osaamistaan tekoälyn hyödyntämisessä omassa työssään. Hänen esimerkkinsä osoittaa, että jatkuva oppiminen ei ole vain trendi, se on välttämättömyys.

CASE: Kelpoisuus tuo vakautta, yhteisö sitouttaa – Keimolanmäen ja Lehtikuusen koulujen opit

Kelpoisuus vahvistaa koulun arjen vakautta ja mahdollistaa pitkäjänteisen kehittämisen. Silti opettajien pitovoima syntyy ennen kaikkea osaavasta, toisiaan kannustavasta työyhteisöstä. Vantaa on koulutusmyönteinen työnantaja, joka tukee opettajien kehittymistä sekä koulutuksen että arjen rakentein.

Keimolanmäen koulun johtaja **Maria Savolainen** kertoo, että heidän koulussaan kaikki opettajat ovat kelpoisia. Se näkyy arjessa heti:

– Kun talossa on kelpoisia, virassa olevia opettajia, pidemmän aikavälin kehittämistyö ja tavoitteiden suuntaaminen helpottuvat. Ei tarvitse elää lyhyissä pätkissä, vaan voidaan osallistaa ja sitouttaa henkilöstöä asettamalla yhdessä tavoitteita vaikkapa kahden tai viiden vuoden päähän.

Marian mukaan pätevyys lisää henkilöstön pitovoimaa ja helpottaa perehdytystä. Samalla hän muistuttaa:

– Kelpoisuus ei yksin tee opettajasta hyvää. Opettaja tekee työtä persoonallaan: voi olla epäpätevä, mutta silti innostava ja luokan haltuun ottava.

Pedagoginen osaaminen ratkaisee

Lehtikuusen koulun apulaisrehtori **Marianne Andersen** korostaa pedagogisen osaamisen merkitystä etenkin koulussa, jossa oppilailla on monenlaisia tuen tarpeita:

– Täytyy olla eriyttämisen taitoja ja ymmärrystä yksilöllisistä opintopoluista. Pätevyys tuo sen pedagogisen katseen ja työkalut, joita arjessa tarvitaan. Andersen nostaa esiin myös arviointiosaamisen ja opetussuunnitelman tuntemuksen: pätevät opettajat osaavat poimia olennaiset asiat ja rakentaa opetuksen tavoitteiden varaan.

Lehtikuusen rehtori **Elina Kuosmanen** jatkaa:

– Opettajakoulutusta arvostetaan laajasti, mutta siihen tulisi vielä lisätä opetusta ja ohjausta kentällä paljon tarvittavia taitoja varten, esimerkiksi kielitietoisuudesta, kodin ja koulun välisestä yhteistyöstä tai eriyttämisen taidoista. Opettajan työssä tarvitaan paljon itsensä johtamisen taitoa, joka kehittyy toki työtä tehdessä.

Oppimistulokset ovat monen tekijän summa

Elina muistuttaa, että oppimistuloksiin vaikuttavat monet tekijät, kuten alueellinen segregatiokehitys ja oppilaiden vaihtuvuus:

– Meillä on laadukasta opetusta ja taitavia opettajia, mutta silti yksittäisten kokeiden tulokset voivat olla vaatimattomia. Oppilaiden suuri vaihtuvuus on ilman muuta haaste opettajan työssä. Mm. Karvin tutkimusten mukaan erityisen

laadukkaalla alkuopetuksella on merkittävä vaikutus oppilaiden oppimisvalmiuksiin ja koulutukselliseen tasa-arvoon.

Maria lisää:

– Kelpoisuus antaa pohjan, mutta todellinen taito syntyy kokemuksesta; tämä on pitkän matkan juoksu, ei pikamatka.

Johtaminen ja rekrytointi: rakenteet auttavat, mutta yhteisö sitouttaa

Pätevyysaste näkyy myös rehtorin työssä. Kun henkilöstö on kelpoista ja virassa, voidaan jakaa vastuita ja asettaa kunnianhimoisia kehittämistavoitteita.

Marianne kiteyttää:

– On lupa vaatia ja edellyttää. Tiimit voivat sitoutua pidemmän aikavälin suunnitelmiin, mikä ei onnistu, jos kokoonpano vaihtuu jatkuvasti.

Rekrytointi on silti haastavaa, ja kilpailu hyvistä opettajista kovaa. Kouluissa on panostettu ilmoituksiin, joissa kuuluu oppilaiden ääni ja koulun arvot. Niistä on saatu positiivista palautetta. Samalla Vantaalla on otettu käyttöön S2-rekrytointilisä: kelpoiset opettajat saavat palkanlisän, jolla on erityisesti tavoiteltu pätevien opettajien hakeutumista ns. segregatioalueiden kouluihin.

Silti pitovoima syntyy ennen kaikkea arjessa:

– Opettajat kiinnittyvät kouluihin ennen kaikkea taitavien kollegoiden ja toisiaan kannustavan työyhteisön vuoksi. Heitä kiitämme erityisesti: koulun arvoihin ja eettisesti työhön sitoutuneita ammattilaisiamme, Elina sanoo.

Työyhteisön voima: yhdessä onnistutaan

Lehtikuusen toinen virka-apulaisrehtori **Tuija Jordan** tuo esiin, että Lehtikuudessa opettajat eivät ole yksin. Moniammatillinen kouluyhteisö muodostuu opettajien lisäksi oppilaanohjaajista, ohjaajista, monikielisistä ohjaajista, kouluvalmentajasta, nuorisotyöstä ja opiskeluhollosta. Yhteistyössä on voimaa:

– Yksin voi olla kovin vaativaa, mutta yhdessä onnistutaan, Tuija toteaa.

Opettajan työn kivijalka on taitava, työstään innostunut ja riittävän hyvinvoiva ammattilainen. Työ vaatii itsensä johtamisen taitoa: kykyä priorisoida, säädellä kuormitusta ja kehittää omaa työtään.

– On onni päästä osaksi taitavien kollegoiden tiimiä. Silloin työkuorma puolittuu ja työnilo kertautuu, Elina pohtii.

Vantaa tukee oppimista: kehittyminen ei lopu kelpoisuuteen

Sekä rehtorit että apulaisrehtorit korostavat, että kelpoisuus ei tarkoita valmiiksi tulemistä. Vantaa on ollut koulutusmyönteinen työnantaja, ja kaupunki on tarjonnut esimerkiksi mahdollisuuden päteväytyä erityisopettajaksi työn ohessa.

Arjen kehittämistä tuetaan mentoroinnilla, vertaisoppimisella, jobshadowingilla, samanaikaisopetuksella ja tiimityöllä, jotta uudet opettajat saavat tukea ja kokeneet voivat jakaa osaamistaan.

– Koulutus antaa pedagogisen pohjan, jonka päälle osaaminen rakentuu arjen työssä, Maria toteaa.

Maria viittaa 70–20–10-malliin, jossa 70 % oppimisesta tapahtuu työssä, 20 % vuorovaikutuksessa ja 10 % koulutuksissa.

Yhteistyö nivelvaiheessa ja perheiden kanssa

Esiopetuksen ja alkuopetuksen tiivis yhteistyö helpottaa siirtymiä ja varmistaa tuen rakentumisen heti ensimmäisestä luokasta alkaen. Samalla perheiden kanssa tehtävä työ on vaativa osa arkea:

– Kodin ja koulun välinen yhteistyö on olennainen osa opettajan työtä, sillä se tukee oppilaan oppimista ja hyvinvointia. Yhteistyö ei ole pelkkää tiedottamista, vaan vuoropuhelua ja luottamuksen rakentamista. Vaikka opettajankoulutus antaa aiheesta perustietoa, todellinen osaaminen syntyy vasta käytännön tilanteissa, joissa opettaja oppii sovittamaan yhteen erilaisia näkökulmia ja ratkaisemaan arjen haasteita. Tämä vaatii johdon ja verkostojen tukea. Lisäksi mentorointimalli ja vertaistuki ovat olennainen osa tätä työnosaa, kertoo Maria.

Lopuksi: vahva perusta, yhteinen suunta

Korkea pätevyysaste tuo koulun arkeen vakautta, pedagogista laatua ja mahdollisuuden kehittää toimintaa pitkäjänteisesti. Se ei yksin ratkaise oppimistuloksia, mutta se luo vahvan perustan, jonka päälle voidaan rakentaa laadukasta opetusta ja tukea oppilaiden kasvua.

CASE: Pitkä työkokemus ja rohkea askel kohti varhaiskasvatuksen opettajuutta

Työnantajan tuki, joustavat opintomallit ja oma sitkeys ovat avainasemassa, kun varhaiskasvatuksen ammattilaiset kouluttautuvat opettajiksi. Marja-Leena Rantolan koulutuspolku osoittaa, miten henkilöstön osaamiseen panostaminen tukee koko varhaiskasvatuksen kehittämistä.

Marja-Leena Rantola toimii tällä hetkellä varhaiskasvatuksen opettajana Vantaan kaupungilla Ilvespuiston päiväkodissa sekä Superin pääluottamusedustajana. Hänen uransa varhaiskasvatuksessa alkoi jo vuonna 1999, jolloin hän valmistui lähihoitajaksi. Pitkään ajatus opettajaksi kouluttautumisesta tuntui kaukaiselta.

– Ajattelin silloin, että en ikinä lähtisi opettajaksi kouluttautumaan. Se oli sitä vanhaa aikaa – vanhan varhaiskasvatuslain ja vanhan vasun aikaa, Marja-Leena kuvaa.

Tuohon aikaan lastenhoitajan ja opettajan työnkuviin ei ollut suuria eroja, eikä kouluttautuminen tuntunut realistiselta vaihtoehdolta. Monimuoto-opintoja ei ollut tarjolla, ja opiskelu olisi edellyttänyt usean vuoden opintovapaata.

Merkittävä muutos tapahtui vuonna 2018 uuden varhaiskasvatuslain myötä. Pedagogiikan rooli vahvistui, ja samaan aikaan Marja-Leena sai työkaverikseen pätevän varhaiskasvatuksen opettajan. Tämä kokemus vaikutti syvästi omaan ammatilliseen ajatteluun.

– Se kolahti ihan kunnolla. Tajusin, että varhaiskasvatus voi olla paljon muutakin kuin arjesta selviytymistä ja perushoitoa, hän kertoo.

Tie opiskelijaksi vaati sitkeyttä ja rohkeutta

Ajatus opiskelusta alkoi kypsyä, erityisesti, kun tieto monimuoto-opinnoista tuli esiin. Ratkaisevaa oli myös esihenkilön kannustus ja tuki.

– Esihenkilöni sanoi, että Leena, susta on tähän. Se rohkaisu merkitsi tosi paljon, Marja-Leena sanoo.

Tie opiskelijaksi ei kuitenkaan ollut suoraviivainen. Soveltuvuuskokeet jännittivät, eikä opiskelupaikka auennut heti.

– Olen ollut aina hirveä jännittäjä. En saanut sanaa suustani niissä kokeissa, hän muistelee.

Kolmannella hakukerralla paikka kuitenkin irtosi. Odotusajan Marja-Leena hyödynsi suorittamalla opintoja avoimessa yliopistossa, mikä helpotti myöhempää opiskelua tutkinto-opiskelijana.

Opinnot Helsingin yliopistossa alkoivat elokuussa 2024, ja valmistuminen ajoittuu loppuvuoteen 2026. Opiskelumalli, jossa edetään ryhmän kanssa samassa tahdissa, on sopinut hyvin hänen elämäntilanteeseensa.

– Olen yksinhuoltaja ja erityislapsen äiti, joten tämä malli sopii minulle tosi hyvin. Ei tule turhaa stressiä siitä, että pitäisi tehdä enemmän kuin pystyy, hän kertoo.

Työnantajan tuki mahdollisti kouluttautumisen

Vantaan kaupungin tuki on ollut ratkaisevassa roolissa opintojen mahdollistamisessa. Avoimen yliopiston opinnot, jotka olivat koulutuksen pääsyaatimuksena, korvattiin kaupungin toimesta.

– Ne opinnot maksoivat noin 400 euroa. Maksoin ensin itse, mutta sain rahat saman tien takaisin. Se oli ihan älyttömän iso asia, Marja-Leena toteaa.

Lisäksi opiskeluun kuuluvat kaksi lähipäivää kuukaudessa ovat palkallisia, eikä ansionmenetyksiä synny.

– Se on oikeasti se ratkaiseva juttu. Ilman tätä tukea en olisi yksinhuoltajana pystynyt lähtemään opiskelemaan, hän sanoo.

Marja-Leena toivoo, että kouluttautumismahdollisuuksia ja niihin liittyvää tukea tuotaisiin Vantaalla entistä näkyvämmiin esiin.

– Miten me saisimme enemmän ihmisiä innostumaan tästä? Tämä koulutus on tosi tärkeää koko varhaiskasvatuksen tulevaisuuden kannalta, Marja-Leena kiteyttää.

Kiinnostaako varhaiskasvatuksen opettajan monimuoto-opinnot?

Varhaiskasvatuksen opettajan monimuotokoulutusten tavoitteena on mahdollistaa opiskelu myös varhaiskasvatustyön ohessa. Koulutukset on suunnattu varhaiskasvatuksessa työskenteleville, ja opintoihin sisältyy paljon päiväkodissa suoritettavia oppimistehtäviä. Monimuoto-opintoihin voi hakea, kun on suorittanut kasvatustieteen perusopinnot 25 op ja työkokemusta on kertynyt vähintään 8 kk. Töiden ohella suoritettavia varhaiskasvatuksen

opettajan monimuoto-opintoja tuetaan palkallisilla vapaapäivillä erillispäätöksen mukaisesti.

Syksyllä 2026 alkavaan, toistaiseksi viimeiseen Helsingin yliopiston suomenkieliseen varhaiskasvatuksen opettajan monimuotokoulutukseen hakuaika on 10.3.-24.3.2026.

HR-kumppanuutta esihenkilöiden ja työyhteisöjen tukena

Osaamisen kehittämispalveluita tiiviissä yhteistyössä kilpailutettujen palveluntuottajien kanssa

Vantaan kaupungin toimialoilla hyödynnetään kaupunkitasoisesti kilpailutettujen palveluntuottajien palveluita monipuolisesti työyhteisöjen, esihenkilötyön ja johtamisen kehittämisessä. Palveluntuottajat toimivat kaupungin strategisina kehittämiskumppaneina ja tukevat Vantaan tavoitteita sekä strategisten kyvykkyyksien ja osaamisen kehittymistä.

Kehittämiskumppaneilta löytyy laaja osaaminen mm. johtamisen ja esihenkilötyön kehittämiseen, muutostilanteiden tukemiseen, verkostoyhteistyön vahvistamiseen ja työyhteisöjen toiminnan parantamiseen. Johtajat ja esihenkilöt voivat käyttää näitä puitesopimuskumppaneita oman tiimensä ja työyhteisöjensä kehittämisessä hyödyntäen esimerkiksi valmennusta, coachingia, konsultointia tai työnohjausta.

Kehittämistyössä korostuu vetoketjuperiaate, jossa työyhteisöjen ja johtamisen kehittäminen etenee rinnakkain. Tavoitteena on vahvistaa toimialojen ja palvelualueiden kykyä kehittää toimintaansa itsenäisesti yksilö-, ryhmä- ja organisaatiotasolla.

Kaupunkitasoisten kehittämispalveluiden hankinta on ollut kuluneen vuoden aikana valmistelussa, ja kilpailutuksen myötä kaupungille on valittu strategiset kumppanit seuraavalle strategiakaudelle. Uudistettu kumppaniverkosto jatkaa edellisten strategiakausien vahvaa kumppanuutta ja varmistaa, että kehittämistyö eri toimialoilla etenee yhtenäisillä palveluilla johdonmukaisesti, laadukkaasti ja kaupungin strategisia tavoitteita tukien.

Linjajohdon tukena toimivat lisäksi osaamisen kehittämisen sisäiset konsultit, jotka tarjoavat suunnitelmallista ja asiantuntevaa tukea kehittämistyöhön. Sisäiset konsultit toimivat tiiviissä yhteistyössä myös ulkoisten kumppaneiden kanssa, ja heillä on tärkeä rooli oikeiden kumppaneiden valinnassa eri toimialojen ja palvelualueiden tarpeisiin. Yhdessä he varmistavat, että kehittämistoimet toteutuvat johdonmukaisesti, strategiaa tukien ja toimialojen erilaiset tilanteet huomioiden.

HR-digivisio ja HR-järjestelmäprojektin käynnistyminen

HR:n pitkän aikaväli tavoite on, että digiratkaisut edistävät työn tuottavuutta ja sujuvaa arkea. Vuoden 2025 aikana konkretisoimme tavoitetta laatimalla yhteistyössä toimialojen kanssa HR-digivision, jonka tarkoitus on määrittää henkilöstöjohtamisen kehittämisen pitkän aikavälin suuntaa digitalisaation näkökulmasta. Visio ohjaa kehitystyötä vuoteen 2030. HR-digivisio kattaa sekä henkilöstöjohtamisen ja HR:n tietojärjestelmien kehittämisen sekä niihin kytkeytyvän toiminnan ja prosessien kehittämisen. Tavoitteiden keskiössä on ajan vapauttaminen automaation ja itsepalvelun avulla kohtaamiseen sekä manuaalisen työn vähentäminen ja toiminnan sujuvoittaminen ja tehostaminen. Samalla pyritään parantamaan henkilöstöjohtamisen palveluiden saatavuutta, läpinäkyvyyttä ja saavutettavuutta koko kaupungin tasolla. HR-digivisio ohjaa aikataulujen puitteissa myös syksyllä käynnistyneen HR-järjestelmäprojektin lyhyen aikavälin valmistelua.

HR-digivision valmistelu käynnistyi alkuvuodesta HR:n työpajatyöskentelyllä, jonka jälkeen kaikki HR-ammattilaiset saivat osallistua visioluonnoksen työstämiseen. Tämän vaiheen jälkeen toimialojen näkemykset koottiin työskentelyyn syyskuussa virtuaalisesti osallistavalla ja vuorovaikutteisella työvälineellä. Samalla HR sai asiakkaita osallistaen myös laajemmin HR-palveluihin liittyvää kehittävää ja kannustavaa palautetta kehittämistyön tueksi. Asiakkaat ja HR-toimijat näkivät tulevaisuuden toiminnalliset tavoitteet ja kehityssuunnan hyvin yhteneväisesti.

HR-digivisio valmistui lokakuussa. Se sisältää keskeisiä kehittämistä ohjaavia periaatteita ja tavoitteita. Keskeisimmiksi periaatteiksi valikoituivat:

- Työntekijöiden ja esihenkilöiden asiakaskokemus ja käytettävyys kehittämisen keskiöön
- Automatisoidut ja saumattomat prosessit
- Inhimillinen HR ja asiantuntijatyön painottuminen
- Luotettavaan dataan pohjaava, eettinen ja ennakoiva johtaminen

Lisäksi HR-digivisio kuvaa tulevaisuuden tavoitetilaa toimialan työntekijän, johdon ja esihenkilöiden sekä HR-työntekijän näkökulmasta vuoteen 2030.

HR:n lyhyen aikavälin tavoite tietojärjestelmien kehittämisessä on ollut valmistautua mahdolliseen hankintalain muutokseen. Tähän tavoitteeseen liittyen käynnistyi elokuussa 2025 HR-järjestelmäprojekti HR:n, tietohallinnon ja hankinnan yhteistyönä. Projektin ensimmäisessä vaiheessa valmistaudutaan tulevaan hankintaan. Projektin käynnistymisen jälkeen hankintalain mahdollisiin muutoksiin valmistautumisen lisäksi nykyisen HR- ja palkkajärjestelmän (S365HR) järjestelmätoimittaja Numera Oy ilmoitti vuoden 2025 aikana myyvänsä liiketoimintansa uudelle toimijalle (Administer-konserni). HR-

järjestelmäprojektin tavoitteena on turvata palkanmaksu muuttuneessa markkinatilanteessa. HR- ja palkkajärjestelmä kilpailutetaan vuoden 2026 aikana. Hankinnan jälkeen projekti siirtyy käyttöönottovaiheeseen ja uuden järjestelmän käyttöönottoa tavoitellaan keväällä 2028.

Kumppanuustapaamiset tukevat esihenkilöitä HR-asioissa

Kumppanuustapaamiset tukevat esihenkilöitä HR-asioissa Palkkapalveluiden ja HR-asiakaspalvelun yhteisiä kumppanuustapaamisia järjestetään kaupungin esihenkilöille neljä kertaa vuodessa. Tapaamisissa käsitellään vuosikellon mukaisia ajankohtaisia HR-teemoja ja vahvistetaan esihenkilöiden osaamista operatiivisissa HR-asioissa. Samalla tapaamiset tarjoavat kanavan tuoda esiin arjen havaintoja ja kehitystarpeita toimialoilta HR:n käsiteltäväksi.

Loppuvuonna 2024 kumppanuustapaamisia kehitettiin yhdessä osallistujien kanssa. Marraskuun tapaamisessa esihenkilöt tuottivat pienryhmissä ehdotuksia osallistujapohjan laajentamisesta, ja joulukuussa yksiköt äänestivät niistä sopivimmat ratkaisut. Helmikuusta 2025 lähtien tapaamiset on järjestetty edustuksellisina tilaisuuksina, joihin palveluyksiköt nimeävät omat osallistujansa. Muutos lisäsi hieman osallistujamäärää ja vahvisti tapaamisten roolia esihenkilötyön tukena.

Vuoden 2025 tapaamiset toimivat aktiivisena foorumina ajankohtaisten HR-asioiden käsittelylle ja yhteiselle keskustelulle. Toimialoilta nousseiden havaintojen pohjalta HR edisti useita konkreettisia parannuksia, kuten Jäljellä olevat lomapäivät -raportin täydentämisen lomarahavapailla sekä kriittisten viestien jakelun laajentamisen sähköpostiin intran rinnalle. Tapaamisissa toistunut huoli lomake-estojen pituudesta sai vuoden lopulla myönteisen ratkaisun, kun palkkapalveluissa kehitettiin uusi palkka-ajomalli, joka lyhentää estoa merkittävästi.

Vuoden aikana käsiteltiin muun muassa lomarahojen maksua ja vaihtamista, palvelu- ja työtodistusprosesseja, perhevapaita, eläkkeelle siirtymistä sekä esihenkilöiden tukena käytettävää Pelu-exceliä perusopetuksen tarpeisiin. Lisäksi esihenkilöille avattiin kattavasti HR-tuen rakenteita ja työnjakoa sekä valmisteltiin Hertan palvelussuhdelomakkeiden uudistusta lokakuussa voimaan tulleen tasopalkkamallin myötä.

CASE: Yksi Excel rehtorin apuna – uudistettu Pelu-prosessi keventää arkea

Uudistettu Pelu-prosessi toi Vantaan perusopetukseen kaivattua selkeyttä ja säästää rehtoreiden työaika. Kun opettajien palkkatiedot koottiin ensimmäistä kertaa yhteen Excel-pohjaan, kokonaisuuden hallinta helpottuu ja manuaalinen työ vähenee. Kartanonkosken koulun rehtori Satu Olavan mukaan muutos on selvästi askel parempaan.

Vantaan kaupungin peruskouluissa ja lukioissa opettajien, apulaisrehtoreiden ja rehtoreiden palkat määräytyvät vuosittain laadittavan lukuvuosisuunnitelman perusteella. Näiden tietojen ilmoittaminen palkkapalveluihin tapahtuu Hertta-järjestelmän Pelu-lomakkeella, jossa käsitellään kaikki palkkaan vaikuttavat tiedot ylitunneista lisätehtäviin.

– Peluprosessi on se, mihin syötetään kaikki opettajien palkkatiedot – ylitunnit, TVA-lisät ja kaikki mahdolliset palkkaan kuuluvat asiat. Se on erittäin tarkka prosessi, koska on kysymys henkilöiden palkasta, kuvaa Kartanonkosken koulun rehtori **Satu Olava**.

Manuaalisesta työstä keskitettyyn kokonaisuuteen

Aiempina vuosina rehtorit täyttivät Hertassa Pelu-lomakkeen jokaiselle opettajalle erikseen. Prosessi koettiin raskaaksi ja aikaa vieväksi, sillä tietojen syöttö oli pitkälti manuaalista ja lomakkeiden käsittely hidasta.

– Tekninen puoli on vienyt aikaa rehtoreilta, Satu toteaa.

Yhteisestä tarpeesta tehostaa toimintaa Pelu-prosessia lähdettiin uudistamaan, ja perusopetuksessa uusi toimintamalli otettiin käyttöön syksyllä 2025.

Uudistuksen ytimessä oli palkkapalveluiden laatima Excel-pohja, johon rehtorit kokosivat keskitetysti koko koulunsa opettajien tunti- ja palkkatiedot.

– Rehtorin työaika vaaditaan tässä vähemmän. Meidän ei tarvitse jokaiselle opettajalle tehdä lomaketta alusta loppuun, vaan täytimme palkanlaskentaan vain yhden excelin, Satu kertoo.

Talouden seuranta helpottui

Excel-pohjaan rakennetut kaavat laskivat automaattisesti yhteen tuntimäärät ja euromääräiset korvaukset. Samalla rehtoreiden oli helpompi hahmottaa koulun talouden kokonaisuutta ja seurata esimerkiksi KKS- ja KET-määrärahojen käyttöä.

Rehtoreiden täyttämät Excelit tarkistettiin palkkapalveluissa, minkä jälkeen tiedot siirrettiin Herttaan Pelu-lomakkeiden avulla. Vaikka tavoitteena oli automaattinen tiedonsiirto, jouduttiin tällä kertaa turvautumaan vielä osittain manuaaliseen työhön.

Ensimmäinen kierros toi myös oppeja

Uuden prosessin ensimmäiseen käyttökertaan liittyi jonkin verran haasteita, kuten yksittäisiä tiedonsiirtovirheitä ja Excel-kaavojen korjaustarpeita.

– Kun ihmiset tekevät tiedonsiirtoa excelistä, niin siinä saattaa tulla jonkin verran virheitä, mutta tämä oli ensimmäinen kerta. Uskon, että se tästä paranee, kun kaikki prosessit kehittyvät, Satu arvioi.

Sekä palkkapalveluiden että rehtoreiden näkökulmasta kokonaisuuden tarkistaminen yhdeltä pohjalta oli kuitenkin aiempaa sujuvampaa, ja esimerkiksi kelpoisuuksiin sidotut lisät oli helpompi varmistaa.

Selkeä askel parempaan

Kokonaisuutena uudistettu Pelu-prosessi koettiin onnistuneeksi. Se toi selkeyttä, paransi kokonaisuuden hallintaa ja kevensi erityisesti rehtoreiden työkuormaa.

– On ehdottomasti parempaan päin, Satu tiivistää.

Saatujen kokemusten perusteella Pelu-prosessia ja siihen liittyviä työpajoja kehitetään edelleen käyttäjäystävällisemmiksi. Pitkän aikavälin tavoitteena on lisätä automaatiota ja vähentää manuaalista työtä entisestään, jotta aikaa vapautuu hallinnosta pedagogiseen johtamiseen.

CASE: Yhteistyötä ja verkostoissa työskentelyä - Vantaan uusi HR-partnerimalli

Vantaan kaupungilla on syksyllä 2025 otettu käyttöön uusi HR-toimintamalli, jonka tavoitteena on tiivistää yhteistyötä henkilöstöpalveluiden ja toimialojen välillä. Uudessa HR-toimintamallissa HR-partnerit työskentelevät uudessa roolissa osana Vantaan kaupungin henkilöstöpalveluja toimien toimialojen nimettyinä kumppaneina.

HR-partnereina aloittivat **Sanna Roiha**, **Anu Wiikeri** ja **Mariia Hurjanen**. HR-partnerien vastuualueet jakautuvat seuraavasti: Sanna Roiha toimii kasvatuksen ja oppimisen toimialan HR-partnerina, Anu Wiikeri kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi

-toimialan HR-partnerina sekä Mariia Hurjanen työllisyyden ja kotoutumisen sekä elinvoimapaalveluiden HR-partnerina. Lisäksi keväällä 2026 aloittaa neljäs HR-partneri **Hanna Larne**, joka toimii kaupunkiympäristön HR-partnerina.

– Tavoitteenamme on toimia siltana HR:n ja toimialojen välillä. Olemme mukana kehittämässä HR-käytäntöjä, tukemassa esihenkilötyötä ja henkilöstön hyvinvointia sekä varmistamassa osaltamme kaupungin strategisten linjausten toteutumista, Anu kuvaa HR-partnereiden tehtävää.

HR-partnerimallia rakennetaan yhdessä

HR-partnerin rooli Vantaalla on uusi ja tuoretta toimintamallia rakennetaan yhdessä henkilöstöpalveluiden ja toimialojen kanssa tarpeita ja toiveita kuuntelemalla. Malli perustuu kumppanuuteen, verkostoimaiseen työskentelyyn ja yhteistyöhön. Kumppanuuden ja verkostomaisen työskentelyn tavoitteena on varmistaa, että HR-palvelut ja -prosessit tukevat toimialojen johtamista, esihenkilötyötä ja strategisten tavoitteiden saavuttamista parhaalla mahdollisella tavalla. HR-partnerit osallistuvat toimialojen johtoryhmiin ja eri foorumeihin, mikä mahdollistaa ajantasaisen tiedonkulun toimialojen ja henkilöstöpalveluiden välillä.

– Haluamme tuoda esiin toimialojen ja palvelualueiden erilaiset tarpeet ja erityispiirteet ja auttaa kehittämään HR:n palveluita niiden pohjalta, Mariia kertoo.

HR:n tavoitteena on kehittää asiakas- ja käyttäjälähtöisyyttä sekä palveluiden, prosessien että järjestelmien osalta, siksi on erityisen tärkeää saada käyttäjien eli toimialojen äänet kuuluviin kehittämistyössä. Tavoitteena on, että palvelut ja -prosessit ovat johdonmukaisia, automatisoituja ja toimivia. Niillä mahdollistetaan se, että jokainen voi keskittyä työskentelyssään olennaiseen.

– HR:llä on tärkeä rooli toimivan arjen mahdollistajana. Kun HR:n palvelut ovat sujuvia ja prosessit toimivat, esihenkilöt voivat keskittyä ydintehtäviinsä: ihmisten johtamiseen ja toiminnan kehittämiseen. Tämä vaikuttaa myös henkilöstön tyytyväisyyteen ja hyvinvointiin, Sanna toteaa.

Henkilöstöpalveluiden sisällä toimivat toimialoille nimetyt kumppanuusverkostot, jotka muodostuvat HR:n asiantuntijoista. Säännöllisesti tapaavissa kumppanuusverkostoissa tieto kulkee toimialoilta HR-partnereiden kautta ja mukana olevat HR:n asiantuntijat vievät tietoa taas eteenpäin omassa yksikössään. Näin HR:ssä pysytään ajantasalla toimialojen tarpeista, ja samalla on jo valmis areena ja paikka yhteiskehittämiseksi HR:n sisällä.

HR-partnerit aktiivisesti mukana kehitystyössä

Osana rooliaan HR-partnerit osallistuvat aktiivisesti kehittämistyöhön niin toimialalla kuin henkilöstöpalveluissakin. Yhtenä tavoitteena on pidemmän aikavälin strategisen henkilöstösuunnitteluprosessin kehittäminen. Vantaalla on tunnustettu tarve uudistaa ja sujuvoittaa nykyistä henkilöstösuunnitteluprosessia.

Henkilöstösuunnitteluun liittyy olennaisesti myös tiedolla johtaminen, jota halutaan vahvistaa. Tavoitteena on tuottaa kattavammin HR-tietoa toimialoille päätöksenteon tueksi. Henkilöstöpalveluissa on laadittu yhteinen HR-Digivisio 2030, joka ohjaa tiedolla johtamisen kehittämistä, järjestelmien uudistamista sekä toiminnan kokonaisvaltaista sujuvoittamista.

– Tällä hetkellä odotamme uuden PowerBI-järjestelmän käyttöönottoa, jonka avulla saamme paremmin hyödynnettäväksi HR-tietoa suunnittelun ja päätöksenteon tueksi toimialoille, Sanna sanoo.

HR viestii ja vuorovaikuttaa

– Henkilöstöpalveluissa haluamme vuorovaikuttaa ja viestiä aktiivisesti koko henkilöstölle, henkilöstöjohtaja **Tiina Harju-Kukkula** toteaa.

HR-viestintää kehitetään asiakaslähtöisesti. Tavoitteena on, että hr-ammattilaiset ovat läsnä arjessa ja ennakoiva HR-viestintä tukee työn tekemisen sujuvuutta.

HR-partnerit ovat aktiivisesti mukana myös tässä kehittämistyössä.

– Toiveissa olisi lisätä HR:n ja esihenkilöiden säännöllisiä kohtaamisia tietoiskujen ja yhteisten keskustelufoorumien muodossa. Tämä kokonaisuus on vielä suunnittelun alla, Anu pohtii.

Toimialojen odotukset HR-partnerityölle

Toimialat toivovat HR:n olevan helposti lähestyttävä ja aktiivinen yhteistyökumppani, joka osallistuu kehittämiseen, tukee muutostilanteissa ja edistää strategian läpivientiä. HR-partnereilta toivotaan konkreettista tukea arjen esihenkilötyöhön, HR-käytäntöjen toimivuuden varmistamista, ja toimialojen erityispiirteiden huomioimista HR-kehittämisessä.

– Olisikin hyvä, että HR-partneri tuntisi toimialan kuin omat taskunsa, pohtii Mariia.

Toimialojen monipuolisuus innostaa HR-partnereita

HR-partnerit toimivat eri toimialoilla, ja jokaisella on oma näkökulmansa työn merkityksellisyyteen.

Anu, kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi -toimialan HR-partneri, kuvaa toimialaa laajaksi ja vaikuttavaksi:

– Toimialan palvelut tuovat kuntalaisten arkeen elämyksiä ja mielekkyyttä, tukevat fyysistä ja henkistä hyvinvointia ja tarjoavat mahdollisuuksia oppimiseen. Olen todella innostunut toimialastamme; se vaikuttaa kaikkien vantaalaisten elämään, ja on hienoa olla mukana rakentamassa tätä palvelutarjontaa.

Työllisyyden ja kotoutumisen sekä elinvoimapalveluiden HR-partneri Mariia nostaa esiin meneillään olevat muutokset ja kehittämismahdollisuudet: TE-palvelujen siirtyminen kunnille vuoden 2025 alusta ja tulevat lakimuutokset tuovat paljon uutta. HR-partnerin rooli on tukea muutosta. Onnistuneella työllisyyden ja kotoutumisen työllä on merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia. Elinvoimapalveluissa Mariiaa innostaa erityisesti toimialarajat ylittävä tekeminen. Vantaan strategiassa korostuva systeemisyys näkyy konkreettisesti. On ollut hienoa päästä mukaan rohkeaan ja kokeilevaan kehittämiseen sekä tutustua palvelualueiden huikeaan osaamiseen.

Sanna, kasvatuksen ja oppimisen toimialan HR-partneri, kokee työn erityisen merkitykselliseksi:

– Kasvatuksen ja oppimisen toimiala kattaa koko lasten ja nuorten oppimisen polun. On etuoikeus olla mukana rakentamassa tätä kokonaisuutta. HR-partnerina haluan kuunnella toimialan tarpeita ja luoda edellytyksiä sujuvalle arjelle – sitä kautta rakennamme kestäväää tulevaisuutta lapsille, nuorille ja henkilöstölle.

Lämmin vastaanotto Vantaalla

HR-partnerit kokevat, että heidän on otettu lämpimästi vastaan ja he kuvaavat Vantaan kaupungin organisaatiota avoimeksi ja helposti lähestyttäväksi.

– On ollut ilo aloittaa työt Vantaan Kaupungilla, olemme kokeneet olevamme tervetulleita ja työt ovat lähteneet mutkattomasti käyntiin, HR-partnerit sanovat. Kaupungin palveluiden laajuus ja monipuolisuus tekevät työstä vaihtelevaa ja merkityksellistä.

– On innostavaa työskennellä organisaatiossa, jonka toiminta vaikuttaa suoraan vantaalaisten arkeen, hyvinvointiin ja elämään yleensä, HR-partnerit summaavat.

Hyvinvoiva henkilöstö, turvallinen työpaikka

Sairauspoissaolot ja työterveysyhteistyö

Työterveyshuollon yhteistyötä toteutettiin vuoden aikana tiiviisti Terveystalon ja Lääkärikeskus Aavan kanssa. Myös Keva osallistui aktiivisesti yhteistyöhön ja toi arvokkaita näkemyksiä työkyvyn tukemiseen.

Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon on panostettu suunnitelmallisesti. Toimintamalleja on täsmennetty ja kehitetty muun muassa Kevan ja työterveyshuollon palveluntuottajien esiin nostamien havaintojen pohjalta. Näiden toimenpiteiden ansiosta työterveyshuollon ennaltaehkäisevä toiminta on entistä tavoitteellisempaa ja vaikuttavampaa.

Sairauspoissaoloprosentti oli vuonna 2025 kaupunkitasoisesti 5,98, kun se vuonna 2024 oli 6,02 (Lähde: Hertta). Sairauspoissaoloprosenttiyksiköt toimialoittain olivat seuraavat: koje 4,58 (vuonna 2024: 4,38), kaku 5,04 (vuonna 2024: 4,36), kato 4,31 (vuonna 2024: 4,37) ja kaso 6,53 (vuonna 2024: 6,64). Prosenttien valossa näyttää siltä, että sairauspoissaolot ovat hieman laskeneet kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja oppimisen toimialalla, mutta nousseet kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla.

Vuoden 2025 sairauspoissaolotilastojen perusteella sekä mielenterveysperusteiset että tuki- ja liikuntaelinsairauksien aiheuttamat poissaolot ovat vähentyneet edellisvuoteen verrattuna. Sen sijaan esihenkilön luvalla myönnettyjen poissaolojen osuus on kasvanut. Kasvu on kuitenkin keskittynyt lyhyisiin 1–3 päivää kestäviin poissaoloihin.

Mielenterveysperusteiset poissaolot laskivat merkittävästi. Vuonna 2024 niiden osuus kaikista sairauspoissaaloista oli 18,71 %, kun vuonna 2025 se oli 13,96 %. Tämä kertoo siitä, että kuormituksen hallintaan, varhaiseen tukeen ja työhyvinvointiin kohdistetut toimet ovat tuottaneet tulosta.

Myös tuki- ja liikuntaelinsairauksien (TULE) poissaolot vähenivät. Vuonna 2024 niiden osuus kaikista sairauspoissaaloista oli 14,69 %, kun se vuonna 2025 oli 12,86 %. TULE-poissaolojen lasku on maltillinen, mutta suunta on positiivinen. Ennaltaehkäisevät toimet, kuten ergonomiohjaus ja varhainen fysioterapiayhteys, tukevat kehitystä.

Esihenkilön luvalla myönnettyjen poissaolojen osuus kasvoi. Vuonna 2024 niiden osuus kaikista sairauspoissaoloista oli 42,09 %, kun vuonna 2025 se oli 47,42 %. Kasvu voi heijastaa joustavampaa käytäntöä ja varhaisen palautumisen tukemista. Muutoksen vaikutuksia seurataan tarkemmin, jotta poissaolokäytännöt tukevat työkyvyn ylläpitoa parhaalla mahdollisella tavalla.

Esihenkilöt ovat tarttuneet aktiivisesti työkykyhaasteisiin, työkykykeskustelujen ajankohtia on merkitty Herttaan vuoden 2025 aikana yhteensä 2 641 kappaletta. Määrä on kuitenkin vähentynyt aiemmasta vuodesta, vuonna 2024 keskusteluja kirjattiin yhteensä 2 945 kappaletta. Eniten keskusteluja käytiin kirjaamisen perusteella luonnollisesti suurimmilla palvelualueilla eli varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelualueilla kasvatuksen ja oppimisen toimialoilla.

Työterveyden kustannukset vuonna 2025 olivat noin 3,1 miljoonaa euroa.

Työsuojelu- ja työkykyasiantuntijan tehtävät eriytettiin

Vantaan kaupungilla eriytettiin elokuun alusta työsuojeluasiantuntijan ja työkykyasiantuntijan roolit selkeiksi, omiksi asiantuntijatehtävikseen. Muutoksen tavoitteena oli vahvistaa työkyvyn tuen ja työturvallisuuden asiantuntijuutta sekä tarjota esihenkilöille entistä selkeämpi tukiverkosto. Työsuojeluasiantuntija keskittyy työturvallisuusjohtamiseen, työsuojelupäällikön tehtäviin ja yhteistyöhön työsuojelutoimijoiden kanssa.

Työkykyasiantuntija vastaa työkykyjohtamisen tuesta, työkykyprosesseista, työkykyneuvotteluista sekä työkykyasioiden seurannasta ja raportoinnista. Roolien eriyttäminen selkeyttää vastuita, vahvistaa asiantuntijuutta ja parantaa yhteistyötä esihenkilöiden, työterveyshuollon ja työsuojeluorganisaation välillä.

Työturvallisuusilmoitukset ja työtapaturmat

Työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan tehtyjen ilmoitusten määrä kasvoi vuonna 2025 edellisvuoteen verrattuna. Vuoden aikana Tutkaan kirjattiin yhteensä 6 416 turvallisuusilmoitusta, kun vuonna 2024 ilmoituksia tehtiin 5 110. Ilmoitusmäärän lisääntyminen selittyy osin ilmoittamiskulttuurin vahvistumisella, sekä sillä, että järjestelmää hyödynnetään aiempaa aktiivisemmin myös kehittämishavaintojen ja ennaltaehkäisevien riskien tunnistamisessa.

Kaikista ilmoituksista suurin osa koski uhka- ja väkivaltatilanteita, joita kirjattiin 4 199 kappaletta (65 % kaikista ilmoituksista). Uhka- ja väkivaltailmoitusten määrä kasvoi 27,9 % edellisvuoteen verrattuna. Ilmoituksia tehtiin erityisesti ammattiryhmissä, joissa kohdataan päivittäin asiakkaita, oppilaita tai muita

ulkopuolisia henkilöitä ja joissa väkivaltatilanteiden hallinta on keskeinen työturvallisuuskysymys. Suurimmat ilmoitusmäärät kohdistuivat opetuksen, varhaiskasvatuksen sekä ohjaus- ja avustajatehtävien henkilöstöön, mikä heijastaa näiden tehtävien luonnetta ja altistumista haastaville vuorovaikutustilanteille.

Työtapaturmia koskevien ilmoitusten määrä Tutkassa oli 956, mikä on 5,3 % vähemmän kuin vuonna 2024. Läheistä piti -tilanteiden määrä kasvoi 30,7 % (196 ilmoitusta), mikä viittaa siihen, että vaaratilanteita tunnistetaan ja raportoidaan aiempaa herkemmin ennen varsinaisen tapaturman sattumista. Myös muut havainnot ja kehitysehdotukset lisääntyivät merkittävästi (+45,5 %), mikä tukee käsitystä ennaltaehkäisevän turvallisuustyön vahvistumisesta.

Ammattitautiepäilyjä koskevien ilmoitusten määrä kasvoi selvästi (365 ilmoitusta, +96 %). Kasvu selittyy osin ilmoituskynnyksen madaltumisella sekä sillä, että sisäilmaan liittyvät ilmoitukset ovat nousseet aiempaa vahvemmin esiin. Työolojen haittojen ja vaarojen arviointi on aiempaa tiiviimmin integroitu osaksi työturvallisuusjärjestelmää. Erityisesti psykososiaalisen kuormituksen tunnistamista ja arviointia on painotettu esihenkilötyössä.

Vakuutusyhtiöön toimitettiin vuonna 2025 yhteensä 722 turvallisuusilmoitusta. Näistä 620 ilmoitusta (86 %) koski työtapaturmia, 79 ilmoitusta (11 %) uhka- ja väkivaltatilanteita ja 23 ilmoitusta (3 %) ammattitautiepäilyjä.

Veritapaturmien määrä laski edellisvuodesta (2024: 9 kpl, 2025: 7 kpl), mikä on myönteinen kehityssuunta biologisiin riskitekijöihin liittyvän työturvallisuuden näkökulmasta. Epäasiallista kohtelua koskevien ilmoitusten määrä kasvoi maltillisesti (2024: 69, 2025: 80). Vuonna 2024 käyttöön otettu Eki-prosessi on vakiintunut osaksi työturvallisuusjärjestelmää, mikä osaltaan kuvastaa ilmoituskanavan saavutettavuutta ja henkilöstön lisääntyntä tietoisuutta asiasta.

Fyysistä rajoittamista koskevien ilmoitusten määrä kasvoi merkittävästi edellisvuoteen verrattuna (2024: 605, 2025: 1 292). Ilmoitukset kohdistuivat erityisesti ammattiryhmiin, joissa työskennellään lasten ja nuorten tai muiden erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden kanssa. Kehitys korostaa tarvetta systemaattiselle ennaltaehkäisevälle työlle, osaamisen vahvistamiselle sekä selkeille ja yhtenäisille toimintamalleille.

Vuonna 2025 työsuojelun painopisteinä olivat uhka- ja väkivaltatilanteiden hallinta, turvallisuusilmoittamisen kehittäminen sekä riskien ennakoiva tunnistaminen. Turvallisuusilmoitusten määrän kasvu tulkitaan ensisijaisesti

merkiksi avoimemmasta turvallisuuskulttuurista ja siitä, että henkilöstö kokee ilmoittamisen hyödylliseksi osaksi arjen työturvallisuustyötä.

Työsuojelun yhteistoiminta

Työsuojeluvaalit toimikaudelle 2026–2029 järjestettiin syksyllä 2025. Äänestysaktiivisuus vaalialueilla oli 22–30 %. Kaikille vaalialueille valittiin varsinainen työsuojeluvaltuutettu sekä varavaltuutetut, ja työsuojelun henkilöstöedustus kattaa koko kaupunkiorganisaation. Uusi toimikausi käynnistyy vuoden 2026 alussa.

SatsOnline- ja BreakPro -palvelut tukevat hyvinvointia niin työpäivän aikana kuin vapaalla

Henkilöstön käytössä on ollut jo useamman vuoden ajan kuntokeskus Elixian SatsOnline-palvelu, mikä mahdollistaa ohjatun onlineharjoittelun myös kotiloissa erilaisten tallenteiden avulla. Lisäksi SatsOnline tarjoaa lyhyitä taukoliikuntavideoita työpäiviin pidempien harjoitusten lisäksi. Palvelu sisältää sekä lyhyitä videoita että pidempiä harjoituksia myös eri kielisinä. SatsOnlinen käyttö kasvoi vuodesta 2025 21 % ja eri käyttäjiä oli yhteensä 1 449 henkilöä. Suosituimmat harjoitteet olivat Yin joga, easy joga ja vinyasa flow. Runsaasti käyttökertoja saivat myös lempeät harjoitteet Wake me up mood booster ja Start moving. Jatkossakin Vantaan kaupungin työntekijöille on mahdollista harjoitella eri yhteistyökuntosaleilla alennuskoodien kautta sekä kuntosali- että ryhmäliikunnan parissa muun muassa Elixiasa.

BreakPro-taukoliikuntasovellus toimii automaattisena asennuksena koko henkilöstön työkoneilla. BreakPro koostuu erilaisista lyhyistä harjoitteista, jotka soveltuvat erityisesti taukoliikuntaan työpäivän aikana. Yksi harjoitus on muutaman minuutin mittainen taukoliikuntavideo, joita löytyy sovelluksesta runsaasti erilaisia. BreakPron käyttäjiä on ollut vuoden aikana 790.

CASE: Työhyvinvoinnin vuosikello tukemaan tiedolla johtamista perusopetuksessa

Perusopetuksen palvelualueella kehitetään työhyvinvoinnin johtamista työhyvinvoinnin vuosikellon avulla. Tavoitteena on koota hajallaan oleva tieto yhteen, vahvistaa tiedolla johtamista ja varmistaa yhdenvertainen työhyvinvoinnin johtaminen kaikissa yksiköissä.

Perusopetuksen palvelualueella työhyvinvoinnin johtamista on lähdetty kehittämään työhyvinvoinnin vuosikellon avulla. Kehittämistyön taustalla oli selkeä tunnistettu tarve.

– Työhyvinvoinnin vuosikello puuttui kokonaan, vaikka vuosikellomainen työskentely on meille monesta muusta asiasta tuttua, kertoo aluepäällikkö **Johanna Honkanen**.

Vastaavia vuosikelloja on hyödynnetty jo pitkään esimerkiksi koulujen turvallisuustyössä, mutta työhyvinvoinnin osalta yhtenäinen rakenne ja aikataulutettu tarkastelutapa ovat puuttuneet.

Hajanaisesta tiedosta kokonaiskuvaan

Ennen vuosikellon kehittämistä työhyvinvointiin liittyvää tietoa tarkasteltiin erillisinä osina ja satunnaisesti.

– Eri tietojen äärelle pysähtyminen on aiemmin ollut pirstaleista, koska tietoja ei ole saatu käsiteltyä kokonaisvaltaisesti, Johanna kuvaa.

Tieto on tullut eri lähteistä eri aikaan, mikä on vaikeuttanut kokonaiskuvan muodostamista ja tiedon systemaattista hyödyntämistä johtamisessa. Työhyvinvoinnin vuosikello kokoaa tiedot yhteen ja rytmittää niiden käsittelyn osaksi säännöllistä johtamistyötä.

Yhdenvertaista ja linjakasta työhyvinvoinnin johtamista

Vuosikellon keskeinen tavoite on linjata työhyvinvoinnin johtamista ja varmistaa yhdenvertaiset toimintamallit kaikissa yksiköissä.

– Vuosikello linjaa johtamista ja takaa yhdenvertaisen työhyvinvoinnin johtamisen jokaisessa yksikössä, Johanna toteaa.

Yhdenmukaiset käytännöt tukevat esihenkilötyötä ja vahvistavat henkilöstön kokemusta oikeudenmukaisesta ja ennakoivasta johtamisesta. Samalla työhyvinvointiin panostaminen nähdään myös merkittävänä pitovoimatekijänä.

Tiedolla johtaminen osaksi arjen esihenkilötyötä

Työhyvinvoinnin vuosikello tukee esihenkilöiden arkea ennen kaikkea tiedolla johtamisen näkökulmasta. Honkanen tiivistää lähtökohdan:

– Jotta voi tiedolla johtaa, on oltava tietoa.

Vuosikelloon on sovittu säännölliset palaverit ja ajankohdat, jolloin työhyvinvointitietoa tarkastellaan yhdessä ja toimenpiteitä suunnitellaan tietoon perustuen. Vuosikello tuo näkyväksi myös koulujen välisiä eroja ja alueellisia kuormitustekijöitä, mikä auttaa kohdentamaan toimenpiteitä tarkoituksenmukaisesti.

Yhteiskehittäminen vahvasti sitoutumista

Vuosikellon suunnittelu on toteutettu työpajamuotoisesti yhteistyössä Aarni Työkyvyn asiantuntijoiden kanssa.

– Työpajat on suunniteltu tarkoin, jolloin ne ovat palvelleet aidosti ja olleet hedelmällisiä, Johanna kertoo.

Kehittämistyöhön on osallistunut neljä rehtoria, jotka ovat päässeet mukaan jo suunnitteluvaiheessa.

– On merkittävä onnistuminen, että rehtorit ovat olleet mukana jo tässä vaiheessa ja vievät asiaa jatkossa eteenpäin omissa yhteisöissään. Työpajojen tuotokset on käsitelty johtoryhmässä, ja kehittämistyö on pidetty johdon tiedossa koko prosessin ajan.

Kehittämistyön haasteet ja opit

Kehittämiseen on liittynyt myös haasteita. Power BI -alustan valmistumisen viivästyminen on vaikuttanut aikatauluihin ja hidastanut etenemistä. Lisäksi on tunnistettu tarve kytkeä työhyvinvoinnin vuosikello osaksi jo olemassa olevia rakenteita.

– On tärkeää sitoa nyt valmistuva vuosikello jo olemassa oleviin rakenteisiin ja muihin vuosikelloihin, Johanna painottaa.

Työhyvinvoinnin vuosikelloon kootaan keskeisiä henkilöstö- ja hyvinvointitietoja, kuten poissaolotiedot eri luokitteluineen, sekä henkilöstökyselyjen tulokset ja työturvallisuusjärjestelmä Tutkasta saatavat tiedot. Nykytilannetta Johanna kuvaa seuraavasti:

– Nykyinen tieto on todella sirpaleista ja sitä on hyödynnetty valitettavan satunnaisesti.

Kohti käyttöönottoa ja yhteisiä toimintamalleja

Varsinainen laajempi käyttöönotto on vielä edessä, ja työhyvinvoinnin vuosikello otetaan käyttöön 1.8.2026 kevään 2026 aikana toteutettavan jalkautuksen jälkeen. Jo suunnitteluvaiheessa on tunnistettu keskeisiä oppeja.

– Työnantajan näkökulmasta on olennaista, että käytössä on laadukas ja ajantasainen tietoa, Johanna toteaa.

Yhteiset johtamisen mallit tukevat yhdenvertaisuutta yksiköiden välillä ja auttavat huomioimaan sekä yksilöiden ja työyhteisöjen hyvinvoinnin että toiminnan taloudelliset vaikutukset.

Katse tulevaan

Työhyvinvoinnin vuosikellon kehittäminen nähdään jatkuvana prosessina.

– Vasta ensimmäisen käyttövuoden jälkeen nähdään, miten vuosikello on otettu käyttöön ja mihin suuntaan sitä on tarpeen kehittää, Johanna arvioi.

Työhyvinvoinnin vuosikello on kaupunkitasoinen esihenkilöiden työväline, joka muokataan jokaiselle toimialalle erityispiirteet huomioiden. Vuosikello luo kuitenkin jo nyt vahvan perustan suunnitelmalliselle, tiedolla johdetulle ja yhdenvertaiselle työhyvinvoinnin johtamiselle.

CASE: Työterveys kumppanina työkykyjohtamisessa – näin yhteistyö Vantaan kanssa toimii

Vantaan kaupungin ja Terveystalon yhteistyö perustuu luottamukseen, avoimeen vuoropuheluun ja yhteiseen tavoitteeseen tukea henkilöstön työkykyä ennakoivasti. Nimetty työterveystiimi toimii esihenkilöiden ja HR:n rinnalla arjen kumppanina, jonka rooli ulottuu yksittäisistä vastaanotoista koko organisaation työkykyjohtamisen tukemiseen.

Työterveyden rooli Vantaan kaupungilla rakentuu aidon kumppanuuden varaan. Terveystalon tarkoituksena ei ole toimia irrallisena palveluntuottajana, vaan osana yhteistä tekemistä.

– Toivoisin, että koko meidän työterveytemme tiimi olisi teille aito kumppani – että me olisimme yksi rintama niissä asioissa, jotka ovat teille tärkeitä, sanoo työterveyshoitaja **Terhi Salminen** Terveystalosta.

Yhteistyössä korostuu yhteinen vastuu: työkykyyn liittyviä tilanteita ratkotaan yhdessä ja käytännönläheisesti. Yhteistyön onnistumisen taustalla on luottamus ja psykologinen turvallisuus.

– Me voimme puhua suoraan. Jos minulla herää huoli jostain tilanteesta, voin sanoa sen.

Tämä erottaa kumppanuuden pelkästä palvelusuhteesta.

– Tässä ei olla vain kohteliaita kumppaneita, vaan oikeasti samalla puolella.

Selkeät roolit ja nimetyt tiimit

Jokaiselle Vantaan toimialalle on nimetty oma työterveystiimi, johon kuuluu työterveyshoitaja, työterveyslääkäri, työpsykologi ja työfysioterapeutti. Vaikka vastuuhenkilöt on nimetty, taustalla toimii laajempi asiantuntijaverkosto.

– Teille se näyttäytyy usein yhtenä nimenä, mutta todellisuudessa taustalla on paljon enemmän osaamista ja resursseja.

Työterveyshoitajat toimivat usein ensisijaisena kontaktipisteenä erityisesti työkykyjohtamiseen liittyvissä asioissa ja koordinoivat kokonaisuutta.

– Työkyvyn tuen prosessit lähtevät liikkeelle melko tasaisesti sekä meidän että esihenkilön kautta. Myös työntekijät pyytävät itse usein neuvotteluiden järjestämistä.

Ennakoivuus on avain työkykyyn

Työkykyjohtamisessa katse on vahvasti eteenpäin. Pelkkä sairauspoissaolojen seuraaminen ei riitä.

– Jos katsotaan poissaoloja peräpeilistä, ollaan jo myöhässä. Silloin jotain on mennyt pieleen puolin ja toisin.

Varhaisen tuen toimet käynnistyvät heti, kun huoli herää – ja vastuu on aina esihenkilöllä.

– Varhainen tuki ei ole asia, jonka voi ulkoistaa työterveyteen. Se lähtee ihan siitä, että esihenkilö kysyy: miten sä voit?

Yhteiset foorumit ja matala kynnyys yhteydenpitoon

Yhteistyötä tehdään monilla tasoilla: virallisissa verkostotapaamisissa, toimialapalavereissa ja epävirallisissa keskusteluissa. Koko vuoden tapaamisrakenne suunnitellaan etukäteen.

– Meillä on viralliset kokouskäytännöt, mutta niiden lisäksi se kynnyksetön yhteydenpito on tosi tärkeää.

Tietoa jaetaan myös ilmiötasolla: mitä työyhteisöissä nähdään ja mihin olisi hyvä tarttua ajoissa.

– Asiakkuus voi kysyä meiltä: mitä ilmiöitä te olette kentällä huomanneet? Ja siihen me pystymme vastaamaan.

Työpaikkaselvitykset nähdään Vantaalla muunakin kuin lakisääteisenä velvoitteena.

– Me haluamme, että se selvitys ei ole vain paperi, vaan, että siitä on teille oikeasti hyötyä. Prosessit rakennetaan yhdessä, ja toimenpiteet käsitellään niin, että ne tukevat aidosti työyhteisöjen arkea.

Palkkaus ja palkitseminen

Työntekijöiden sekä viranhaltijoiden palkka Vantaalla muodostuu tehtäväkohtaisesta palkasta eli joko tasopalkasta tai työn vaativuuden arviointiin perustuvasta palkasta, palvelusaikaan sidotusta lisästä (esim. työkokemuslisä/vuosisidonnainen lisä) sekä harkinnanvaraisesta henkilökohtaisesta lisästä työtulosten perusteella. Edellä mainittujen palkanosien lisäksi niin yksilöitä kuin yhteisöjäkin palkitaan tavoitteiden mukaisista erinomaisista työsuorituksista erikoispakkiolla. Vantaalla on käytössä monipuolisia palkitsemisen eri tapoja ja palkitsemisjärjestelmä rakentuu aineellisesta sekä aineettomasta palkitsemisesta. Esimerkiksi henkilökohtainen lisä, erikoispalkkiot, pitkän yhdenjaksoisen palvelusajan muistaminen sekä aineeton palkitseminen, kuten kiittäminen, ovat palkitsemisen eri muotoja.

Palkkausjärjestelmä vaihtui vuonna 2025

Kuntatyönantajat KT ja henkilöstöjärjestöt sopivat uuden tasopalkkajärjestelmän käyttöönotosta KVTES ja OVTES-osio G:n sopimusaloilla. Paikallista käyttöönottoa 1.10.2025 edelsi kuukausien yhteistoimintaneuvottelut paikallisten henkilöstöjärjestöjen kanssa. Urakka oli mittava, mutta kaikki sujui hyvin ja järjestelmä saatiin määräajassa otettua käyttöön. Tämän mahdollisesti palvelualuejohdon syventymisen valmisteluun sekä henkilöstöjärjestöjen paneutumisen uuteen ja lähes viikoittaiset palaverit yhdessä henkilöstöpalveluiden kanssa. Uuden palkkausjärjestelmä kustannukset neuvoteltiin vuoden 2025 paikallisista järjestelyeristä ja palkkojen yhteensovittaminen jatkuu edelleen vuoden 2026 järjestelyerien yhteydessä.

Kokonaishenkilöstökulut kasvoivat edellisvuodesta

Vuonna 2025 kokonaishenkilöstökulut olivat yhteensä 458,4 miljoonaa euroa, joka on 8,4 prosenttia (35,5 miljoonaa euroa) enemmän kuin edellisvuonna. Palkkoja on nostanut henkilöstömäärän kasvu ja kunta-alan sopimusratkaisuissa 2022–2025 ja 2025–2028 sovitut, huomattavat palkankorotukset sekä sopimusten sisältämät tekstimuutokset, joilla on myös osaltaan huomattava palkkoja korottava vaikutus sopimuskausilla. Kaikille henkilöstöryhmille maksettiin sopimusten mukaiset yleiskorotukset. Tämän lisäksi paikallistasolla käytiin kuntapuolen sopimusratkaisuun sisältyneet paikalliset järjestelyeräneuvottelut yhdessä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa. Neuvottelutuloksen mukaisesti palkantarkistuksia saivat esimerkiksi tekniseen sekä kunnalliseen virka- ja työehtosopimuksen piiriin kuuluvat asiantuntijat ja esihenkilöt. Myös opettajien palkkoihin kohdistui palkantarkistuksia. Tasopakkamalliin siirtyminen kasvatti palkkamenoja KVTES:n

ja OVTES:n osio-G:n osalta erityisesti varhaiskasvatuksen, vapaa-ajan ja työllisyyspalvelujen ammattiryhmissä.

Henkilöstömäärässä tapahtui kasvua edellisvuoteen nähden. Kasvua selittää olennaisesti TE-uudistus, jonka myötä työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtioilta kunnille vuoden 2025 alussa. Uudistuksen yhteydessä Vantaan kaupungin henkilöstömäärä kasvoi noin 200 henkilöllä.

Naisten euro nousi 93 senttiin

Vakituisen, täyttä työaikaa tekevän naisen euro on noussut edellisvuodesta ja on nyt 93 senttiä miehen eurosta, kun vertaillaan kaikkien Vantaan kaupungin palveluksessa olevien vakituisten, täyttä työaikaa tekevien työntekijöiden tai viranhaltijoiden palkkaperusteiden pohjalta.

Ammattialojen sukupuolijako toteutuu Vantaan kaupungilla samansuuntaisesti kuin suomalaisessa työelämässä yleisesti. Naisia työskentelee Vantaalla paljon esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, ja miehet puolestaan ovat selvä enemmistö tietyissä teknisen alan tehtävissä. Vaikka naisten palkkaero miehiin on viime vuosien aikana tasoittunut, vaikuttaa keskimääräiseen palkkaeroon yhä naisten ja miesten erilaiset ammatit, joissa he toimivat kaupungilla. Verrattaessa vakituista täyttä työaikaa tekevien naisten euroa miehen euroon sopimusaloittain ja saman ammattiryhmien sisällä, on tilanne jo tasaisempi.

Miehiä on edelleen henkilöstöstä suhteellista osuuttaan enemmän esihenkilöinä ja johtajina edellisvuosien tapaan. Kaikista esihenkilöistä miehiä on 30 prosenttia, kun miehiä koko henkilöstöstä on 21 prosenttia.

Palkkojen tarkastelu virka- ja työehtosopimuksittain

Teknisten sopimuksen piirissä vuonna 2025 naisen euro on 112 senttiä. Naiset ovat tällä sopimusallalla suhteellisesti enemmän edustettuna vaativissa asiantuntijatehtävissä, kun taas miehet työskentelevät erilaisilla koulutustaustoilla laajemmin eri tehtävissä.

Yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) piirissä työskentelevillä naisen euro on noussut kahden edellisvuoden 89 sentistä, ja on vuonna 2025 94 senttiä. Sopimusaloista kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen sisällä on myös suurin ammattien ja koulutusasteiden kirjo sopimusalan sisällä. Tämän takia tarkasteltaessa naisten ja miesten välisiä palkkaeroja ammattiryhmittäin eräissä suurissa ammattinimikkeissä nähdään sama tilanne kuin muissakin ammattiryhmissä, eli erot tasoittuvat ja ovat pieniä saman ammattiryhmän sisällä. Esimerkiksi täyden työajan keskiansioita vertailtaessa lastenhoitajilla tai

kartoittajana työskentelevillä naisen eurossa ja miehen eurossa ei ole isohkoja eroja. Lastenhoitajien kohdalla naisen euro oli edellisvuoden tapaan 102 senttiä ja kartoittajien kohdalla naisen euro oli hieman laskenut edellisvuodesta sen ollessa nyt 97 senttiä (vuonna 2024 99 senttiä).

Luokanopettajilla ja erityisopettajilla naisen ja miehen euroissa vaihtelua edellisvuoteen nähden

OVTES:n piirissä olevien, korkeakoulutusta vaativien tehtävien osalta tilanne on seuraava: luokanopettajien kohdalla naisen euro on 103 senttiä ja erityisopettajilla puolestaan naisen euro on 104 senttiä. Eroa on hieman viime vuoden tilanteeseen, jossa sekä luokanopettajilla että erityisopettajilla naisen ja miehen euro oli samansuuruinen. Päiväkodinjohtajilla naisen euro on 103 senttiä eli sama kuin edellisenä vuonna. Varhaiskasvatuksen opettajilla naisen ja miehen välinen ero on hieman kaventunut edellisvuodesta naisen euron ollessa vuonna 2025 101 senttiä, kun se viime vuonna oli 102 senttiä.

Naiset pitivät edellisvuosien tavoin vuonna 2025 miehiä enemmän palkattomia vapaita. Myös palkattomien perhevapaiden pitäjien osuuksia tarkastellessa on naisten osuus miehiä suurempi.

Näyttäisi siltä, että ammattialojen sisällä edellisten vuosien palkkaeroja tasaava trendi jatkuu edelleen myös vuonna 2025.

Valtaosa kaupungin tehtävänimikkeistä on jo tällä hetkellä sukupuolineutraaleja. Kaupunki jatkoi edellisvuoden tapaan tehtävänimikkeiden muuttamista sukupuolineutraaleiksi rekrytointitilanteissa ja esimerkiksi palveluesimies on jatkossa aina palveluesihenkilö.

Henkilökohtainen lisä on tärkeä palkkauselementti

Kaikilla sopimusaloilla virka- ja työehtosopimuksissa on palkkaus rakenne suunnilleen sama. Vantaalla otettiin käyttöön lokakuun alussa tasopalkkajärjestelmä KVTES:n ja OVTES osio G:n osalta, jossa tasopalkka määräytyy tehtävässä vaaditun osaamisen ja vastuun mukaan. Tehtävän vaativuuteen perustuva TVA-järjestelmä on edelleen käytössä TS:n ja OVTES:n osalta. Vantaalla palkka koostuu joko tasopalkasta tai tehtäväkohtaisesta palkasta (mitä tehdään), työkokemusvuosiin perustuvasta lisästä (työvuosien mukaan) sekä henkilökohtaisesta lisästä (miten työntekijä työnsä tekee eli työtuloksista). Tämän lisäksi on huomioitava erilaiset palkkatekijät sopimusaloittain, jotka saattavat merkittävästikin vaikuttaa maksettavaan kokonaispalkkaan, kuten esimerkiksi opetushenkilöstöllä.

Vaikka naisten ja miesten välisiä palkkaeroja selittääkin eniten ammattiryhmien nais- ja miesvaltaisuus sekä naisten runsaampi palkattomien vapaiden ja palkattomien perhevapaiden pitäminen, seuraa kaupunki jatkossakin naisten ja miesten välisiä palkkaeroja ja pyrkii omilla toimillaan edistämään sukupuolten välistä tasa-arvoa ohjeistamalla ja omilla palkkaratkaisuillaan. Toimialoja ohjeistetaan esimerkiksi henkilökohtaisia lisiä jaettaessa huolehtimaan tasapuolisuudesta sukupuolten välillä.

Yhä useampi saa henkilökohtaista lisää

Henkilökohtaista lisää maksetaan yksilölle pitkäaikaisista toistuvista erinomaisista työsuorituksista. Henkilökohtaista lisää sai 56 prosenttia vakituisesta henkilöstöstä. Se on 8 prosenttia enemmän kuin vuonna 2024. Vuonna 2025 henkilökohtaista lisää sai yhteensä 3 676 henkilöä. Henkilökohtaisen lisän suuruus oli keskimäärin 145 euroa.

Vuonna 2025 henkilökohtaista lisää jaettiin järjestelyeräneuvotteluissa sovitusti kunta-alan teknisen henkilöstön työehtosopimuksen (TS) ja tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimuksen (TTES) osalta.

Henkilökohtaisista hyvistä työtuloksista palkitaan työntekijöiden osalta hieman useammin naista (58 %) kuin miestä (49 %). Myös esihenkilöiden kohdalla miehille (53 %) on jaettu suhteessa vähemmän henkilökohtaista lisää kuin naisille (69 %). Havaittavin ero henkilökohtaista lisää saavien työntekijöiden osalta on edellisvuodesta poiketen KVTES:n ja OVTES:n kohdalla. KVTES:n osalta miehistä 33 %:lla on henkilökohtainen lisä ja naisista 44 %:lla. OVTES:n osalta puolestaan miehistä 62 %:lla on henkilökohtainen lisä ja naisista 72 %:lla.

Henkilökohtaisen lisän keskimääräisessä suuruudessa puolestaan ei ole merkittävää eroa sukupuolten välillä.

Kaupunki palkitsee monipuolisesti

Vuonna 2025 Vantaan kaupungilla oli edellisten vuosien tapaan käytössä erilaisia palkitsemismuotoja.

Erikoispalkkioita maksettiin vuonna 2025 yhteensä 544 113 €. Luku ei pidä sisällään työnantajan sivukuluja. Erikoispalkkion saajia oli 1 534 henkilöä. Kaikkien erikoispalkkion saajien laskennallinen keskimääräinen palkkion suuruus oli 355 €. Naisten keskimääräinen erikoispalkkio vuonna 2025 oli 331 € ja miesten 449 €. Erikoispalkkion saajista 80 % oli naisia ja 20 % miehiä.

Vantaan kaupunki kiittää edelleen pitkään palvelleita työntekijöitään/viranhaltijoitaan, kun palvelussuhde on kestänyt yhtäjaksoisesti 20, 30, 40 tai 50 vuotta. Vuonna 2025 kaupunki palkitsi pitkistä palvelussuhteesta myöntämällä kalenteriviikon pituisen ylimääräisen palkallisen työloman tai virkavapauden. Vuonna 2025 palkkioloman saavutti 139 henkilöä.

Tukea hyvinvointi-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden hyödyntämiseen sekä julkisen liikenteen työmatkoihin

Vantaan kaupungilla on ollut vuodesta 2023 alkaen käytössä henkilöstöetuuksien palveluntarjoajana ePassi. Palkitsemisen osalta viimeisimpänä uudistuksena Vantaalla oli Flex-etuuden käyttöönotto ePassin etuusvalikoimassa vuoden 2024 alusta lähtien laajentaen etuuksien piiriin myös hyvinvointipalvelut. Flex-etuus pitää sisällään hyvinvointietuuden sekä liikunta- ja kulttuurietuuden. Kaupunki tuki vuonna 2025 henkilöstönsä hyvinvointi-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden hyödyntämistä jakamalla ePassi-sovellukseen Flex-etuutta enintään 200 euron edestä. Etuuden varsinaiset jakoajankohdat olivat tammikuussa sekä heinäkuussa. Flex-etuutta käytettiin vuonna 2025 1 323 113 euron edestä.

Henkilöstöä kannustetaan työmatkoissa julkisen liikenteen käyttöön. Työnantaja tukee julkisen liikenteen käyttöä jakamalla työmatkaetuutta ePassiin palvelussuhteen keston mukaan kalenterivuositain 10 euroa/kk ja enintään 120 euroa/v. ePassin työmatkaedulla voi maksaa henkilökohtaiset matkaliput tai kausiliput. Työmatkaetuutta hyödynnettiin Vantaalla vuonna 2025 yhteensä 813 472 euron edestä henkilöstön keskuudessa.

Vantaa
Vanda

Julkaisija
Vantaan kaupunki
03/2026

5

Vastaus Tia Seppäsen ja 38 muun valtuutetun aloitteeseen koulujen ympäristöjen liikenteen turvallisuuden parantaminen

VD/5828/00.02.00.03/2025

KK/AV/PK/RH/MK/RN/OT/VW/SR

Tia Seppänen sekä 38 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Lasten turvallinen koulumatka on kaupungin tärkeä tavoite. Erityisesti ensimmäisen luokan aloittavat tarvitsevat aikuisia tukemaan ja ohjaamaan koulumatkan alkuvaiheissa. Joissakin kaupunginosissa tätä on toteutettu vapaaehtoisvoimin esimerkiksi asukasyhdistysten kautta, mutta vastuu ei voi olla yksin vanhemmilla ja yhdistyksillä.

Ehdotamme, että Vantaan kaupunki:

- selvittää nykyisen vapaaehtoisvetoisen valvonnan tilan ja resurssit koulujen ympäristöissä.
- ryhtyy koordinoimaan vapaaehtoistoimintaa yhdessä koulujen ja yhteisöjen kanssa.
- laatii mallin, joka helpottaa vapaaehtoisten osallistumista lasten koulumatkojen turvallisuuden tukemiseen.
- kiinnittää erityistä huomiota niihin kouluihin, joiden ympäristöä kuormittavat tietöiden tai rakennustyömaiden aiheuttamat riskit.

Näin varmistamme, että lasten koulumatkat ovat turvallisia ja että erityisesti pienimmät oppilaat saavat tarvitsemansa tuen.”

Kaupunginvaltuusto 25.8.2025 § 30

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Suomenkielisen perusopetuksen palvelualue ja ruotsinkielisten palveluiden palvelualue toteavat vastauksessaan seuraavaa:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala kiittää aloitteesta, jossa nostetaan esiin tärkeä aihe lasten koulumatkojen turvallisuuden parantamisesta toteuttamalla vapaaehtoistoimintaan perustuva malli. Kukin palvelualue vastaa oman vapaaehtoistoimintansa toteuttamisesta. Vapaaehtoistoiminnan verkoston tuen suunnittelua ja koordinoimista toteuttaa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteisöpalvelut. Vastuu järjestöyhteistyön kaupunkitasoisesta koordinoimisesta kuuluu saman toimialan yhteisille palveluille. Vastuu liikenteen ja infrastruktuurin kehittämisen osalta taas kuuluu kaupunkiympäristön toimialalle. Suomenkielisen perusopetuksen palvelualue ja ruotsinkielisten palveluiden palvelualue ovat laatineet seuraavan vastauksen yhteistyössä edellä mainittujen toimialojen kanssa:

Lukuvuoden alun koulumatkojen turvaamista järjestetään tällä hetkellä vapaaehtoisvoimin esimerkiksi valtakunnallisten järjestöjen, asukasyhdistysten ja koulujen vanhempainyhdistysten toimesta. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Koulutien turvaajat toimii valtakunnallisena kampanjana, ja sen sekä koulujen vanhempainyhdistysten yhteistyöllä koulumatkojen valvonta on saatu toimivasti järjestetyksi niillä alueilla, joilla on aktiivista toimintaa. MLL:n paikallisyhdistystä ei kuitenkaan ole jokaisen koulun lähellä.

Myös huoltajien rooli koulumatkaan liittyvässä liikennekasvatustyössä on merkityksellinen: Esimerkiksi Liikenneturva painottaa, että huoltajilla on merkittävä rooli esimerkin näyttäjinä ja oman lapsen oman koulutien tuntijoina.

Kaikkiaan Vantaan kaupungin järjestämään vapaaehtoismintaan osallistuu tällä hetkellä noin 400 tehtäviinsä koulutettua vapaaehtoista, joita ei voida siirtää muihin tehtäviin. Aloitteessa ehdotetun täysin uuden vapaaehtoisuuden luominen ja toimenpiteiden toteuttaminen vaatisi merkittävää lisäresurssia erityisesti toiminnan koordinoinnista vastuussa olevalle perusopetuksen palvelualueelle. Kustannuksia syntyisi koordinoinnin lisäksi vapaaehtoisten rekrytoinnista ja koulutuksesta sekä viestinnästä. Suunnittelu ja toteuttaminen vaatisi eri toimialojen välistä tiivistä yhteistyötä ja selkeää vastuunjakoa. Lisäksi tiedostetaan, että vapaaehtoisten rekrytointi rajattuun ja ajallisesti sidottuun toimintaan voisi olla haastavaa.

Myös vastaavan toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen järjestöyhteistyönä vaatisi lisää resursseja, jotta nykytilan selvittäminen, toimintamallin suunnittelu, testaaminen ja rakentaminen, koordinointi koulujen ja yhteisöjen tasolla sekä viestintä eri tahoille saataisiin toteutumaan.

Tällä hetkellä käytettävissä olevilla resursseilla voimme pohtia toiminnan tukemista viestinnällisesti esimerkiksi kannustamalla toimijoita aloittamaan kyseistä vapaaehtoismainta. Tässä tapauksessa kuitenkin olisi toivottavaa ja järkevää, että kaupungilla olisi käytössään henkilöstöä, joka yhdistäisi halukkaat toimijat ja koulut. Lisäksi uuden toiminnan aloittaminen vaatisi koordinoimista ja siten sitoisi henkilöstöresurssia myös koulujen tasolla.

Aloitteen aihetta koulumatkojen turvaamisesta vapaaehtoisuudella pidetään siis tärkeänä mutta nykyisellä henkilöstöresurssilla mahdottomana toteuttaa. Aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen vaatisi vähintään yhden henkilön pidempiaikaisen merkittävän työpanoksen sekä sitoisi kausiluonteisesti myös muun henkilöstön työaikaa niin eri toimialojen hallinnon kuin koulujenkin tasolla.

Koulujen ympäristön liikkumisturvallisuuteen liittyy myös liikenteen ja infrastruktuurin näkökulma, josta päävastuu kuuluu kaupunkiympäristön toimialalle. Kaupungin liikennesuunnittelussa on tehty selvityksiä esimerkiksi koululaisten kulkutottumuksiin liittyen. Selvityksissä on huomioitu turvallisuusnäkökulma. Selvitysten perusteella on toistaiseksi tehty lähinnä yksittäisiä kohdennettuja toimenpiteitä. Parasta aikaa kaupunkiympäristön toimialalla käynnistetään kuitenkin kokonaisvaltaisempaa, koulumatkat kokonaisuutena huomioon ottavaa Vantaan koulukonsepti -hanketta, jossa kehitetään kouluvyöhykemallia, jolla parannetaan koulujen lähiympäristöjen liikennejärjestelyjä. Hanke päättyy loppuvuodesta 2026. Hankkeen tavoitteena on edistää jalankulun ja pyöräilyn turvallisuutta sekä tukea lasten ja nuorten aktiivista koulumatkaliikkumista. Malliin sisältyy laaja yhteistyö koulujen, huoltajien, asukkaiden sekä kaupungin eri toimialojen kesken. Hankkeessa pilottina toimii Koivukylän koulu. Mahdollisia hyviä kokemuksia voidaan hankkeen päätyttyä hyödyntää mallin jalkauttamisessa myös muihin kouluihin, mikäli tähän saadaan tarvittavia resursseja.

Kaupunginhallitus 12.1.2026 § 9

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Tia Seppäselle ja 38 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Suomenkielisen perusopetuksen palvelualue ja ruotsinkielisten palveluiden palvelualue toteavat vastauksessaan seuraavaa:

Kaupunginhallitus pyysi asian valmisteluun palauttamisen yhteydessä selkeämpiä lukuja kustannuksista ja henkilöstöresurssien tarpeesta kullakin toimialalla. Kysyttiin myös, onko jotakin, mitä voidaan tehdä ilman merkittävää resurssilisäystä. Lisäksi kaupunginhallitus halusi, että vastauksessa huomioidaan ratiikan työmaiden mahdolliset turvallisuusriskit lasten koulureiteillä, ja miten niihin varaudutaan.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala kiittää tarkentavista kysymyksistä. Mannerheimin lastensuojeluliiton (MLL) paikallisyhdistykset ovat jo parikymmenen vuoden ajan järjestäneet Koulutien turvaajat -kampanjaa koulujen lukuvuoden alun yhteydessä Uudellamaalla. Mukana ovat olleet ne paikallisyhdistykset, jotka ovat pystyneet vastaamaan toiminnan alueellisesta koordinoinnista. Parin viime vuoden aikana kampanja on toteutettu valtakunnallisena. Malli perustuu siihen, että järjestö vastaa kaikista käytännön järjestelyistä: hallinnoinnista, tiedottamisesta, ilmoittautumisten vastaanottamisesta, vapaaehtoisten sijoittelusta eri kouluille sekä huomioliivien hankinnasta ja päivittäisestä jakamisesta vapaaehtoisille. MLL tavoittaa parhaimmillaan omien työntekijöidensä sekä paikallisyhdistystensä jäsenten lisäksi esimerkiksi eläkeläisiä ja yritysten työntekijöitä. Vapaaehtoisten osallistumisen kynnyks toimitaan on matala (esimerkiksi 30 minuuttia aamuisin työmatkan varrella), mutta koordinointi edellyttää vastuullista, pysyvää organisoijaa, minkä roolin MLL hoitaa. Myös muissa isoissa kaupungeissa (esimerkiksi Helsinki, Tampere ja Turku) koulutien turvaamista koordinoi ja toteuttaa MLL.

Mikäli ehdotettua vapaaehtoistoiminnan mallia alettaisiin laajamittaisesti toteuttaa kaupungin ja järjestöjen yhteistyönä siten, että järjestöt, eli tässä tapauksessa MLL, toimisi edelleen toiminnan organisoijana, on MLL:n omat resurssit otettava huomioon. Jos toiminnan volyymit merkittävästi yhteistyön myötä kasvaisivat, edellyttäisi se myös sitä, että MLL:n tulisi pystyä kasvattamaan omaa resurssiaan toiminnan järjestämiseksi. Järjestelmä ei myöskään takaisi toivottua oppilaiden yhdenvertaista asemaa sen edessä, sillä vapaaehtoistoimintaan perustuvalla mallilla ei voida taata sitä, että jokaiselle alueelle löytyisi tarvittava määrä vapaaehtoisia toiminnan järjestämiseksi. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla ei myöskään ole olemassa tarvittavia resursseja yhteistyön merkittäväksi lisäämiseksi. Yhteistyön lisääminen koulujen ja järjestöjen välille vaatisi yhteyshenkilöä jokaisesta koulusta. Henkilöstöryhmää, jonka toimenkuvaan tällainen voitaisiin sisällyttää, ei kouluista löydy.

Mikäli aloitteessa esitetty vapaaehtoistoimintaan perustuva koulutien turvaamisen malli puolestaan toteutettaisiin siten, että kaupunki ottaisi vastuun toiminnasta ja sen organisoinnista, edellyttäisi se kaupungilta merkittävää lisäresursointia. Kustannusten euromääräinen arviointi on haasteellista, sillä kyse olisi täysin uuden, erillisen järjestelmän suunnittelusta, käyttöönotosta ja jatkuvasta ylläpidosta. Kaupungilla ei tällä hetkellä ole rakenteita tai osaamista, joiden varaan laajamittainen vapaaehtoistoiminnan kokonaisuus voitaisiin rakentaa ja sitä valvoa. On selvää, että Vantaan kokoisessa kaupungissa tähän toimintaan tarvittavien vapaaehtoisten määrä olisi huomattava, ja resurssitarve siksikin olisi merkittävä. Mikäli toimintaan rekrytoitaisiin esimerkiksi keskimäärin 10 vapaaehtoista per koulu, tarkoittaisi se arviolta 450 uutta vapaaehtoista, kun samalla koko kaupungin vapaaehtoistyöntekijöiden määrä kaikki toimialat huomioiden on tällä hetkellä noin 400.

Lakimiesten tulkinnan mukaan kaupungin järjestämässä mallissa sille muodostuisi vapaaehtoisten osalta huomattavasti laajempia velvoitteita kuin järjestöjen kautta toimittaessa, mikä lisäisi osaltaan

toimintaan tarvittavaa resurssia ja kustannuksia. Tällaisia kaikkien vapaaehtoisten kohdalla toteutettavia velvoitteita olisivat työnantajavelvoitteet, kuten vapaaehtoistoimintaan liittyvien työsopimusten kaltaisten sopimusten laatiminen, vakuutuksista huolehtiminen, esihenkilöiden nimeäminen ja heidän vapaaehtoisille toteuttama ohjaus sekä mahdollisesti rikosrekisteriotteiden tilaaminen, käsittely ja seuranta, koska tehtävässä valvonnan kohteena olisivat lapset.

Malli vaatisi merkittävää lisäystä kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnon resurssiin (koordinoiva hallinnon työntekijä, jolla asiantuntijuus vapaaehtoistoiminnasta: 50 000 euroa/vuosi ja erillinen sihteerityön resursointi). Edellä mainittujen velvoitteiden ohella resurssia tarvittaisiin vapaaehtoisten rekrytointiin, valintaan ja kouluttamiseen, perehdytysmateriaalien luomiseen sekä vapaaehtoislistojen ylläpitoon. Lakimiesten mukaan kaupungille muodostuisi myös velvoite huolehtia vapaaehtoisten sijaisjärjestelyistä tilanteissa, joissa vapaaehtoisia on poissa. Toiminnan paikallinen organisointi ja johtaminen ei olisi mahdollista keskitetysti hallinnon tasolta, vaan vaatisi vastuuhenkilön (esihenkilön) jokaisen koulun tasolle. Kouluissa ei työskentele ammattiryhmää, jonka toimenkuvalta tätä voitaisiin edellyttää. Tulisi myös selvittää, voiko koulujen alaisuudessa tapahtua tämänkaltaista toimintaa, joka ajoittuu varsinaisen koulupäivän ulkopuolelle esimerkiksi aamuihin.

Erityisen haasteensa loisi se, että toiminnan huippu ajoittuisi kaikissa Vantaan peruskouluissa samaan ajankohtaan koulujen lukuvuoden käynnistymisen yhteyteen. Esimerkiksi rehtoreilta ei ole mahdollista irrottaa toiminnan paikalliseen johtamiseen tarvittavaa työaikaresurssia, sillä koulujen lukuvuoden käynnistäminen sitoo rehtorit toisiin tehtäviin. Olisi kuitenkin olennaista, että mahdollisesti ilmenevät paikalliset haasteet (esimerkiksi vapaaehtoisten sijaisjärjestelyt) saataisiin hoidettua.

Yleisesti kaupungin järjestämässä toiminnassa on huomioitava velvoite kaikkien oppilaiden yhdenvertaiseen kohteluun. Tällaisessa mallissa se saattaisi lakimiehen mukaan tarkoittaa sitä, että kaupungille muodostuisi velvoite huolehtia, että jokaisen koulun alueella olisi tarkasti muodostetun arvion mukaan riittävä määrä vapaaehtoisia, ja näiden vapaaehtoisten sijoittelu olisi kohdennettu turvallisuuden kannalta kriittisimpiin paikkoihin kunkin koulun läheisyydessä. Tämä vaatisi tarkkaa riskienarviointityötä ja sitoisi huomattavasti resursseja myös esimerkiksi kaupungin liikennesuunnittelussa. On myös mahdollista, että selvitykset riskipaikoista tulisi tilata ulkopuoliselta, objektiiviselta toimijalta. Kuten aiemmin on todettu, saattaisi vapaaehtoisten rekrytoinnista muodostua haaste, ja on todellinen riski, ettei velvoitetta kaikkien oppilaiden yhdenvertaisesta kohtelusta pystyittäisi välttämättä toteuttamaan.

Kaikessa edellä mainitussa on huomioitava resurssin tarpeen pysyvyys, sillä suuri osa tehtävästä työstä ei ole kertaluontoista esimerkiksi siitä syystä, että vapaaehtoiset vaihtuvat vuosittain, ja kouluympäristöjen riskipaikat tulisi arvioida säännöllisesti.

Koska kaupungilla ei ole tällaista toiminnallista rakennetta eikä resursseja luoda sitä, järjestöpohjainen malli on tarkoituksenmukaisin ja toimivin tapa lisätä kouluteiden liikenneturvallisuutta. On myös MLL:n puolesta toivottavaa, että järjestö saa itse jatkaa toimintaa, johon sillä on pitkät perinteet. Koulutien turvaamisen kampanja on MLL:lle tärkeä väylä lisätä positiivista näkyvyyttä paikkakunnalla ja mahdollisuus kohdata uusia vapaaehtoisia.

Kaupunki voi tukea olemassa olevaa mallia viestinnän keinoin ja tiedottaa MLL:n toiminnan mahdollisuuksista esimerkiksi vanhempainyhdistyksiä, mutta sen ei ole perusteltua ottaa organisoijan roolia. Joidenkin koulujen kohdalla Uudellamaalla MLL on saanut ko. toimintaan mukaan myös isompia oppilaita, esimerkiksi yläkoululaisia. Tästä voidaan selvittää lisätietoja ja harkita sen jälkeen, onko mahdollista viestinnällisin keinoin kannustaa perheitä tai kouluja tällaiseen isompia oppilaita sitouttavaan yhteistyöhön MLL:n kanssa, mikä toki toimisi erinomaisena tapana lisätä oppilaiden osallisuutta lähi- ja koulu yhteistyössä. Koska toiminta-aika kuitenkin sijoittuisi ainakin osittain varsinaisten koulupäivien ulkopuolelle, on

ensin saatava lisätietoa, ja vasta sen jälkeen voidaan miettiä, miten ja mille taholle asiasta mahdollisesti voitaisiin viestiä.

Ratikan rakentaminen ja muuttuvat liikennejärjestelyt näkyvät tulevien vuosien ajan ympäri Vantaata. Työmaat vaikuttavat myös lasten ja nuorten arkeen. Ratikkatiimi kertoo uusista työmaista ja liikennejärjestelyistä hyvissä ajoin ennen niiden alkua. Työmaiden lähialueiden asukkaat, koulut ja muut yhteistyötahot saavat tiedon kirjeitse, minkä lisäksi tietoa jaetaan muun muassa kaupungin verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Tiedotteet uusista tai muuttuneista kulkureiteistä jaetaan koulujen kautta perheille myös Wilma-tiedotteina. Työmaat ja liikennejärjestelyt koko ratikan hankealueella on koottu karttapalveluun.

Ratikkatiimi järjestää tarpeen mukaan infotilaisuuksia asukkaille ja yrittäjille. Lisäksi kouluissa vierailaan kertomassa lapsille, kuinka työmaiden läheisyydessä liikutaan turvallisesti. Työmaiden läheisten koulujen kanssa tehdään jatkuvaa yhteistyötä.

Kun kulkureitit muuttuvat, seurataan ensimmäisinä päivinä järjestelyiden toimivuutta. Lisäksi rakentajat tarkkailevat päivittäin, kuinka liikennejärjestelyt toimivat. Turvallisuuspuutteisiin reagoidaan ja tarvittaessa järjestelyjä parannetaan. Puutteita korjataan sitä mukaa, kun niitä havaitaan. Järjestelyjä parannetaan myös saadun palautteen perusteella.

Jotta reitit eivät muuttuisi liian usein, pyritään liikennejärjestelyt tekemään aina mahdollisimman pitkäksi aikaa. Esimerkiksi Tikkurilan keskustassa nykyiset poikkeusreitit ovat pääosin käytössä usean vuoden ajan.

Rakentajat huolehtivat työmaiden ja kiertoreittien turvallisuudesta. Muuttuvat kulkureitit vaativat huolellisuutta ja varovaisuutta kaikilta, jotka liikkuvat työmaiden läheisyydessä. Vastuu liikenneturvallisuudesta on kuitenkin meillä jokaisella. Jotta kulkureitit olisivat turvallisia kaikille, on tärkeää, että jokainen noudattaa työmaiden alennettuja nopeusrajoituksia ja liikennesääntöjä.

Kaupunginhallitus 13.4.2026 § 17

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Tia Seppäselle ja 38 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana esittelijä teki esitykseensä seuraavan muutoksen:

”Ratikan rakentaminen ja muuttuvat liikennejärjestelyt näkyvät tulevien vuosien ajan ympäri Vantaata. Työmaat vaikuttavat myös lasten ja nuorten arkeen. Ratikkatiimi kertoo uusista työmaista ja liikennejärjestelyistä hyvissä ajoin ennen niiden alkua. Työmaiden lähialueiden asukkaat, koulut ja muut yhteistyötahot saavat tiedon kirjeitse, minkä lisäksi tietoa jaetaan muun muassa kaupungin verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. ~~Tarpeen mukaan tiedotteet uusista kulkureiteistä jaetaan koulujen kautta perheisiin myös Wilma-tiedotteina.~~ *Tiedotteet uusista tai muuttuneista kulkureiteistä jaetaan koulujen kautta perheille myös Wilma-tiedotteina.* Työmaat ja liikennejärjestelyt koko ratikan hankealueella on koottu karttapalveluun.”

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä lasten turvallisten koulureittien varmistamista. Erityisesti ratikkatyömaiden aiheuttamat poikkeusjärjestelyt lisäävät riskejä. Kulkureittien on oltava selkeitä ja turvallisia ja perheille tulee tarjota ajantasaista, saavutettavaa ja ymmärrettävää tietoa siitä, miten kouluun pääsee turvallisesti muuttuvissa tilanteissa.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Tia Seppäsen ja 38 muun valtuutetun aloite koulujen ympäristöjen liikenteen turvallisuuden parantaminen

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

ruotsinkielisten palveluiden johtaja Anders Vikström, puh. 043 825 7442

opetuspäällikkö Pepita Kaskentaus, puh. 040 720 2962

iltapäivätoiminnan koordinaattori / opetustoimen asiantuntija Riikka Hakola, puh. 040 629 9971

suunnittelija Mia Kunnaskari, puh. 040 826 1221

osallisuusasiantuntija Riikka Nenonen, puh. 040 141 8164

liikenneinsinööri Olli Tamminen, puh. 043 827 1043

vuorovaikutusasiantuntija Veera Wallenius, puh. 040 182 5968

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

<p>Valtuustoaloitteen otsikko:</p> <p>Koulujen ympäristöjen liikenteen turvallisuuden parantaminen</p>	<p>Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset</p>
<p>Lasten turvallinen koulumatka on kaupungin tärkeä tavoite. Erityisesti ensimmäisen luokan aloittavat tarvitsevat aikuisia tukemaan ja ohjaamaan koulumatkan alkuvaiheissa. Joissakin kaupunginosissa tätä on toteutettu vapaaehtoisvoimin esimerkiksi asukasyhdistysten kautta, mutta vastuu ei voi olla yksin vanhemmilla ja yhdistyksillä.</p> <p>Ehdotamme, että Vantaan kaupunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Selvittää nykyisen vapaaehtoisvetoisen valvonnan tilan ja resurssit koulujen ympäristöissä. - Ryhtyy koordinoimaan vapaaehtoistoimintaa yhdessä koulujen ja yhteisöjen kanssa. - Laatii mallin, joka helpottaa vapaaehtoisten osallistumista lasten koulumatkojen turvallisuuden tukemiseen. - Kiinnittää erityistä huomiota niihin kouluihin, joiden ympäristöä kuormittavat tietöiden tai rakennustyömaiden aiheuttamat riskit. <p>Näin varmistamme, että lasten koulumatkat ovat turvallisia ja että erityisesti pienimmät oppilaat saavat tarvitsemansa tuen.</p> <p>Vantaalla 25.8.2025</p>	<p><u>Aloitteen tekijä:</u></p> <p>Tia Seppänen</p> <p><u>Aloitteen</u></p> <p><u>Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Petri Roininen 2. Vaula Norrena 3. Kai-Ari Lundell 4. Matti Kotiranta 5. Chau Nguyen 6. Juha Järä 7. Gashaw Bibani 8. Juha Suoniemi 9. Tanja Aidanjuuri 10. Loviisa Kaartokallio 11. Tiina Tuomela 12. Marjo Vacker 13. Heidi Blomberg 14. Tuire Kaimio 15. Elina Nykyri 16. Sirpa Siru Kauppinen 17. Reija Friman 18. Mari Hynninen 19. Emily Strohm 20. Nina Nummela 21. Eva Tawasoli 22. Suvi Karhu 23. Tuomas Vanhanen 24. Anu Hall 25. Ulla-Maija Kopra 26. Mohamuud Shire 27. Paula Lehmuskallio 28. Eve Rämö 29. Karita Snellman

	<p>30 Jorma Hentilä 31 Maarit Raja-Aho 32 Anitta Orpana 33. Patrik Borg 34. Antero Eerola 35. Anni Juulia Tuomainen 36. Jenni Karemo 37. Mika Kasonen 38. Pekka Rautio</p>

6

Vastaus Chau Nguyenin ja Drilon Kllokoqin sekä 30 muun valtuutetun aloitteeseen selvittää Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi

VD/5833/00.02.00.03/2025

PT/ST-V/SL/SE

Chau Nguyen ja Drilon Kllokoqi sekä 30 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan selvitettävä Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi

Vantaalle muuttaa vuosittain yhä enemmän ihmisiä, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Koutuminen ja osallisuus yhteiskuntaan ovat keskeisiä asioita ja edellä mainittujen asioiden saavuttamiseen tarvitaan riittävä suomen kielen taito. Suomen kielen osaaminen edistää työllistymistä, kouluttamista ja mahdollistaa ihmisen parempaa osallisuutta yhteiskuntaan.

Tällä hetkellä meillä ei ole riittävästi tietoa siitä, miten vantaalaisten suomen kielen osaaminen jakautuu eri ikäisten, eri kieliryhmien ja eri työllistymistilanteessa olevien kesken. Meillä ei ole myöskään riittävän tarkkaa tietoa, miten hyvin nykyinen kielikoulutustarjonta vastaa tarpeita. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, millainen tarjonta on työttömille, työssäkäyville tai työssäkäyville perheellisille. Jotta voimme varmistaa tasa-arvoiset mahdollisuudet hyvinvoinnille, on olennaista saada parempi käsitys tilanteesta, jotta voimme ryhtyä toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn perusteella me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki ryhtyy seuraaviin toimenpiteisiin:

- kaupunki selvittää, miten muunkielisten asukkaiden suomen kielen osaaminen jakautuu kaupungissamme. Selvityksessä tulee huomioida eri ikäryhmät, eri työllisyystilanteessa olevat, sukupuoli, koulutustaso ja asuinalueet
- kaupunki kartoittaa, millaista kielikoulutusta tarvitaan ja miten olemassa oleva tarjonta vastaa tarvetta. Huomiota on kiinnitettävä erityisesti työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin ja työelämän tarpeisiin
- kaupungin tulee selvittää Vantaalla olevien yritysten tahtotilaa järjestää suomen kielen opetusta omille työntekijöilleen
- kaupunki toimittaa selvitysten perusteella konkreettisia toimenpide-ehdotuksia, joiden avulla kaupunki voi paremmin tukea ja edistää muunkielisten asukkaiden suomen kielen opintoja.”

Kaupunginvaltuusto 25.8.2025 § 35

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Chau Nguyenin ja Drilon Kllokoqin ja 30 muun valtuutetun aloite Vantaan selvitettävä Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue yhdessä Elinvoimapalveluiden ja Vantaan aikuisopiston kanssa toteaa vastauksena seuraavaa:

Kiitämme valtuustoa tärkeän ja ajankohtaisen teeman nostamisessa. Jaamme valtuustoaloitteen tekijöiden näkemyksen kotoutumisen ja osallisuuden keskeisyydestä ja siitä, että niiden saavuttamiseksi riittävä suomen kielen taito on oleellista. Jaamme myös näkemyksen, että suomen kielen osaaminen edistää työllistymistä, kouluttautumista ja mahdollistaa ihmisen parempaa osallisuutta yhteiskuntaan.

Suomen kielen oppiminen kotoutumisen ja työllistymisen näkökulmasta on noussut esille monissa eri yhteyksissä. Esimerkiksi Valtion kotoutumisen edistämishjelman 2024–2027 mukaan kotoutumispolitiikka perustuu muun muassa suomen tai ruotsin kielen oppimiseen, työntekoon sekä suomalaiseen yhteiskuntaan perehtymiseen. Suomen tai ruotsin kielen oppiminen edistää kotoutumista ja työllistymisen mahdollisuuksia.

Vantaan strategiassa 2026–2029 ja Vantaan kotouttamishjelmassa 2023–2026 on myös tunnistettu suomen kielen osaamisen tärkeäksi tekijäksi. Riittävän monipuolisen suomen kielen oppimismahdollisuuksien tarjoaminen eri elämänvaiheessa oleville aikuisille on tärkeää kotoutumisen näkökulmasta. Vantaa on luvannut strategiassaan varmistaa suomen tai ruotsin osaamisen kaikista taustoista tuleville ihmisille, jotta he pääsevät osaksi vantaalaista yhteisöä, kouluttautumaan ja töihin.

Suomen kielen ja kotoutumisen yhteyttä tarkastellaan myös Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueelta käsin koordinoitussa Kotoutumisen mallikaupunki –selvityksessä, joka kokoaa yhteen Vantaan kaupungin kotoutumista edistävät palvelut, hyvät käytännöt ja sosiaaliset innovaatiot eri toimialoilta. Selvitystyö on toteutettu poikkihallinnollisesti yhteistyössä eri toimialojen ja yksiköiden kanssa. Mukana ovat olleet muun muassa työllisyys- ja kotoutumispalvelut, elinvoimapalvelut, kasvatuksen ja oppimisen toimiala, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala, kaupunkiympäristön toimiala sekä segregaaation ehkäisyn edustus. Selvityksessä tarkastellaan Vantaalla tarjottavien suomen kielen kurssien järjestäjätahojen, kurssien kohderyhmiä ja osallistujamääriä. Selvityksen tavoitteena on muodostaa kokonaiskuva siitä, miten Vantaa vastaa monikielisten ja maahan muuttaneiden kuntalaisten tarpeisiin ja kehittää palvelujaan yhdenvertaisesti.

Vantaan S2-opetuksesta on myös laadittu selvitys, jota rahoitettiin myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmalla (2023–2025). Vuonna 2024 Owl Group tutki Vantaan S2-koulutusta ja tunnisti koulutuksen kehittämistarpeita ja -mahdollisuuksia. Selvityksessä todettiin, että Vantaalla on panostettu kielen opetukseen lisäämiseen tarpeiden kasvaessa. Vuonna 2024 Vantaalla asui 72 150 vieraskielistä (äidinkieli muu kuin suomi, ruotsi tai saame), mikä oli 28,7 prosenttia koko väestöstä. Vantaan muunkielisten määrä kasvaa vuosittain, mikä lisää erityisesti kielen alkeiden ja perustason kielikoulutuksen tarpeita. Tammiukuussa 2025 vieraskielisten työttömien työnhakijoiden (työttömät ja lomautetut) oli yhteensä 8980 (13.1.2026). Vuoden 2025 lopulla Vantaalla oli yli 31 000 työnhakijaa. Muunkielisiä työnhakijoita oli yli 16 000, noin 53 % kaikista Vantaan työnhakijoista.

Valtuustoaloite nivoutuu Vantaalla kasvatuksen ja oppimisen toimialalla jo alkaneeseen Monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämissuunnitelmaan, jossa paneudutaan vantaalaisten lasten ja nuorten opetuskielen kielitaidon parantamiseen sekä kielellisen tuen tarjonnan kehittämiseen. Kehittämissuunnitelman yhteydessä on todettu, että erityisesti perusopetuksen päättövaiheessa tai aikuisena maahan muuttavilla opiskelijoilla olisi tarvetta saada enemmän ja nykyistä monimuotoisemmin suomen/ruotsin kielen perustaitojen opetusta. Lisäksi valtuustoaloitteen aihe liittyy Suomen kuuden suurimman kaupungin ja valtion väliseen strategiseen allianssikumppanuuteen, jossa Vantaa tarjoaa työnantajille maksuttomia asiantuntijapalveluita työpaikan kielikäytäntöjen kehittämiseen sekä työpaikalle jalkautuvaa kielitukea.

Tunnistamme, että hyötyisimme tarkemmasta tiedosta siitä, miten vantaalaisten suomen kielen osaaminen jakautuu eri ikäisten, eri kieliryhmien ja eri työllistymistilanteessa olevien kesken. Täsmällistä tietoa suomen kielen osaamisesta ei kuitenkaan valitettavasti ole käytössämme olevilla keinoilla kerättävissä: Vantaalaiset ovat joukkona hyvin moninainen eikä kielitaidon tasosta kerätä kansallisesti tai alueellisesti kattavasti tietoa minkään lain tain asetuksen puitteissa. Koska tiedonkeruulle ei ole määräyspohjaa, ei ole olemassa tahoja, jotka tiedon voisi kerätä, emmekä voi myöskään velvoittaa kuntalaisiamme tällaista tietoa itsestään toimittamaan.

Saamme tietoa kielitaidon tasosta kaikkien kotoutuja-asiakkaiden osalta. Heidän suomen kielen taitonsa kartoitetaan ja testataan ennen kotoutumiskoulutukseen osallistumista, jotta opiskelija voidaan ohjata oikealle kurssille. Muiden asiakkaiden ja erityisesti kotoutumisajan ylittäneiden asiakkaiden kielitaitotason selvittäminen on haastavampaa, mutta työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa on pilotoitu työkaluja kielitaitotason tunnistamiseen.

Ennen kotoutumiskoulutuksen aloittamista asiakas käy Testipisteessä suomen kielen lähtötasoarvioinnissa, jonka perusteella asiakas saa suosituksen suomen kielen koulutukseen tai muuhun sopivaan koulutukseen tai palveluun. Vuonna 2025 suomen kielen taidon lähtötasoarviointiin osallistui 1716 henkilöä. Vuodesta 2025 alkaen myös kotoutumiskoulutuksen päätösvaiheessa järjestetään kielitaidon päättötestaus, jossa mitataan suomeksi tai ruotsiksi eri osa-alueita eli kuullun ja luetun ymmärtämistä sekä puhutun ja kirjoitetun kielen taitoja. Päättötestillä mitataan vain kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman mukaista kielitaitoa ja testin tekeminen edellyttää aina kotoutumiskoulutuksen käymistä. Vuonna 2025 kotoutumiskoulutukseen osallistui yhteensä 2750 vantaalaista, joista vuonna 2025 aloittaneiden osuus oli 1999.

Vantaan suomen kielen koulutusta ja muuta kielen oppimista tuottavat toimijat

Nykyinen kielikoulutustarjonta on monipuolista ja laajaa ja suomen kielen opetusta rahoitetaan erilaisien kanavien kautta, joista suurimmat ovat työ- ja elinkeinoministeriö ja opetusministeriö. Vantaalla on monta toimijaa, jotka järjestävät suomen kielen opetusta. Vuonna 2025 Vantaalla osallistui suomen kielen opetukseen tai keskusteluryhmiin 12 595 aikuista henkilöä. Vantaan aikuisopisto on merkittävin S2-koulutuksia järjestävä taho Vantaalla. Aikuisopisto järjestää maahanmuuttajille aikuisten perusopetusta, maksullisia ja maksuttomia suomen kielen kursseja sekä koulutuksia kotoutumisajalla oleville ja kotoutumisajan ylittäneille henkilöille. Kursseja järjestetään eri puolilla Vantaata, ja koulutuksia kohdennetaan myös erityisryhmille, esimerkiksi lukutaidottomille tai kotiäideille. Kurssien täyttöaste on pääsääntöisesti korkea, ja kurssit täyttyvät nopeasti. Vuonna 2025 Vantaan aikuisopiston kielikoulutuksissa opiskeli 6368 henkilöä ja aikuisten perusopetukseen osallistui 282 henkilöä.

Muita suomen kielen koulutuksen tarjoajia Vantaalla on Vantaan ammattiopisto Varia, jossa järjestetään maahanmuuttajakoulutuksia eli toisen asteen ammatillisia perustutkintoja suomen kielen tuella. Vuonna 2025 S2-kursseilla oli 1026 opiskelijaa. Lisäksi Variassa on tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA), jonka tavoitteena on saavuttaa sellaiset opiskeluvälit, joilla opiskelija suoriutuu toisen asteen tutkintoon johtavasta koulutuksesta. Aikuisten täysi-ikäisten TUVA-koulutukseen osallistui vuonna 2025 noin 20 opiskelijaa eli yksi ryhmä.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen osaamiskeskuspalvelut on tarjonnut vuodesta 2025 lähtien omaa suomen kielen opetusta, johon osallistui vuonna 2025 osallistui 70 henkilöä. Lisäksi työttömille työnhakijoille, joiden kielitaito oli A2.2, tarjottiin myös S2-opetusta osana kielituetuista ammatillisia osatutkintoja. Osallistujia oli 65. Lisäksi työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue järjestää Vanhemmat mukaan (VaMu) kouluun ja työelämään -toimintaa, jonka kautta vantaalaiset maahan muuttaneet

vanhemmat oppivat S2-valmentajan ohjauksessa suomen kieltä toiminnan avulla sekä tutustuvat alueeseen, sen palveluihin sekä suomalaiseen yhteiskuntaan ja koulutusjärjestelmään. Osan viikosta vanhemmilla on mahdollisuus osallistua alaluokkien opetukseen tai varhaiskasvatuksen lapsiryhmien toimintaan. Vuonna 2025 Vanhemmat mukaan -toimintaan osallistui 241 vanhempaa.

Muita toimijoita Vantaalla on Luetaan yhdessä -verkosto, joka tukee maahan muuttaneiden, erityisesti naisten, kielen oppimista ja kotoutumista. Verkosto järjestää vapaaehtoistyönä suomen kielen sekä luku- ja kirjoitustaidon opetusta. Vuonna 2024 toiminnassa oli 58 vapaaehtoistyöntekijää ja 435 osallistujaa.

Lukuisa määrä vantaalaisia maahanmuuttajajärjestöjä ja muita järjestöjä järjestää erilaista suomen kielen opetusta. Vuonna 2025 esimerkiksi Vantaan Venäläinen klubi ry järjesti kielikahvilaa, johon osallistui 40 ihmistä, ja opettajina oli Suomi-Venäjä-seuran vapaaehtoiset. Hakunilan kansainvälisessä yhdistyksessä järjestettiin suomen kielen opetusta yhteistyössä Vision kanssa. Opetukseen osallistui 250 henkilöä. Sahan seura järjesti Stean rahoittamassa Hyvinvoivat naiset -hankkeessa suomen kielen keskusteluryhmiä, johon osallistui 80 naista. Nicehearts järjesti luku- ja kirjoitustaidon kurssin 30 naiselle ja Kielikahvilan, johon osallistui 14 naista. Myös Auroras-verkosto järjesti suomen kielen mentorointiryhmiä 26:lle koulutetuille vantaalaisille naisille. Suomen Punainen Ristin SuomiKamu-toimintaan osallistui neljä paria sekä Auttajaklubiin 60 henkilöä. Kohderyhmänä olivat nuoret, joille opetettiin ensiaputaitoja ja suomen kieltä. Lisäksi heillä on Läksyhelppiä sekä SuomiKamu-ystävöimintää. Lisäksi seurakunnalla on tarjottu kielikahviloita, joissa osallistujia on ollut 15. Vantaan Tikkurilan kirjastossa järjestettiin Pakolaisavun Puhutaan suomea yhdessä -ryhmiä, johon osallistui 159 henkilöä ja kirjastojen työntekijöiden järjestämää suomen kielen opetusta, jossa oli osallistumiskertoja 1131.

Miten olemassa oleva suomen kielen opetustarjonta vastaa tarpeeseen

Valtuustoaloitteessa veloitetaan kaupunkia kartoittamaan, millaista kielikoulutusta tarvitaan ja miten olemassa oleva tarjonta vastaa tarvetta. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue selvitti kyselyllä suomen kielen opetustarjontaa ja kehittämiskohteita Vantaalla. Kysely oli suunnattu työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen ja elinvoimapalveluiden päälliköille, esihenkilöille ja Vantaan aikuisopistossa sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialalla työskenteleville hiljattain maahan muuttaneita vastaanottaville avainhenkilöille. Kyselyyn vastasi 12 asiantuntijaa. Kyselyn otanta oli pieni, joten kyselyn tuloksia ei voida yleistää laajasti, eikä vastauksista voi tehdä tilastollisesti merkittäviä päätelmiä. Kyselyn vastausaika oli vain viikon, mikä saattoi johtaa matalampaan vastausprosenttiin.

Kyselyn perusteella voidaan todeta, että Vantaan aikuisopiston kurssit ovat suosittuja ja erityisesti ilmaiset kurssit täyttyvät nopeasti. Kyselyssä nousi esille, että toimijoiden voi olla vaikeaa saada käsitystä kaikesta tarjolla olevasta koulutuksesta. Yksittäisissä vastauksissa nousi esille, että tarjontaa voisi olla enemmän ja koettiin, että se ei vastaa kaikkien oppijoiden tarpeisiin. Ilmaista matalan kynnyksen palvelutarjontaa toivottiin enemmän ja intensiivisempiä kursseja. Osa myös koki, että Vantaan aikuisopistolla on laaja tarjonta eritasoisia ja eri kohderyhmille suunnattuja kursseja. Haasteeksi koettiin myös vapaiden ja toimivien opetustilojen löytäminen. Esille nostettiin kaupungin säästötavoitteet, jotka kasvattavat painetta kasvattaa ryhmäkokoja. Tämä olisi kuitenkin epäsuotuisaa opiskelijoitten oppimisen ja tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Vastauksissa nousi esille, että opetustarjonnan tulee olla monipuolista, koska kohderyhmä on laaja lukutaidottomista korkeasti koulutettuihin asiantuntijoihin ja asiakkaiden elämäntilanteet vaihtelevat. Tarvitaan toisaalta toiminnallista ja oppimisvalmiuksia kehittävää koulutusta ja toisaalta tavoitteellista ja intensiivistä opiskelua. Läsäolokurssit ovat tärkeitä, koska kielitaito kehittyy vuorovaikutuksessa.

Valtuustoaloitteessa kehoitetaan kiinnittämään erityistä huomiota työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin ja työelämän tarpeisiin. Kyselyssä nousi esille työelämälähtöisten kurssien tärkeys, ja yrittäjien näkökulmasta tarvitaan matalan kynnyksen kielitukea työnantajille. Tähän tarpeeseen Vantaan työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue tarjoaa Kielikummiapalvelua, jossa kielikummi jalkautuu työpaikalle ja auttaa esimerkiksi muunkielistä työntekijää ja työnantajaa työsuhteen tai työkokeilun aikana esimerkiksi työpaikan ohjeiden ja materiaalien selkosuomentamisessa, perehdytyksessä ja työskentelyn seurannassa. Palvelu on koettu hyväksi.

Valtuustoaloitteessa pyydettiin myös kaupunkia selvittämään Vantaalla olevien yritysten tahtotilaa järjestää suomen kielen opetusta omille työntekijöilleen. Elinvoimapalvelut on lähettänyt aiheesta kyselyn vantaalaisille työnantajille. Kyselyn tulokset saadaan keväällä 2026. Aihe on ajankohtainen, sillä myös Baronan teettämän Työelämätkimoksen 2025 mukaan Uudellamaalla suhtaudutaan muuta Suomea positiivisemmin monikielisyyteen ja kansainvälisyyteen työelämässä. Vuonna 2025 Vantaan yritysneuvontapalveluiden 920:sta asiakkaasta 548 oli muunkielisiä (59 %). Yritysneuvonta-asiakkaat perustivat yhteensä 498 yritystä, joista 260 yritystä (52 %) oli muunkielisten yritysneuvonta-asiakkaiden perustamia. Lukujen voidaan arvioida heijastavan yleistä tilannetta Vantaalla, mutta kokonaistietoa Vantaan muunkielisten perustamista yrityksistä ei ole. Kaupparekisteri (PRH) ei kerää tätä tietoa, sillä yritystä rekisteröitäessä ei ole osiota, jossa kysyttäisiin äidinkieltä.

Kaupungin kehittämistyö muunkielisten asukkaiden suomen kielen opintojen edistämiseksi

Valtuustoaloitteessa pyydettiin kaupunkia toimittamaan selvitysten perusteella konkreettisia toimenpite-ehdotuksia, joiden avulla kaupunki voi paremmin tukea ja edistää muunkielisten asukkaiden suomen kielen opintoja. Kotimaisten kielten opetuksen kehittäminen on koko Vantaan yhteinen tavoite ja sitä ollaan kehittämässä uuden strategian myötä. Suomen kielen oppimisen tärkeys on myös tunnistettu valmistelussa olevassa Vantaan työllisyysohjelmassa, jossa yhtenä kärkitoimenpiteenä on varmistaa, että vantaalaisilla on riittävä kielitaito työllistymiseen.

Kattavan kuvan saaminen tarjolla olevasta koulutuksesta ja kielen oppimista tukevasta toiminnasta voi olla haasteellista. Tämä tarve on tunnistettu, joten tiedonkulkua ja eri toimijoiden välistä koordinaatiota tullaan kehittämään osana Kotoutumisen mallikaupunki -selvitystä ja Vantaan toimialojen välisessä kotoutumisen koordinaatiossa.

Kielenoppimista ei tapahdu pelkästään kursseilla. Koko kaupunkiyhteisö voi tukea kielen haltuun ottamisessa. Edellä esitelty vantaalaisten järjestöjen erilaiset kielenoppimista tukemaan tarkoitetut toiminnot ovat niistä hyvä esimerkki. Lisäksi kielenoppimista voi tukea esimerkiksi varmistamalla riittävän selkeä ja monikanavainen viestintä, joka on saavutettava myös kieltä vasta oppivalle ja sitä kautta tukee osallisuutta. Vantaan kaupunki lisää selkokielen viestinnän määrää ja lisäksi asiakaslähtöiseen ja monikieliseen viestintään panostetaan, jotta asiakkaat ja työntekijät tietävät tarjolla olevista palveluista. Koulutustarjontaa kehitetään asiakastarpeiden pohjalta, sillä asiakkaiden tarpeet ja tavoitteet ovat erilaisia ja muuttuvat Vantaan muunkielisten määrän kasvaessa. Lisäksi suomen kielen opetuksessa huomioidaan yhä enemmän työelämälähtöisyyttä ja toiminnallisuutta. Työllistyminen tarjoaa erinomaisen ympäristön kielitaidon kehittymiselle.

Selvitys osoittaa, että tarjonta niin suomen kielen kurssien kuin aikuisten perusopetuksen osalta on riittämätön. Koulutusmäärää tulisi lisätä kattamaan tarve. Koulutusmäärien lisääminen tukisi tehokkaiden kielitaidon edistymistä tasolta toiselle tukevien polkujen rakentamista ja toisaalta työelämävalmiuksia kehittävien koulutusten järjestämistä.

Suurista kaupungeista koulutustaso on matalin Vantaalla. Vantaalla tulisi panostaa aikuisten perusopetuksen laajentamiseen ja tämän opiskelumahdollisuuden tarjoamiseen entistä useammille nuorille aikuisille. Vantaan aikuisten perusopetus on edelleen pienimuotoista verrattuna muihin pääkaupunkiseudun kaupunkeihin. Aikuisten perusopetuksessa opiskelija ohjataan aina jatko-opintoihin toiselle asteelle tai työelämään.

Suomen kielen opetuksen järjestämiseen ja edistämiseen vaikuttavat myös lakimuutokset ja valtion rahoitus. Tämän takia edunvalvonta on myös tärkeää tämän asian osalta. Vantaan kaupunki on lausunut kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Nyt esitetty muutos lukutaitokoulutuksen ja muun vapaan sivistystyön 100 %:lla valtionosuusrahoituksella toteuttaman koulutuksen muuttaminen työvoimakoulutukseksi voi jättää koulutuksen ulkopuolelle siitä hyötyviä asiakasryhmiä. Lukutaitokoulutusta tarvitsevien henkilöiden tuen tarve ja muita heikommat opiskelu- ja etene- misvalmiudet tulisi huomioida koulutuksia suunniteltaessa. Olisi tärkeää varmistaa, ettei työmarkkinoiden ulkopuolella olevia henkilöitä jäisi koulutusten ulottumattomiin. Tulisi tunnistaa työmarkkinoiden ulkopuolella olevat kohderyhmät ja luoda toimintamalli heidän tavoittamiseksi. Vantaa on lausun- noissaan esittänyt, että lakiuudistuksessa tulisi myös turvata vapaan sivistystyön asema palvelutuotannossa ja riittävä rahoitus.

Kaupunginvaltuustolle esitetään toimenpiteet kielen opetuksen mahdollisuuksien parantamiseksi kotou- tumisen ohjelman käsittelyn yhteydessä.

Kaupunginhallitus 23.3.2026 § 19

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Chau Nguyenin ja Drilon Kllokoqin sekä 30 muun valtuutetun aloitteeseen esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja teki aloitevastaukseen loppuun, omaksi kappaleekseen seuraava- van *lisäyksen*:

Kaupunginvaltuustolle esitetään toimenpiteet kielen opetuksen mahdollisuuksien parantamiseksi kotou- tumisen ohjelman käsittelyn yhteydessä.

Lisäksi kaupunginhallituksen puheenjohtaja esitti, että vastaukseen tehdään teknisenä korjauksena il- maisun *vieraskielinen* muuttaminen muotoon *muunkielinen* niissä kohdin kuin se on mahdollista. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Merkittiin, että sosialidemokraattien kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

Sosialidemokraattinen ryhmä pitää tärkeänä, että Vantaa hyödyntää aloitevastauksessa kuvatun kyse- lyn ja muun selvitystyön tulokset täysimääräisesti sekä edistää niiden pohjalta käytännön toimia suo- men kielen opetuksen saatavuuden, työelämälähtöisyyden ja saavutettavuuden vahvistamiseksi, sillä kielitaito on keskeinen edellytys kotoutumiselle, osallisuudelle ja työllistymiselle. Samalla ryhmä toteaa,

että Orpon hallituksen kotoutumiseen kohdistamat rahoitusleikkaukset heikentävät kaupunkien mahdollisuuksia kehittää kielenopetusta ja tukea muunkielisten työllistymistä, minkä vuoksi kielikoulutuksen kehittäminen edellyttää myös valtakunnallista tahtotilaa ja riittävää rahoitusta.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Chau Nguyenin ja Drilon Kllokoqin ja 30 muun valtuutetun aloite Vantaan selvitettävä Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot: kansainvälisten asiakkaiden palvelupäällikkö Suvi Lindén
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

<p>Valtuustoaloitteen otsikko:</p> <p><i>Vantaan selvitettävä Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi</i></p>	<p>Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset</p>
<p>Vantaalle muuttaa vuosittain yhä enemmän ihmisiä, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Kotoutuminen ja osallisuus yhteiskuntaan ovat keskeisiä asioita ja edellä mainittujen asioiden saavuttamiseen tarvitaan riittävä suomen kielen taito. Suomen kielen osaaminen edistää työllistymistä, kouluttautumista ja mahdollistaa ihmisen parempaa osallisuutta yhteiskuntaan.</p> <p>Tällä hetkellä meillä ei ole riittävästi tietoa siitä, miten vantaalaisten suomen kielen osaaminen jakautuu eri ikäisten, eri kieliryhmien ja eri työllistymistilanteessa olevien kesken. Meillä ei ole myöskään riittävän tarkkaa tietoa, miten hyvin nykyinen kielikoulutustarjonta vastaa tarpeita. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, millainen tarjonta on työttömille, työssäkäyville tai työssäkäyville perheellisille. Jotta voimme varmistaa tasa-arvoiset mahdollisuudet hyvinvoinnille, on olennaista saada parempi käsitys tilanteesta, jotta voimme ryhtyä toimenpiteisiin.</p> <p>Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki ryhtyy seuraaviin toimenpiteisiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupunki selvittää, miten muunkielisten asukkaiden suomen kielen osaaminen jakautuu kaupungissamme. Selvityksessä tulee huomioida eri ikäryhmät, eri työllisyystilanteessa olevat, sukupuoli, koulutustaso ja asuinalueet • kaupunki kartoittaa millaista kielikoulutusta tarvitaan ja miten olemassa oleva tarjonta vastaa tarvetta. Huomiota on kiinnitettävä erityisesti työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin ja työelämän tarpeisiin 	<p><u>Aloitteen tekijät</u></p> <p>Chau Nguyen Drilon Kllokoqi</p> <p><u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Emily Strohm 2. Topi Liutu 3. Mari Hynninen 4. Minttu Sillanpää 5. Jussi Saramo 6. Karita Snellman 7. Anu Hall 8. Riku Aalto 9. Jenni Alasuutari 10. Elina Nykyri 11. Tiina Tuomela 12. Tuomas Vanhanen 13. Funda Demiri 14. Matti Kotiranta 15. Nelli Pennanen 16. Paula Lehmuskallio

- kaupungin tulee selvittää Vantaalla olevien yritysten tahtotilaa järjestää suomen kielen opetusta omille työntekijöilleen
- kaupunki toimittaa selvitysten perusteella konkreettisia toimenpide-ehdotuksia, joiden avulla kaupunki voi paremmin tukea ja edistää muunkielisten asukkaiden suomen kielen opintoja

Vantaalla 25.8.2025

Chau Nguyen ja Drilon Kllokoqi

kaupunginvaltuutettu (vas), kaupunginvaltuutettu (sdp)

17. Ulla-Maija Kopra

18. Eva Tawasoli

19. Marjo Vacker

20. Reija Friman

21. Patrik Borg

22. Gashaw Bibani

23. Loviisa
Kaartokallio

24. Antero Eerola

25 Tarja Eklund

26 Vaula Norrena

27. Pekka Rautio

28. Tuire Kaimio

29. Naima El Issaoui

30. Tia Seppänen

7

Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen: lentoradan vertailuvaihtoehdot tutkittava

VD/4853/00.02.00.03/2025

PT/SP/JK/MHo/JSt/SPe/JNu

Vihreä valtuustoryhmä sekä 22 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Lentorata-hankkeen esiselvitysvaiheessa Lentorata Oy:lle on esitetty muistutuksia siitä, ettei radan vertailuvaihtoehtoja ole tutkittu riittävän kattavasti. Sekä Väylävirasto (jo Suomi-rata-vaiheessa 2019) että ELY-keskus¹ ovat edellyttäneet vaihtoehtojen huolellista selvittämistä. Tästä huolimatta Lentorata Oy ei ole suunnitellut tarkempia lisäselvityksiä vertailuvaihtoehtoista.

Lentorata-hankkeen aiemmassa hankedokumentaatioissa sekä viranomaisten esittämissä arvioissa on tunnistettu seuraavia vertailuvaihtoehtoja:

1. Vaihtoehto 0+: Lentorataa ei toteuteta. Pääradalle toteutetaan Pasila–Riihimäki-rataosan liikenteellisen välityskyvyn parantaminen. Lisäksi Digirata² lisää kapasiteettia ja minimoi häiriöherkkyyttä koko Suomen rataverkolla.
2. Vaihtoehto VE P: Pääradan laajentaminen yhdellä lisäraiteella (5. raide) Käpylästä Keravalle. Tätä vaihtoehtoa ei kuitenkaan ole sisällytetty Lentoradan ympäristövaikutusten arviointiselvitykseen (YVA)³.
3. Lisää infraa pääradalle: Useampia ohituspaikkoja pääradalle, laituripituuksien kasvattaminen asemilla sekä mahdollinen yhteys tulevaan Itärataan Keravalta (ELY-keskus on esittänyt toivomuksen tämän vaihtoehdon tarkemmasta selvittämisestä).

Lentoradan yleissuunnitelmaa valmistellaan ja tarkennetaan parhaillaan. Samalla olisi tarpeen tutkia vertailuvaihtoehtoja, jotta päätöksenteon pohjaksi saadaan kattavat ja ajantasaiset tiedot eri vaihtoehtoista. Tarve lisäselvityksille on erityisen perusteltu, koska hankearviointiraporttien⁴ mukaan hankkeen yhteiskuntataloudellinen hyöty-kustannussuhde on erittäin heikko, vain 0,19. Lisäksi Digirata-hankkeen toteutus parantaa pääradan kapasiteettia ja häiriönsietokykyä pitkälle tulevaisuuteen, mikä vähentää Lentoradan rakentamisen kiireellisyyttä.

Kaukojunaliikenteen kysynnän ei arvioida merkittävästi kasvavan, ja selvitysten mukaan lentoratatamasta ei voida periä merkittävästi korkeampia lisähintalippuja^{5, 6, 7}.

Lentorata Oy:n yhtenä omistajana Vantaan intressi on saada perusteelliset raportit mahdollisen rakentamispäätöksen tueksi. Omistajana Vantaalla on mahdollisuus vaikuttaa yhtiöön.

Esitämme, että Vantaan kaupunki vaatii Lentorata Oy:tä täydentämään yleissuunnitelmaa kattavalla vertailuvaihtoehtojen selvityksellä.

Tämän pohjalta voidaan myöhemmin arvioida hankkeen todellista tarvetta, yhteiskuntataloudellista perusteltavuutta, ympäristövaikutuksia sekä liikenne- ja matkustajakysyntää.

Lähteet:

¹ ELY-keskus: Perusteltu päätelmä 23.2.2024. Suomi-rata_Oy_Lentorata_perusteltu_päätelmä_23022024.pdf

² Digirata-hanke: Tietoa Digiradasta. <https://digirata.fi/tietoa-digiradasta/>

³ Ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA), 2024.

https://lentorata.fi/wp-content/uploads/2024/03/Lentorata_YVA-selostus_web.pdf

⁴ Lentorata Oy: Hankearviointi 2023. <https://lentorata.fi/wp-content/uploads/2023/11/Lentoradan-hankearviointi-1.pdf>

⁵ Traficom: Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma – Toimeenpanosuunnitelma 2024.

https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/VLE%202024_0.pdf

⁶ Lentorata Oy: Lentorata eri markkinaskenaarioissa 2025.

<https://lentorata.fi/wp-content/uploads/2025/01/Lentorata-eri-markkinaskenaarioissa.pdf>

⁷ Lentorata Oy: Julkaisut. <https://lentorata.fi/julkaisut/>

Kaupunginvaltuusto 16.6.2025 § 36

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Vihreän valtuustoryhmän ja 22 muun valtuutetun aloite lentoradan vertailuvaihtoehdot tutkittava

Kaupunkiympäristön toimialan Katujen ja puistojen palvelualue sekä Konsernijohto ja elinvoima toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Vantaan kaupunki vaatii Lentorata Oy:tä täydentämään yleissuunnitelmaa kattavalla vertailuvaihtoehtojen selvityksellä. Aloitteen mukaan Lentorata-hankkeen esiselvitysvaiheessa Lentorata Oy:lle on esitetty muistutuksia siitä, ettei radan vertailuvaihtoehtoja ole tutkittu riittävän kattavasti, ja että sekä Väylävirasto (jo Suomi-rata-vaiheessa 2019) että ELY-keskus ovat edellyttäneet vaihtoehtojen huolellista selvittämistä.

Aloitteessa mainittuja Lentoradan vaihtoehtoja on tutkittu hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa, josta yhteysviranomaisen on antanut perustellun päätelmänsä alkuvuodesta 2024. Lentorata-hankkeessa on parhaillaan meneillään yleissuunnitelmavaihe ja sen jälkeen on tarkoitus edetä ratasuunnitelman laatimiseen. Ratalain 10 §:n 4 momentin mukaan yleissuunnitelmaa tai ratasuunnitelmaa ei saa hyväksyä vastoin maakuntakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Lentoradan YVA:n jälkeen Lentoradan linjaus on muuttunut lentoaseman pohjoispuolella. Linjaus on siirtynyt Korson alueella idemmäksi Vierumäen ja Vallinojan kaupunginosien alle. Rata kulkee alueella edelleen tunnelissa, mutta maan päälle tulee Korson alueelle mahdollisesti kaksi huoltokuilua rakennuksineen sekä ajotunneli. Näiden tarkemmat sijainnit on esitetty YVA-selostuksen täydennyksessä.

Lentoradan uusi linjaus ei Uudenmaan liiton mukaan ole maakuntakaavan vastainen. Lentoradan täydennetyt ympäristövaikutusten arviointiselostuksen nähtävilläoloaika päättyi 21.1.2026 ja yhteysviranomaisen antoi perustellun päätelmän 20.3.2026.

Yhteysviranomainen toteaa perustellussa päätelmässä, että hankkeen toteuttamiselle ei ole enää nykyisessä suunnitteluvaiheessa esitetty tarkasteltavia vaihtoehtoja. Ratalinjauksen muutos ja sen keskeiset rakenteelliset ja tekniset ratkaisut on päätetty yleissuunnitelmavaiheen yhteydessä. Yhteysviranomainen katsoo, että ratkaisu on perusteltu, vaikka periaate jatkosuunnitteluun valitun hankevaihtoehdon vertailusta muiden vaihtoehtojen kanssa YVA-menettelyn aikana ei ole täysin toteutunut suunnitteluprosessissa.

Itäradan toteutumisen edellytyksenä on Lentoradan suunnittelu sekä toteutus. Lentoradan uusi linjaus Keravan eteläpuolella siirtää myös Itäradan ja Lentoradan liittymiskohtaa. Tämän myötä myös Itärata kulkisi tunnelissa Korson suuralueella. Itäradasta on käynnissä ympäristövaikutusten arviointi (YVA). Itäradan YVA-selostus oli nähtävillä 13.1.-13.3.2026.

Lentoradan ja Itäradan uudet linjaukset eivät ole Vantaan yleiskaavan mukaisia, joten niiden yleissuunnitelmien hyväksyminen edellyttää vaiheyleiskaavan laatimisen Korson alueelle. Kaupunginhallitus on tehnyt käynnistämispäätöksen Korson raidehankkeiden vaiheyleiskaavan laatimisesta 23.02.2026. Aviapoliksen alueella Lentoradan linjaus on yleiskaavan mukainen ja radalle ollaan alueella laatimassa asemakaavaa (002641ma Lentorata maanalainen asemakaava).

Lentoradasta on laadittu *Lentoradan kiinteistötaloudellinen analyysi*, jossa selvitettiin, mitkä ovat Lentoradan kiinteistötaloudelliset vaikutukset Lentoradan osakaskunnissa Helsingissä, Vantaalla ja Lahdessa. Arviointi perustuu kaupunkien näkemykseen Lentoradan potentiaalisesta vaikutuksesta Lentoradan vaikutusalueiksi valikoitujen alueiden maankäyttöön ja kehittymiseen.

Lentoradan hankearvioinnin liikenne-ennusteissa on tosiaan oletuksena, että kaukojunien lipunhinnat ovat Lentoradalla samat kuin pääradalla vertailuvaihtoehdossa. Todellisuudessa Lentoradalla lentoasemalle matkustavilta saatetaan periä lisämaksu. Lisäksi ennusteissa oletetaan, että Lentoradalla kulkevilla kaukojunilla voi tehdä lähiliikennematkoja lentoasemalle HSL-lipulla normaalin HSL-vyöhykehinnon mukaisesti. Nykyään kaukojunissa ei ole mahdollista matkustaa HSL-lipulla. Lentorata eri markkinaskenaarioissa -selvityksessä puolestaan mainitaan, että nopean lentoasemayhteyden hankkiminen (tai lipupyhteistyö markkinaehtoisien tarjonnan kanssa) Helsinki–Lentoasema-välille ei ole haastatteluihin perustuvan nykykäsityksen mukaan HSL:n perustehtävän ja tavoitteiden mukaista.

Vantaan kaupunki on Lentoradan YVA-selostuksen lausunnossaan nostanut esille näitä epävarmuustekijöitä ja esittänyt, että niitä pitää arvioida tarkemmin. Myös Uudenmaan ELY-keskus on perustellussa päätelmässään nostanut kyseiset epävarmuudet esiin ja lausunut, että Lentoratavaihtoehdon yhteyksiä on tarkasteltava jatkosuunnittelussa. Edellisen YVA-selostuksen perustellussa päätelmässä mainitaan myös, että *Lentoradalla on arviointiselostuksen mukaan suuri tai kohtalainen kielteinen vaikutus Tikkurilan ja useiden pääradan asemien lähijuna-asemien saavutettavuuteen. Lentoratavaihtoehdon toteutuksessa kaukojunien käyttämä asema siirtyy Tikkurilasta lentoasemalle. Yhteysviranomainen toteaa siirron aiheuttavan laaja-alaisia liikennejärjestelmätason vaikutuksia pääkaupunkiseudulla, joita olisi selostuksessa pitänyt kuvata tarkemmin.*

Kiinteistötaloudellinen analyysi tarjoaa lisätietoja hankkeen vaikutuksista, mutta erityisesti liikennöintimalli vaatii tarkentamista. Myös hankkeen vaikutuksia Vantaan yhdyskuntarakenteeseen on syytä arvioida tarkemmin. Joiltakin osin, kuten yhdyskunta- ja energiatalouden sekä liikenteen osalta, Lentoradan

vaikutusten arviointia pitääkin tarkentaa vaiheyleiskaavaa laadittaessa, mutta yleiskaavatyöhön ei sisälly vertailuvaihtoehtojen tutkimista. Vaikutukset voivat täsmentyä myös osallisten ja viranomaisten vuorovaikutuksen kautta.

Kaupunkiympäristön toimialan näkemyksen mukaan Lentoradan vertailuvaihtoehtojen lisäselvitykselle ei ole tarvetta. Vertailuvaihtoehtoja on tarkasteltu hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa. Pääradan kapasiteetin lisäystä pohdittiin jo Vantaan yleiskaavaa laadittaessa. Silloin päädyttiin varautumaan Lentorataan pääradan lisäraiteiden sijaan, koska Liikenneviraston laatiman lisäraiteiden aluevaarusselvityksen mukainen ratkaisu olisi vaatinut merkittäviä muutoksia mm. Tikkurilan ja Korson keskusta-alueilla.

Kaupunginhallitus 13.4.2026 § 15

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle sekä 22 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila poistui kokouksesta yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö esitti kaupunginhallituksen jäsen Hanna Valtasen kannattamana asian palauttamista valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä (Tammi, Strohm, Räsänen, Kaukola, Kasonen, Kivimäki, Nummela, Abdi, Hakala, Aura) ja 5 ei-ääntä (Karinen, Niikko, Roininen, Rämö, Valtanen). Puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- Vihreän valtuustoryhmän ja 22 muun valtuutetun aloite lentoradan vertailuvaihtoehdot tutkittava

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Kaupungininsinööri Jarno Köykkä, puh. 0400 442 753
([etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi))

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 16.6.2025

Valtuustoaloitteen otsikko: Lentoradan vertailuvaihtoehdot tutkittava	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>Lentorata-hankkeen esiselvitysvaiheessa Lentorata Oy:lle on esitetty muistutuksia siitä, ettei radan vertailuvaihtoehtoja ole tutkittu riittävän kattavasti. Sekä Väylävirasto (jo Suomi-rata-vaiheessa 2019) että ELY-keskus¹ ovat edellyttäneet vaihtoehtojen huolellista selvittämistä. Tästä huolimatta Lentorata Oy ei ole suunnitellut tarkempia lisäselvityksiä vertailuvaihtoehdoista.</p> <p>Lentorata-hankkeen aiemmassa hankedokumentaatiossa sekä viranomaisten esittämissä arvioissa on tunnistettu seuraavia vertailuvaihtoehtoja:</p> <ol style="list-style-type: none">Vaihtoehto O+: Lentorataa ei toteuteta. Pääradalle toteutetaan Pasila–Riihimäki-rataosan liikenteellisen välityskyvyn parantaminen. Lisäksi Digirata² lisää kapasiteettia ja minimoi häiriöherkkyyttä koko Suomen rataverkolla.Vaihtoehto VE P: Pääradan laajentaminen yhdellä lisäraiteella (5. raide) Käpylästä Keravalle. Tätä vaihtoehtoa ei kuitenkaan ole sisällytetty Lentoradan ympäristövaikutusten arviointiselvitykseen (YVA)³.Lisää infraa pääradalle: Useampia ohituspaikkoja pääradalle, laituripituuksien kasvattaminen asemilla sekä mahdollinen yhteys tulevaan Itärataan Keravalta (ELY-keskus on esittänyt toivomuksen tämän vaihtoehdon tarkemmasta selvittämisestä). <p>Lentoradan yleissuunnitelmaa valmistellaan ja tarkennetaan parhaillaan. Samalla olisi tarpeen tutkia vertailuvaihtoehtoja, jotta päätöksenteon pohjaksi saadaan kattavat ja ajantasaiset tiedot eri vaihtoehdoista. Tarve lisäselvityksille on erityisen perusteltu, koska hankearviointiraporttien⁴ mukaan hankkeen yhteiskuntataloudellinen hyöty-kustannussuhde on erittäin heikko, vain 0,19. Lisäksi Digirata-hankkeen toteutus parantaa pääradan kapasiteettia ja häiriönsietokykyä pitkälle tulevaisuuteen, mikä vähentää Lentoradan rakentamisen kiireellisyyttä.</p>	<p><u>Aloitteen tekijät</u> Vihreä valtuustoryhmä</p> <p><u>Aloitteen Allekirjoitukset</u> 1. Kai-Ari Lundell 2. Juha Järä 3. Elina Nykyri 4. Loviisa Kaartokallio 5. Tiina Tuomela 6. Juha Suoniemi 7. Janne Hartikainen 8. Tanja Aidanjuuri 9. Tuomas Vanhanen 10. Suvi Karhu 11. Nina Nummela 12. Petri Roininen 13. Marja Ahava 14. Topi Liutu 15. Jorma Hentilä 16. Marjo Vacker 17. Minttu Sillanpää 18. Paula Lehmuskallio 19. Antero Eerola 20. Mika Niikko 21. Gashaw Bibani 22. Chau Nguyen</p>

Kaukojunaliikenteen kysynnän ei arvioida merkittävästi kasvavan, ja selvitysten mukaan lentoratomatkasta ei voida periä merkittävästi korkeampia lisähintalippuja^{5,6,7}.

Lentorata Oy:n yhtenä omistajana Vantaan intressi on saada perusteelliset raportit mahdollisen rakentamispäätöksen tueksi. Omistajana Vantaalla on mahdollisuus vaikuttaa yhtiöön.

Esitämme, että Vantaan kaupunki vaatii Lentorata Oy:tä täydentämään yleissuunnitelmaa kattavalla vertailuvaihtoehtojen selvityksellä.

Tämän pohjalta voidaan myöhemmin arvioida hankkeen todellista tarvetta, yhteiskuntataloudellista perusteltavuutta, ympäristövaikutuksia sekä liikenne- ja matkustajakysyntää.

Lähteet:

¹ ELY-keskus: Perusteltu päätelmä 23.2.2024. [Suomi-rata_Oy_Lentorata_perusteltu_päätelmä_23022024.pdf](https://www.ely-keskus.fi/raportit/ELY-keskus-Perusteltu-paätelmä-23.2.2024)

² Digirata-hanke: Tietoa Digiradasta. <https://digirata.fi/tietoa-digiradasta/>

³ Ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA), 2024. https://lentorata.fi/wp-content/uploads/2024/03/Lentorata_YVA-selostus_web.pdf

⁴ Lentorata Oy: Hankearviointi 2023. <https://lentorata.fi/wp-content/uploads/2023/11/Lentoradan-hankearviointi-1.pdf>

⁵ Traficom: Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma – Toimeenpanosuunnitelma 2024. https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/VLE%202024_0.pdf

⁶ Lentorata Oy: Lentorata eri markkinaskenaarioissa 2025. <https://lentorata.fi/wp-content/uploads/2025/01/Lentorata-eri-markkinaskenaarioissa.pdf>

⁷ Lentorata Oy: Julkaisut. <https://lentorata.fi/julkaisut/>

8

Vastaus Antero Eerolan ja 24 muun valtuutetun aloitteeseen sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin

VD/2371/00.02.00.03/2025

TeA/KJ/PW/SE

Antero Eerola sekä 24 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Suomessa tapahtuu sairaaloiden ulkopuolella muutamia tuhansia äkillisiä sydämen pysähdyksiä. Noin viisi tuhatta ihmistä menehtyy niihin vuosittain. Kun ihmisen sydän pysähtyy, jokainen hetki on elintärkeä. Jokainen minuutti sydämen pysähtymisen jälkeen laskee elonjäämisen mahdollisuutta noin kymmenellä prosentilla. Siksi nopea reagointi on ratkaisevaa.

Yhä useammissa julkisissa tiloissa pitäisikin olla defibrillaattoreita eli sydäniskureita. Kyseessä on laite, joka antaa sähköiskun sydämeen palauttaakseen sen normaalin rytmin ja jota kuka tahansa osaa käyttää. Laitteen käytöstä ei aiheudu vaaraa, vaikka kyse olisi muusta kuin sydämen pysähtymisestä aiheutuvasta sairaskohtauksesta.

Defibrillaattoreita löytyy yhä useammin julkisista tiloista, työpaikoilta ja taloyhtiöistä. Näin pitäisi olla myös Vantaan kaupungin julkisissa tiloissa. Näin voitaisiin konkreettisesti pelastaa ihmishenkiä. Taloudellisesti ei ole kyse suuresta panostuksesta, sillä sydäniskurit maksavat muutamasta sadasta noin pariin tuhanteen euroon.

Edellä olevan perusteella, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

* Vantaa ryhtyy hankkimaan defibrillaattoreita eli sydäniskureita kaikkiin soveltuviin kaupungin julkisiin tiloihin. Hankkeen etenemisestä raportoidaan kaupungin päättäjille.”

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 31

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Antero Eerolan sekä 24 muun valtuutetun aloite sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Defibrillaattoreita löytyy jo useimmista kaupungin hallinnoimista toimitiloista. Defibrillaattorien hankinta on ollut tilojen käyttäjien vastuulla. Käyttäjät vastaavat myös laitteiden kustannuksista ja ylläpidosta. Hankinnan jälkeen jokainen sydäniskuri tulee rekisteröidä saatavuustietoineen defi.fi-palveluun, jonka ovat perustaneet Suomen Elvytysneuvosto, Suomen Punainen Risti ja Suomen Sydänliitto. Rekisterissä olevien tietojen ajantasaisuus on laitteen haltijan vastuulla. Kuntien alueella sydäniskureita oli eniten rekisteröity 31.12.2024 Helsingissä (982), Vantaalla (428) ja Espoossa (397). Kaikki defi.fi-palveluun

rekisteröidyt Vantaan alueen sydäniskurit näkyvät myös Vantaan kaupungin karttapalvelusta (kartta.vantaa.fi > Palvelu- ja toimipisteet > Defibrillaattorit). Defi.fi-palvelusta voi helposti paikantaa koko Suomen alueella aina lähimmän sydäniskurin.

Edellä mainituista palveluista voidaan tarvittaessa raportoida defibrillaattorien lukumäärä kaupungin päättäjille. Laitteiden tarpeen arviointi ja hankinta on kuitenkin ensisijaisesti tilojen käyttäjien vastuulla. Kaupungin johto voi tarvittaessa antaa suosituksia ja ohjeita toimialoille laitekannan täydentämiseksi.

Kaupunginhallitus 11.8.2025 § 38

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- antaa Antero Eerolalle ja 24 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Liite:

- Vastaus Antero Eerolan ja 24 muun valtuutetun aloitteeseen sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Defibrillaattoreita löytyy jo useimmista kaupungin hallinnoimista toimitiloista. Defibrillaattorien hankinta on ollut tilojen käyttäjien vastuulla. Käyttäjät vastaavat myös laitteiden kustannuksista ja ylläpidosta. Hankinnan jälkeen jokainen sydäniskuri tulee rekisteröidä saatavuustietoineen defi.fi-palveluun, jonka ovat perustaneet Suomen Elvytysneuvosto, Suomen Punainen Risti ja Suomen Sydänliitto. Rekisterissä olevien tietojen ajantasaisuus on laitteen haltijan vastuulla. Kuntien alueella sydäniskureita oli eniten rekisteröity 31.12.2024 Helsingissä (982), Vantaalla (428) ja Espoossa (397). Kaikki defi.fi-palveluun rekisteröidyt Vantaan alueen sydäniskurit näkyvät myös Vantaan kaupungin karttapalvelusta (kartta.vantaa.fi > Palvelu- ja toimipisteet > Defibrillaattorit). Defi.fi-palvelusta voi helposti paikantaa koko Suomen alueella aina lähimmän sydäniskurin.

Edellä mainituista palveluista voidaan tarvittaessa raportoida defibrillaattorien lukumäärä kaupungin päättäjille. Laitteiden tarpeen arviointi ja hankinta on kuitenkin ensisijaisesti tilojen käyttäjien vastuulla. Kaupungin johto voi tarvittaessa antaa suosituksia ja ohjeita toimialoille laitekannan täydentämiseksi.

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Julkisissa tiloissa on suositeltavaa olla defibrillaattori ja lisäksi kokoluokaltaan suuremmissa tiloissa, joissa järjestetään säännöllistä vapaa-ajan toimintaan isommille väkimäärille, laitteen hankkiminen on perusteltua. Pääasiallisesti tämä toteutuu Vantaan kaupungin hallinnoimissa tiloissa laitteen ollessa saatavilla vähintään 350 m etäisyydellä.

Suoritetussa kartoituksessa löytyi muutamia kaupungin hallinnoimia kohteita, joihin defibrillaattorin hankintaa on syytä edistää. Näitä ovat:

- Aurinkokiven koulu
- Havukosken nuorisotalo
- Lehtikuusen koulu
- Håkansbölen kartano
- Korson urheilukenttä
- Martinlaakson urheilukenttä
- Rajakylän tenniskeskus
- Rajatorpan kalliosuoja
- Kartanonkosken koulu tai liikuntapuisto

Defibrillaattorin hintahaarukka ominaisuuksien mukaan on noin 1200-3000e/kpl. Ylläpitokulut koostuvat pääosin elektrodien ja paristojen vaihdoista, sekä vuosittaisista huolloista:

- ylläpitokulut noin 40-80e per vuosi
- vuosihuolto noin 200-300e per vuosi riippuen laitemerkistä / laitteen ominaisuuksista.

Laitteiden hankintaan ja ylläpitoon ei ole varattu erillistä keskitettyä budjettia, vaan tiloista vastaava taho kaupungilta hankkii laitteet määrärahojensa puitteissa. Kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla sitoudutaan hankkimaan laitteet listattuihin kohteisiin. Jatkossa isommissa uudiskohteissa otetaan huomioon defibrillaattorin tarve.

Kaupunginhallitus 23.3.2026 § 20

Kaupunginjohtajan esitys

Päätetään

- a) antaa Antero Eerolalle ja 24 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja teki esitykseen seuraavan *lisäyksen*:

Laitteiden hankintaan ja ylläpitoon ei ole varattu erillistä keskitettyä budjettia, vaan tiloista vastaava taho kaupungilta hankkii laitteet määrärahojensa puitteissa. Kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla sitoudutaan hankkimaan laitteet listattuihin kohteisiin. *Jatkossa isommissa uudiskohteissa otetaan huomioon defibrillaattorin tarve.*

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- Vastaus Antero Eerolan ja 24 muun valtuutetun aloitteeseen sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot: Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)
Hallintojohtaja Leena Rusanen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>Sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin</p> <p>Suomessa tapahtuu sairaaloiden ulkopuolella muutamia tuhansia äkillisiä sydämen pysähdyksiä. Noin viisi tuhatta ihmistä menehtyy niihin vuosittain. Kun ihmisen sydän pysähtyy, jokainen hetki on elintärkeä. Jokainen minuutti sydämen pysähtymisen jälkeen laskee elonjäämisen mahdollisuutta noin kymmenellä prosentilla. Siksi nopea reagointi on ratkaisevaa.</p> <p>Yhä useammissa julkisissa tiloissa pitäisikin olla defibrillaattoreita eli sydäniskureita. Kyseessä on laite, joka antaa sähköiskun sydämeen palauttaakseen sen normaalin rytmin ja jota kuka tahansa osaa käyttää. Laitteen käytöstä ei aiheudu vaaraa, vaikka kyse olisi muusta kuin sydämen pysähtymisestä aiheutuvasta sairaskohtauksesta.</p> <p>Defibrillaattoreita löytyy yhä useammin julkisista tiloista, työpaikoilta ja taloyhtiöistä. Näin pitäisi olla myös Vantaan kaupungin julkisissa tiloissa. Näin voitaisiin konkreettisesti pelastaa ihmishenkiä. Taloudellisesti ei ole kyse suuresta panostuksesta, sillä sydäniskurit maksavat muutamasta sadasta noin pariin tuhanteen euroon.</p> <p>Edellä olevan perusteella, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:</p> <p>* Vantaa ryhtyy hankkimaan defibrillaattoreita eli sydäniskureita kaikkiin soveltuviin kaupungin julkisiin tiloihin. Hankkeen etenemisestä raportoidaan kaupungin päättäjille.</p> <p>Vantaalla 24.3.2025</p>	<p><u>Aloitteen tekijät</u> Antero Eerola (vas.)</p> <p><u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matilda Stirkkinen 2. Mari Hynninen 3. Siri Ahokas 4. Funda Demiri 5. Anu Hall 6. Minttu Sillanpää 7. Paula Lehmuskallio 8. Elina Nykyri 9. Tiina Tuomela 10. Marjo Vacker 11. Nina Nummela 12. Juha Suoniemi 13. Vaula Norrena 14. Sirpa Siru Kauppinen 15. Tarja Eklund 16. Patrik Karlsson 17. Maija Rautavaara 18. Tuire Kaimio 19. Hanna Valtanen 20. Reija Friman 21. Juha Järä 22. Ida Tamminen 23. Aki Mäkipernaa 24. Jouko Jääskeläinen

9 **Vastaus Chau Nguyenin ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen peruskoulujen koulutien turvaamisesta liikenneturvallisuuskameroilla**

VD/6994/00.02.00.03/2025

TeA/JK/MH/OT/SE

Chau Nguyen sekä 23 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kaupungin on käynnistettävä valmistelu yhteistyössä paikallisen poliisilaitoksen kanssa automaattisten nopeusvalvontakameroiden asentamiseksi kaupungin peruskoulujen läheisyyteen.

Liikenneturvan toukokuussa 2025 tekemät nopeusmittaukset osoittivat, että jopa suojateiden kohdalla vain pieni osa autoilijoista noudattaa 30 km/h nopeusrajoituksia, sillä neljä viidestä ajaa koulutiellä ylinopeutta. Koulujen läheisyydessä ajettava ylinopeus vaarantaa lasten turvallisuuden, erityisesti niillä reiteillä, joilla lapset joutuvat ylittämään vilkasliikenteisiä katuja ilman alikulkua tai siltaa.

Tutkimusten mukaan tehokkain tapa vaikuttaa kuljettajien käyttäytymiseen on yhdistelmä viestintää, valvontaa, lainsäädäntöä ja liikenneympäristön suunnittelua.

Nopeusvalvontakameroilla on tutkitusti merkittävä vaikutus ajonopeuksien laskuun ja liikenneonnettomuuksien vähenemiseen.

Poliisihallituksen mukaan kunta voi tehdä aloitteen liikenneturvallisuuskameroiden sijoittamisesta. Poliisi ja kunta sopivat yhdessä sijoituspaikoista onnettomuustilastojen ja liikenneturvallisuuden näkökulmasta. Kunta vastaa tolpan ja siihen liittyvän katuinfran toteuttamisesta, poliisi kameralaitteistosta ja tiedonsiirrosta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että:

1. Kartoittaa yhteistyössä poliisin kanssa ne kouluympäristöt, joissa liikenneturvallisuutta ei voida riittävästi parantaa rakenteellisin toimin, kuten kiertoliittymillä tai alikulkujärjestelyin.
2. Valmistelee esityksen poliisihallitukselle nopeusvalvontakameroiden asentamisesta näille alueille.
3. Laatii resurssisuunnitelman tarvittavien liikenneturvallisuustolppien, sähköliitäntöjen ja muiden infraratkaisujen toteuttamiseksi.

Vantaan kaupungin on ryhdyttävä toimiin lasten koulumatkojen turvallisuuden varmistamiseksi.”

Lähteet: <https://www.liikenneturva.fi/ajankohtaista/ylinopeus-vaarantaa-koulutien-silti-suomalaisten-kaasujalka-ei-kevene/>

Kaupunginvaltuusto 20.10.2025 § 19

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Chau Nguyen ja 23 muun valtuutetun aloite peruskoulujen koulutien turvaaminen liikenneturvallisuuksikameroilla

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Taustaa Vantaalla tehtävästä liikenneturvallisuuustyöstä

Liikenneturvallisuuden parantamiseksi tehdään Vantaalla töitä päivittäin, monella eri tasolla ja monin eri keinoin. Liikenneturvallisuuustyötä ohjaavat useat strategiset asiakirjat ja ohjelmat, kuten [Vantaan liikennepoliittinen ohjelma](#), [Vantaan turvallisuussuunnitelma](#) sekä [Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet](#) ja [liikenneympäristön parantamisen toimenpideohjelma](#). Vantaalla toteutettavaa liikenneturvallisuuustyötä koordinoidaan ja edistetään poikkihallinnollisessa liikenneturvallisuuustyöryhmässä.

Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet -ohje kokoaa yhteen Vantaan toimintalinjan liikenteen rauhoittamiseksi. Toimenpideohjelman laadinnan yhteydessä tehtiin nykytila-analyysi sekä kaksi erillistä vaaranpaikkakyselyä – yksi Vantaan asukkaille ja toinen koululaisille. Lisäksi koulureittien turvallisuutta tarkastellaan jatkuvasti, ja työtä tukemaan on laadittu teoreettiset koululaisten liikkumisvirrat, joiden avulla voidaan tunnistaa keskeiset koulumatkareitit ja kohdentaa toimenpiteitä tehokkaasti.

Liikenneturvallisuustoimenpiteet

Nopeusrajoitukset luovat perustan turvalliselle liikenneympäristölle. Alhaiset nopeusrajoitukset ovat erityisen tärkeitä alueilla, joilla liikkuu paljon kävelijöitä ja pyöräilijöitä, kuten koulujen ja päiväkotien läheisyydessä. Vantaalla on viime vuosina systemaattisesti alennettu nopeusrajoituksia, ja noin 80 % katuverkosta on nykyisin 30–40 km/h -alueella. Useiden koulujen läheisyydessä nopeusrajoitus on jo 30 km/h, ja tätä toimintatapaa on tarkoitus yhtenäistää ja laajentaa koskemaan kaikkia peruskouluja.

Pelkkä alhaisen nopeusrajoituksen asettaminen ei tee vielä ympäristöstä turvallista, vaan liikenneympäristön tulee tukea asetettua nopeusrajoitusta. Koulujen ja päiväkotien läheisyydessä on toteutettu laajasti liikennettä rauhoittavia toimenpiteitä, kuten ajoradan kavennuksia, työssyjä ja korotettuja suojateitä. Alhaisia nopeusrajoituksia tuetaan rakenteellisten ratkaisujen lisäksi erilaisilla tehostekeinoilla, kuten nopeusnäytöillä, suojateiden varoitusjärjestelmillä, ajoratamaalauksilla ja automaattisella nopeusvalvonnalla.

Kaupunki on varannut vuosittaisen määrärahan liikenneturvallisuuden parantamiseen. Sen avulla toteutetaan pieniä parannuksia, kuten hidasteita. Kohteiden valinnassa painotetaan muun muassa koulujen ja päiväkotien läheisyyttä sekä havaittuja liikenneturvallisuuksongelmia. Isompiin hankkeisiin puolestaan varataan erikseen rahoitus kaupungin rakentamishjelmasta.

Automaattinen nopeusvalvonta

Vuonna 2022 päätettiin, että Vantaan kaupungin katuverkolla otetaan käyttöön automaattinen nopeusvalvonta ([Kaupunkitilalautakunta 6.4.2022](#)). Samalla hyväksyttiin periaatteet automaattisen nopeusvalvonnan sijoittamiseksi, jotka ovat: onnettomuusmäärä ja koettu turvallisuus; katuluokka (pääkatu/kokoojakatu) ja liikennemäärä (noin 10 000 ajoneuvoa vuorokaudessa; nopeusrajoitus (väh. 40 km/h); alueellinen peruste (esim. oppilaitos tai päiväkoti).

Ensimmäiset katuverkon nopeusvalvontapisteet otettiin käyttöön keväällä 2023. Kameroita asennettiin viidelle kadulle, yhteensä seitsemän kappaletta. Seuraavana vuonna valvontapisteiden määrää lisättiin kolmella. Tällä hetkellä Vantaan katuverkolla on kymmenen valvontapistettä, joista kahdeksan sijaitsee koulujen tai urheilupuistojen läheisyydessä.

Automaattinen nopeusvalvonta täydentää Vantaan liikenneturvallisuustyötä, johon sisältyvät myös rakenteelliset toimet sekä kasvatus ja viestintä. Valvontapisteet sijoitetaan niihin kohteisiin, joissa niiden vaikutus on suurin. On kuitenkin tärkeää todeta, että automaattinen nopeusvalvonta ei kaikissa tilanteissa ole tehokkain tai tarkoituksenmukaisin keino alentaa ajonopeuksia. Lähtökohtaisesti valvontaa toteutetaan pää- ja kokoojakaduilla, joilla liikennemäärät ovat suuria. Alemmalla katuverkolla ajonopeuksiin voidaan yleensä vaikuttaa kustannustehokkaammin rakenteellisilla ratkaisuilla, kuten korotetuilla suoja-teilla ja hidasteilla, joita ei ole mahdollista toteuttaa pääkaduilla.

Vantaa on jo ottanut käyttöön toimintamallin, jossa automaattisen nopeusvalvonnan tarve ja kohteet arvioidaan yhteistyössä poliisin kanssa. Koulujen ja muiden erityiskohteiden turvallisuutta tarkastellaan liikenneturvallisuusanalyysien, onnettomuustilastojen, asukaspalautteen ja asiantuntijoiden havaintojen perusteella, ja kameravalvonta kohdennetaan erityisesti niihin paikkoihin, joissa rakenteelliset ratkaisut eivät ole mahdollisia tai riittäviä. Kohteista laaditaan yleissuunnitelma, joka käsitellään poliisin kanssa, ja kaupunki vie esitykset poliittiseen päätöksentekoon.

Toteutuksessa noudatetaan [Vantaan omaa suunnitteluopasta](#), joka ohjaa suunnittelun ja toteutuksen etenemistä. Kaupungilla on oppaan ja aiempien toteutuneiden kohteiden perusteella hyvä käsitys kustannuksista, toteutusvaiheista ja vastuunjaosta: kaupunki vastaa tolpan, sähköliitäntöjen ja infran toteutuksesta, poliisi itse valvontalaitteistosta. Näin ollen aloitteessa esitetyt toimenpiteet ovat jo osa kaupungin vakiintunutta työskentelytapaa, ja uusia valvontapisteitä voidaan toteuttaa hallitusti osana suunnitelmallista liikenneturvallisuuden kehittämistä.

Kaupunginhallitus 23.3.2026 § 25

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Chau Nguyenille ja 23 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Chau Nguyen ja 23 muun valtuutetun aloite peruskoulujen koulutien turvaaminen liikenneturvallisuuskameroilla

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot: Liikenneinsinööri Olli Tamminen, puh. 043 827 1043
([etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi))

<p>Valtuustoaloitteen otsikko: Peruskoulujen koulutien turvaaminen liikenneturvallisuuskameroilla</p>	<p>Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset</p>
<p>Kaupungin on käynnistettävä valmistelu yhteistyössä paikallisen poliisilaitoksen kanssa automaattisten nopeusvalvontakameroiden asentamiseksi kaupungin peruskoulujen läheisyyteen.</p> <p>Liikenneturvan toukokuussa 2025 tekemät nopeusmittaukset osoittivat, että jopa suojateiden kohdalla vain pieni osa autoilijoista noudattaa 30 km/h nopeusrajoituksia, sillä neljä viidestä ajaa koulutiellä ylinopeutta. Koulujen läheisyydessä ajettava ylinopeus vaarantaa lasten turvallisuuden, erityisesti niillä reiteillä, joilla lapset joutuvat ylittämään vilkasliikenteisiä katuja ilman alikulkua tai siltaa.</p> <p>Tutkimusten mukaan tehokkain tapa vaikuttaa kuljettajien käyttäytymiseen on yhdistelmä viestintää, valvontaa, lainsäädäntöä ja liikenneympäristön suunnittelua. Nopeusvalvontakameroilla on tutkitusti merkittävä vaikutus ajonopeuksien laskuun ja liikenneonnettomuuksien vähenemiseen.</p> <p>Poliisihallituksen mukaan kunta voi tehdä aloitteen liikenneturvallisuuskameroiden sijoittamisesta. Poliisi ja kunta sopivat yhdessä sijoituspaikoista onnettomuustilastojen ja liikenneturvallisuuden näkökulmasta. Kunta vastaa tolpan ja siihen liittyvän katuinfran toteuttamisesta, poliisi kameralaitteistosta ja tiedonsiirrosta.</p> <p>Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kartoittaa yhteistyössä poliisin kanssa ne kouluympäristöt, joissa liikenneturvallisuutta ei voida riittävästi parantaa rakenteellisin toimin, kuten kiertoliittymillä tai alikulkujärjestelyin. 2. Valmistelelee esityksen poliisihallitukselle nopeusvalvontakameroiden asentamisesta näille alueille. 3. Laatii resurssisuunnitelman tarvittavien liikenneturvallisuustolppien, sähköliitäntöjen ja muiden infraratkaisujen toteuttamiseksi. 	<p><u>Aloitteen tekijät</u></p> <p>Chau Nguyen</p> <p><u>Aloitteen Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elina Nykyri 2. Sirpa Siru Kauppinen 3. Jenni Alasuutari 4. Minttu Sillanpää 5. Gashaw Bibani 6. Tiina Tuomela 7. Kai-Ari Lundell 8. Funda Demiri 9. Mari Hynninen 10. Emily Strohm 11. Reija Friman 12. Vaula Norrena 13. Antero Eerola 14. Anu Hall 15. Loviisa Kaartokallio 16. Tia Seppänen 17. Ulla-Maija Kopra 18. Drilon Kllokoqi

<p>Vantaan kaupungin on ryhdyttävä toimiin lasten koulumatkojen turvallisuuden varmistamiseksi.</p> <p>Lähteet: https://www.liikenneturva.fi/ajankohtaista/ylinopeus-vaarantaa-koulutien-silti-suomalaisten-kaasujalka-ei-kevene/</p>	<p>19. Matti Kotiranta 20. Tuire Kaimio 21. Victor Snellman 22. Kati Tyystjärvi 23. Minna Kuusela</p>

10

Vastaus Juha Järän ja 21 muun valtuutetun aloite Tikkurilan matkakeskuksen edustan villi taksi- ja ruokalähettiliikenne kuriin

VD/7196/00.02.00.03/2024

TeA/JK/MH/HH-S/SE

Juha Järä sekä 21 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Aloite tiivistettynä: Otsikon mukaisesti kaupunki tekee tarvittavat toimet. Tämä aloite käsitellään yhdessä muiden samantapaisista asioista tehtyjen aloitteiden ja prosessien yhteydessä.

Aloite perusteellisemmin:

Tikkurilan matkakeskuksen edessä esiintyy laajoja liikenneongelmia sekä näiden kerrannaisvaikutuksia. Haltuunotto on kestänyt liian kauan:

1. Linja-autojen asiakaslaskupaikalla pysäköi toistuvasti ns. villedä takseja (myöhemmin taxit), jotka pyrkivät saamaan asiakkaita suoraan ulko-oven edestä, jossa on pysähtymiskiello niin liikennemerkkeillä kuin mm. keltaisella reunakivimaalauksella osoitettu. Pysähtyminen on sallittu ainoastaan linja-autoille asiakkaiden poistumiseen. Nämä taxit eivät siis noudata selkeitä liikennesääntöjä eivätkä väistä, vaikka äänimerkein linja-autojen kuljettajat tilaa pyytävät. Kun asiakkaat pitää pudottaa keskelle katua tai jonnekin kauemmas, aiheutuu monenlaista ongelmaa. On viitteitä myös siitä, että näillä useilla taxeilla on yhteistyötä, jolla varoitetaan poliisien tulosta tai pysäköinninvalvojen harvoista käynneistä. Perinteisten ja laadukkaiden taksiyritysten kuljettajat odottavat – usein siis varsin turhaan – asiakkaita kiltisti kauppakeskuksen eteläpäässä.

2. Linja-autojen pysähtymisalueen eteläpuolella on muutamia paikkoja lyhyisiin, pääosin siviiliautoilijoiden asiointiin. Ideana lie ollut sekin, että matkakeskukseen menevä sukulainen voidaan kuljettaa junalle, tai hakea sieltä. Toteumassa on vakavia ongelmia. Tämän lyhytpysäköintialueen käyttö on pääosin muotoutunut ruokalähettilien (mm. Foodora ja Wolt) autojen pysäköintipaikaksi, jonka lisäksi he käyttävät -häätävilkkut päällä - autoilleen pysäköintipaikkoina myös alueen kävely- ja pyöräteitä.

Kaupunki ei ole reagoinut riittävästi tähän ongelma-alueeseen, joka kuntalaisissa ja matkailijoissa paljon puhututtaa ja ärtymystäkin herättää. Molemmat edellä mainitut ongelmakokonaisuudet ja räikeät liikennesääntöjen rikkomiset ovat omiaan aiheuttamaan liikenneturvallisuusuhkia, junasta myöhästymisiä, liikenteen ruuhkautumista – ja myös julkisuudesta esiin tulleita asioita: liikenneturvallisuusongelmat, ylihinnointi, kilpailuvääristymät, vakuutusten puutteet, veronkierto ja jopa seksuaaliset pahoinpitelyt. Eikä vähimpänä mainehaitat. Lentoasemalta tai maakunnista junilla Tikkurilaan tulevat matkailijat saavat ensimmäisen kuvan Vantaasta monesti tästä ilmiöstä, joka on monissa muissa paikoissa saatu kuriin.

Esitän, että Vantaan kaupunki reagoi nopeasti ja tehokkaasti asiaan. Pohtia voisi vaikkapa seuraavia toimia:

- Kaupungin pysäköinnin valvojen resursseista tarvittava osa, tai häirikköpysäköinnin lisäresurssit, irrotetaan laittamaan nämä asiat kuntoon. Tarvittaessa valvontaa ja sakotusta koko viikon 24/7 jopa. Ei lie liioiteltua, että resurssit maksaisivat itsensä takaisin. Kun aseman alueen ongelmat on saatu kuriin, töitä riittää paljon muuallakin.
- Sidosryhmäyhteistyö ja onnistuneet mallit; esim. kauppakeskuksen kanssa; Pasilassa, Triplan edustalla on saatu vastaavanlaiset ongelmat ratkaistua kaupungin ja kauppakeskuksen yhteistyöllä.

- Liikennesuunnittelu; vaikka myöhemmin olisikin alueelle tulossa kokonaisvaltaisempia parantavia ratkaisuja, tulisi kevyempiä toimia tehdä mahdollisimman pian. Esimerkiksi kunnollisten opaskylttien asentaminen taksiliikenteen asiakkaille: ”Taksiasema 200 metriä >”.
- Kokonaisvaltaiset nopeat ja hitaammat ratkaisut ongelmiin on tarkoitavissa yhdessä alueen sidosryhmien kanssa, joita kaupungille ja sen pysäköinninvalvonnalle ovat ainakin: poliisi, matkakeskus ja kauppakeskus Dixi, Taksiliitto, linja-autoliikennöitsijät, HSL ja asuntoyhtiöt sekä mahdollisesti joku yksityinen pysäköinninvalvontayritys.

Me allekirjoittaneet pyydämme ripeää käsittelyä, tehoavia toimia ja niiden tuomista valtuustolle mahdollisimman pian. Ja että tämä aloite käsitellään yhdessä aiemman samansuuntaisen, Länsi-Vantaata koskeneen valtuustoaloitteen yhteydessä sekä muissa asiaan liittyvissä prosesseissa.”

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024 § 28

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Juha Järän ja 21 muun valtuutetun aloite Tikkurilan matkakeskuksen edustan villi taksi- ja ruokälähettiliikenne kuriin

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Ratatien liikenne on ollut hankalassa tilanteessa jo jonkin aikaa. Saattoliikenteelle on ollut liian vähän paikkoja tarpeeseen nähden. Ruokälähetit ovat vallanneet saattopaikat. Ratatien pysäköintirajoituksia on tiukennettu viime vuosina. Alueella on kokeiltu 15 min saattopaikkoja. Myöhemmin rajoitusta on tiukennettu ja paikat on muutettu 5 min saattopaikoiksi. Sekään ei ole riittänyt, joten lopulta osa paikoista osoitettiin vain matkustajien jättämistä varten ja kyseisillä paikoilla ei saa pysäköidä lainkaan. Tarkoituksena on ollut mahdollistaa matkustajien saatto terminaalin tuntumaan.

Bussien jättölaiturilla puolestaan taksit ja huolto ovat vallanneet tilaa, jolloin bussimatkustajille on aiheutunut haittaa. Dixin pääoven edustaa ei enää osoiteta liikennemerkkein linja-autopysäkiksi. Kyseisellä paikalla pysäyttäminen on kiellettyä ja sallitaan ainoastaan HSL-sopimusliikenteen linja- ja vaihtoautoille. Tästä huolimatta taksit seisovat bussien jättöpaikoilla odottamassa asiakkaita. Tämän perusteella voidaan todeta, että tieliikennelain mukaisten liikennemerkkien noudattamista ei ole koettu tärkeäksi, kun alueelta halutaan vain saada asiakkaita taksien kyytiin.

Pysäköinninvalvonta on kohdistanut alueelle edellisvuosina tehostettua valvontaa. Poliisiin on oltu yhteydessä, mutta myös poliisin resurssit ovat rajalliset. Vuonna 2025 Ratatieltä määrättiin, pysäyttäminen kielletty -liikennemerkkin vaikutusalueelta, noin 500 huomautusta ja 1850 pysäköintivirhemaksua. Vantaan kaupungin pysäköinninvalvonnassa kokeiltiin myös kevään 2025 aikana myöhäisempää iltavalvontaa. Kokeilusta saatujen kokemusten perusteella myöhäisemmällä valvonnalla ei havaittu olevan merkittävää ehkäisevää vaikutusta virheelliseen pysäyttämiseen tai pysäköintiin esille nostetuissa ongelma-kohteissa. Myöhäisempää iltavalvontaa on kuitenkin jatkettu ja sitä pyritään lisäämään resurssien puitteissa.

Pysäköinninvalvonta katsoo edelleen, että virheellistä pysäköintiä ja pysäyttämistä koskevan valvonnan tehostamiseksi pysäköinnintarkastajien virkoja tulisi pyrkiä lisäämään, ja vakanssien lisäämistä on selvitetty. Valvonnan lisääminen ei kuitenkaan ratkaise kaikkia haasteita. Toimintojen sijoittelut tulee saada sellaisiksi, että ne eivät houkuttele väärinkäytöksiin, vaan ohjaavat toimimaan toivotulla tavalla.

Vantaan ratikan työnaikaiset järjestelyt ovat myös tuoneet muutoksia alueelle. Bussiterminaali on väistynyt työmaiden tieltä ja jakautunut kahteen osaan helmikuussa 2026. Osa lähtölaitureista on siirretty pohjoiseen tilapäiseen bussiterminaaliin ja osa siirretty etelämmäksi Ratatiellä nykyisten pysäköintipaikkojen tilalle. Tilapäisille bussien lähtölaitureille on ja/tai tulee opastus. Ratatie on katkaistu muulta kuin bussiliikenteeltä. Asematielle välttämätön huolto- ja tontille ajo on sallittu edelleen. Dixin huoltoliikenne pääsee toimimaan nykyisellään olemassa olevien huoltoreittien kautta. Nykyiset Ratatien saattopaikat ovat poistuneet tilapäisten bussipysäkkien tieltä. Ratatielle ja Lummetielle on lisätty lyhytaikaisia pysäköintipaikkoja saattoa varten. Uudet saattopaikat sijaitsevat lähellä tilapäistä bussiterminaalia ja tilapäisiä bussilaitureita. Dixin pysäköintilaitoksessa on myös nykyisellään saattopaikkoja. Takseille on terminaalien suunnasta olemassa olevaa opastusta, mitä voidaan lisätä. Työmaiden edetessä tilannetta pidetään silmällä ja yritetään reagoida mahdollisiin uusiin muodostuviin haasteisiin.

Ratikan valmistumisen myötä Ratatielle voidaan tehdä suurempia muutoksia. Tällä hetkellä Ratatielle on laadittu liikenteen yleissuunnitelma välille Lummetie – Unikkotie. Liikenteen yleissuunnitelmaa on myös valmisteltu yhteistyössä HSL:n kanssa. Suunnitelmalla pyritään turvaamaan bussiterminaalin tärkeät toiminnot, ja löytämään paremmin toimiva sijainti takseille. Ratatiestä tehty yleissuunnitelma mahdollistaa taksien sijoittumisen Ratatielle lähemmäs Dixin sisäänkäyntejä. Carl Albert Edelfeltin aukiosta on tehty katusuunnitelma, jossa taksit säilyvät nykyisellä aukiolla. Se on uusienkin suunnitelmien puitteissa edelleen mahdollista. Kaikki aukion taksipaikat voidaan myös vaihtaa saattoliikenteen ja lyhytaikaisen pysäköinnin käyttöön. Takseille toimivaa kokonaisuutta selvitetään jatkosuunnittelussa.

Suunnitelmissa Ratatien varteen on tulossa lisää saattopaikkoja. Osa paikoista voidaan osoittaa vain saattolle ja osa lyhytaikaista pysäköintiä varten. Ruokalahettejä palvelevia paikkoja voidaan toteuttaa lisää Ratatien varteen Dixin eteläisen sisäänkäynnin kohdalle. Saattoliikenteelle voidaan järjestää lisää paikkoja myös pääradan itäpuolelle liityntäpysäköinnin yhteyteen. Paikat voidaan toteuttaa, kun ratikan työmaat poistuvat alueelta. Lisäpaikat radan toisella puolella vähentävät painetta länsipuolen saatalta.

Ratikan rakentumisen myötä alueen jalankulun yhteystarpeet muuttuvat hieman uuden ratikkaan johtavan liukuporrasyhteyden myötä. Jalankulun yhteyksiä tullaan parantamaan. Tarkoituksena on sijoittaa suojatiet sinne, missä todelliset ylitystarpeet sijaitsevat. Vaihtaminen bussien ja ratikan välillä tulee tehdä mahdollisimman sujuvaksi.

Dixin pääasiallinen huolto on jaettu kahteen osaan, pitkän rakennuksen etelä- ja pohjoispuolille. Nykyisistä huoltoyhteyksistä on pitkä matkaa kuljettaa tavaraa kivijalkaliiketiloihin. Huoltoliikenteen ohjauksesta oikeaan paikkaan on oltu yhteydessä Dixiin. He ovat jakaneet ohjeistusta eteenpäin toimijoille. Ainakin osittain tämä on helpottanut huollon tilannetta. Huoltoliikenteelle on suunniteltu omaa lastausruutua Dixin edustalle. Tämä helpottaisi kivijalkaliiketilojen huoltoa ja vähentäisi huollosta aiheutuvia häiriöitä Ratatiellä.

Yhteenvedon voidaan todeta, että suunniteltavaa on vielä paljon, ja ratkaisut saattavat jossain määrin elää nyt tehtyyn liikenteen yleissuunnitelmaan nähden. Se toimii kuitenkin lähtökohtana jatkosuunnittelulle. Asematien kortteleiden kaavatyö käynnistyy alkuvuodesta 2026. Samalla, kun selvitetään korttelin liikenneratkaisuja, selvitetään vielä uusia vaihtoehtoisia ratkaisuja Ratatien toimintojen sijoittumiselle. Ratkaisuita tutkitaan kaavatyön yhteydessä, sillä ratkaisut vaativat hieman lisää katutilaa Asematien

korttelista, ja alueen järjestelyt tullaan ratkaisemaan kokonaisuutena. Tavoitteena on, että toimintojen oikealla sijoittelulla nykyisen kaltainen kaootinen toiminta saataisiin loppumaan ja häiriöt kaikelle liikenteelle saataisiin minimoitua. Ratikan työmaiden poistumisen myötä Ratatielle päästään toteuttamaan uusia järjestelyitä. Alustavan aikatauluarvion mukaan tämä olisi mahdollista vuonna 2030.

Kaupunginhallitus 23.3.2026 § 26

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Juha Järälle ja 21 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- Juha Järän ja 21 muun valtuutetun aloite Tikkurilan matkakeskuksen edustan villi taksi- ja ruokalahetti liikenne kuriin

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot: Liikenteen alueinsinööri Heidi Hellgren-Suomalainen
(heidi.hellgren-suoma(at)vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko	Aloitteen tekijä/tekijät ja Allekirjoitukset
<p>Tikkurilan matkakeskuksen edustan villi taksi- ja ruokalähettiliikenne kuriin</p> <p>Aloite tiivistettynä: Otsikon mukaisesti kaupunki tekee tarvittavat toimet. Tämä aloite käsitellään yhdessä muiden samantapaisista asioista tehtyjen aloitteiden ja prosessien yhteydessä.</p> <p>Aloite perusteellisemmin:</p> <p>Tikkurilan matkakeskuksen edessä esiintyy laajoja liikenneongelmia sekä näiden kerrannaisvaikutuksia. Haltuunotto on kestänyt liian kauan:</p> <p>1. Linja-autojen asiakaslaskupaikalla pysäköi toistuvasti ns. villejä takseja (myöhemmin taxit), jotka pyrkivät saamaan asiakkaita suoraan ulko-oven edestä, jossa on pysähtymiskielto niin liikennemerkeillä kuin mm. keltaisella reunakivimaalauksella osoitettu. Pysähtyminen on sallittu <u>ainoastaan</u> linja-autoille asiakkaiden poistumiseen. Nämä taxit eivät siis noudata selkeitä liikennesääntöjä eivätkä väistä, vaikka äänimerkein linja-autojen kuljettajat tilaa pyytävät. Kun asiakkaat pitää pudottaa keskelle katua tai jonnekin kauemmas, aiheutuu monenlaista ongelmaa. On viitteitä myös siitä, että näillä useilla taxeilla on yhteistyötä, jolla varoitetaan poliisien tulosta tai pysäköinninvalvojen harvoista käynneistä. Perinteisten ja laadukkaiden taksirytysten kuljettajat odottavat – usein siis varsin turhaan – asiakkaita kiltisti kauppakeskuksen eteläpäässä.</p> <p>2. Linja-autojen pysähtymisalueen eteläpuolella on muutamia paikkoja lyhyisiin, pääosin siviiliautoilijoiden asiointiin. Ideana lie ollut sekin, että matkakeskukseen menevä sukulainen voidaan kuljettaa junalle, tai hakea sieltä. Toteumassa on vakavia ongelmia. Tämän lyhytpysäköintialueen käyttö on pääosin muotoutunut ruokalähettilien (mm. Foodora ja Wolt) autojen pysäköintipaikaksi, jonka lisäksi he käyttävät -häpävilkut päällä - autoilleen pysäköintipaikkoina myös alueen kävely- ja pyöräteitä.</p> <p>Kaupunki ei ole reagoinut riittävästi tähän ongelmavyyhteen, joka kuntalaisissa ja matkailijoissa paljon puhututtaa ja ärtymystäkin herättää. Molemmat edellä mainitut ongelmakokonaisuudet ja räikeät liikennesääntöjen rikkomiset ovat omiaan aiheuttamaan liikenneturvallisuusuhkia, junasta myöhästymisiä, liikenteen ruuhkautumista – ja myös julkisuudesta esiin tulleita asioita: liikenneturvallisuusongelmat, ylihinnottelu, kilpailuvääritykset, vakuutusten puutteet, veronkierto ja jopa seksuaaliset pahoinpitelyt. Eikä vähimpänä</p>	<p>Aloitteen tekijät</p> <p>Juha Järä</p> <p>Aloitteen allekirjoittajat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paula Lehmuskallio 2. Tiina Tuomela 3. Minna Heikkinen 4. Eeva Tikkanen 5. Kai-Ari Lundell 6. Suvi Karhu 7. Aki Mäkipernaa 8. Elina Nykyri 9. Markku Weckman 10. Marjo Vacker 11. Nina Nummela 12. Mika Niikko 13. Aapo Happonen 14. Pekka Virkamäki 15. Tanja Aidanjuuri 16. Janne Hartikainen 17. Niilo Kärki 18. Riku Kärkkäinen 19. Oskari Iivarinen 20. Timo Valtonen 21. Lasse Norres

<p>mainehaitat. Lentoasemalta tai maakunnista junilla Tikkurilaan tulevat matkailijat saavat ensimmäisen kuvan Vantaasta monesti tästä ilmiöstä, joka on monissa muissa paikoissa saatu kuriin.</p> <p>Esitän että Vantaan kaupunki reagoi nopeasti ja tehokkaasti asiaan. Pohdita voisi vaikkapa seuraavia toimia:</p> <ul style="list-style-type: none">-Kaupungin pysäköinnin valvojien resursseista tarvittava osa, tai häirikköpysäköinnin lisäresurssit, irrotetaan laittamaan nämä asiat kuntoon. Tarvittaessa valvontaa ja saktosta koko viikon 24/7 jopa. Ei lie liioiteltua, että resurssit maksaisivat itsensä takaisin. Kun aseman alueen ongelmat on saatu kuriin, töitä riittää paljon muuallakin.- Sidosryhmäyhteistyö ja onnistuneet mallit; esim. kauppakeskuksen kanssa; Pasilassa, Triplan edustalla on saatu vastaavanlaiset ongelmat ratkaistua kaupungin ja kauppakeskuksen yhteistyöllä.- Liikennesuunnittelu; vaikka myöhemmin olisikin alueelle tulossa kokonaisvaltaisempia parantavia ratkaisuja, tulisi kevyempiä toimia tehdä mahdollisimman pian. Esimerkiksi kunnollisten opaskylttien asentaminen taksiliikenteen asiakkaille: ”Taksiasema 200 metriä >”.- Kokonaisvaltaiset nopeat ja hitaammat ratkaisut ongelmiin on tarkoittavissa yhdessä alueen sidosryhmien kanssa, joita kaupungille ja sen pysäköinninvalvonnalle ovat ainakin: poliisi, matkakeskus ja kauppakeskus Dixi, Taksiliitto, linja-autoliikennöitsijät, HSL ja asuntoyhtiöt sekä mahdollisesti joku yksityinen pysäköinninvalvontayritys. <p>Me allekirjoittaneet pyydämme ripeää käsittelyä, tehoavia toimia ja niiden tuomista valtuustolle mahdollisimman pian. Ja että tämä aloite käsitellään yhdessä aiemman samansuuntaisen, Länsi-Vantaata koskeneen valtuustoaloitteen yhteydessä sekä muissa asiaan liittyvissä prosesseissa.</p>	

11

Vastaus Paula Lehmuskallion ja 21 muun valtuutetun aloitteeseen lumenauraus sopimuksen uusiminen niin, että lumia ei enää aurata omakotitalojen tieliittymiin

VD/2370/00.02.00.03/2025

TeA/JK/JV/JK/SE

Paula Lehmuskallio sekä 21 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Omakotialueilla asuu paljon ikäihmisiä, jotka viihtyisivät vielä kauan omassa kodissaan, jos ei tarvitsisi pelätä lumisia talvia ja lumen vangiksi joutumista.

Valtuusto on saanut aikanaan valmistellun vastauksen aiheeseen, jossa yritettiin saada lumenauraus loppumaan omakotialueiden tieliittymiin. Toiveena on ollut jo vuosia, että lumenauraja nostaisi auran lavan tai kääntäisi lavan napinpainalluksella keskelle tietä tieliittymän kohdalla.

Kielteistä vastausta on perusteltu korkealla hinnalla, joka syntyy em. toiveen vaatimista uusista kalustoista ja ajankäytöstä.

Nyt on kuitenkin jo korkea aika päivittää sopimukset ensi talveksi ja vaatia kalusteet vastaamaan tämän päivän palvelutarpeita. Erityisesti, kun uudet aurat ovat pääsääntöisesti jo varustettuja näillä kääntövuilla.”

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 30

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Paula Lehmuskallion ja 21 muun valtuutetun aloite lumenauraus sopimusten uusiminen niin, että lumia ei enää aurata omakotitalojen tieliittymiin

Kaupunkiympäristön toimialan Kadut ja puistot/Kunnossapito toteaa vastauksena seuraavaa:

Kunnossapito toteaa, että lumivallien muodostumattomuus ei ole niin yksinkertaista kuin aloitteessa kirjoitetaan. Tehokas ja toimiva auraus on yhtenäistä, tietyllä vauhdilla tehtävää työtä. Kaupungissamme on kymmeniätuhansia kiinteistöliittymiä, joista ikäihmisten liittymiä alustavasti arvioiden ehkä noin muutama tuhat kappaletta. Kunnossapidolla ei ole tietoa siitä, mitkä ovat ikäihmisten tai huonokuntoisten ihmisten asuntoja. Täten kaupunki joutuisi poistamaan aurausvallit jokaisen kiinteistöliittymän kohdalta. Muussa tapauksessa ylimääräistä palvelua saavien kiinteistöjen asukas- ja osoitetiedot pitäisi saada sovituin perustein esimerkiksi sosiaali- ja terveystieteiltä.

Kunnossapito pyrkii mahdollisuuksien mukaan yleisesti välttämään aurausvallien syntymistä. Tästä on keskusteltu niin kaupungin oman kadunpidon kuin urakoitsijoiden kesken kuluvakin talvea silmällä pitäen. Uusimmassa alueurakkakilpailutuksessa oli ylimääräisinä laatukriteereinä lumistopparin käyttö auroissa. Stopparin käyttö pienentäisi hiukan kiinteistöliittymiin purkautuvan lumen määrää, mutta se ei poista ongelmaa kokonaan. Lumistopparia ei kyseiseen urakkaan kuitenkaan saatu. Seuraavat

alueurakkakilpailutukset ovat todennäköisesti vasta vuonna 2027. Uusia kriteereitä ja vaateita pystytään tuleviin tarjousasiakirjoihin lisäämään, mutta niillä on aina hintansa. Samoin, jos tilaaja kesken sopimuskauden muuttaa sopimusehtoja tai sovittuja toimintatapoja. Yleisesti ottaen, lumivallien auraaminen kiinteistöliittymistä lisää aina kustannuksia.

Jyväskylän kaupunki kokeili ikäihmisten tonttiliittymien aurauspalvelua talvina 2023-2025. Jyväskylä totesi, etteivät jatka sitä enää kuluvana talvena. Jyväskylältä saatujen kustannustietojen mukaan aurauspalvelu maksoi noin 300 000 euroa per talvi. Jyväskylä totesi, että palvelu ei ole lakisääteistä eikä palvelua pystytty tasapuolisesti kohdistamaan asukkaiden toimintakunnon mukaisesti. Lisäksi palvelun myötä heräsi huoli mm. asukkaiden henkilösuojasta ja turvallisuudesta, kun ikäihmisten kiinteistöt erottuivat muusta asuinympäristöstä poikkeavan merkinnän tai toimintatavan takia. Oulun kaupunki puolestaan kokeilee samaa palvelua tänä talvena (2025-2026). Palvelun hinnaksi on, lumisadannan mukaan, arvioitu enimmillään 900 000 euroa. Vantaan kaupungin talouden tasapainottamisohjelman toimesta kunnossapito ei otaksuttavasti tule saamaan vastaavanlaista lisärahoitusta tulevien vuosien käyttötalousbudjettiinsa. Lisäpalvelun toteutus aiheuttaisi tässä tapauksessa muun palvelutason laskua. Vallitseva taloustilanne koskee myös uusien työkoneiden tai lisälaitteiden hankintoja.

Kunnossapito pyrkii toimillaan välttämään suurien lumikinosten syntymistä kiinteistöliittymiin. Esimerkiksi polanteita poistettaessa raskas jäävalli kauhotaan aina kiinteistöliittymistä pois. Lumenajoa tehdään kapeilla asuntokaduilla mahdollisimman paljon. Kunnossapito käy aina läpi, ja tarvittaessa päivittää, tarjousasiakirjojaan uusien kilpailutusten edellä.

Kuluva talvi on ollut lumisadannaltaan ja aurausvalleiltaan vielä hyvin maltillinen.

Kaupunginhallitus 23.3.2026 § 27

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Paula Lehmuskalliolle ja 21 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Paula Lehmuskallion ja 21 muun valtuutetun aloite lumenauraussovimusten uusiminen niin, että lumia ei enää aurata omakotitalojen tieliittymiin

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kunnossapitopäällikkö Jyrki Vättö, puh. 043 824 9311
([etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi))

<p>Valtuustoaloitteen otsikko: LUMENAURAUSSOPIMUSTEN UUSIMINEN NIIN, ETTÄ LUMIA EI ENÄÄ AURATA OMAKOTITALOJEN TIELIITTYMIIN</p> <p>Omakotialueilla asuu paljon ikäihmisiä, jotka viihtyisivät vielä kauan omassa kodissaan, jos ei tarvitsisi pelätä lumisia talvia ja lumen vangiksi joutumista. Valtuusto on saanut aikanaan valmistellun vastauksen aiheeseen, jossa yritettiin saada lumenauraus loppumaan omakotialueiden tieliittymiin. Toiveena on ollut jo vuosia, että lumenauraja nostaisi auran lavan tai kääntäisi lavan napinpainalluksella keskelle tietä tieliittymän kohdalla. Kielteistä vastausta on perusteltu korkealla hinnalla, joka syntyy em. toiveen vaatimista uusista kalustoista ja ajankäytöstä. Nyt on kuitenkin jo korkea aika päivittää sopimukset ensi talveksi ja vaatia kalusteet vastaamaan tämän päivän palvelutarpeita. Erityisesti, kun uudet aurat ovat pääsääntöisesti jo varustettuja näillä kääntöviivoilla.</p> <p>Paula Lehmuskallio Kaupunginvaltuutettu</p>	<p>Aloitteen tekijä/tekijät Paula Lehmuskallio</p> <p>Allekirjoitukset</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eeva Tikkanen 2. Pirjo Luokkala 3. Eva Tawasoli 4. Tiina Tuomela 5. Marjo Vacker 6. Nina Nummela 7. Vaula Norrena 8. Juha Järä 9. Sirpa Siru Kauppinen 10. Tarja Eklund 11. Markku Weckman 12. Aki Mäkipernaa 13. Mika Niikko 14. Maarit Raja-Aho 15. Niilo Kärki 16. Jari Sainio 17. Reija Friman 18. Susanna Kaiju 19. Anitta Orpana 20. Jouko Jääskeläinen 21. Suvi Karhu

12

Vastaus Elina Nykyrin ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan

VD/6995/00.02.00.03/2025

PT/RÅ/TI/JB/ER/TP/SE/JA

Elina Nykyri sekä 18 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Suomen asuntopolitiikka on pitkään ollut kansainvälisen ihailun kohde ja menestystarina asunnottomuuden vähentämisessä. Nyt viime vuosikymmeninä tehty työ on valumassa hukkaan.

Vuoden 2024 lopulla Suomessa oli 3 806 yksin elävää asunnottomia. Kasvua edellisestä vuodesta oli 377 henkilöä. Vuoden 2024 lopulla Suomessa oli 1 010 pitkäaikaisasunnottomia. Ympäristöministeriön tilaamassa selvityksestä kesäkuulta 2025 käy ilmi, että suurimmissa Suomen kaupungeissa häätöjen määrä on lisääntynyt keskimäärin 80 prosenttia kymmenen vuoden aikana.

Vantaalla arvioitiin olleen vuonna 2024 noin 300 asunnottomia ihmistä. Asunnottomien määrä kasvoi hieman vuodesta 2023, jolloin heitä arvioitiin olevan 294 henkilöä. Noin 10 % kaikista Suomen asunnottomista ihmisistä elää Vantaalla.

Asunnottomien ihmisten palveluihin on hakeutunut nyt uusia asiakasryhmiä, esimerkiksi pienituloisia työssäkäyviä ihmisiä. Samaan aikaan Suomen hallitus leikkaa kohtuuhintaisesta asuntotuotannosta, puollittaa asumisneuvonnan resurssit ja leikkaa asumistuesta. Samalla hallitus leikkaa myös rahoitusta asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisyn puolesta työskenteleviltä sosiaali- ja terveysalan järjestöiltä. Suomen tavoite poistaa pitkäaikaisasunnottomuus vuoteen 2027 mennessä ei tule toteutumaan, sillä hallituksen politiikka ajaa ihmisiä pois kodeistaan.

Me allekirjoitetut esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää häätöihin johtaneet syyt ja vastaa tehokkaasti sekä kiireellisesti asunnottomuuden lisääntymiseen. Lisäksi me allekirjoitetut esitämme, että Vantaan kaupunki panostaa voimakkaasti asunnottomuuden vastaisiin toimiin. Vantaan kaupungin on rakennettava kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja ja tuettava paikallisesti toimivia asunnottomuutta vastaan toimivia järjestöjä. Me allekirjoittajat esitämme, että Vantaan kaupunki lisää resursseja Asunto kaikille -hankkeeseen sekä asumisneuvontaan. Kaupungin on tärkeää panostaa yhteistyöhän hyvinvointialueen, valtion ja järjestöjen kanssa.

Yhdessä saamme asunnottomuuden laskuun. Asunnottomuus on yhteinen häpeämme. Yhteisenä tavoitteenamme pitäisi olla asunnottomuuden hävittäminen Vantaalta ja koko Suomesta.”

Kaupunginvaltuusto 20.10.2025 § 20

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Vantaan asunnottomuus tilastojen valossa

Vantaalla oli Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus Varken tilastojen mukaan vuonna 2024 yhteensä 269 asunnontonta. Asunnottomien määrä lisääntyi Vantaalla vuodesta 2021 vuoteen 2022, ja on pysynyt sen jälkeen suunnilleen samalla tasolla. Asunnottomien tarkkaa määrää ei tiedetä, koska asunnottomuustilastojen ulkopuolelle jää todennäköisesti paljon asunnottomia, jotka eivät ole minkään julkisen palvelun piirissä. Asunnottomuuden lisäksi häädöt ovat lisääntyneet huolestuttavasti koko maassa ja myös Vantaalla. Häädön saaneilla ihmisillä on usein vaikeuksia uuden vuokra-asunnon hakemisessa ja on odotettavissa, että asunnottomuus lisääntyy häätöjen määrän lisääntyessä.

Vantaalla toimitettuja häätöjä oli vuonna 2025 454 kpl. Vuosittain toimitettujen häätöjen määrä on lähes kaksinkertaistunut vuosien 2021–2024 välillä. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 toimitettujen häätöjen määrä on laskenut 19 %, mutta vireille tulleiden häätöhaasteiden määrä on pysynyt samalla tasolla kuin viime vuonna, joten häätöjen taustalla olevat ongelmat eivät ole vähentyneet.

Asunto kaikille -hanke kehittää yhteistyötä asunnottomuuden vähentämiseksi

Vantaan kaupungilla ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimii hallituksen pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisohjelmaan liittyvä Asunto kaikille -hanke. Asunto kaikille -hanke muodostaa organisaatorajat ylittävän tiimin, joka ottaa hankkeen suunnittelussa, toteutuksessa huomioon molempien organisaatioiden näkökulmat. Asunto kaikille -hanke julkaisee alkuvuodesta 2026 tilannekuvaraportin, jonka kautta saamme kattavampaa tietoa asunnottomuudesta ja asunnottomuuden riskitekijöistä Vantaalla. Asunto kaikille -hanke työskentelee myös tiiviissä yhteistyössä Ulosottolaitoksen häätöpilotin kanssa, ja ne kokoavat toimijoita yhteen uusien toimintamallien kehittämiseksi. Häätöpilotin kautta saamme Vantaa-kohtaista tarkempaa tietoa myös häätöjen taustalla olevista tekijöistä. Päivittyvän tiedon perusteella Vantaan kaupunki sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue suunnittelevat yhdessä ratkaisuja häätöjen ja asunnottomuuden vähentämiseksi.

Asunto kaikille –hankkeessa on meneillään ensimmäinen hankekausi (1.1.2025–30.6.2026) ja toiselle hankekaudelle (1.7.2026–31.12.2027) on haettu rahoitusta. Vantaan kaupungilla nuoriso- ja yhteisöpalveluissa on työskennellyt Asunto kaikille -hankkeessa yksi työntekijä vuonna 2025. Vuoden 2026 alusta alkaen myös kotoutumispalvelut ovat sitoutuneet hankkeen toteutukseen ja kaupungin hankeresurssia on lisätty 1,5 henkilötyövuoteen. Hankkeen jatkokaudella tavoitteena on säilyttää tämä resurssi ainakin vuoden 2027 loppuun.

Kaupungin näkökulmasta hankkeen keskeisiä kohderyhmiä ovat nuoret ja maahanmuuttotaustaiset. Hankkeen tavoitteena on myös käynnistää kaupungin ja hyvinvointialueen strateginen verkosto, joka johtaa asunnottomuuden vähentämiseen liittyvää työtä jatkossa alueella.

Valtion tukeman asuntotuotannon merkitys asunnottomuuden ehkäisyssä ja kohtuuhintaisen asumisen turvaamisessa

Asunnottomuuden ehkäisyssä valtion tukeman kohtuuhintaisen asuntotuotannon merkitys on suuri. Kaupungin asuntopolitiikassa on merkittävässä roolissa valtion erilaisilla tukimekanismeilla rakennetut vuokra-asunnot. Tavoitteena on, että Vantaalta löytyy erilaisia tarpeita ja maksukykyä vastaava koti. Vantaalla on noin 17 000 valtion arava- tai korkotukilainalla rahoitettua vuokra-asuntoa usean yleishyödyllisen toimijan omistuksessa. Tavallisten vuokra-asuntojen lisäksi valtion tukemassa vuokra-asunkannassa on myös opiskelija- ja nuorisoasuntoja sekä erityisryhmille kohdennettuja asuntoja. Arava- ja pitkän korkotuen vuokra-asunnoissa noudatetaan vuosikymmeniä kestävästä säätelystä ajan

asukasvalintaa, joka perustuu sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen. Asukasvalinnan perusteina ovat hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot. Etusijalle asukasvalinnassa asetetaan asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijat.

Vantaan maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti kaupungin tavoitteena on, että vuosittaisesta asuntotuotannon kokonaismäärän tavoitteesta 20 prosenttia toteutetaan valtion tukemana pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona, kymmenen prosenttia toteutetaan valtion tukemana muuna kohtuuhintaisena tuotantona, kuten asumisoikeustuotantona ja lyhyen korkotuen vuokra-asuntotuotantona. Vuosittaisesta asuntotuotannosta 50 prosenttia toteutetaan vapaarahoitteisina omistusasuntoina. Maa- ja asuntopoliittisten linjausten seurantaraportin mukaan seurantakaudella 2020–2024 asuntotuotannon hallintamuotojakauksessa ei ylletty vuosittain kaikkiin tavoitemääriin rakennusalan matalasuhdanteesta ja asuntomarkkinoiden alavireisyydestä johtuen. Valtion tukemaa pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoa valmistui seurantakaudella kuitenkin vaihtelevasti 14–18 % vuotuisesta kokonaistuotannosta.

Kaupungin vuosittaisesta asuntotuotannon kokonaismäärän tavoitteesta 20 prosenttia tavoitellaan pitkäaikaisina kohtuuhintaisina vuokra-asuntoina valtion tuella toteutettuina. Kaupungin lähtökohtana on, että kaupungin omistama vuokratalo-yhtiö VAV-konserni toteuttaisi 2/3 tästä vuosittaisesta kohtuuhintaisien vuokra-asuntojen tuotantotavoitteesta Vantaalle. Kaupungin omistamalla VAV-konsernilla on reilu 11 000 vuokra-asuntoa eri puolilla Vantaata. Konserniin kuuluva VAV Asunnot Oy rakennuttaa ja hallinnoi valtion tukemia vuokra-asuntoja, jotka muodostavat enemmistön konsernin asuntokannasta. Syksyllä 2025 valmistui kaksi uutta VAV:n rakennuttamaa vuokrataloa, jotka sijaitsevat keskeisillä paikoilla Myyrmäessä ja Asolassa.

Viime vuosina valmistuneiden kohteiden lisäksi kaupungissa on rakenteilla ja suunnitteilla valtion tukeman kohtuuhintaisen tuotannon kohteita, jotka osaltaan vahvistavat kohtuuhintaisien vuokra-asuntojen tarjontaa. Riittävän valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon varmistaminen on tärkeää, sillä asunnottomat ovat näissä asunnoissa etusijalla asukasvalinnassa.

Asumisneuvonta ennaltaehkäisevänä ja matalan kynnyksen palveluna

Asumisneuvonta on Vantaan kaupungin palvelu, jota kehitetään ja tuotetaan verkostomaisesti yhdessä kumppanien VAV:n ja hyvinvointialueen kanssa. Palvelun tarkoituksena on antaa ohjausta ja neuvontaa kaikissa asumiseen sekä asunnottomuuteen liittyvissä asioissa kertaluontoisesti tai lyhytaikaisesti. Asumisneuvontaa toteutetaan kehittämishankkeena (2024–2027), johon haetaan osittainen valtionavustus vuosittain. Asumisneuvonnassa työskentelee kaupungilla projektipäällikkö ja 3 asumisneuvojaa, hyvinvointialueella 2 asumisneuvojaa ja VAV-konsernissa 1 asumisneuvoja.

Asumisneuvonnassa tehdään töitä häätöjen ennaltaehkäisemiseksi ja haavoittuvassa tilanteessa olevien henkilöiden asumisen turvaamiseksi. Häätöjen ennaltaehkäisemiseksi VAV:n kaksi asumisneuvojaa tavoittelee aktiivisesti häätöuhassa olevia asukkaita ja VAV-konserni on alkanut kehittää yhteistyötä sosiaalityön kanssa. Vantaan kaupungin asumisneuvonta auttaa asunnottomuusuhkatilanteissa olevia löytämään uuden kodin ja kehittää yhteistyötä vapaarahoitteisten ja yksityisten vuokranantajien kanssa, jotta myös näissä asunnoissa asuvien häätöjä voitaisiin ennaltaehkäistä. Vantaan kaupungin asumisneuvonnassa on ollut vuoden 2025 aikana 840 asiakasta ja 1400 yhteydenottoa. Asiakkaista 40 % on lapsiperheitä. Asunnottomia asiakkaita on vuoden aikana kohdattu noin 100. Asumisneuvonnan kustannushyötyjä on selvitetty vuonna 2025. Arvioinnin perusteella Vantaan asumisneuvonta saa aikaan huomattavia kustannussäästöjä, sillä asunnottomuuden vähentäminen ja ihmisten oikea-aikainen ohjaus vähentää erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttöä.

Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus Varke myöntää kunnille avustusta asumisneuvonnan toteuttamiseen vuoteen 2027 asti vuosittain valtion talousarviossa määriteltävän määrärahan puitteissa. Avustusprosentti määräytyy vuosittain valtion talousarvion puitteissa. Vuonna 2025 se on ollut 36 %, joten kaupungin omarahoitusosuus asumisneuvonnasta on ollut 64 %. Vuoden 2028 talousarviossa tulee huomioida määrärahat asumisneuvontapalvelun vakinaistamiseksi, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi.

Vantaan kaupungissa on useita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminta-avustuksia saavia järjestöjä, jotka toteuttavat yleisneuvontaa erityisesti maahanmuuttajataustaisille henkilöille. Lisäksi usea järjestö saa neuvontatyöhön avustusta STEAlta. Vuonna 2026 vahvistamme järjestöjen resursseja asunnottomuustyöhön ja olemme esittäneet Moniheli ry:lle avustusta asumisinfoihin ja yksilölliseen perehdyttämiseen asumisasioissa. Tämän lisäksi myönnämme vuosittain Vantaan asunnottomien ja hyvinvointituki Vahti ry:lle avustuksen Asunnottomien yö-tapahtumaan, jossa tuodaan asunnottomuutta näkyviksi.

Kaupunginhallitus 23.2.2026 § 27

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Elina Nykyrille ja 18 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala ja kaupunkiympäristön toimiala toteavat vastauksessaan seuraavaa:

Vantaan asunnottomuus tilastojen valossa

Vantaalla oli Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus Varken tilastojen mukaan vuonna 2025 yhteensä 384 asunnontonta. Asunnottomien määrä lisääntyi Vantaalla edellisvuodesta 43 %. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue kerää asunnottomuusluvut Varken selvitystä varten vuosittain. Nousua selittää osin tarkennettu ja laajennettu tiedonkeruun tapa, jolla laskentaan on saatu luotettavuutta. Tämä uudistettu toteutustapa selittää kuitenkin vain osan kasvusta. Suurin osa kasvusta on todellista, valtakunnallista linjaa mukailevaa, yhteiskunnalliseen muutokseen liittyvää asunnottomuuden kasvua. Hyvinvointialueen keräämät asunnottomuusluvut vuodelta 2024 ovat olleet puutteellisia. Jos verrataan 2025 vuoden tilannetta 2023 vuoden lukuihin, kasvu on ollut 23 %, mikä kuvaa ehkä paremmin todellista kasvun suuruutta.

Varken selvityksen mukaan asunnottomuuden nousuun voivat vaikuttaa sosiaaliturvaa koskevat muutokset, elinkustannusten nousu, asumiskustannusten nousu ja vuokrataso, työttömyyden kasvu, talousvaikeudet sekä päihde- ja mielenterveysongelmat. Asunnottomien tarkkaa määrää on vaikea määrittää, koska asunnottomuustilastojen ulkopuolelle jää todennäköisesti paljon asunnottomia, jotka eivät ole minkään julkisen palvelun piirissä. Asunnottomuuden lisäksi häädöt ovat lisääntyneet huolestuttavasti koko maassa ja myös Vantaalla. Häädön saaneilla ihmisillä on usein vaikeuksia uuden vuokra-asunnon hakemisessa ja on odotettavissa, että asunnottomuus lisääntyy häätöjen määrän lisääntyessä. Vantaalla

toimitettuja häätöjä oli vuonna 2025 454 kpl. Vuosittain toimitettujen häätöjen määrä on lähes kaksinkertaistunut vuosien 2021–2024 välillä. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 toimitettujen häätöjen määrä on laskenut 19 %, mutta vireille tulleiden häätöhaasteiden määrä on pysynyt samalla tasolla kuin viime vuonna, joten häätöjen taustalla olevat ongelmat eivät ole vähentyneet.

Kaupunkiympäristön toimialan rooli ja tehtävät asunnottomuuden ehkäisyssä sekä kohtuuhintaisen asumisen turvaamisessa

Asunnottomuuden ehkäisyssä valtion tukeman kohtuuhintaisen asuntotuotannon merkitys on suuri. Kaupungin asuntopoliitikassa on merkittävässä roolissa valtion erilaisilla tukimekanismeilla rakennetut vuokra-asunnot. Tavoitteena on, että Vantaalta löytyy erilaisia tarpeita ja maksukykyä vastaava koti. Vantaalla on noin 17 000 valtion arava- tai korkotukilainalla rahoitettua vuokra-asuntoa usean yleishyödyllisen toimijan omistuksessa. Tavallisten vuokra-asuntojen lisäksi valtion tukemassa vuokra-asuntokannassa on myös opiskelija- ja nuorisoasuntoja sekä erityisryhmille kohdennettuja asuntoja. Arava- ja pitkän korkotuen vuokra-asunnoissa noudatetaan vuosikymmeniä kestävästä säätelystä asukasvalintaa, joka perustuu sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen. Asukasvalinnan perusteina ovat hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot. Etusijalle asukasvalinnassa asetetaan asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijat.

Vantaan maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti kaupungin tavoitteena on, että vuosittaisesta asuntotuotannon kokonaismäärän tavoitteesta 20 prosenttia toteutetaan valtion tukemana pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona, kymmenen prosenttia toteutetaan valtion tukemana muuna kohtuuhintaisena tuotantona, kuten asumisoikeustuotantona ja lyhyen korkotuen vuokra-asuntotuotantona. Vuosittaisesta asuntotuotannosta 50 prosenttia toteutetaan vapaarahoitteisina omistusasuntoina. Maa- ja asuntopoliittisten linjausten seurantaraportin mukaan seurantakaudella 2020–2024 asuntotuotannon hallintamuotojakautuksessa ei ylletty vuosittain kaikkiin tavoitemääriin rakennusalan matalasuhdanteesta ja asuntomarkkinoiden alavireisyydestä johtuen. Valtion tukemaa pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoa valmistui seurantakaudella kuitenkin vaihtelevasti 14–18 % vuotuisesta kokonaistuotannosta. Maa- ja asuntopoliittisista tavoitteista pidetään edelleen kiinni ja kohtuuhintaisen asuntotuotannon rakentamista edistetään kaupungin omassa tontinluovutuksessa ja edellytetään yksityisen maan kaavoituksen yhteydessä tehtävissä maankäyttösopimuksissa.

Kaupungin vuosittaisesta asuntotuotannon kokonaismäärän tavoitteesta 20 prosenttia tavoitellaan pitkäaikaisina kohtuuhintaisina vuokra-asuntoina valtion tuella toteutettuina. Kaupungin lähtökohtana on, että kaupungin omistama vuokratuotantoyhtiö VAV-konserni toteuttaisi 2/3 tästä vuosittaisesta kohtuuhintaisen vuokra-asuntojen tuotantotavoitteesta Vantaalle. Kaupungin omistamalla VAV-konsernilla on reilu 11 000 vuokra-asuntoa eri puolilla Vantaata. Konserniin kuuluva VAV Asunnot Oy rakennuttaa ja hallinnoi valtion tukemia vuokra-asuntoja, jotka muodostavat enemmistön konsernin asuntokannasta. Syksyllä 2025 valmistui kaksi uutta VAV:n rakennuttamaa vuokrataloa, jotka sijaitsevat keskeisillä paikoilla Myyrmäessä ja Asolassa.

Viime vuosina valmistuneiden kohteiden lisäksi kaupungissa on rakenteilla ja suunnitteilla valtion tukeman kohtuuhintaisen tuotannon kohteita, jotka osaltaan vahvistavat kohtuuhintaisen vuokra-asuntojen tarjontaa. Riittävän valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon varmistaminen on tärkeää, sillä asunnottomat ovat näissä asunnoissa etusijalla asukasvalinnassa. Kaupunki tekee myös yhteistyötä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa palveluverkon kehittämisen näkökulmasta.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät asunnottomuuden vähentämiseksi

Asunto kaikille -hanke kehittää yhteistyötä asunnottomuuden vähentämiseksi

Vantaan kaupungilla ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimii hallituksen pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisohjelmaan liittyvä Asunto kaikille -hanke. Asunto kaikille -hanke muodostaa organisaatorajat ylittävän tiimin, joka ottaa hankkeen suunnittelussa, toteutuksessa huomioon molempien organisaatioiden näkökulmat. Asunto kaikille -hanke julkaisee alkuvuodesta 2026 tilannekuvaraportin, jonka kautta saamme kattavampaa tietoa asunnottomuudesta ja asunnottomuuden riskitekijöistä Vantaalla. Asunto kaikille -hanke työskentelee myös tiiviissä yhteistyössä Ulosottolaitoksen häätöpilotin kanssa, ja ne kokoavat toimijoita yhteen uusien toimintamallien kehittämiseksi. Häätöpilotin kautta saamme Vantaa-kohtaista tarkempaa tietoa myös häätöjen taustalla olevista tekijöistä. Päivittyvän tiedon perusteella Vantaan kaupunki sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue suunnittelevat yhdessä ratkaisuja häätöjen ja asunnottomuuden vähentämiseksi.

Asunto kaikille –hankkeen kesto on 1.1.2025-31.12.2027. Vantaan kaupungilla nuoriso- ja yhteisöpalveluissa on työskennellyt Asunto kaikille -hankkeessa yksi työntekijä vuonna 2025. Vuoden 2026 alusta alkaen myös kotoutumispalvelut ovat sitoutuneet hankkeen toteutukseen ja kaupungin hankeresurssia on lisätty 1,5 henkilötyövuoteen hankkeen loppuajaksi. Hankkeen aloitteesta on käynnistetty keskustelu hyvinvointialueen ja kaupungin eri toimialojen kanssa laaja-alaisemman asunnottomuuden vähentämiseen tähtäävän strategisen työryhmän perustamisesta. Strategisen tason työryhmän perustaminen on esitelty kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin sekä kaupunkiympäristön toimialan yhteisessä johtoryhmässä, jossa asian edistämisen nähty tarpeellisena. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella asian käsittelyprosessi on vielä kesken. Mikäli asia nähdään tarpeellisena, on tavoitteena ryhmän toiminnan aloittaminen heti kesän 2026 jälkeen.

Asumisneuvonta ennaltaehkäisevänä ja matalan kynnyksen palveluna

Asumisneuvonta on Vantaan kaupungin palvelu, jota kehitetään ja tuotetaan verkostomaisesti yhdessä kumppanien VAV:n ja hyvinvointialueen kanssa. Palvelun tarkoituksena on antaa ohjausta ja neuvontaa kaikissa asumiseen sekä asunnottomuuteen liittyvissä asioissa kertaluontoisesti tai lyhytaikaisesti. Asumisneuvontaa toteutetaan kehittämishankkeena (2024–2027), johon haetaan osittainen valtionavustus vuosittain. Asumisneuvonnassa työskentelee kaupungilla projektipäällikkö ja 3 asumisneuvojaa, hyvinvointialueella 2 asumisneuvojaa ja VAV-konsernissa 1 asumisneuvoja.

Asumisneuvonnassa tehdään töitä häätöjen ennaltaehkäisemiseksi ja haavoittuvassa tilanteessa olevien henkilöiden asumisen turvaamiseksi. Häätöjen ennaltaehkäisemiseksi VAV:n kaksi asumisneuvojaa tavoittelee aktiivisesti häätöuhassa olevia asukkaita ja VAV-konserni on alkanut kehittää yhteistyötä sosiaalityön kanssa. Vantaan kaupungin asumisneuvonta auttaa asunnottomuusuhkatilanteissa olevia löytämään uuden kodin ja kehittää yhteistyötä vapaarahoitteisten ja yksityisten vuokranantajien kanssa, jotta myös näissä asunnoissa asuvien häätöjä voitaisiin ennaltaehkäistä. Vantaan kaupungin asumisneuvonnassa on ollut vuoden 2025 aikana 840 asiakasta ja 1400 yhteydenottoa. Asiakkaista 40 % on lapsiperheitä. Asunnottomia asukkaita on vuoden aikana kohdattu noin 100. Asumisneuvonnan kustannushyötyjä on selvitetty vuonna 2025. Arvioinnin perusteella Vantaan asumisneuvonta saa aikaan huomattavia kustannussäästöjä, sillä asunnottomuuden vähentäminen ja ihmisten oikea-aikainen ohjaus vähentää erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttöä.

Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus Varke myöntää kunnille avustusta asumisneuvonnan toteuttamiseen vuoteen 2027 asti vuosittain valtion talousarviossa määriteltävän määrärahan puitteissa. Avustusprosentti määräytyy vuosittain valtion talousarvion puitteissa. Vuonna 2026 se on 30 %, joten

kaupungin omarahoitusosuus asumisneuvonnasta on 70 %. Vuoden 2028 talousarviossa tulee huomioida määrärahat asumisneuvontapalvelun vakinaistamiseksi, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi.

Vantaan kaupungissa on useita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminta-avustuksia saavia järjestöjä, jotka toteuttavat yleisneuvontaa erityisesti maahanmuuttajataustaisille henkilöille. Lisäksi usea järjestö saa neuvontatyöhön avustusta STEAlta. Vuonna 2026 vahvistamme järjestöjen resursseja asunnottomuustyöhön ja olemme myöntäneet Moniheli ry:lle avustusta asumisinfoihin ja yksilölliseen perehdyttämiseen asumisasioissa. Tämän lisäksi myönnämme vuosittain Vantaan asunnottomien ja hyvinvointituki Vahti ry:lle avustuksen Asunnottomien yö-tapahtumaan, jossa tuodaan asunnottomuutta näkyviksi.

Kaupunginhallitus 23.3.2026 § 21

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Elina Nykyrille ja 18 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Elina Nykyrin ja 18 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot: Hanna Hänninen, 040 779 5648
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan</p> <p>Suomen asuntopolitiikka on pitkään ollut kansainvälisen ihailun kohde ja menestystarina asunnottomuuden vähentämisessä. Nyt viime vuosikymmeninä tehty työ on valumassa hukkaan.</p> <p>Vuoden 2024 lopulla Suomessa oli 3 806 yksin elävää asunnottomia. Kasvua edellisestä vuodesta oli 377 henkilöä.</p> <p>Vuoden 2024 lopulla Suomessa oli 1 010 pitkäaikaisasunnottomia. Ympäristöministeriön tilaamassa selvityksestä kesäkuulta 2025 käy ilmi, että suurimmissa Suomen kaupungeissa häätöjen määrä on lisääntynyt keskimäärin 80 prosenttia kymmenen vuoden aikana.</p> <p>Vantaalla arvioitiin olleen vuonna 2024 noin 300 asunnottomia ihmistä. Asunnottomien määrä kasvoi hieman vuodesta 2023, jolloin heitä arvioitiin olevan 294 henkilöä. Noin 10 % kaikista Suomen asunnottomista ihmisistä elää Vantaalla.</p> <p>Asunnottomien ihmisten palveluihin on hakeutunut nyt uusia asiakasryhmiä, esimerkiksi pienituloisia työssäkäyviä ihmisiä. Samaan aikaan Suomen hallitus leikkaa kohtuuhintaisesta asuntotuotannosta, puolittaa asumisneuvonnan resurssit ja leikkaa asumistuesta. Samalla hallitus leikkaa myös rahoitusta asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisyn puolesta työskenteleviltä sosiaali- ja terveysalan järjestöiltä. Suomen tavoite poistaa pitkäaikaisasunnottomuus vuoteen 2027 mennessä ei tule toteutumaan, sillä hallituksen politiikka ajaa ihmisiä pois kodeistaan.</p> <p>Me allekirjoitetut esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää häätöihin johtaneet syyt ja vastaa tehokkaasti sekä kiireellisesti asunnottomuuden lisääntymiseen. Lisäksi me allekirjoitetut esitämme, että Vantaan kaupunki panostaa voimakkaasti asunnottomuuden vastaisiin toimiin. Vantaan kaupungin on rakennettava kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja ja tuettava paikallisesti toimivia asunnottomuutta vastaan toimivia järjestöjä. Me allekirjoittajat esitämme, että Vantaan kaupunki lisää resursseja Asunto kaikille -hankkeeseen sekä</p>	<p><u>Aloitteen tekijät</u></p> <p><i>Elina Nykyri</i></p> <p><u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gashaw Bibani 2. Antero Eerola 3. Tiina Tuomela 4. Anu Hall 5. Tarja Eklund 6. Mari Hynninen 7. Funda Demiri 8. Reija Friman 9. Ulla-Maija Kopra 10. Tia Seppänen 11. Chau Nguyen 12. Sirpa Siru Kauppinen 13. Jenni Alasuutari 14. Matti Kotiranta 15. Tuire Kaimio 16. Kati Tyystjärvi 17. Minna Kuusela 18. Loviisa Kaartokallio

asumisneuvontaan. Kaupungin on tärkeää panostaa yhteistyöhön hyvinvointialueen, valtion ja järjestöjen kanssa.

Yhdessä saamme asunnottomuuden laskuun. Asunnottomuus on yhteinen häpeämme. Yhteisenä tavoitteenamme pitäisi olla asunnottomuuden hävittäminen Vantaalta ja koko Suomesta.

Aloite jätetään valtuuston kokouksessa 20.10.2025.

13

Vastaus Eva Tawasolin ja Eve Rämön sekä 17 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan latvuspeitteen vahvistaminen ja 30 % kaupunginosakohtaisen tason tavoittelu

VD/6993/00.02.00.03/2025

TeA/JK/SP/JNu/ LMu/SMä/ EEi/ JBa/SOn/JK

Eva Tawasoli, Eve Rämö ja 17 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

EU:n ennallistamisasetus (EU 2024/1143) velvoittaa jäsenvaltioita varmistamaan, että puiden latvustot kattavat vähintään kymmenesosan kaupunkien pinta-alasta vuoteen 2030 mennessä. Vantaa kokonaisuutena täyttää tämän vähimmäisvaatimuksen: kaupungin keskimääräinen latvuspeite on noin 35 %. Kuitenkin erot kaupunginosien välillä ovat suuria, ja osa alueista jää merkittävästi alle tutkijoiden suositteleman tason. Co-Carbon-hankkeen ja Aalto-yliopiston tutkijoiden mukaan kaupunkien tulisi tähdätä kaupunginosakohtaisesti vähintään 30 % latvuspeitteeseen, jotta saavutetaan merkittäviä hyötyjä hiilensidonnassa, hulevesien hallinnassa, kaupunkilämpötilojen tasaamisessa ja asukkaiden hyvinvoinnissa. Latvuspeitteen lisääminen ja olemassa olevan puuston säilyttäminen ovat keskeisiä myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja luontokadon torjunnan kannalta. Vantaan latvuspeittokartaston¹ mukaan useissa kaupunginosissa – kuten Pakkalassa (9 %), Tikkurilassa (11,2 %) ja Viertolassa (13,8 %) – puuston määrä jää huomattavan vähäiseksi. Jos rakentamista jatketaan nykyisillä periaatteilla, tutkijoiden mukaan vaarana on, että EU:n ennallistamistavoitteet alittuvat tulevaisuudessa selvästi. Samaan aikaan tutkijat korostavat, että puuston määrän seuranta ja kehittäminen tulee tehdä kaupunginosa- ja korttelitasolla, ei vain koko kaupungin mittakaavassa. Näin voidaan tunnistaa alueet, joilla toimet ovat kiireellisiä ja vaikuttavimpia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki:

1. Selvittää latvuspeitteen nykytilan ja kehityssuunnat kaupunginosa- ja korttelitasolla hyödyntäen esimerkiksi Co-Carbon-hankkeen aineistoja sekä kaupunkimittausdataa.
2. Asettaa tavoitteeksi 30 % kaupunginosakohtaisen latvuspeitteen pitkällä aikavälillä ja sisällyttää tämän tavoitteen Vantaan ilmasto- ja luontotavoitteisiin.
3. Varmistaa, että suunnittelusta vastaavilla ja rakentamista ohjaavilla tahoilla on selkeät velvoitteet ja riittävä valvonta puuston säilyttämiseksi ja lisäämiseksi.

Kaupunginvaltuusto 20.10.2025 §18

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistetavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Eva Tawasolin ja Eve Rämön sekä 17 muun valtuutetun aloite Vantaan latvuspeitteen vahvistaminen ja 30 % kaupunginosakohtaisen tason tavoittelu

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Latvuspeitteen nykytila ja aineistot

CO-CARBON hankkeessa on selvitetty latvuspeitteen nykytila Vantaalla koko kaupungissa ja kaupunginosittain. Vantaan latvuspeitto on CO-CARBON -hankkeen mittaamana 35%. Latvuspeittoaineistona hyödynnettiin Helsingin Seudun Ympäristöpalvelujen (HSY) tuottamaa laserkeilaukseen perustuvaa maanpeiteaineistoa vuodelta 2024 (HSY, 2025). Aineisto on vektorimuotoinen ja siinä puusto on luokiteltu korkeusluokittain 2-10 m, 10-15 m, 15-20 m sekä yli 20 m korkeaan puustoon. Aineiston nimellinen resoluutio on 3*3 metriä. Laskentaan sisällytettiin yli 2 metrin puusto.

(<https://cocarbon.fi/tutkimus/latvuspeittokartasto/>)

Kaupunginosittain Vantaan latvuspeitto vaihtelee Sotungin 64 %:sta Pakkalan 9%:in. Latvuspeittoon eri alueilla vaikuttaa paitsi rakentamisen tiiviys ja tyyppi, myös maiseman historia. Vantaan latvuspeitto on pienempi kuin Espoon mm. siksi, että Vantaalla on paljon peltoja ja lentokenttä. Latvuspeitto on vähäinen alueilla, jotka ovat ennen rakentamista olleet enimmäkseen peltoa. Latvuspeitto on vähäinen myös työpaikka-alueilla, joilla on suuria asfalttikenttiä ja isoja rakennuksia, eikä virkistykseen varattuja alueita. Vantaalla HSY:n maanpeiteaineistoa käytetään erilaisten analyysien laadintaan, mm. alueellisen vihertertoimen laskentaan ja lämpösaarekeselvityksen tausta-aineistona

(https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/L%C3%A4mp%C3%B6saarekeselvitys_Vantaa_20260204.pdf). Latvuspeittoa tarkastellaan kaavarunkojen ja asemakaavoituksen yhteydessä lisäksi mm. ilmakuvien ja maastokäyntien avulla.

Latvuspeitteen kehityssuunnat ja käytössä olevat latvuspeittoa tukevat menetelmät

MDI:n vuonna 2025 julkaistun väestöennusteen mukaan Vantaan väestö kasvaa voimakkaasti kaikissa skenaariossa (<https://www.mdi.fi/vaestoennuste/>). Yleiskaavassa on varauduttu kasvavaan väestöön. Yleiskaavan mukaan kaupunki tiivistyy ja täydentyy raideliikenteeseen tukeutuen. Tiivistyvissä kaupungissa on puille vähemmän tilaa. Latvuspeiton kehityssuunta on tiivistyvissä ja täydentyvässä kaupunkirakenteessa usein laskeva varsinkin alueilla, joiden latvuspeitto on suuri.

Latvuspeitto on yksi kaupunkisuunnittelun osa-alue, jota voidaan kehittää suhteessa alueen muihin tavoitteisiin ja arvoihin. Sama latvuspeitto ei ole mahdollinen tai edes toivottava jokaisella alueella. 30% latvuspeitto on tavoiteltava erityisesti asuinalueilla. Toiminnalliset syyt voivat vähentää latvuspeiton mahdollisuutta esimerkiksi lentokentällä tai logistiikka-alueilla. Pelloilla ja niityillä voi olla sekä kulttuuriympäristöön että luonnon monimuotoisuuteen liittyviä arvoja, jotka 30%:n latvuspeitto hävittäisi. Samalla, kun liikkumisen ja maankäytön kestävyys takia tiivistetään kaupunkirakennetta, pyritään kuitenkin turvaamaan ympäristön vehreys ja asettamaan sille raja-arvoja. Riittävää kaupunkivihreää ja latvuspeittoa turvataan kaavoituksen yhteydessä monin tavoin.

Vantaan kaupunkistrategian 2026-2029 yhtenä tavoitteena on: lisäämme kaupunkivihreää ja lähiluonnon saavutettavuutta. Kaupunkiympäristön toimialalla tätä strategian tavoitetta mitataan alueellisen vihertehokkuuden mittarilla merkittävästi kaupunkivihreän määrään tai laatuun vaikuttavissa kaavarungoissa ja asemakaavoissa, tonttikohtaisella vihertehokkuudella kaikissa asemakaavoissa ja vuoden 2020 jälkeen vahvistettuihin asemakaavoihin liittyvissä rakentamisluvissa sekä viheralueiden mitoitus- ja saavutettavuustarkastelujen (SAAVU) tuloksilla.

Vihertehokkuudella tarkoitetaan kasvillisuuden peittämän ja muun sadevettä läpäisevän pinnan määrää suhteessa tarkasteltavan alueen pinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla luodaan luonnon monimuotoisuutta tukevia, vihreitä ja viihtyisiä asuinympäristöjä tiivistyvään kaupunkiin. Asemakaavoituksessa on linjattu 1.9.2020, että kaikissa asemakaavoissa tarkistetaan vihertehokkuuden toteutuminen. Vihertehokkuutta voidaan edellyttää myös poikkeamisluvissa tai sopimuksissa. Vihertehokkuudelle on maankäytön mukainen tavoiteluku, joka tulee saavuttaa asemakaavassa ja rakentamisluvassa.

Vihertehokkuus lasketaan Vantaan IWater laskurilla. Säilytettävien puiden viherkerroin on laskurissa korkein mahdollinen, ja istutettavien puiden viherkerroin on myös korkea. Vihertehokkuuden määrääminen asemakaavoissa johtaa siis siihen, että pihoidella säilytetään ja istutetaan puita.

Alkaen tästä vuodesta laskemme lisäksi vihertehokkuutta alueellinen viherkerroin -työkalulla. Alueellinen viherkerroin lasketaan laajahkoille alueille siinä missä tonttikohtainen vihertehokkuus määritellään tonteille tai kortteleissa. Työkalu kehitettiin vuosina 2024-2025 Viherrakenteen arviointi ja vahvistaminen kaupunkien maankäytön suunnittelussa (ARVO) -hankkeessa. Tuona aikana laskenta tehtiin useille pilottialueille, ja laskennan pohjalta asetettiin tavoitteita jatkosuunnitteluun. Alueellisen viherkerroimen laskennassa selvitetään, ovatko suunnitteluratkaisut sellaisia, että ne tukevat riittävästi ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista, luonnon monimuotoisuutta ja ihmisten hyvinvointia. Näiden arvojen laskennan yhtenä taustatietona on latvuspeittoaineisto, joka perustuu samaan HSY:n maanpeiteaineistoon, joka oli CO-CARBON laskennan taustalla. Alueellisen viherkerroimen laskenta antaa latvuspeittoa monipuolisemman kuvan asiasta ja kattaa myös yleisten alueiden puuston toisin kuin tonttikohtainen vihertehokkuus.

Alueidenkäyttölaki edellyttää, että yleis- ja asemakaavoissa varataan riittävästi virkistykseen soveltuvia alueita (39§ ja 54§). Virkistykseen soveltuvia alueita varataan siten, että ne ovat saavutettavissa kodeista käsin. Viheralueiden riittävyttä on Vantaalla konkretisoitu viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden ohjeella (SAAVU), jonka ohjearvojen tulee täytyä asemakaavoissa ja kaavarungoissa. Suuri osa virkistykseen varatuista alueista on metsää.

CO-CARBON -hankkeen kaupunkipuumanifestin ensimmäinen kohta on ”Säilytä olemassa olevaa puustoa, etenkin vanhoja puita ja yhtenäisiä puustoisia alueita.” Vantaalla on laadittu tonteille painottuvaa arvopuurekisteriä jo lähes kymmenen vuoden ajan. Rekisterissä on nykyisin yli 8000 puuta. Arvopuut ovat pitkäikäisiä, terveitä ja elinvoimaisia, ja ne voivat oikeissa olosuhteissa säilyä rakentamisesta huolimatta. Arvopuurekisteri auttaa ottamaan olevan puuston huomioon asemakaavoja laadittaessa ja rakentamislupia harkittaessa. Katupuista on olemassa katupuurekisteri. Katupuurekisteri on koostettu v. 2020- 2022. Katupuille on tehty v. 2025 paikkatietoon perustuva arvoluokitus. Katupuurekisterin päivitykseen odotetaan resursseja. Asemakaavoissa ja poikkeamisluvissa voidaan edellyttää puuston säilyttämistä tai lisäämistä.

Koko kaupungin latvuspeittoon vaikuttavat muiden kuin kaupungin omistamien metsien hakkuut, joihin kaupungilla on rajallisesti vaikuttamisen mahdollisuuksia. Joillain alueilla voidaan edellyttää maisematyölupaa ja asettaa siinä ehtoja hakkuille.

EU:n ennallistamisasetuksen mukainen kansallinen ennallistamissuunnitelma laaditaan Euroopan komissiolle 18.8.2026 mennessä. Siinä mm. määritellään kaupunkiekosysteemialueet, joilla latvuspeittoa seurataan. Kaupunkivihreän ja latvuspeiton kehityssuuntien arviointia kehitetään jatkossa edelleen ottaen huomioon kansallisessa ennallistamissuunnitelmassa asetettavat tavoitetasot. Kehitämme parhaillaan latvuspeiton kaupunginosakohtaisen ja korttelikohtaisen seurannan menetelmiä.

Vantaan kaupunkistrategiassa 2026-2029 asetettu latvuspeittoa koskeva tavoite

Vantaan kaupunkistrategian 2026-2029 yhtenä tavoitteena on ”Olemme luontoposiitivinen vuoteen 2030 mennessä”. Kaupunkiympäristön toimialan tavoitteena on ”Lisäämme luonnon monimuotoisuutta luontoposiitivisuuden saavuttamiseksi.” Yhtenä mittarina on kaupunkipuuston ja viheralueiden kattavuus %. Tavoitteena on, että kaupunkipuuston kattavuus kasvaa. Koko Vantaan rakennetun alueen

latvuspeittoa kasvatetaan aktiivisesti kaupunkimaisella alueella. Pitkän aikavälin tavoite (30 vuotta) on kasvattaa latvuspeittoa 30 prosenttiin.

Vantaan ilmasto- ja luontotavoitteiden ja niiden mittarien määrittely jatkuu ympäristöohjelmassa.

Asemakaavan ja yleiskaavan määräykset velvoittavat säilyttämään tai lisäämään puustoa

Kaavahankkeissa käydään monialaista (mm. kaavoitus, maisema ja virkistyskäyttö, luonto, liikenne, vesi-huolto, katu- ja puistosuunnittelu) vuoropuhelua puuston (säilyvät ja uudet) tilavarauksista ja puiden tarpeista sekä yhteensovitetään puusto ja muut tilavaraukset neuvotellen.

Yleiskaavassa useimmat alueet on määrätty toteuttamaan vihertehokkaasti. Asemakaavassa määrätään vihertehokkuuden tavoitetaso sekä säilytettävät puut ja annetaan muut säilytettävää tai istutettavaa kasvillisuutta koskevat määräykset.

Puistojen ja katujen suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito

Puisto- ja katuymäristösuunnittelussa ohjenuorana on jo nyt, että olevaa puustoa säilytetään niin paljon kuin mahdollista. Lisäksi jatkossa puuston lisäämismahdollisuus selvitetään tapauskohtaisesti puistojen ja katujen sekä aukoiden perusparannuksen yhteydessä. Jotkut puistojen ja katujen toiminnot, kuten kulkureitit, tai maanalainen infra kuitenkin vievät paljon tilaa ja latvuksen lisäksi puiden sijoittamisessa on huomioitava riittävä juuristotilavuus. Autoliikenteelle ja kadunvarsipysäköinnille varattua tilaa kohtuullistamalla katupuille olisi löydettävissä lisää tilaa. Myös avoimille puistoille on jatkossakin tilausta, joten aivan kaikkia avoimia puistoalueita ei voi istuttaa täyteen.

Vantaan katupuulinjauksessa (Kaupunkitilalautakunta 13.8.2025) on käsitelty puiden tarpeita, arvoa ja omaisuuden hallintaa. Katupuulinjauksen tarkoitus on edistää katupuiden säilymistä ja kestäväää lisäämistä. Katupuulinjaus löytyy lautakuntakäsittelyn 13.8.2025 liitteestä ja tiivistettynä kaupungin nettisivuilta: <https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-rakentaminen/kadut-ja-puistot/vantaan-katupuulinjaus>

Katupuulinjauksen tavoitteita ovat katupuiden pitkäikäisyyden turvaaminen, katupuiden määrän lisääminen, monimuotoisuuden turvaaminen, katupuita koskevan tiedon kokoaminen, laajentaminen ja jakaminen. Tavoitteille on määritelty toimenpide-ehdotukset, prosessi, aikajänne ja haastavuus. Puiden säilymiseen on jo voitu vaikuttaa katupuiden vaurioihin kohdistuvalla korvaushinnastolla, jonka voimaantuloista (1.9.2025) päätettiin katupuulinjauksen yhteydessä.

Vantaan katupuulinjauksen 2025 useiden toimenpide-ehdotusten jalkauttamisessa on haasteena resurssipula. Katuymäristösuunnittelun ja suunnittelun ohjaamisen sekä kunnossapidon resurssit ovat puutteellisia ja tarve olisi mm. puiden hoidon asiantuntijalle eli arboristille sekä rakentamisen vihervalvojalle.

Katupuiden osalta kaupunkitilaohjetta on tarkennettu kesällä 2025. Kaupunkitilaohjetta voidaan edelleen päivittää tarpeen mukaan. Parhaillaan katupuulinjausta täydennetään puistopuita koskevalla osuudella. Näin linjaus täydentyy muiden Suomen suurten kaupunkien tapaan kaupunkipuulinjaukseksi.

Rakennusjärjestys

Vantaan rakennusjärjestyksen muutetussa muutosehdotuksessa 10.3.2026 on esitetty uusia pykälä 31§ Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla ja 32§ Vihertehokkuus. Nämä pykälät toisivat lisää velvoitteita, jotka turvaavat latvuspeittoa erityisesti vanhempien asemakaavojen alueilla. Ehdotusten mukaan tontille on jätävä riittävästi puita ja puut on suojattava rakentamisen aikana. Puiden kaatamiseen tontilta vaadittaisiin maisematyölupa paitsi perustellusta syystä, kuten kaatumavaaran takia.

Vihertehokkuuden tavoitetasojen olisi täytyttävä jatkossa myös sellaisten ennen vuotta 2020 laadittujen kaavojen alueilla, joissa ei määrätä vihertehokkuudesta. Rakennusjärjestys palautettiin valmisteluun.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan velvollisuutena on valvoa (asema)kaavamääräysten noudattamista. Uusissa asema-kaavoissa sekä poikkeamispäätöksissä on asetettu vihertehokkuuden tavoitetaso, jonka toteutumista rakennusvalvonta seuraa koko hankkeen ajan.

Rakennusvalvonta:

- tarkistaa, että vihertehokkuuslaskelma vastaa piha- ja istutussuunnitelmaa
- arvioi, että vihertehokkuuden tavoitetaso saavutetaan suunnitelmien perusteella
- valvoo rakentamisen aikana, että piha toteutetaan hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti ja että vihertehokkuuden tavoitetaso toteutuu myös käytännössä.

Rakennusvalvonnassa yksi työntekijä on erikoistunut puustokatselmuksiin sekä vihertehokkuuden toteutumisen tarkastuksiin.

Kaupunginhallitus 13.4.2026 § 16

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Eva Tawasolille, Eve Rämölle ja 17 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Eva Tawasolin ja Eve Rämön sekä 17 muun valtuutetun aloite Vantaan latvuspeitteen vahvistaminen ja 30 % kaupunginosakohtaisen tason tavoittelu

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Laura Muukka +358 (0)50 3029396, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaan latvuspeitteen vahvistaminen ja 30 % kaupunginosakohtaisen tason tavoittelu	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>EU:n ennallistamisasetus (EU 2024/1143) velvoittaa jäsenvaltioita varmistamaan, että puiden latvustot kattavat vähintään kymmenesosan kaupunkien pinta-alasta vuoteen 2030 mennessä. Vantaa kokonaisuutena täyttää tämän vähimmäisvaatimuksen: kaupungin keskimääräinen latvuspeite on noin 35 %. Kuitenkin erot kaupunginosien välillä ovat suuria, ja osa alueista jää merkittävästi alle tutkijoiden suositteleman tason.</p> <p>Co-Carbon-hankkeen ja Aalto-yliopiston tutkijoiden mukaan kaupunkien tulisi tähdätä kaupunginosakohtaisesti vähintään 30 % latvuspeitteeseen, jotta saavutetaan merkittäviä hyötyjä hiilensidonnassa, hulevesien hallinnassa, kaupunkilämpötilojen tasaamisessa ja asukkaiden hyvinvoinnissa. Latvuspeitteen lisääminen ja olemassa olevan puuston säilyttäminen ovat keskeisiä myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja luontokadon torjunnan kannalta.</p> <p>Vantaan latvuspeittokartaston ¹ mukaan useissa kaupunginosissa – kuten Pakkalassa (9 %), Tikkurilassa (11,2 %) ja Viertolassa (13,8 %) – puuston määrä jää huomattavan vähäiseksi. Jos rakentamista jatketaan nykyisillä periaatteilla, tutkijoiden mukaan vaarana on, että EU:n ennallistamistavoitteet alittuvat tulevaisuudessa selvästi.</p> <p>Samaan aikaan tutkijat korostavat, että puuston määrän seuranta ja kehittäminen tulee tehdä kaupunginosa- ja korttelitasolla, ei vain koko kaupungin mittakaavassa. Näin voidaan tunnistaa alueet, joilla toimet ovat kiireellisimpiä ja vaikuttavimpia.</p> <p>Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Selvittää latvuspeitteen nykytilan ja kehityssuunnat kaupunginosa- ja korttelitasolla hyödyntäen esimerkiksi Co-Carbon-hankkeen aineistoja sekä kaupunkimittausdataa. 	<p>Aloitteen tekijät</p> <p>Eva Tawasoli</p> <p>Eve Rämö</p> <p><u>Aloitteen</u></p> <p><u>Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elina Nykyri 2. Jenni Alasuutari 3. Sirpa Siru Kauppinen 4. Suvi Karhu 5. Tiina Tuomela 6. Kai-Ari Lundell 7. Reija Friman 8. Vaula Norrena 9. Antero Eerola 10. Gashaw Bibani 11. Funda Demiri 12. Loviisa Kaartokallio 13. Chau Nguyen 14. Tia Seppänen 15. Anni Juulia Tuomainen 16. Tuire Kaimio 17. Minna Kuusela

2. Asettaa tavoitteeksi 30 % kaupunginosakohtaisen latvuspeitteen pitkällä aikavälillä ja sisällyttää tämän tavoitteen Vantaan ilmasto- ja luontotavoitteisiin.
3. Varmistaa, että suunnittelusta vastaavilla ja rakentamista ohjaavilla tahoilla on selkeät velvoitteet ja riittävä valvonta puuston säilyttämiseksi ja lisäämiseksi.

Lähteet:

¹ Co-Carbon (2025). *Latvuspeitto kaupunginosittain: Vantaa*.

Saatavilla: <https://cocarbon.fi/wp-content/uploads/2025/06/Latvuspeitto-kaupunginosittain-Vantaa.pdf>

14 Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloitteeseen metsästyksen kieltämiseksi Vantaan luonnonsuojelualueilla

VD/619/00.02.00.03/2026

TeA/SP/JV/TJ/JH/JK

Vihreä valtuustoryhmä sekä 12 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaalla luonnonsuojelualueilla on kirjavia käytänteitä metsästyksen sallimisessa. Suuressa osassa vantaalaisia luonnonsuojelualueita metsästys kuitenkin sallitaan.

Metsästyslain muutoksen myötä ”lain mukainen metsästys” sallii myös erittäin uhanlaisten lajien metsästyksen. Lisäksi lain sallima metsästys voi heikentää lukuisten lajien elinvoimaisuutta. Alueilla elää mm. pyitä, joiden vantaalainen kanta ei mitenkään kestä metsästämistä.

Luonnonsuojelualueet ovat alueita, joiden suojeluperusteet liittyvät uhanalaisiin lajeihin, linnustoon ja ekologisiin yhteyksiin. Yleisen metsästyksen salliminen on ristiriidassa suojelutavoitteiden kanssa. Luonnonsuojelualueiden idea on, että luonto voi toimia siellä kokonaisuutena niin, että ihminen puuttuu siihen mahdollisimman vähän.

Vuoden alusta tulleen metsästyslain muutoksen myötä tämä päätös tarkoittaa myös sitä, että edes erittäin uhanlaiset lajit eivät saa olla rauhassa luonnonsuojelualueella.

Metsästyksen kieltäminen ei poista mahdollisuutta sallia erikseen haitallisten vieraslajien poistaminen luonnonsuojelualueelta silloin kun vieraslajista on haittaa luonnon monimuotoisuuden säilymiselle.

Esitämme, että Vantaa kieltää metsästyksen kaikilla luonnonsuojelualueillaan.”

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu vihreän valtuustoryhmän sekä 12 muun valtuutetun aloite metsästyksen kieltäminen Vantaan luonnonsuojelualueilla

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Suojelualueiden nykyiset rauhoitusmääräykset joko sallivat tai kieltävät metsästyksen, tai suojelualueella sallitaan hirvenajo. Metsästysoikeuksia Vantaan kaupungin alueella kaupungin omistamille maille vuokrataan vain rekisteröidyille metsästysseuroille niin, että kaupungin vuokraama alue ja metsästysseuran yksityiseltä taholta vuokrattu alue muodostavat metsästyksen tarkoituksenmukaisen

kokonaisuuden. Vuokra-alueisiin kuuluu useita luonnonsuojelualueita etenkin Länsi-Vantaan laajoilla metsäisillä alueilla.

Länsi-Vantaan luonnonsuojelualuekokonaisuudessa on kaupungin omistamien alueiden lisäksi valtion maalla olevia luonnonsuojelualueita, joilla metsästys on sallittu. Pääsääntö on ollut, että laajoilla yhteinäisillä metsäalueilla sijaitsevien kaupungin omistamien luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksissä metsästys on sallittu. Asutuksen liepeillä sijaitsevilla suojelualueilla metsästys on rauhoitusmääräysten mukaisesti kielletty.

Luonnonsuojelualueiden tarkoitus on turvata luonnon monimuotoisuus muun muassa suojelemalla arvokkaita elinympäristöjä ja niissä eläviä lajeja. Suojelun onnistumiseksi pitkän päälle on tärkeää, että ekosysteemissä vallitsee tasapaino eri eliöryhmien välillä. Tällä hetkellä kauriskannat ovat Vantaalla hyvin vahvat. Kauriiden luontaiset saalistajat ovat vähissä, eikä petojen vähäinen määrä hillitse kauriskantojen kasvua. Suuri kasvinsyöjien määrä alkaisi aikaa myöten näkyä epäedullisesti luonnonsuojelualueiden kasvillisuudessa.

Toisaalta kauriiden liiallinen tiheys aiheuttaa myös eläimille itselleen sairauksien lisääntymistä ja sitä kautta tarpeetonta kärsimystä. Esimerkiksi kauriiden sisäloistartuntojen määrän ja esiintyvyyden on todettu lisääntyvän yhtä matkaa kauriskannan kasvun myötä, kun eläimet joutuvat tiheimmin käyttämään samoja makuupaikkoja ja ruokailualueita. Tällöin loisia on yhä useammassa kaurisyksilössä, ja loisten määrä yksittäisissä eläimissä on suurempi. Hyvää tarkoittava metsästyskielto kääntyisi eläimiä itseään vastaan.

Vantaalla on myös huomioitava luonnonsuojelualueiden sijainti vilkkaiden liikenneväylien läheisyydessä. Vantaa on hirvieläinonnettomuuksien riskialuetta. On eläinten ja autoilijoiden edun mukaista, että onnettomuudet voidaan välttää. Metsästys on tällä hetkellä ainoa varteen otettava keino estää nykyistäkin isompien kauristihentymien syntyminen, joka entisestään nostaisi liikenneonnettomuusriskiä.

Luonnonsuojelualueet muodostavat Vantaan ekologisen verkoston ja luonnonsuojelun vankan perustan. Tätä asemaa suojelualueilla tapahtuva nykyisen mallinen metsästys ei uhkaa. Tällä hetkellä ei ole realistista ajatella, että Vantaalla voitaisiin päästä luonnonsuojelualueilla sellaiseen tilanteeseen, jossa hirvieläinten ja niitä saalistavien petojen välillä vallitsisi tasapaino ja että pedot pystyisivät sääntelemään hirvieläinten kantoja. Pienempien eläinten kohdalla tilanne on eri.

Luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä päättää Lupa- ja valvontavirasto (aikaisemmin Uudenmaan elinvoima-, liikenne- ja ympäristökeskus). Rauhoitusmääräyksissä metsästys voi olla sallittuna toimenpiteenä, mutta viime kädessä Vantaan kaupunki maanomistajana päättää, annetaanko luonnonsuojelualueelle lupa metsästykseseen vai ei. Metsästysvuokrasopimuksissa on kaupungille aina pidätetty oikeus muiden sopimusehtojen estämättä kieltää vuokra-alueella tai sen osalla määräajaksi tai toistaiseksi tietyn tai tiettyjen riista- tai vahinkoeläinten metsästäminen, muu tappaminen tai hätyyttäminen taikka antaa tietty metsästys- tai pyyntitapaa koskeva kieltö tai rajoitus.

Kaikkeen edellä kerrottuun perustaen Kaupunkiympäristön toimiala katsoo, että nykytilanteessa ei kannata lähteä muuttamaan olemassa olevaa käytäntöä ja hakea metsästyskieltoa kaikille Vantaan luonnonsuojelualueille.

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 12 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 13.4.2026 § 19

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 12 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Otso Kivimäki poistui kokouksesta yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Eve Rämö esitti kaupunginhallituksen jäsen Ville Karisen kannattamana asian palauttamista valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Tammi, Strohm, Räsänen, Kaukola, Kasonen, Nummela, Abdi, Hakala, Roininen, Niikko, Aura) ja 3 ei-ääntä (Valtanen, Rämö, Karinen). Puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Ville Karinen jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon yhtyi vihreiden kaupunginhallitusryhmä:

Metsästyksessä Vantaan omistamilla luonnonsuojelualueilla tulee lähtökohtaisesti kieltää, paitsi perustelluista kannanohoidollisista syistä erillisellä luvalla esim. hirvieläinten ja vieraslajien kantojen hallitsemiseksi.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- Vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloite metsästyksen kieltämiseksi Vantaan luonnonsuojelualueilla

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Ympäristösuunnittelija Jarmo Honkanen, puh. 040 841 9962
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Metsästyksen kieltäminen Vantaan luonnonsuojelualueilla	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>Vantaalla luonnonsuojelualueilla on kirjavia käytänteitä metsästyksen sallimisessa. Suuressa osassa vantaalaisia luonnonsuojelualueita metsästys kuitenkin sallitaan.</p> <p>Metsästyslain muutoksen myötä “lain mukainen metsästys” sallii myös erittäin uhanlaisten lajien metsästyksen. Lisäksi lain sallima metsästys voi heikentää lukuisten lajien elinvoimaisuutta. Alueilla elää mm. pyytä, joiden vantaalainen kanta ei mitenkään kestä metsästämistä.</p> <p>Luonnonsuojelualueet ovat alueita, joiden suojeluperusteet liittyvät uhanalaisiin lajeihin, linnustoon ja ekologisiin yhteyksiin. Yleisen metsästyksen salliminen on ristiriidassa suojelutavoitteiden kanssa. Luonnonsuojelualueiden idea on, että luonto voi toimia siellä kokonaisuutena niin, että ihminen puuttuu siihen mahdollisimman vähän.</p> <p>Vuoden alusta tulleen metsästyslain muutoksen myötä tämä päätös tarkoittaa myös sitä, että edes erittäin uhanlaiset lajit eivät saa olla rauhassa luonnonsuojelualueella.</p> <p>Metsästyksen kieltäminen ei poista mahdollisuutta sallia erikseen haitallisten vieraslajien poistaminen luonnonsuojelualueelta silloin kun vieraslajista on haittaa luonnon monimuotoisuuden säilymiselle.</p> <p>Esitämme, että Vantaa kieltää metsästyksen kaikilla luonnonsuojelualueillaan.</p> <p>Vihreä valtuustoryhmä</p>	<p><u>Aloitteen tekijät</u></p> <p>Vihreä valtuustoryhmä</p> <p><u>Aloitteen Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elina Nykyri 2. Funda Demiri 3. Jenni Alasuutari 4. Minttu Sillanpää 5. Gashaw Bibani 6. Chau Nguyen 7. Antero Eerola 8. Juha Suoniemi 9. Ida Tamminen 10. Kati Tyystjärvi 11. Karita Snellman 12. Loviisa Kaartokallio

15

Vastaus Jari Jääskeläisen ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava

VD/727/00.02.00.03/2025

TeA/SP/MYI/MH/JK

Jari Jääskeläinen sekä 18 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuustontyöjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tähän mennessä yli 2300 henkilöä on ottanut kantaa ja toivoo Päiväkummun joenrannan metsäalueen säästävän. Se että menetetyt luontoarvot kompensoidaan jossain muualla ei miellytä Päiväkumpulaisia.

Miten alla listatut arvot kompensoidaan?

- Asuntorakentamiseen kaavoitettu alue sijoittuu arvokkaalle linnostoalueelle, jolla on kartoitettu useita silmälläpidettäviä lintulajeja, Faunatican pesimäkartoitus listaa mm. sirittäjän, mustapääkertun, ja harakan pesimäreviirit. Lisäksi asukkailla on lukuisia havaintoja useista tikkalajeista: valkoselkätikka (uhanalainen), harmaapäätikka, pikkutikku ja käpytikka. Alueella on havaittu kanahaukka ja kesällä löydetty kanahaukan rengastettu pesäpoikanen, sekä palokärki (EU-direktiivilaji) on nähty alueella useasti. Hankkeen välittömässä läheisyydessä on tunnistettu puukiipijän pesimäreviiri. Kunnan puukiipijämetsän koko on 20 hehtaaria. Rantasipi (vaarantunut) ja koskikara (vaarantunut) viihtyvät alueen välittömässä läheisyydessä joella.
- Alueella on kartoitettu 50 arvopuuta. Vaikka rakentaminen pyrittäisiin toteuttamaan puus-toa säästävasti, suojametsän kaataminen altistaa myös ns. säästöpuut tuulille ja myrskyille.
- Hanke sijoittuu jokivarren luo-alueen välittömään läheisyyteen. Pyydän huomioimaan, reunavaikutus voi ulottua jopa 250 m päähän. (lähde Vantaan ekologiset verkostot, Huttunen, 2023, s. 9) Kyseisen alueen leveys on tällä hetkellä kokonaisuudessaan noin 300 metriä nykyisestä asutuksen rajasta joenvarteen. Rakennettaessa, alue kaventuu 100-150 metriin. Rakentamalla tähän tuhotaan myös jokivarren ydinmetsäalue ja luodaan pullonkaula tärkeille paikallisille ja maakunnalliselle ekologisille yhteyksille.
- Hanke sijoittuu lepakoiden ruokailu- ja siirtymäreittien välittömään läheisyyteen. Alueen valaistusta ei saisi yhtään enää lisätä.
- Huhtikuussa 2024 kaupunki esitteli kaavan alustavan luonnoksen ja pyysi siitä mielipiteitä. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry antoi luonnokseen lausunnon, jonka mukaan alue sisältää metsäkuvioita, jotka ovat suojelutasoisia ja joihin ei missään nimessä tule osoittaa rakentamista 2020- luvun Vantaalla. Lausunto on kokonaisuudessaan liitteenä.
- Hankkeen läheisyydessä, noin 150 metrin päässä joella on useita saukkohavaintoja.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki käynnistää työt kyseisen alueen suojelemiseksi.”

Kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 33

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 18 muun valtuutetun aloite Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava

--

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Päiväkummun pientaloalueen laajennuksen rakentaminen kohdistuu pääosin ihmisen luomaan tai ihmisen voimakkaasti muokkaamaan ympäristöön, pääosin nykyiselle yleisten rakennusten (Y) ja kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueille (YK). Yleiskaavan Keravanjoen varren luo-alue ja siihen liittyvää metsää säilyy. Keravanjoen ja sen varren arvokkaimmat luontokohteet on rajattu 27 hehtaarin laajuiseksi luo-alueeksi (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokas alue). Luo-alue kokonaisuudessaan ja sen reunametsät jäävät rakentamisen ulkopuolelle. Nämä alueet ovat luonnon monimuotoisuudelle tärkeitä alueita, eikä näiden luontoarvoa tulla heikentämään. Rakennettava alue ei myöskään sijoitu arvokkaalle linnustoalueelle, vaan linnustoalue tulee säilymään osana luonnon monimuotoisuutta tukevaa virkistysaluetta. Alueelta ei ole kaupungin eikä valtion viranomaisten tiedossa valkoselkätikan pesintöjä. Talviaikaan voi Vantaalla havaita vaeltavia valkoselkätikkoja melkein missä tahansa.

On totta, että reunavaikutus voi ylittää satojen metrien päähän. Reunavaikutus on tosin lajikohtaista, vaihdellen muutamista metreistä satoihin metreihin. Alueen metsät Keravanjoen varrella ovat kuitenkin pääsääntöisesti kapeita, reippaasti alle 250 metrin metsäkaistaleita, jotka ovat olleet reunavaikutuksen alaisina jo pitkään. Näiden metsien luonto on jo mukautunut olemassa oleviin olosuhteisiin ja ihmisvaikutukseen. Pientaloalueen rakentaminen ei tule vaikuttamaan merkittävästi alueen metsäluonnon ja -lajiston tilaan.

Vantaan yleiskaavan runkoyhteyden tavoite-minimileveys on 100 m. Luo-alue ja siihen liittyvät säilyvät metsäalueet muodostavat edelleen kaavan toteutuessa ydinmetsän ja sille määritellyn vähimmäisleveyden 100 m (Vantaan ekologiset verkostot 2023). Maakunnallisen yhteyden kapeikkokohdan minimileveys on 100 m. Yhteys ei saa kuitenkaan olla kapeikkokohdassa leveyttään pidempi (Vantaan ekologiset verkostot 2023; Väre ja Rekola 2009). Tämä toteutuu myös rakentamisen jälkeen. Ydinmetsäalueen virkistyskäyttöä ohjataan nykyisille poluille niitä kunnostamalla ja kehittämällä.

Matarin alueen vuoden 2022 lepakkoselvityksessä tunnistettiin kaksi lepakkolajia: vesisiippa ja pohjanlepakko. Näistä vesisiippa karttaa valoa. Vesisiippahavainnot keskittyvät jokikäytävän alueelle. Kaavamuutoksen ratkaisut eivät tule lisäämään valaistusta jokikäytävän alueella, joten rakentamisen vaikutukset vesisiippaan ovat hyvin vähäiset. Pohjanlepakko pärjää hyvin rakennetussakin ympäristössä ja saalistaa yleisesti hyönteisiä katulamppujen tuntumassa. Lepakoille tärkeäksi ruokailualueeksi rajatulle alueelle kohdistuu vain vähäisiä vaikutuksia.

Alueen suunnittelussa otetaan huomioon maisemallisesti tärkeät arvopuut. Suunnittelussa tullaan ottamaan huomioon myös Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin antama lausunto pienentämällä

rakennettavaa aluetta sen pohjoispäästä. Kaupungin suunnittelijat yhdessä luonnonsuojeluliiton jäsenten kanssa ovat tehneet yhteisen maastokatselmuksen vuoden 2024 aikana. Suurin osa arvopuista on männyttä, jotka paalujuurensa ansiosta sietävät hyvin rakentamista lähellään ja muutenkin rakentamisen aiheuttamia muutoksia. Puut ovat vanhoja männyttä, jotka kasvavat suhteellisen harvassa. Toisin kuin umpimetsänä kasvaneet kuuset, männyt eivät ole herkkiä tuulelle altistumiselle.

Kaavoitusohjelmassa mainittu rakennettavan alueen luontoarvojen ekologinen kompensointi on oleellinen osa Vantaan luonnon heikentymättömyyden toteuttamista ja luontopositiivisuuden tavoitteita. Kaikissa tulevilla asemakaavoissa tullaan selvittämään ekologisen kompensoinnin tarvetta, ja mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan luontohaittojen hyvittäminen täysmääräisesti. Ensisijaisesti pyritään aina välttämään ja pienentämään luonnolle syntyvää haittaa.

Luonnon heikentymättömyys saavutetaan, kun rakentamisen myötä syntyvä haitta hyvitetään luonnon suojelulain mukaisella ekologisella kompensointiolla. Ekologisessa kompensoinnissa luonnolle koitua haitta hyvitetään parantamalla luonnon tilaa toisaalla. Luonnonsuojelulain mukaisesti haitta ja hyvittäminen koskee vain luonnon luontotyyppejä. Rakennettuun vihreään tai muuhun ihmisen luomaan ympäristöön ekologista kompensointia ei vielä tällä hetkellä valitettavasti kyetä käyttämään. Päiväkummun tapauksessa ekologinen kompensointi tarkoittaa niitä kaava-alueen luonnon luontotyyppejä, joihin rakentamisen myötä kohdistuu haittaa. Näiden haittojen hyvittämiseen voidaan käyttää esimerkiksi osia olemassa olevasta Vantaan kaupungin ekologisesta kompensoinnin hyvittäminen varatusta alueesta (VD/8313/10.00.02.05/2024). Lisäksi säilyvällä metsä- ja niittyalueella voidaan toteuttaa luonnonhoidon toimenpiteitä, jotka parantavat luonnon tilaa.

Vantaan kaupunginvaltuusto on päättänyt edistää pientalojen rakentamista osana kaupungin strategiaa. Pientalotonttien kysyntä on Vantaalla suuri, ja tavoitteena on kasvattaa vuosittain luovutettavien tonttien määrää. Aloite tähän on tullut päättäjiltä. Vantaan valtuustostrategiassa halutaan parantaa pientaloasumisen mahdollisuuksia, ja kaavoitusohjelmassa tämä tavoite on ollut mukana jo vuodesta 2022. Vantaan maa- ja asuntopoliittisissa linjauksissa todetaan, että Vantaalla lisätään pientaloasumisen kaavoitusta. Linjauksissa todetaan myös, että pientalojen tarjonnan kehityksestä ja strategian pientalotavoitteen toteutumisesta raportoidaan valtuustolle vuosittain.

Vantaan kaupunginvaltuusto on päättänyt edistää Päiväkummun alueen tiivistämistä 25.1.2021 hyväksymällään yleiskaavalla. Vantaan kaupunginhallitus on merkinnyt kaavoitusohjelman 2025-2027 tiedoksi ja vienyt 2023 vireille tulleen kaavamuutoksen hyväksymiskäsittelyyn.

Yleiskaavan linjausten mukaisesti Vantaa kasvaa tulevaisuudessa sisäänpäin eli olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen tukeutuen. Yleiskaavassa ei ole osoitettu uusia yhdyskuntarakenteesta irrallaan olevia asuinalueita, vaan täydennysrakentaminen tukeutuu olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen. Kaavamuutos toteuttaa tätä linjausta sijaiten välittömästi olemassa olevan kunnallistekniikan ja nykyisen asutuksen piirissä. Näin voidaan välttää arvokkaimmille luontoalueille kaavoittamista.

Yleiskaavassa on määritelty pientaloalueen ja virkistysalueen raja, jota asemakaavamuutoksessa tarkennetaan siten, että pientaloalueen laajennus on yleiskaavan mahdollistamaa maltillisempi. Nykyinen ulkoilureitti säilyy ja se täydentyy pientaloalueen laajennukseen liittyvillä pistoilla. Kuten yleiskaavassa annettussa määräyksessä vaaditaan, kaavamuutoksessa kunnioitetaan vanhan alueen rakentamisen tapoja. Tämä toteutuu kaavan rakentuessa mm. siten, että pääosa uudesta asuinrakentamisesta osoitetaan erillispientalojen kortteleiksi (AO), joiden tontit myydään omatoimirakentamiseen, mikä sopii alueen henkeen. Erillispientalojen kortteleihin osoitetaan pari asuinpienalojen korttelialuetta (AP), joiden toteutusta ohjataan kaavamääräyksin niin, että saavutetaan omakotityyppinen ilme.

Kaupunginhallitus 25.8.2025 § 14

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 18 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 8.9.2025 § 17

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 18 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

Alueen suojelukysymykset ratkaistaan asemakaavoituksen yhteydessä. Aloitevastaus tuodaan päivitettyinä uudelleen käsittelyyn siinä vaiheessa, kun käsittelyssä on myös varsinaisen kaavaehdotus luontoselvityksineen.

Kaupunkiympäristön toimialan kaupunkirakenne ja ympäristö- palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Päiväkummun olevan pientaloalueen ja Keravanjoen välissä on (lueteltuna idästä länteen) yleiskaavassa osoitettu pientalovaltaista asuinalueita (AP) ja lähivirkistysaluetta (VL). Yleiskaavan lähivirkistysalueelle on merkitty ohjeellinen ulkoilureitti, ekologinen runkoyhteys ja lähimmäksi joenrantaa luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo-alue). Tällä hetkellä Vantaan kaupunki hakee rauhoituksia ensisijaisesti yleiskaavan luonnonsuojelualuevarauksille (SL), joita Päiväkummun Keravanjoen lähimetsän alueella ei ole.

Vantaan kaupunki on hakenut 26.1.2026 kaupungin omilla mailla sijaitsevien yleiskaavan LUO-alueiden hyväksymistä OECM-alueiksi. OECM-alueet (other effective area-based conservation measures) ovat monimuotoisuutta tukevia alueita, joiden kriteeristö on hyväksytty YK:n biodiversiteettisopimuksen osapuolikokouksessa vuonna 2018 ja joiden hyväksymisen tarkasteluun on Kansainvälinen luonnonsuojeluliitto IUCN on julkaissut ohjeet.

Ympäristöministeriö on hyväksynyt 6.2.2026 annetullaan päätöksellään Päiväkummun Keravanjoen varren metsän yleiskaavan mukaisen LUO-alueen OECM-alueeksi.

Päätöksessään ympäristöministeriö katsoo, että Vantaan kaupungin mailla sijaitsevat yleiskaavan LUO-alueet voidaan hyväksyä monimuotoisuutta tukevaksi alueeksi (OECM), ja niiden tiedot voidaan toimittaa Suomen ympäristökeskuksen välityksellä Euroopan ympäristöviraston ylläpitämään suojelualueiden tietokantaan ja sieltä edelleen UNEP-WCMC:n ylläpitämään maailman suojelualueiden tietokantaan. Ympäristöministeriön hyväksytyä alueet OECM-alueiksi alueen hallinnoija sitoutuu toimittamaan alueiden perustiedot raportoitavaksi Euroopan ja maailman suojelualueiden tietokantoihin (NatDA ja WDPA). Keravanjoen varren luonnon monimuotoisuudelle tärkeät alueet ja niiden luontoarvot on turvattu.

Kaupunginhallitus 23.3.2026 § 29

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunkijohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 18 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 13.4.2026 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunkijohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 18 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan, yhteisen pöytäkirjalauseuman:

Tulevassa yleiskaavan valmistelussa tulee uudelleen tarkastella Päiväkummun Keravanjokeen rajautuvan metsän AP-varauksia ja niiden palauttamista lähivirkistysmetsäksi.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- Allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 18 muun valtuutetun aloite Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Milja Halmkrona, +358 40 536 9606 (milja.halmkrona[at]vantaa.fi)

<p>Valtuustoaloitteen otsikko:</p> <p>Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava.</p>	<p>Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset</p>
<p>Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava.</p> <p>Tähän mennessä yli 2300 henkilöä on ottanut kantaa ja toivoo Päiväkummun joenrannan metsäalueen säästävän. Se että menetetyt luontoarvot kompensoidaan jossain muualla ei miellytä Päiväkumpulaisia.</p> <p>Miten alla listatut arvot kompensoidaan?</p> <ul style="list-style-type: none"> Asuntorakentamiseen kaavoitettu alue sijoittuu arvokkaalle linnostoalueelle, jolla on kartoitettu useita silmälläpidettäviä lintulajeja, Faunatican pesimäkartoitus listaa mm. sirittäjän, mustapääkertun, ja harakan pesimäreviirit. Lisäksi asukkailla on lukuisia havaintoja useista tikkalajeista: valkoselkätikka (uhanalainen), harmaapäätikka, pikkutikka ja käpytikka. Alueella on havaittu kanahaukka ja kesällä löydetty kanahaukan rengastettu pesäpoikanen, sekä palokärki (EU-direktiivilaji) on nähty alueella useasti. Hankkeen välittömässä läheisyydessä on tunnistettu puukiipijän pesimäreviiri. Kunnan puukiipijämetsän koko on 20 hehtaaria. Rantasipi (vaarantunut) ja koskikara (vaarantunut) viihtyvät alueen välittömässä läheisyydessä joella. Alueella on kartoitettu 50 arvopuuta. Vaikka rakentaminen pyrittäisiin toteuttamaan puustoa säästävasti, suojametsän kaataminen altistaa myös ns. säästöpuut tuulille ja myrskyille. Hanke sijoittuu jokivarren luo-alueen välittömään läheisyyteen. Pyydän huomioimaan, reunavaikutus voi ulottua jopa 250m päähän. (lähde Vantaan ekologiset verkostot, Huttunen, 2023, s. 9) Kyseisen alueen leveys on tällä hetkellä kokonaisuudessaan noin 300 metriä nykyisestä asutuksen rajasta joenvarteen. Rakennettaessa, alue kaventuu 100-150 metriin. Rakentamalla tähän tuhotaan myös jokivarren 	<p><u>Aloitteen tekijät</u></p> <p>Jari Jääskeläinen</p> <p><u>Aloitteen allekirjoittajat:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Minttu Sillanpää Antero Eerola Funda Demiri Kai-Ari Lundell Tiina Tuomela Pirjo Luokkala Marjo Vacker Minna Heikkinen Janne Hartikainen Tuire Kaimio Tuomas Mutanen Eva Tawasoli Sirpa Siru Kauppinen Vaula Norrena Eve Rämö Jari Sainio

<p>ydinmetsäalue ja luodaan pullonkaula tärkeille paikallisille ja maakunnalliselle ekologisille yhteyksille.</p> <ul style="list-style-type: none">• Hanke sijoittuu lepakoiden ruokailu- ja siirtymäreittien välittömään läheisyyteen. Alueen valaistusta ei saisi yhtään enää lisätä.• Huhtikuussa 2024 kaupunki esitteli kaavan alustavan luonnoksen ja pyysi siitä mielipiteitä. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry antoi luonnokseen lausunnon, jonka mukaan alue sisältää metsäkuvioita, jotka ovat suojelutasoisia ja joihin ei missään nimessä tule osoittaa rakentamista 2020-luvun Vantaalla. Lausunto on kokonaisuudessaan liitteenä.• Hankkeen läheisyydessä, noin 150 metrin päässä joella on useita saukkohavaintoja. <p>Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki käynnistää työt kyseisen alueen suojelemiseksi.</p> <p>Vantaalla 27.1.2025</p> <p>Jari Jääskeläinen</p>	<p>17. Hanna Valtanen</p> <p>18. Paula Lehmuskallio</p>
--	---

16

Vastaus Chau Nguyenin ja 16 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun

VD/3397/00.02.00.03/2025

PT/LR/NJ/NP/JK/SE

Chau Nguyen sekä 16 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupungin äänestysaktiivisuus oli kevään kunta- ja aluevaaleissa alhaisempi kuin edellisillä kerroilla. Vuonna 2000 Vantaan kaupungissa koettiin pohjanoteeraus, jolloin äänestysaktiivisuus kunta-vaaleissa oli 45%. Tämän vuoden luvut eivät ole paljoka paremmat, kuntavaaleissa vantaalaisista äänesti vain 45,7%. Kun vertaa lukemia muihin pääkaupunkiseudun kuntiin, jääme selvästi jälkeen äänestysaktiivisuudessa. Vantaan kaupunki on tehnyt useita toimenpiteitä parantaakseen äänestysaktiivisuutta, mutta valitettavasti nämä toimet eivät ole olleet riittäviä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää, mistä alhainen äänestysaktiivisuus johtuu ja ryhtyy toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan Vantaalla nousuun.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 28

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Konsernijohdon ja elinvoiman toimialan kuntademokratian palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupungin äänestysaktiivisuus on ollut viime vuosien vaaleissa huolestuttavan alhainen. Esimerkiksi vuoden 2022 aluevaaleissa Vantaa jäi koko maan alhaisimmaksi äänestysaktiivisuudessa (38,1 %), ja vuoden 2025 kuntavaaleissa äänestysprosentti oli 45,7 %. Valtuustoaloitteessa esitetty huoli on perusteltu ja jaettu myös kaupungin viranomaisten keskuudessa.

Vantaan kaupunki on jo ryhtynyt toimiin äänestysaktiivisuuden parantamiseksi. Äänestyskäyttäytymistä on tutkittu erikseen jokaisen vaalin jälkeen ja jokaisesta vaalista on laadittu oma raporttinsa. Lisäksi vuonna 2022 aluevaalien jälkeen tilattiin ulkopuoliselta taholta laaja tutkimus selvittämään matalaa äänestysaktiivisuutta. Vuonna 2024 EU-vaalien yhteydessä Vantaalla kokeiltiin kohdennettuun viestintään painottunutta vaalipilottia.

Vantaan kaupunki on jo hyödyntänyt aiempien vaalien jälkeen tehtyjen tutkimusten ja selvitysten tuloksia vaalien suunnittelussa. Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa toteutetut toimet, kuten vaalibussi, monikielinen viestintä ja vaalimessut, ovat esimerkkejä tästä kehittämistyöstä. Alue- ja kuntavaaleista esiin nousseita havaintoja tullaan hyödyntämään ja kehittämään edelleen tulevien vaalien suunnittelussa.

Ennakoäänestyksen merkitys on korostunut sen kasvattaessa suosiotaan. Ennen jokaista vaalia kaikki aiemmat äänestyspaikat käydään huolellisesti läpi ja seuraavien vaalien järjestelyissä otetaan huomioon kokemukset edellisistä vaaleista. Kaupunki selvittää ennakoäänestyspaikkojen lisäämisen

mahdollisuutta ja sijoittelua sellaisiin paikkoihin, joissa kaupunkilaiset muutenkin liikkuvat. Äänestämisestä halutaan tehdä mahdollisimman helppoa ja sujuvaa.

Äänestysaktiivisuuden parantaminen edellyttää kohdennettuja, pitkäjänteisiä ja monikielisiä toimia, jotka tavoittavat erityisesti nuoret ja vieraskieliset sekä ulkomaalaistaustaiset asukkaat. Vantaan monimuotoinen väestörakenne edellyttää, että demokratian toteutuminen turvataan kaikissa väestöryhmissä. Kaupunki voi lisätä kohdennettua viestintää ja markkinoida vaaleja erityisesti niille alueille, joilla äänestysaktiivisuus on ollut heikkoa. Vaalien välistä viestintää voidaan kehittää, siten että tehdään poliittista päätöksentekoa ja luottamushenkilöitä kaupunkilaisille tutummaksi. Avoimuuden lisääminen voi kasvattaa luottamusta paikallisdemokratiaan.

Vuoden 2022 aluevaalien jälkeen toteutetussa tutkimuksessa korostettiin, että äänestysaktiivisuuden parantaminen vaatii pitkäjänteistä työtä myös vaalien välillä. Raportissa todettiin, että pelkkä vaalien aikainen kampanjointi ei riitä, vaan tarvitaan jatkuvaa viestintää, yhteisöjen aktivointia ja ehdokasasettelun kehittämistä. Tiedonsaannin parantaminen, erityisesti nuorten ja vieraskielisten osalta, nousi keskeiseksi tekijäksi. Lisäksi raportti suositteli äänestyspaikkojen sijoittamista nuorten suosimille alueille ja paikallisen näkyvyyden vahvistamista matalan äänestysaktiivisuuden alueilla. Näiden toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus vaalien välillä on olennaista, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun tulevissa vaaleissa.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää ulkomaalaistaustaisten äänestysaktiivisuuteen. Vuoden 2025 aluevaaleissa vieraskielisten äänestysaktiivisuus oli vain 17,9 %, vaikka heidän osuutensa äänioikeutetuista oli yli neljännes. Vaikka vieraskielisten äänestysaktiivisuus nousi edellisistä vaaleista, heidän osuutensa annetuista äänistä jäi vain 10,3 prosenttiin. Alueilla, joilla vieraskielisten osuus on suuri, kuten Oripuistossa, Havukalliossa ja Laajavuoressa, äänestysaktiivisuus jäi selvästi alle kaupungin keskiarvon. Näiden alueiden tavoittaminen vaatii erityistä panostusta viestintään ja saavutettavuuteen.

Samaan aikaan suomalaistaustaiset äänestäjät äänestivät Vantaalla yhtä aktiivisesti kuin koko maassa keskimäärin – heidän äänestysaktiivisuutensa oli 53,6 %. Tämä osoittaa, että suomalaistaustaisten äänestyskäyttäytyminen ei selitä Vantaan kokonaisäänestysaktiivisuuden mataluutta, vaan erot johtuvat pitkälti väestörakenteen muutoksista ja erityisesti ulkomaalaistaustaisten sekä vieraskielisten alhaisesta osallistumisasteesta. Suomalaistaustaiset muodostavat edelleen merkittävän osan äänestäjistä, ja heidän aktiivisuutensa on tärkeä osa kaupungin demokratian toimivuutta.

Tutkimuksen perusteella saadun tiedon pohjalta kaupungin sisäisten, mutta myös ulkoisten sidosryhmien on tärkeä pohtia yhdessä eri ratkaisuja matalaan äänestysaktiivisuuteen. Laajaan haasteeseen tulee hakea yhteisiä ratkaisuja muun muassa puolueiden, nuoriso- ja kansalaisjärjestöjen kanssa. On kuitenkin tärkeää, että vaalien toteuttamiseen, vaalien välissä tehtäviin toimiin ja äänestysaktiivisuuden nostamiseen sitoutuvat myös puolueet ja luottamushenkilöt. Näitä asioita tulee edistää yhdessä.

Alla nostoja aiemmin tehdyistä tutkimuksista, liittyen äänestysaktiivisuuteen Vantaalla:

Vantaan vaalitutkimus 2022

Vuoden 2022 tutkimuksessa selvitettiin äänestämättä jättämisen syitä ja kartoitettiin keinoja äänestysaktiivisuuden lisäämiseksi. Selvitys yhdisti kysely- ja rekisteriaineistoja, ja se on valtakunnallisesti ainutlaatuinen.

Vuoden 2022 tutkimuksen keskeisiin havaintoihin listattiin muun muassa seuraavia tekijöitä:

- Demografiset tekijät vaikuttavat merkittävästi äänestysaktiivisuuteen.
- Vieraskielisten äänestysaktiivisuus oli vain 9,9 %, kun suomalaistaustaisten osalta se oli 45,5 %.

- Nuorten äänestysaktiivisuus oli erityisen alhainen: 18–24-vuotiaista vain noin 19 % äänesti.
- Tärkeimmät syyt äänestämättä jättämiseen olivat sopivan ehdokkaan tai puolueen puute, epäluottamus politiikkaan sekä tiedon puute vaaleista ja ehdokkaista.

Eduskuntavaalit 2023

- Vantaan äänestysprosentti oli 70,0 %, hieman alle koko maan keskiarvon (72,0 %).
- Äänestysaktiivisuus laski 0,4 prosenttiyksikköä vuoden 2019 vaaleihin verrattuna.
- Ensimmäistä kertaa ennakoäänestys (35,6 %) oli suosittumpaa kuin vaalipäivän äänestys (34,4 %).
- Ahkerimmin äänestettiin Ylästössä (82,8 %), Vantaanlaaksossa (82,7 %) ja Hämevaarassa (82,3 %).
- Heikointa äänestysaktiivisuus oli Estepuistossa (53,1 %), Havukalliossa (54,0 %) ja Rastimäessä (55,3 %).

EU-vaalipilotti 2024

- Vuoden 2024 EU-vaalien yhteydessä toteutettiin pilottikokeiluja Mikkolassa, Estepuistossa ja Laajavuoressa. Kohderyhmänä olivat erityisesti nuoret ja vieraskieliset vantaalaiset.
- Toimenpiteisiin kuuluivat mm. kohdennettu mainonta somessa, infonäytöt, selkokielen uutinen ja alueelliset uutiskirjeet.
- Tulokset osoittivat, että äänestysaktiivisuus laski kaikilla pilottialueilla. Esimerkiksi Estepuistossa laskua oli 4,3 prosenttiyksikköä.
- Johtopäätöksenä todettiin, että vaikuttavat toimet vaativat pitkäjänteisyyttä ja riittäviä resursseja ja pelkkä vaalien alla tapahtuma kohdennettu viestintä ei yksin riitä.

Aluevaalit 2025

- Äänestysaktiivisuus nousi 6,4 prosenttiyksikköä (44,5 %), mutta jäi edelleen maan alhaisimmaksi.
- Hylättyjen äänien osuus oli 3,7 %, hieman alle valtakunnallisen keskiarvon.
- Äänestysaktiivisuus vaihteli alueittain merkittävästi: Ylästössä jopa 64,3 %, Oripuistossa vain 27,9 %.
- Naiset äänestivät miehiä aktiivisemmin (48,2 % vs. 40,8 %).
- Vantaalla äänestysaktiivisuus työikäisissä oli matalampaa kuin koko maassa keskimäärin, erityisesti 20–54 –vuotiaiden ryhmissä (6,3–7,7 prosenttia alempi kuin koko maassa keskimäärin)
- Tulo- ja koulutustaso sekä syntyperä korreloivat vahvasti äänestysaktiivisuuden kanssa.

Kuntavaalit 2025

- Äänestysaktiivisuus oli 45,7 %, mikä oli 2,7 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisissä kuntavaaleissa.
- Äänestysaktiivisuus vaihteli alueittain merkittävästi: Alhaisimmillaan äänestysaktiivisuus jäi alle 30 % (Havukallio), aktiivisimmilla alueilla päästiin yli 60 % (Ylästö, Vantaanlaakso ja Itä-Hakkila)
- Hylättyjä äänien osuus oli noin 1,75 % (määrällisesti 1453 kpl)
- Naiset äänestivät miehiä aktiivisemmin, ja yli 65-vuotiaat olivat aktiivisimpia äänestäjiä.
- Vieraskielisten äänestysaktiivisuus jäi selvästi alle keskiarvon.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 19

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Chau Nguyenille ja 16 muulle valtuutetulla toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Konsernijohton ja elinvoiman toimialan kuntademokratian palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupungin äänestysaktiivisuus on ollut viime vuosien vaaleissa huolestuttavan alhainen. Esimerkiksi vuoden 2022 aluevaaleissa Vantaa jäi koko maan alhaisimmaksi äänestysaktiivisuudessa (38,1 %), ja vuoden 2025 kuntavaaleissa äänestysprosentti oli 45,7 %. Valtuustoaloitteessa esitetty huoli on perusteltu ja jaettu myös kaupungin viranomaisten keskuudessa. Syitä alhaiseen äänestysaktiivisuuteen on avattu aiemmassa vastauksessa (KH 17.11.2025 § 19).

Aiemmin toteutetut toimenpiteet ja saadut opit

Vantaan kaupunki on

jo tehnyt useita toimenpiteitä äänestysaktiivisuuden parantamiseksi ja kerännyt niistä tietoa.

- Äänestyskäyttötymisen seuranta ja raportointi: jokaisista vaaleista laaditaan raportti ja havainnot hyödynnetään seuraavien vaalien suunnittelussa.
- Vuoden 2022 aluevaalien jälkeen tilattu ulkopuolinen tutkimus matalan äänestysaktiivisuuden syistä.
- Vuoden 2024 EU-vaalien yhteydessä toteutettu kohdennettuun viestintään painottunut vaalipilotti.
- Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa toteutetut käytännön toimet: vaalibussi, monikielinen viestintä ja vaalimessut.
- Ennakkoäänestyksen kehittäminen: äänestyspaikkojen systemaattinen läpikäynti ennen vaaleja ja ennakkoäänestyspaikkojen lisäämisen mahdollisuuksien selvittäminen sekä sijoittelu kaupunkilaisten asiointi- ja liikkumisympäristöihin.
- Futures for you -hanke 2024-2026. Vantaa on mukana Laurea-ammattikorkeakoulun vetämässä EU:n rahoittamassa hankkeessa, jossa kehitetty työpajamallit nuorten aikuisten demokratia- ja tulevaisuusajattelutaitojen vahvistamiseksi. Demokratiatyöpajoja järjestettiin ennen edellisiä alue- ja kuntavaaleja ja niissä opastettiin myös käytännössä äänestämiseen.

Havainnot ja kohderyhmiä koskevat johtopäätökset

Tutkimusten ja vaaliraporttien perusteella äänestysaktiivisuuden parantaminen edellyttää pitkäjänteisiä toimia myös vaalien välillä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää nuorten sekä muunkielisten ja ulkomailaustaisten asukkaiden tavoittamiseen.

Kaupungin suunnitelmat ja tulevat toimenpiteet (poikkihallinnollinen kokonaisuus)

Vantaan kaupunki vahvistaa äänestysaktiivisuutta osana demokratian ja osallisuuden kehittämistä. Työt toteutetaan poikkihallinnollisesti mm. osana juuri käynnistyviä strategiaohjelmia ja niiden sisällä tehtävää osallisuustyötä.

Kuntademokratian palvelualue puolestaan koordinoi työtä konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla. Alla muutamia konkreettisia toimia esimerkkinä:

- Äänestämisen saavutettavuuden vahvistaminen: ennakoäänestyspaikkojen määrän ja sijoittelun arviointi ja kehittäminen, jotta äänestäminen on mahdollisimman helppoa ja sujuvaa.
- Kohdennetun, monikielisen ja selkokielen viestinnän vahvistaminen sekä vaalien aikana että vaalien välillä; painotus nuoriin sekä muunkielisiin ja ulkomaalaistaustaisiin asukkaisiin.
- Osana strategiaohjelmia toteutetaan kohtaamisia ns. hiljaisten ryhmien ja puoluejärjestelmän välille tavoitteena rakentaa luottamusta, edistää demokratiataitoja ja lisätä vaikuttamismahdollisuuksia. Järjestetään alueellisia matalan kynnyksen tapahtumia ja tilaisuuksia huomioiden erilaiset kulttuuritaustat.
- Järjestetään 1.10.2026 Miina Sillanpään ja kansalaisvaikuttamisen päivänä avoimet ovet kaupungintalolla. Tilaisuuteen kutsutaan poliittiset puolueet sekä kansalais- ja järjestötoimijat esittelemään toimintaansa ja kertomaan demokraattisista vaikutusmahdollisuuksista.
- Selvitetään mahdollisuutta toteuttaa asukaspaneeli uutena kuntalaisvaikuttamisen muotona

Johtopäätös

Äänestysaktiivisuuden vahvistaminen on Vantaalla pitkäjänteinen ja rakenteellinen kehittämiskokonaisuus, joka edellyttää jatkuvaa työtä sekä vaalien aikana että erityisesti vaalien välillä. Kaupungin osallisuussuunnitelma koostuu strategiaohjelmien sisällä toteutettavista osallistamisen toimenpiteistä. Tämän myötä kaupunki jatkaa tietoon perustuvaa, poikkihallinnollisesti koordinoitua demokratia- ja osallisuustyötä, jossa toimenpiteitä kohdennetaan ja kehitetään systemaattisesti eri väestöryhmiä ja alueita tavoittaviksi. Työn vaikuttavuutta seurataan ja oppeja hyödynnetään suunnitelmallisesti tulevaisuudessa.

Kaupunginhallitus 23.3.2026 § 22

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Chau Nguyenille ja 16 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen puheenjohtaja esitti, että vastaukseen tehdään teknisenä korjauksena ilmaisun *vieraskielinen* muuttaminen muotoon *muunkielinen* niissä kohdin kuin se on mahdollista. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin korjattu esitys.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- Chau Nguyenin ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot: Hallintojohtaja Leena Rusanen (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun</p>	
<p>Vantaan kaupungin äänestysaktiivisuus oli kevään kunta- ja aluevaaleissa alhaisempi kuin edellisillä kerroilla. Vuonna 2000 Vantaan kaupungissa koettiin pohjanoteeraus, jolloin äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa oli 45%. Tämän vuoden luvut eivät ole paljoa paremmat, kuntavaaleissa vantaalaisista äänesti vain 45,7%. Kun vertaa lukemia muihin pääkaupunkiseudun kuntiin, jäämme selvästi jälkeen äänestysaktiivisuudessa. Vantaan kaupunki on tehnyt useita toimenpiteitä parantaakseen äänestysaktiivisuutta, mutta valitettavasti nämä toimet eivät ole olleet riittäviä.</p> <p>Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää, mistä alhainen äänestysaktiivisuus johtuu ja ryhtyy toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan Vantaalla nousuun.</p>	<p><u>Aloitteen tekijät</u></p> <p>Chau Nguyen</p> <p><u>Aloitteen</u></p> <p><u>Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Funda Demiri 2. Minttu Sillanpää 3. Jussi Saramo 4. Pirkko Letto 5. Marjo Vacker 6. Hanna Valtanen 7. Eva Tawasoli 8. Eeva Tikkanen 9. Tia Seppänen 10. Tiina Tuomela 11. Kai-Ari Lundell 12. Aki Mäkipernaa 13. Ida Tamminen 14. Matilda Stirkkinen 15. Naima EL Issaoui 16. Reija Friman

17

Vastaus Elina Nykyrin ja 16 muun valtuutetun aloitteeseen asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa

VD/6416/00.02.00.03/2025

RÅ/LR/ML/NP/EK/JK/SE

Elina Nykyri sekä 16 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me aloitteen allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki ottaa vakituiseksi osaksi päätöksentekoaan asukaspaneelin, joka on satunnaisotannalla muodostettu ja koossa koko valtuustokauden ajan. Otoksen tulee olla edustava eli Vantaan kaupungin väestötilastoja heijasteleva. Asukaspaneeli on tapa osallistaa kunnan asukkaita kunnalliseen päätöksentekoon ja saada luotua näin yhteisymmärrystä ja uusia näkökulmia siihen.

Muun muassa Jyväskylän ja Turun kaupungeissa on asukaspaneeleja käytetty menestyksekkäästi. Helsingin kaupunkikin aikoo pilotoida asukaspaneeleja. Kuten Turun kaupungissa, on Vantaan kaupungissa otettava asukaspaneelit vakituiseksi osaksi kaupungin päätöksentekoa. Asukaspaneelin avulla voimme varmistua siitä, että keskeisissä kysymyksissä vantaalaisia kuullaan ja myös heillä on mahdollisuus tehdä ehdotuksia päätöksentekoa varten.

Asukaspaneelin on tarkoitus ottaa kantaa päätöksiin, joihin liittyy vaikeita arvovalintoja, suuri epävarmuus siitä, miten saadaan asukkaiden kannalta hyväksyttävä ratkaisu tai joissa poliittisen kompromissin rakentaminen on poikkeuksellisen vaikeaa.

Asukaspaneelin tehtävä on näissä tilanteissa tukea ehdotuksellaan poliittista päätöksentekoa ja valmistelua. Vastuu kaupungin päätöksistä pysyy silti kaupunginvaltuustolla. Virka- ja poliittinen johdon on silti sitouduttava huomioimaan asukaspaneelin suositukset päätöksenteossa.

Tietoon perustuvan, satunnaisotannalla valitun asukasryhmän tarkoin eri näkökulmista arvioitu suositus antaa kaupungin päättäjille ja virkavalmisteliijoille puntaroidut perusteet päätöksentekoa varten. Sen toimintaa fasilitoidaan ammattimaisesti, paneeli kuulee aihealueen asiantuntijoita ja se toteutetaan deliberatiivisen demokratian toimintatavoin.

Asukaspaneelin kokoonpanossa ja asiantuntijakuulemisissa on kiinnitettävä huomiota siihen, että siinä tulevat edustetuksi erityisesti ne kannat ja väestöryhmät, jotka nykyisessä edustuksellisessa järjestelmässä ovat puutteellisesti edustettuja. Näihin kuuluu tutkijoiden mukaan muun muassa tulevien sukupolvien oikeuksien huomioiminen. Jotta kaikki asukkaat voivat sosioekonomisesta asemastaan riippumatta, osallistua asukaspaneeliin, on asukaspaneeliin osallistumisesta maksettava asukkaalle pieni palkkio. Jotta paneeli edustaa laajasti vantaalaisia, on sen koostuttava vähintään 50 asukkaasta.”

Kaupunginvaltuusto 22.9.2025 § 14

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala sekä **konsernijohdon ja elinvoiman toimiala** toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Yleistä menetelmästä

Kansalaispaneeli on yksi kuntalaisten osallistamismalli, jolla voidaan osaltaan täyttää kuntalain (22§) velvoitteita. Kansalaispaneelit yhdistävät suoran kansalaisosallistumisen ja puntaroivan demokratian, jossa poliittista päätöksentekoa edeltää yhdenvertainen ja toisia kunnioittava tietopohjainen keskustelu, jossa omat näkökannat perustellaan ja muita kuunnellaan. Kansalaispaneeliin osallistuu ennalta valittu määrä kuntalaisia, jotka ovat valittu satunnaisotannalla väestöllinen edustavuus huomioiden. Kansalaispaneelin toteuttamisessa on oleellista, että niin osallistujat, päättäjät kuin valmistelijat sitoutuvat prosessiin. Puntaroitavat aiheet tulee valita sellaisiksi, että kansalaispaneeli pystyy tuottamaan suosituksen tai lausunnon aiheesta, joka viedään sovittavalla tavalla päättäjien tietoon ja josta viestitään kuntalaisille.

Aiemmat kokemukset Vantaalla

Vantaalla on kokeiltu asukaspaneeleja useaan otteeseen, mutta menetelmä ei ole vielä vakiintunut osaksi asukasosallisuuden menetelmäpalettia. Vantaalla on käytetty termiä asukasraati satunnaisotannalla kootuista puntaroivista asukaskehittäjäryhmistä.

2017 asukasraatia hyödynnettiin strategian valmistelussa. Raati koottiin julkisella markkinointikampanjalla ja valikoitiin monipuoliseksi, mutta ei väestödemografisesti edustavaksi. Keväällä 2019 Vantaalla valmisteltiin Uusi Vantaa -organisaatiouudistusta. Osana asukkaiden osallistamista uudistuksen suunnitteluun järjestettiin asukasraati. Myös tämä raati kerättiin mainoksilla, mutta valikoinnissa pyrittiin edustavuuteen.

Keväällä 2021 koostettiin yksi asukaspooli, josta voidaan poimia erilaisia kokoonpanoja eri asukaspaneeleja varten. Poolin muodostamiseksi väestörekisteristä otettiin 2000 vantaalaisen henkilön satunnaisotos. Muutamaiset painotukset (esim. täysi-ikäisyys, MEK-aluepainotus) huomioiden otosta voi pitää valikoituneena ryhmänä. 2000 henkilöstä 101 ilmoittautui Vantaan vaikuttajat -ryhmään.

Asukaspoolia pilotoitiin kolmella projektilla: valtuustokauden 2022–2025 strategian, Osallistuva Vantaa -ohjelman sekä Resurssiviisauden tiekartan valmistelussa. Korona-ajan takia raadit työskentelivät etätaapaamisin. Raadit tekivät prosessin päätteeksi julkilausumat, jota hyödynnettiin niin suoraan valmisteluvaiheessa kuin päätösasiakirjojen liitteenä. Palaute osallistujilta oli kaikissa raadeissa hyvää.

Asukaspaneeli ollut yksi asukasosallisuuden menetelmistä, jonka käyttöä osallisuuspalvelut tukevat. Vantaan vaikuttajien -ryhmän hyödyntäminen on kuitenkin pilottien jälkeen jäänyt vähäiseksi ja se on juuri ajettu alas. 100 henkilön poolista ei ole pystytty kokoamaan painotettuja tai alueellisia asukaspaneeleja, joita usein tarvitaan kehittämis- tai valmisteluprosessien tueksi. Toinen haaste käytölle ovat olleet valmistelun resurssit ja tiukat aikataulut, jolloin päädytään nopeampaan asukasosallistamisen menetelmään kuten kyselyyn.

Keväällä 2025 käynnissä oli arkkitehtuuriohjelman asukasraati, johon raatilaiset rekrytoitiin vuoden 2024 lopussa osallisuuskyselyn ohessa. Kutsukirje lähti osana osallisuuskyselyn postitusta 2000 satunnaisotannalla poimitulle vantaalaiselle. Lisäksi asukasraatiin kerättiin ilmoittautumisia julkisen mainostuksen kautta. Raatiin saatiin 68 henkilöä eri puolilta Vantaata. Valikointia ei tehty, vaan kaikki ilmoittautuneet

päätettiin ottaa mukaan. Kokemukset olivat sekä valmistelijoiden että raatiin osallistuneiden osalta positiiviset.

Muiden kaupunkien kokemuksia

Turussa tehtiin 10.10.2023 päätös asukaspaneelin muodostamisesta. Asukaspaneelin muodostivat 50 turkulaista. Paneelin oli alun perin tarkoitus työskennellä vuoden 2025 loppuun, mutta kautta jatkettiin, jotta paneeli pääsee puntaroimaan Turun ratikkapäätöstä 2026. Paneelilla on ollut yksi tai kaksi puntaroitavaa aihetta vuodessa. Turussa pormestaristolle viedään ehdotuksena valmisteltuja aiheita, joista pormestari linjaa paneloitavat asiat.

Jyväskylässä asukaspaneelia hyödynnettiin talouden tasapainottamisessa 2024. Asukaspaneelin muodostivat 32 jyväskyläläistä, joiden tehtävänä oli vastata kysymykseen: Mitä vuoden 2025 talousarviossa tulee huomioida, jotta vaikutukset eivät kasaudu kohtuuttomasti millekään väestöryhmälle? Paneelin työ koettiin arvokkaaksi lisäksi valmisteluun ja poliittiseen päätöksen tekoon. Jyväskylän asukaspaneeli sai valtionvarainministeriön demokratiatunnustuksen.

Melbournen kaupunki teki vuonna 2014 taloussuunnitelman vuosille 2015–2025 käyttäen apuna kuntalaispaneelia. Motiivina olivat väestönkasvun myötä ennakoitujen suuret investointitarpeet ja haasteet vanhojen asukkaiden viihtyvyydessä. Paneeli antoi 11 suositusta toimenpiteeksi 950 miljoonan AUD (645 Meur) arvosta. Valtuusto hyväksyi niistä 10 arvoltaan 775 miljoonaa AUD (527 Meur) ja antoi vastineen, jossa kuvasi, miten paneelin suosituksiin suhtauduttiin. Hanke sai merkittävää myönteistä julkisuutta, joka paransi myös paneelin suositusten saamaa poliittista tukea.

Ehdotus toteutuksesta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimiala ehdottavat, että Vantaalle perustetaan kaksi vuotta kerrallaan työskentelevä puntaroiva asukaspaneeli. Paneelin kustannukset ovat vuosittain noin 20 000–25 000 euroa, jotka käytetään panelistien palkkioihin, tila- ja tarjoilukuluihin, viestintään sekä paneelin kokoamisen yhteydessä kutsuprosessissa mm. postitukseen. Mikäli asukaspaneelin toteuttaminen todetaan järkeväksi, tämä voidaan toteuttaa olemassa olevilla resursseilla priorisoimalla tähän olemassa olevia panoksia muiden toimintojen sijaan.

Vantaalla on jo kokemusta asukaspaneelien järjestämisestä, joten menetelmä voidaan ottaa käyttöön melko vaivattomasti, mutta kuitenkin suunnaten työntekijöiden työpanosta uudelleen. Kustannustehokkuutta saadaan hyödyntämällä Turun mallia kaksi vuotta työskentelevästä asukaspaneelistä, jolloin 2–4 aihetta voitaisiin puntaroida samojen osallistujien kanssa. Siten säästetään kutsuprosessin kuluissa verrattuna yhtä aihetta varten koottavaan paneeliin. Paneelin ei kuitenkaan kannata olla kaudeltaan koko valtuustokauden mittainen, sillä sitoutumisen kynnyksensä kasvaa asukkaalle liian korkeaksi ja osallistujia poistuu toiminnasta liikaa kauden aikana. Asukaspaneeli tulisi koota uudestaan noin kahden vuoden välein, jotta osallistujien määrä pysyy tarpeeksi suurena elämäntilanteiden muutoksista huolimatta. Vantaalla luonteva ja kustannustehokas paneelin koko on 25 henkilöä, jolloin yksi panelisti edustaisi laskennallisesti 10 000 asukasta ja maksettavien palkkioiden määrä pysyisi kohtuullisena.

Menetelmään ja sen hyödyntämiseen tulee sitoutua. Asukaspaneelilla tulee olla vähintään yksi, mutta mieluiten kaksi puntarointiprosessia vuosittain, jotta osallistujien aktiivisuus säilytetään. Asukaspaneelin aiheiden valintaan tarvittaisiin vahva poliittinen ohjaus ja sitoutuminen tulosten käyttöön päätöksen teon tukena.

Aiheita voisivat olla Vantaalla tulevina vuosina esimerkiksi:

- Talouden sopeuttaminen
- Segregaation ehkäisy
- Kestävyys ja ilmasto

Kaupunginhallitus 23.3.2026 § 23

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Elina Nykyrille ja 16 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 27.4.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Elina Nykyrin ja 16 muun valtuutetun aloite asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot: Vastaava osallisuusasiantuntija Mari Lehtoruusu, 040 1626 934
Hallintojohtaja Leena Rusanen, 050 314 57002
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 22.9.2025

Valtuustoaloitteen otsikko: Asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>Asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa</p> <p>Me aloitteen allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki ottaa vakituiseksi osaksi päätöksentekoaan asukaspaneelin, joka on satunnaisotannalla muodostettu ja koossa koko valtuustokauden ajan. Otoksen tulee olla edustava eli Vantaan kaupungin väestötilastoja heijasteleva. Asukaspaneeli on tapa osalistaa kunnan asukkaita kunnalliseen päätöksentekoon ja saada luotua näin yhteisymmärrystä ja uusia näkökulmia siihen.</p> <p>Muun muassa Jyväskylän ja Turun kaupungeissa on asukaspaneeleja käytetty menestyksekkäästi. Helsingin kaupunkikin aikoo pilotoida asukaspaneeleja. Kuten Turun kaupungissa, on Vantaan kaupungissa otettava asukaspaneelit vakituiseksi osaksi kaupungin päätöksentekoa. Asukaspaneelin avulla voimme varmistua siitä, että keskeisissä kysymyksissä vantaalaisia kuullaan ja myös heillä on mahdollisuus tehdä ehdotuksia päätöksentekoa varten.</p> <p>Asukaspaneelin on tarkoitus ottaa kantaa päätöksiin, joihin liittyy vaikeita arvovalintoja, suuri epävarmuus siitä, miten saadaan asukkaiden kannalta hyväksyttävä ratkaisu tai joissa poliittisen kompromissin rakentaminen on poikkeuksellisen vaikeaa. Asukaspaneelin tehtävä on näissä tilanteissa tukea ehdotuksellaan poliittista päätöksentekoa ja valmistelua. Vastuu kaupungin päätöksistä pysyy silti kaupunginvaltuustolla. Virka- ja poliittinen johdon on silti sitouduttava huomioimaan asukaspaneelin suositukset päätöksenteossa.</p> <p>Tietoon perustuvan, satunnaisotannalla valitun asukasryhmän tarkoin eri näkökulmista arvioitu suositus antaa kaupungin päättäjille ja virkavalmistelijoille puntaroidut perusteet päätöksentekoa varten. Sen toimintaa fasilitoidaan</p>	<p><u>Aloitteen tekijät</u></p> <p><i>Elina Nykyri</i></p> <p><u>Aloitteen allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Gashaw Bibani2. Tiina Tuomela3. Funda Demiri4. Jussi Saramo5. Jenni Alasuutari6. Chau Nguyen7. Vaula Norrena8. Antero Eerola9. Sirpa Kauppinen10. Eva Tawasoli11. Jari Jääskeläinen12. Kati Tyystjärvi13. Tia Seppänen14. Faysal Abdi15. Mohamuud Shire16. Heidi Blomberg

<p>ammattimaisesti, paneeli kuulee aihealueen asiantuntijoita ja se toteutetaan deliberatiivisen demokratian toimintatavoin.</p> <p>Asukaspaneelin kokoonpanossa ja asiantuntijakuulemisissa on kiinnitettävä huomiota siihen, että siinä tulevat edustetuksi erityisesti ne kannat ja väestöryhmät, jotka nykyisessä edustuksellisessa järjestelmässä ovat puutteellisesti edustettuja. Näihin kuuluu tutkijoiden mukaan muun muassa tulevien sukupolvien oikeuksien huomioiminen. Jotta kaikki asukkaat voivat osallistua sosioekonomisesta asemastaan riippumatta, osallistua asukaspaneeliin, on asukaspaneeliin osallistumisesta maksettava asukkaalle pieni palkkio. Jotta paneeli edustaa laajasti vantaalaisia, on sen koostuttava vähintään 50 asukkaasta.</p> <p><i>Aloite jätetään kaupunginvaltuuston kokouksessa 22.9.2025.</i></p>	